

AB „Amber Grid“ 2021 m. konsoliduotasis metinis pranešimas

AB „Amber Grid“ konsoliduotosios ir atskirosios finansinės ataskaitos, konsoliduotasis metinis pranešimas ir nepriklausomo auditoriaus išvada už metus, pasibaigusius 2021 m. gruodžio 31 d.

Turinys

1. Apžvalga	5
2. Verslo aplinka	10
3. Strategija	13
4. Veikla	21
5. Finansiniai rezultatai	28
6. Rizikos ir jų valdymas	35
7. Valdymo ataskaita	38
8. Žmonės	44
9. Darnumas	50
10. Esminiai ataskaitinio laikotarpio įvykiai	52
11. Priedai	53
12. Konsoliduotosios ir atskirosios finansinės ataskaitos	74

Valdybos pirmininko pranešimas

Gerbiamieji,

Pirmieji 2022 metų mėnesiai buvo itin gausūs įvykių ir pokyčių, kuriuos atsiminsime dar ilgai. Karas Ukrainoje suteikė daug nerimo, tačiau taip pat ir sutelkė. Sutelkė visus asmeniškai, sutelkė komandas ir organizacijas. Vasario gale ir kovo pradžioje per kelias valandas ir per kelias dienas ryžtingai priėmėme ir keitėme sprendimus, kuriais vadovavomės daugelį mėnesių ir metų. Tačiau visų svarbiausia – šiuo laikotarpiu išryškėjo, jog Lietuva daugelį metų užtikrintai ir sėkmingai žengė energetinės nepriklausomybės link. Nuosekliai Vakarų kryptimi plėtojama dujų perdavimo infrastruktūra ir regioninės rinkų integracijos nauda tapo daugiau nei akivaizdi. Žavėjaisi kolegų susitelkimu, motyvacija ir pasiryžimu įveikti per naktį susiformavusius iššūkius.

2021 metais bendrovė didžia dalimi dėl šaltų orų didino savo veiklos apimtį ir beveik trečdaliu didino pajamas. Tačiau svarbiausia – „Amber Grid“ investavo daugiau nei 45 mln. eurų į dujų perdavimo tinklo stiprinimą. Gruodį Lietuvos teritorijoje buvo baigti dujotiekio tarp Lietuvos ir Lenkijos GIPL statybos darbai. 2022 metais veiklą pradėsianti jungtis leis Lietuvai turėti galimybę atsisakyti dujų iš Rytų.

Lietuvai sujungus savo dujotiekius su Lenkijos, o tuo pačiu ir su visos Europos dujų rinka, atsivers naujos tarptautinės prekybos dujomis galimybės. Todėl „Amber Grid“ pradėjo dujų biržos „GET Baltic“ strateginio partnerio atranką. Kartu su būsimoju partneriu sieksime išnaudoti europinės dujų rinkos potencialą ir sudaryti galimybę „GET Baltic“ klientams pasiūlyti pažangiausias prekybos dujomis sprendimus.

Nepaisant pastaruoju metu ženkliai pakitusios geopolitinės aplinkos toliau ryžtingai žengiame į žaliosios energetikos etapą. Tai numatyta praėjusiais metais patvirtintoje ilgalaikėje „Amber Grid“ veiklos strategijoje ir veiksmų planuose. Prisiėmėme įsipareigojimus visuomenei siekiant infrastruktūros pritaikymo žaliosioms dujoms bei įgyvendinant tikslus, susijusius su klimato kaita. To simboliu tapo ir pernai atnaujintas „Amber Grid“ prekės ženklas – žaliojo gintaro forma ir spalva – lydės bendrovės pastangas dirbti tvariau ir su mažesniu poveikiu aplinkai.

Dėkoju „Amber Grid“ klientams, darbuotojams bei partneriams už bendrą darbą 2021 metais. Linkiu tolesnio susitelkimo ir ryžto mums visiems. Žengiame teisinga kryptimi.

Algirdas Juozaponis
„Amber Grid“ valdybos pirmininkas

Generalinio direktoriaus pranešimas

2021 metai žymi pastarojo laiko svarbiausio, strateginio energetikos projekto GIPL įgyvendinimo pabaigą. Tai – strateginis, energetinę laisvę įtvirtinantis ne tik Lietuvai, bet ir visam Baltijos šalių regionui bei Suomijai svarbus energetikos projektas. GIPL statybos truko dvejus pandeminius metus, dėl ko jo įgyvendinimas buvo dar sudėtingesnis. Nepaisant visų kilusių iššūkių, GIPL dujotiekis buvo pastatytas laiku ir pagal biudžetą. Tai leido laiku pasiruošti neprognozuojamai agresijai iš Rytų. Neseniai paskelbėme, kad GIPL dujotiekis pradės veikti jau šių metų gegužės 1 d. Šiuo svarbiu pasiekiamas strateginio energetikos infrastruktūros GIPL projekto tikslas – atveriamas naujas, alternatyvus dujų transportavimo šaltinis regionui, užtikrinantis dujų tiekimo saugumą.

Vienas labiausiai išryškėjusių 2021 metų veiklos prioritetų buvo aktyvus darbas žaliosios energetikos srityje. Kartu su užsienio konsultantais pradėjome rengti nacionalines vandenilio panaudojimo ir plėtros gaires, padėsiančias pamatus Lietuvos vandenilio strategijai. Pradėjome pasirengimą ŠESD (šiltnamio emisijas sukeliančių dujų) inventurizacijai, skyrėme didžiulį dėmesį poveikio aplinkai mažinimo priemonių planų sudarymui. Padėdami verslui sparčiau žengti link biometano gamybos Lietuvoje, užmezgėme tvirtesnį ryšį su šios rinkos dalyviais, atliekame veiksmus, padedančius pagerinti mūsų teikiamas paslaugas ir palengvinti prisijungimo prie dujų perdavimo sistemos procesą. 2021-aisiais „Amber Grid“ objektuose įsirengę saulės jėgaines, pradėjome nuosavą žaliosios elektros energijos gamybą. Saulės jėgainėmis pasigaminsime apie 40 proc. visam Lietuvos dujų perdavimo tinklui reikalingos elektros energijos.

2021 metais startavo pirmasis žaliojo vandenilio gamybos projektas. Kartu su kitomis Lietuvos įmonėmis pasirašėme bendradarbiavimo susitarimą dėl vandenilio gamybos „Power-to-gas“ (P2G) technologijos plėtros. Projekto metu pirmą kartą prie Lietuvos dujų sistemos bus prijungtas žaliajį vandenilį gaminsiantis įrenginys. Planuojama, kad pilotinis projektas bus įgyvendintas ir žaliosios vandenilio dujos, naudojant P2G technologiją, Lietuvoje bus pradėtos gaminti 2024 metais.

Pernai paskelbėme „Amber Grid“ strategiją iki 2030. Jos prioritetai – infrastruktūros pritaikymas žaliajam vandeniliui, konkurencingos regioninės dujų rinkos sukūrimas ir įmonės poveikio aplinkai sumažinimas dviem trečdaliais. Strategijoje įtvirtinti siekiai tapti inovatyvia, aplinkai draugiška bendrove, siekiančia radikaliai sumažinti veiklos daromą poveikį aplinkai yra suprantami kiekvienam „Amber Grid“ komandos nariui. Greta įprastos dujų perdavimo sistemos operatoriaus darbuotojui žinomos užduoties – užtikrinti dujų sistemos saugumą ir patikimumą, atsirado ir dar viena – sugyvenimo su aplinka, jos išsaugojimo užduotis.

Metų viduryje pasirodė pirmieji nerimo ženklai dėl augančių dujų kainų. Jau vasarą pastebėta, kad dėl praėjusios šaltos žiemos, ištuštintų dujų saugyklų ir po pandemijos atsigaunančių ekonomikų pradėjo sparčiai kilti dujų kaina. Ir nors vasaros viduryje dujų vartojimas Lietuvoje vis dar augo, dujų srautas į Baltijos šalis visiškai sumažėjo. Didelė dujų kaina lėmė, kad į Baltijos šalis buvo transportuota 80 proc. mažiau dujų nei 2020 m., kai kaina buvo labai maža. Vis dėlto, dujų vartojimas Lietuvoje, nepaisant aukštų dujų kainų, išliko stabilus, Lietuva 2021 metais suvartojo 24 teravatvalandes (TWh) dujų. Didžioji dalis jų, net 62 proc. buvo patiekta per Klaipėdos SGD terminalą. Dujų importas iš Rusijos tesudarė 26 proc. Lietuvai reikalingų dujų.

Pastarojo meto aukštos gamtinių dujų kainos turėjo įtakos didesnėms pajamoms ir tuo pačiu sąnaudoms, teikiant sistemos balansavimo paslaugas, per 2021 metus įmonė uždirbo daugiau kaip 68 milijonus eurų pajamų.

Pastaruoju metu kilusios Rusijos agresijos akivaizdoje esame pasiruošę visiems galimiems iššūkiams, sustiprinę dujų perdavimo sistemą, paruošę reagavimo planus ekstremalios situacijos atveju. Siekiame bendro tikslo – nepriklausomos, energijos tiekimo saugumą užtikrinančios ir valstybę gamtinėmis dujomis aprūpinančios be trikdžių sistemos.

Apžvelgdamas praėjusius 2021 metus, dėkoju „Amber Grid“ darbuotojams, klientams, partneriams ir acininkams už susitelkimą, padėties rimtumą įvertinimą, bendradarbiavimą ir palaikymą. 2022 metai įeis į mūsų istoriją, kai atvėrėme dar vieną, nepriklausomą dujų tiekimo šaltinį, pirmąją Lietuvos dujotiekių jungtį su Vakarais. Tai leis mums ne tik jaustis saugesniems, bet ir padės tolesnius pamatus žaliosios energetikos transformacijai.

Nemunas Biknius
„Amber Grid“ generalinis direktorius

1. Apžvalga

Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengtas konsoliduotasis metinis pranešimas – 2021 m.

Pagrindiniai duomenys

Pavadinimas	AB „Amber Grid“ (toliau – „Amber Grid“, Bendrovė)
Teisinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir registras	2013 m. birželio 25 d., Juridinių asmenų registras
Juridinio asmens kodas	303090867
Juridinių asmenų registro tvarkytojas	VĮ Registrų centras
Įstatinis kapitalas	51.730.929,06 Eur
LEI kodas	097900BGMP0000061061
Buveinės adresas	Laisvės pr. 10, LT-04215 Vilnius, Lietuva
Telefonas	+370 5 236 0855
Elektroninio pašto adresas	info@ambergrid.lt
Interneto tinklalapis	www.ambergrid.lt

Lietuvos dujų perdavimo sistemos operatorius „Amber Grid“ užtikrina patikimą ir saugų gamtinių dujų perdavimą klientams aukšto slėgio dujotiekiais. Bendrovė atsakinga už Lietuvos dujų perdavimo infrastruktūros, kurią sudaro beveik 2300 km dujotiekių, tinklą ir dvi dujų kompresorių stotis, eksploatavimą, priežiūrą ir plėtrą. Gerai išvystyta Lietuvos dujų perdavimo infrastruktūra patogi didelio energijos kiekio transportavimui Baltijos šalims ir Suomijai.

2021 m. Bendrovė įgyvendino strateginį energetikos projektą GIPL (Gas Interconnection Poland-Lithuania). 2022 m. pradėsianti veikti tarptautinė dujotiekių jungtis ne tik sujungs Lenkijos ir Lietuvos dujų perdavimo sistemas, bet ir Baltijos šalių bei Suomijos dujų rinkas su kitomis Europos Sąjungos šalimis. Siekiant dujų sektoriaus dekarbonizacijos tikslų, „Amber Grid“ aktyviai veikia ieškodama naujų technologinių ir rinkos sprendimų bei kurdama sąlygas pritaikyti dujų perdavimo sistemą žaliųjų dujų, įskaitant vandenilį, transportavimui. „Amber Grid“ taip pat administruoja dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių (AEI), nacionalinį kilmės garantijų registrą.

„Amber Grid“ yra UAB „EPSO-G“ įmonių grupės (toliau – „EPSO-G“, „EPSO-G“ įmonių grupė) įmonė. „EPSO-G“ yra valstybės valdoma energijos perdavimo ir mainų įmonių grupė, o UAB „EPSO-G“ veikia kaip „EPSO-G“ įmonių grupės valdymo bendrovė, kurios akcininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos energetikos ministerija. Daugiau informacijos apie UAB „EPSO-G“ ir „EPSO-G“ įmonių grupę galima rasti internetiniame puslapyje www.epsog.lt.

„Amber Grid“ valdo 100 proc. UAB „GET Baltic“ įstatinio kapitalo. „GET Baltic“ – bendrovė, turinti gamtinių dujų rinkos operatoriaus licenciją, organizuojanti ir vystanti prekybą gamtinių dujų biržoje Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir Suomijoje. Daugiau informacijos apie „GET Baltic“ pateikta interneto svetainėje www.getbaltic.com.

Bendrovė filialų ir atstovybių neturi.

„AMBER GRID“ VIZIJA

Aplinkai draugiška, inovatyvi energetikos bendrovė integruotame Europos dujų tinkle.

„AMBER GRID“ MISIJA

Vystyti sistemą, įgalinančią konkurenciją ir klimatui draugiškos energijos naudojimą.

Veiklos rodikliai

1 lentelė. Bendrovės veiklos rodikliai, 2019 m. – 2021 m.

	2021 m.	2020 m.	2019 m.
Dujų kiekis, transportuotas į vidinį išleidimo tašką, GWh	24.136	25.144	23.530
Dujų kiekis, transportuotas į gretimas perdavimo sistemas ¹ , GWh	28.595	32.861	31.991
Sistemos naudotojų skaičius laikotarpio pabaigoje	110	108	105
Magistralinių dujotiekių ilgis, km	2285	2115	2115
Dujų skirstymo stočių ir dujų apskaitos stočių skaičius	68	67	68
Darbuotojų skaičius, laikotarpio pabaigoje	324	319	316

Svarbūs įvykiai

Sausis

„Amber Grid“ pasirašė sutartis su Lietuvos verslo paramos agentūra (LVPA), pagal kurias Bendrovė skaitmenizuos Jauniūnų dujų kompresorių stoties Širvintų rajone valdymą ir įrengs naują dujų perdavimo sistemos saugumą užtikrinantį elementą dujotiekyje Marijampolės rajone. Dujų sistemos atnaujinimo projektams bus skirta Europos Sąjungos parama. Šie beveik 2 mln. eurų vertės projektai bus įgyvendinti iki 2023 m. pavasario. ES struktūrinių fondų paramos lėšomis bus finansuota pusė sumos – apie 1 mln. eurų.

Vasaris

Vykdam tarptautinės dujų jungties GIPL projektą, Lietuvoje ir Lenkijoje dujotiekių tiesiantys rangovai paklojo iš anksto suvirintą vamzdyno atkarpą. Tiesiant GIPL dujotiekių, vasarį buvo išbandyti 102 įrengtos naujosios dujų jungties kilometrai. Visas dujotiekių ilgis – 165 km.

2021 m. vasario 9 d. „Amber Grid“ gavo pranešimą, kad „Gazprom“ prašymu laikinai stabdomas dujų tranzitas iš Lietuvos į Karaliaučius. Dujos į šią Rusijos sritį tiekiamos tranzitu per Lietuvą iš Baltarusijos. Dujų tranzito stabdymo priežastys nebuvo nurodytos. Tranzitas į

Karaliaučius buvo atnaujintas tos pačios dienos vakarą, pateikus dujų transportavimo paslaugos užsakymą.

2021 m. vasario 25 d. „Amber Grid“ sudarė valdymo holdingo paslaugų pirkimo sutartį su UAB „EPSO-G“. Sutarties maksimali kaina be PVM – 425 tūkst. eurų, sutarties vykdymo terminas – 36 mėn.

Kovas

2021 m. kovo 3 d. „Amber Grid“ gavo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartį, priimtą byloje dėl dujotiekių jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos GIPL pirkimo komisijos sprendimų. Teismas nusprendė panaikinti dviejų ankstesnių instancijų teismų sprendimus ir bylą perduoti nagrinėti iš naujo pirmosios instancijos teismui. Teismas konstatavo, kad žemesnių instancijų teismai tinkamai įvertino „Amber Grid“ argumentus dėl pakartotinio pasiūlymų vertinimo, nacionalinio saugumo vertinimo ir ekonominio naudingumo balo skaičiavimo, po kurio buvo sumažintas ieškovo pateikto pasiūlymo įvertinimas. Šie „MT Group“ ieškinio reikalavimai atmesti. Byla pirmosios instancijos teis-

mui grąžinta pakartotiniam nagrinėjimui dėl dalies „MT Group“ ieškinio reikalavimų ieškovo teiktos ir nenagrinėtos pretenzijos pagrįstumo apimtyje.

2021 m. kovo 23 d. „Amber Grid“ dukterinės įmonės dujų biržos „GET Baltic“ valdyba laikinai eiti bendrovės generalinės direktorės pareigas paskyrė „GET Baltic“ valdybos pirmininkę Jūratę Marcinkonienę.

2021 m. kovo 31 d. „Amber Grid“ gavo Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos patvirtinimą, kad pirmasis GIPL statybos etapas, atitinkantis 73 km dujotiekių ruožą, atliktas tinkamai, dujotiekių kokybė atitinka teisės aktų reikalavimus.

Balandis

„Amber Grid“ dukterinės įmonės dujų biržos „GET Baltic“ valdyboje darbą pradėjo naujai išrinkta valdybos narė – „Amber Grid“ teisės ir administravimo direktorė Ingrida Kudabienė, valdybos pirmininku išrinktas – „EPSO-G“ finansų vadovas Viktoras Baltuškonis.

¹ Latvijos Respublikos ir Rusijos Federacijos Karaliaučiaus srities perdavimo sistemos

- Atlikus tris ketvirtadalius Lietuvą ir Lenkiją sujungiančio GIPL dujotiekio tiesimo darbų, pradėtas baigiamasis jungties statybų etapas – Santakos dujų apskaitos ir slėgio reguliavimo stoties statyba.

- „Amber Grid“ pasirašė sutartį su LVPA, pagal kurią numatoma įvairiose Lietuvos vietovėse rekonstruoti virš žemės esančias ir nepakankamai įgilintas aukšto slėgio magistralinių dujotiekių atkarpas. Sutartis taip pat atveria galimybę padidinti dujotiekio technologinę pažangą – projekto metu bus įrengti inovatyvūs infrastruktūros elementai – korozijos greičio davikliai. Projekto vertė siekia daugiau kaip 4 mln. eurų. Pusė sumos – daugiau kaip 2 mln. eurų bus finansuota iš ES struktūrinių fondų paramos. Projektas bus įgyvendinamas iki 2023 m. antros pusės.

Gegužė

- 2021 m. gegužės 10 d. VERT patvirtino 40,4 mln. eurų „Amber Grid“ pajamų viršutinę ribą 2022 metams. Tai – 4 proc. mažiau nei 2021 metams patvirtinta pajamų viršutinė riba, kuri siekia 42,4 mln. eurų.
- „Amber Grid“ valdyba patvirtino gamtinių dujų perdavimo kainas 2022 m. Lietuvos vartotojams nustatyta 29 proc. mažesnė nei 2021 m. vidutinė dujų perdavimo paslaugų kaina – 1 Eur/MWh.

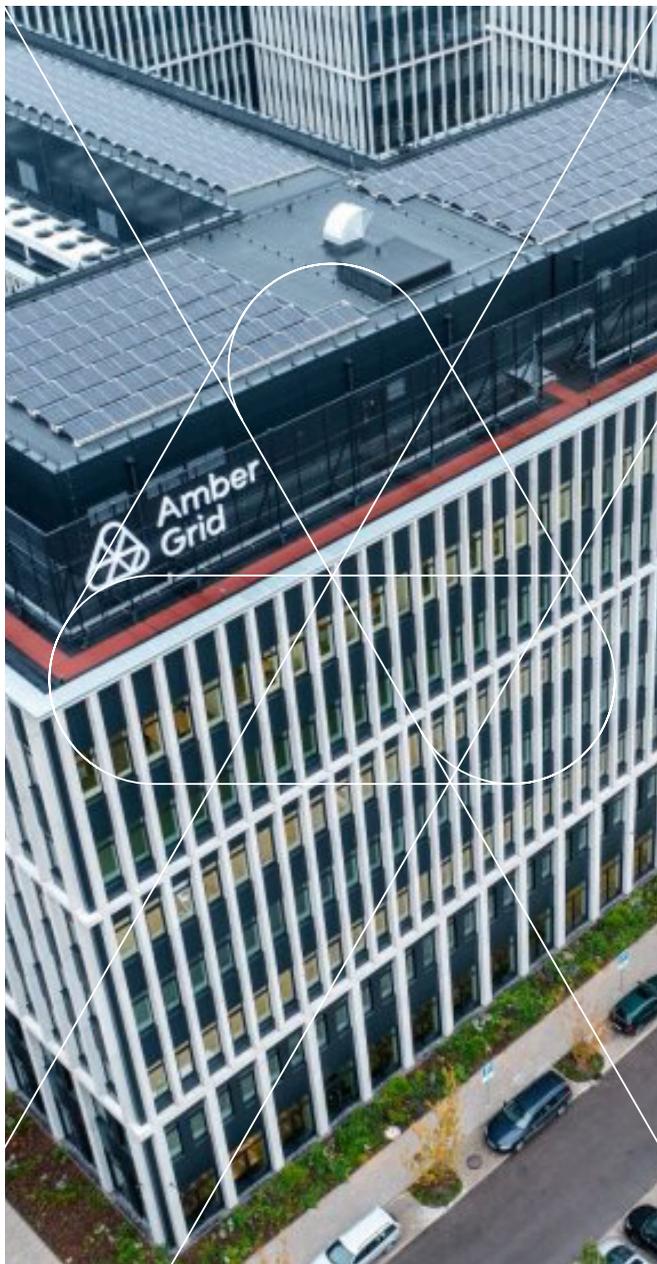
Birželis

- „Amber Grid“, „Energijos skirstymo operatorius“ (ESO) ir bendrovė „SG dujos Auto“ pasirašė bendradarbiavimo susitarimą dėl vandenilio gamybos „Power-to-gas“ (P2G) technologijos plėtros. Projekto metu pirmą kartą prie Lietuvos dujų sistemos bus prijungtas žaliųjų vandenilį gaminsiantis įrenginys. Planuojama, kad pilotinis projektas bus įgyvendintas ir žaliosios vandenilio dujos, naudojant P2G technologiją, Lietuvoje bus pradėtos gaminti ir tiekti į dujų tinklą 2024 metais.

- „Amber Grid“ apklausė Lietuvos atsinaujinančių išteklių (biometano) rinkos dalyvius, siekdama išsiaiškinti esamą padėtį atsinaujinančių išteklių rinkoje ir identifikuoti tobulintinas sritis, kad ši rinka Lietuvoje galėtų vystytis greičiau ir lengviau. Apibendrinti apklausos rezultatai skelbiami Bendrovės interneto puslapyje.

Liepa

- „Amber Grid“ paskelbė Šiaulių ir Telšių dujų skirstymo stočių modernizavimo darbų konkursą. Projektas įgyvendinamas patvirtinus ES paramą minėtų stočių modernizavimui. Projektą tikimasi įgyvendinti iki 2023 m. vidurio.

- 2021 m. liepos 8 d. VERT patikslino 2022 m. valandinio pajėgumų produkto kainas būsimame Santakos (GIPL) tarptautiniame sujungimo taške.

- 2021 m. liepos 14 d. „Amber Grid“ valdyba patvirtino naują Bendrovės veiklos strategiją.

Rugpjūtis

- Į Lietuvą per kilmės garantijų sistemą importuotos pirmosios 10 megavatvalandžių (MWh) žaliųjų dujų, kurioms suteiktos tai įrodančios kilmės garantijos. Importuotų biometano dujų kilmės šalis – Danija, dujas įsigijo įmonė „SG dujos“. Žaliųjų dujų kilmės garantija patvirtina, kad dujos buvo pagamintos, naudojant atsinaujinančius energijos išteklius.

- Pradėtas ELLI projekto rangos darbų pirkimas. ELLI, pagal reikšmę antras po GIPL strateginis projektas, kuriuo planuojama padidinti dujotiekių jungties tarp Lietuvos ir Latvijos pajėgumus.

- Paskelbta „Amber Grid“ strategija iki 2030 metų. Jos prioritetai – infrastruktūros pritaikymas žaliajam vandeniliui, konkurencingos regioninės dujų rinkos sukūrimas ir įmonės poveikio aplinkai sumažinimas dviem trečdaliais.

Rugsėjis

- Įsirengus saulės jėgaines, bendrovė pradėjo nuosavos žaliosios elektros energijos gamybą. Saulės jėgainėmis „Amber Grid“ objektuose Vilniuje, Jauniūnuose ir Panevėžyje pagaminama apie 40 proc. visam dujų perdavimo tinklui reikalingos elektros energijos.

- Kartu su Latvijos, Estijos ir Suomijos dujų perdavimo sistemų operatoriais susitarta dėl žaliųjų dujų rinkos plėtros skatinimo.

Spalis

- Atnaujintas „Amber Grid“ prekės ženklas, tuo pažymint naują, į žaliąją transformaciją orientuotą įmonės veiklos etapą.

- Pagrindinė įmonės buveinė perkelta į naują biurą Vilniuje, Laisvės pr. 10.

- Kartu su Baltijos šalių ir Suomijos dujų perdavimo sistemos operatoriais pradėtas rengti techninių vandenilio transportavimo galimybių tyrimų ir plėtros planas.

- Suvirinta GIPL dujotiekio auksinė siūlė, sujungusi Lietuvos ir Lenkijos dujų perdavimo sistemas. Tai - vienas paskutiniųjų svarbiausių darbų, įrengiant Baltijos šalių regiono ir Europos Sąjungos dujų rinkas sujungiantį dujotiekį.

- Gautas trečiojo GIPL dujotiekio statybos etapo užbaigimo aktas.

Lapkritis

- Siekiant bendros regioninės dujų rinkos Baltijos šalių ir Suomijos dujų perdavimo sistemos operatoriai sutarė išplėsti dabartinę Estijos-Suomijos-Latvijos dujų įleidimo tarifų zoną. Tai sudarys sąlygas prie jos prisijungti ir Lietuvai. Bendra operatorių paraiška pateikta vertinti nacionalinėms institucijoms.

Gruodis

- Kartu su italų dronų gamintojais sukurtas ir išbandytas inovatyvus, metano nuotėkius aptinkantis dronas papildė įmonės turimą dujotiekių priežiūros techniką.

- Paskelbtas Kėdainių, Vievio ir Grigiškių dujų skirstymo stočių modernizavimo darbų rangos viešasis konkursas.

- 2021 m. gruodžio 31 d., gavus paskutinį statybos užbaigimo aktą, užbaigtas GIPL statybos projektas.

Svarbūs įvykiai po ataskaitinio laikotarpio pabaigos

Sausis

- „Amber Grid“ pradėjo rengti nacionalinės vandenilio technologijos plėtros Lietuvoje gaires. Jos rengiamos kartu su viešąjį konkursą laimėjusiais konsultantais - Jungtinės Karalystės konsultacijų bendrove „Baringa Consulting Limited“, bendradarbiaujančia su tarptautine valdymo konsultacijų įmone „Civitta“. Planuojama, kad Lietuvos vandenilio sektoriaus plėtros gairės iki 2050 metų ir jų įgyvendinimo veiksmų planas iki 2030 m. bus parengtas 2022 m. pavasarį.

- 2022 m. sausio 28 d. paskelbta, kad „Amber Grid“ ir „EPSO-G“ valdybos priėmė sprendimą skelbti dukterinės įmonės dujų biržos „GET Baltic“ strateginio partnerio, kuriam būtų pasiūlyta įsigyti dalį bendrovės akcijų, atranką. Viešas konkursas organizuojamas siekiant

pritraukti patyrusį strateginį partnerį, kuris regiono dujų rinkos dalyviams galėtų pasiūlyti modernią, pažangiais sprendimais grįstą dujų prekybos platformą, apimančią tiek trumpalaikius, tiek ilgalaikius produktus ir geriausių rinkos praktiką atitinkančias kliringo paslaugas. Konkurso pradžia - 2022 m. vasario 1 d. Planuojama, jog konkurso laimėtojas bus atrinktas 2022 metais. Kvalifikacinius reikalavimus atitikęs ir didžiausią kainą už „GET Baltic“ akcijas pasiūlęs dalyvis galės įsigyti 66 proc. akcijų paketą.

Narystė

Bendrovė yra Europos dujų perdavimo sistemos operatorių tinklo ENTSOG (www.entsog.eu), asociacijos „Lenkijos ir Lietuvos prekybos rūmai“, Nacionalinės Lietuvos energetikos asociacijos, Lietuvos suskystintųjų gamtinių dujų (SGD) platformos, EASEE-gas asociacijos, Europos atsinaujinančių dujų kilmės garantijų registru (ERGaR), Europos švaraus vandenilio aljanso, Lietuvos vandenilio platformos, Lietuvos vandenilio energetikos asociacijos, INFOBALT asociacijos, European Hydrogen Backbone iniciatyvos narė:

- ENTSOG įsteigta pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą Nr. 715/2009 kaip organizacija, skirta dujų perdavimo sistemų operatorių bendradarbiavimui Europos Bendrijos lygmeniu užtikrinti.

- Asociacija „Lenkijos ir Lietuvos prekybos rūmai“ yra dvišalė Lietuvos ir Lenkijos ekonominio bendradarbiavimo organizacija. Asociacija renka informaciją savo nariams apie verslo galimybes abiejose šalyse, bendradarbiauja su organizacijomis ir asmenimis, užtikrinančiais verslo valdymą ir plėtrą, organizuoja konferencijas ir teminius renginius.

- Nacionalinė Lietuvos energetikos asociacija įkurta 2016 m. Asociacija formuoja bendrą energetikos sektoriaus poziciją, atstovauja savo narių interesams valstybinėse institucijose, visuomeninėse ir tarptautinėse organizacijose, siekia, kad būtų plėtojamos ir gerinamos Lietuvos elektros energijos ir dujų tiekimo sąlygos šalies vartotojams, skatinama ekonominė ir techninė energetikos ūkio pažanga.

- Lietuvos suskystintųjų gamtinių dujų (SGD) platforma įsteigta 2017 m. Platformos partneriai siekia skatinti SGD kaip naujo, švaresnio ir tylesnio kuro naudojimą transporto, pramonės bei kituose ūkio sektoriuose ir sukurti visų potencialių SGD rinkos dalyvių bendrą informacinę ir darbo platformą.

- EASEE-gas asociacija įkurta plėtoti ir skatinti supaprastintą ir racionalizuotą fizinį dujų transportavimą ir prekybą dujomis visoje Europoje.

- ERGaR asociacijos tikslas yra skatinti, plėtoti ir išlaikyti patikimą, ES teisės aktų reikalavimus atitinkančią, sistemą, įgalinančią tarpvalstybinę dujų, pagamintų iš AEI, kilmės garantijų prekybą Europos gamtinių dujų sistemoje, padedančią išvengti dvigubo atsinaujinančių dujų pardavimo ir dvigubos jų apskaitos

- „Amber Grid“ dalyvauja Europos švaraus vandenilio aljanse, kurio tikslas – padėti įgyvendinti ES vandenilio strategijoje numatytus tikslus, siekiant sukurti pilnavertę ir prieinamą atsinaujinančio vandenilio vertės grandinę.
- „Amber Grid“ yra Lietuvos vandenilio platformos, įsteigtos prie Energetikos ministerijos, narė. Platforma siekia padėti įgyvendinti ES vandenilio strategijoje numatytus tikslus sukurti pilnavertę ir prieinamą atsinaujinančio vandenilio vertės grandinę. Taip pat skatina vandenilio kaip švaraus kuro, energijos šaltinio ir nešėjo naudojimą transporto, pramonės, energetikos bei kituose ūkio sektoriuose, taip pat Lietuvos įmonių ir organizacijų įsitraukimą į vandenilio sektoriaus vertės grandinės veiklas, kuriant ir gaminant produktus bei teikiant paslaugas Lietuvos ir kitų šalių poreikiams.
- „Amber Grid“ yra Lietuvos vandenilio energetikos asociacijos narė. Šalies mokslininkus ir verslo organizacijas jungianti asociacija dalyvauja formuojant nacionalinę, regioninę ir ES politiką bei tikslus, įskaitant Lietuvos vandenilio energetikos sektorių reglamentuojančių teisės aktų leidybos procese strategijos ir vandenilio plėtros veiksmų plano parengimą, prisideda siūlant teisėkūros iniciatyvas, kurios paspartintų vandenilio technologijų plėtrą šalyje, užtikrinant tarpsektorinę vandenilio integraciją ir susijusių technologijų diegimą, skatina bendrą mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų veiklą ir kt.
- „Amber Grid“ yra INFOBALT asociacijos narė. INFOBALT yra informacijos, ryšių ir technologijų sektoriaus asociacija, siekianti sukurti geriausias sąlygas technologijų taikymui, rinkos plėtrai bei eksportui. „Amber Grid“ kartu su kitais šios asociacijos partneriais kuria energetikos, mokslo ir IT srities „think tank“ bendradarbiavimo platformą – EnergyTech, apjungiančią energetikos verslo įmones, mokslo bendruomenę ir pažangiausias bei daugiausia patirties turinčias IT bei technologines bendroves. EnergyTech platforma mato save 3 kryptyse: kaip inovatyvių idėjų banką ir eksportuojamų kompetencijų centrą; kaip bendraminčių profesionalų erdvę efektyviam dialogui energetikos sektoriaus inovacijų skatinimui; kaip lyderį, įtraukiantį Lietuvos, regiono ir tarptautinę bendruomenę tvariai ateities energetikai užtikrinti.
- „Amber Grid“ prisijungė prie europinės vandenilio plėtros iniciatyvos „European Hydrogen Backbone“. Iniciatyvoje dalyvaujantys nariai kuria vandenilio transportavimo infrastruktūros visoje Europoje viziją.

2. Verslo aplinka

Verslo aplinka ir prognozės

Dideliu dujų vartojimu visą šaltą žiemą ir vėsus pavasarį prasidėję 2021 metai, ištuštėjusios dujų saugyklos bei po pandemijos atsigaunančios pasaulio šalių ekonomikos reikšmingai padidino dujų kainų indeksus tarptautinėse biržose. Dėl nepatrauklių kainų sumenko tiek dujų vartojimas Lietuvoje, tiek ir dujų perdavimas į kitas Baltijos šalis.

Per 2021 m. į Lietuvą buvo patiekta 26,3 teravatvalandės (TWh) dujų, neskaitant transportavimo į Karaliaučiaus sritį. Tai – 78,6 proc. pernai patiekto kiekio tuo pačiu metu, kai į Lietuvą buvo transportuota 33,5 TWh dujų. Dujotiekių jungtimi į Latviją kitų Baltijos šalių ir Suomijos poreikiams buvo perduota 1,9 TWh dujų, tai yra 76,1 proc. mažiau, palyginti su 2020 m., kai dėl rekordiškai mažų kainų dujų rinkoje ir didelių šiltojo laikotarpio kainų skirtumų palyginti su ateinančios žiemos ateities sandoriais, Baltijos šalių kryptimi buvo transportuota itin daug – 8 TWh dujų.

Dujų vartojimas Lietuvoje praėjusiais metais buvo mažesnis. Per 2021 metus Lietuvoje buvo suvartota 24,1 TWh dujų, tai – 4 proc. mažiau nei pernai, kai dujų poreikis buvo 25,1 TWh dujų. Mažesnę dujų vartojimą lėmė aukštos dujų kainos.

Klaipėdos SGD terminalas išlieka svarbiausiu dujų tiekimo šaltiniu Lietuvai ir Baltijos šalims. 2021 m. iš terminalo buvo patiekta 16,3 TWh dujų arba 62 proc., iš Latvijos – 3,2 TWh arba 12 proc., o iš Baltarusijos – 6,8 TWh arba 26 proc. viso įleisto dujų kiekio, skirto Lietuvos, kitų Baltijos šalių ir Suomijos vartotojams.

Kovos su klimato kaita kontekste griežtėjantys Europos Sąjungos aplinkosaugos politikos reikalavimai, atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo skatinimas ir plėtra bei efektyvesnis energijos naudojimas mažins gamtinių dujų vartojimą tiek energetinėms reikmėms, tiek ir pramonės poreikiams Lietuvoje. Tačiau dėl ribotų pasirinkimo alternatyvų kai kuriose pramonės šakose, transporto sektoriaus segmentuose bei dėl konkurencingumo teikiant balansavimo, rezervavimo paslaugas šilumos ir elektros energijos sektoriuose, gamtinių dujos atliks svarbų vaidmenį, kaip pereinamojo laikotarpio energija, siekiant europinių ir nacionalinių šiltnamio efektą kuriančių dujų išmetimo mažinimo į atmosferą tikslų. Tuo pačiu dujos, transportuojamos vamzdiniais, keisis. Vis didesnę dalį turėtų sudaryti „žalios“ dujos: biometanas ir dujos, pagamintos žalios elektros energijos konversijos procese – žaliasis vandenilis bei sintetinis metanas.

Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje Lietuva išsikėlė ambicingus tikslus, kuriais ženkliai prisidės prie Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m., Paryžiaus susitarime nustatytų tikslų ir 2030 m. ES energetikos ir klimato politikos tikslų įgyvendinimo. Jais siekiama padidinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį (įskaitant ir biometano bei kitų iš AEI pagamintų dujų) šalies bendrajame galutiniame energijos suvartojime: 2020 m. – iki 30 proc., 2030 m. – 45 proc., o nuo 2050 m. – 80 proc.

2021 m. kovą LR Seimas priėmė Alternatyvių degalų įstatymą, kurio tikslas – plėsti alternatyvių degalų panaudojimo infrastruktūrą, didinant pažangiųjų biodegalų gamybą ir naudojimą, pereinant prie modernaus ir efektyvaus viešojo transporto bei skatinant netaršių transporto priemonių naudojimą, siekiant, kad atsinaujinančių energijos išteklių dalis transporte 2030 m. pasiektų 15 proc. Ypatingas dėmesys skiriamas krovinių transporto sektoriaus transformacijai. Siekiama, kad biometano ir žaliojo vandenilio vartojimas, palyginti su galutiniu transporto sektoriaus energijos suvartojimu pasiektų bent 5,2 proc. 2030 m. Taip pat būtų skatinama ir gamtinių dujų vartojimo infrastruktūra, kol gamtinių dujų ir biodujų dalis bendroje transporto suvartojamų degalų struktūroje sudarytų 32 proc.

Alternatyvių degalų įstatymas įgalino dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, kilmės garantijas kartu su jų tvarumo įrodančiais sertifikatais panaudoti transporto sektoriuje, siekiant įvykdyti įstatyme numatytus įpareigojimus. Kilmės garantijos su tvarumo sertifikatais panaudotos transporto sektoriuje konvertuojamos į degalų iš atsinaujinančių išteklių vienetus (DAEI) ir patenka į DAEI sistemą, kurią administruoja paskirti valstybės valdomų energetikos įmonių

grupės EPSO-G įmonė „Baltpool“. Galimybė panaudoti kilmės garantijas su tvarumo sertifikatais transporto sektoriuje Lietuvoje ateityje lems būtent tokių kilmės garantijų paklausą.

2021 m. gruodžio mėn. pirmą kartą Lietuvoje buvo skirta parama biometano gamybos projektams pagal Klimato kaitos programos priemonę „Investicinė parama biometano dujų gamybai ir (ar) biodujų valymo įrenginiams įrengti“. Iš viso skirta beveik 15 mln. eurų 8 įmonėms. Taip pat per 2021 m. bendrovė sulaukė 14 prašymų iš potencialių žalių dujų gamintojų išduoti prisijungimo prie perdavimo tinko sąlygas. Tikimasi, kad pirmieji biometano gamintojai savo veiklą pradės jau 2023 m.

Numatoma, kad Lietuvos, kaip ir ES, energetikos sektoriuje dujos išliks svarbiu energijos ištekliu pereinamuoju į mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ekonomiką laikotarpiu. 2020–2030 m. dujų poreikis šalyje sieks apie 20 TWh, iš jų daugiau kaip 50 proc. sudarys dujų, kaip žaliavos, poreikis trąšų gamybos pramonėje.

Dar 2019 m. pabaigoje Europos Komisija pristatė Europos žaliąjį susitarimą (angl. *European Green Deal*) – ambicingą projektą, padėsiantį Europos piliečiams ir įmonėms pasinaudoti perėjimu prie tvarumo ir ekologijos. Priemonės, pateiktos kartu su pradiniu pagrindinių politikos krypčių planu, apima plataus masto išmetamųjų teršalų mažinimą, investicijas į pažangius mokslinius tyrimus ir inovacijas, natūralios Europos aplinkos išsaugojimą.

Europos Komisija pritaria, kad dujų sektorius ir tinklai gali efektyviai prisidėti prie Europos vandenilio ekonomikos kūrimo ir plėtros. Europos Komisija numato du etapus – pereinamąjį laikotarpį iki 2030 m. ir laikotarpį iki vandenilio rinkos sukūrimo 2050 m.

2021 m. gruodžio 15 d. Europos Komisija paskelbė naują ES teisės aktų projektų rinkinį. Dujų paketą sudaro:

1. Direktyva dėl atsinaujinančių ir gamtinių dujų bei vandenilio vidaus rinkų bendrųjų taisyklių;
2. Reglamentas dėl atsinaujinančių ir gamtinių dujų bei vandenilio vidaus rinkų (nauja redakcija);
3. Reglamentas dėl išmetamo metano kiekio mažinimo energetikos sektoriuje ir iš dalies keičiančio Reglamentą (ES) 2019/942.

Direktyvos ir Reglamento pasiūlymų iniciatyva siekiama palengvinti atsinaujinančių ir mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių dujų

ypač vandenilio ir biometano, integravimą į energetikos sistemą. Iki 2030 m. planuojama metano emisijas sumažinti 55 proc. lyginant su 1990 m., 2050 m. – pasiekti neutralumą klimatui Europos Sąjungoje.

Vienas iš pagrindinių Dujų paketo tikslų – sukurti vandenilio rinką, sudaryti tinkamą aplinką investicijoms ir sąlygas plėtoti tam skirtą infrastruktūrą bei prekybai su trečiosiomis šalimis. Pirmiausia, rinkos taisyklės bus taikomos prieigai prie vandenilio infrastruktūros, vandenilio gamybos ir transportavimo veiklos atskyrimui bei tarifų nustatymui.

Aukštos energijos kainos pastaraisiais mėnesiais atkreipė dėmesį į energetinio saugumo svarbą, ypač tais laikais, kai pasaulinės rinkos yra nepastovios. Europos Komisija pasiūlė pagerinti dujų sistemos atsparumą ir sustiprinti esamas tiekimo saugumo nuostatas. Esant trūkumams, nė vienas Europos namų ūkis nebus paliktas vienas, o tarpvalstybinis automatinis solidarumas bus sustiprintas naudojant naujas iš anksto nustatytas priemones ir patikslinimus dėl kontrolės ir kompensacijų vidaus energijos rinkoje. Pasiūlymu dabartinės taisyklės išplečiamos taip, kad jos būtų taikomos atsinaujinančioms ir mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančioms dujoms ir įtraukiamos naujos nuostatos, apimančios kylančią kibernetinio saugumo riziką.

2020 m. Europos Komisija pristatė ES metano išmetimo mažinimo strategiją, kurioje tarp kitų tikslų taip pat bus siekiama sumažinti metano išmetimą energetikos sektoriuje. Taip pat buvo pristatyta ir vandenilio strategija. Joje konstatuojama, kad vandenilis, pagamintas iš atsinaujinančių energijos išteklių, bus kritiškai svarbus iki 2050 m., siekiant ES klimatui neutralios ekonomikos. Numatoma, kad šis dokumentas, kaip ir Dujų paketas turės didelę įtaką dujų perdavimo veiklai ateityje.

2021 m. Lietuvoje galiojęs karantinas dėl COVID-19 pandemijos reikšmingos įtakos „Amber Grid“ veiklos tęstinumui, strateginių projektų įgyvendinimui ir finansiniams rezultatams neturėjo. Bendrovėje veikė Ekstremalių situacijų operacijų centras, buvo peržiūrėtas ekstremalių situacijų valdymo planas, parengti papildomi dokumentai bei įgyvendinimo priemonės – kritinių veiklų sąrašai, priemonių, reikalingų, kad šios veiklos būtų nepertraukiamos, išteklių ir atsakingų asmenų sąrašai bei kita. Buvo taikomos veiklos tęstinumo užtikrinimo bei prevencinės priemonės. Visi bendrovės darbuotojai buvo aprūpinti asmens saugumo priemonėmis – kaukėmis, respiratoriais, vienkartinėmis pirštinėmis, dezinfekciniu skysčiu rankoms ir kt. Karantino metu didžioji dalis Bendrovės darbuotojų dirbo nuotoliniu būdu, o eksploataavimo padaliniai, dėl darbo specifikos, dirbo įprastu režimu, taikydami rekomenduojamas saugumo priemones.

Reguliacinė aplinka

Nuo 2019 m. prasidėjo naujas 5 metų reguliavimo periodas, taip pat 2020 m. perdavimo veiklos kainų nustatymui pradėtas taikyti 2017 m. kovo 16 d. Europos Komisijos Reglamentas (ES) 2017/460, kuriuo nustatomas suderintos dujų perdavimo tarifų struktūros tinklo kodeksas (TAR NC). Dėl TAR NC nuostatų taikymo, taip pat dėl regioninės rinkos integravimosi galimi pokyčiai Bendrovės teikiamų paslaugų kainų struktūroje (taip pat žr. skyrių „Dujų perdavimo sistemos operatoriaus paslaugų kainų reguliavimas“).

Dėl nustatyto reguliavimo įsigalioję pokyčiai turėjo įtakos Bendrovės veiklai ir rezultatams: nuo 2019 m. prasidėjęs naujas reguliavimo periodas lėmė, jog Bendrovei pradėta taikyti nauja VERT patvirtinta investicijų grąžos normos nustatymo metodika ir nuo 2019 m. pradžios žymiai (nuo 7,09 proc. iki 3,33 proc.) sumažinta investicijų grąžos norma. Kadangi pagal minėtos metodikos (ją VERT 2021 m. koregavo) nuostatas kasmet perskaičiuojama skolinto kapitalo kainos komponentė, investicijų grąžos norma nuo šiol reguliavimo periodo eigoje kinta kasmet. Atitinkamai 2020 metams ji pakoreguota ir nustatyta 3,38 proc., 2021 metams – 3,86 proc., 2022 metams – 3,94 proc.

Informacija apie „Amber Grid“ dukterinės įmonės „GET Baltic“ veiklą 2021 m.

„Amber Grid“ valdo 100 proc. „GET Baltic“ akcijų. „GET Baltic“ yra licencijuota gamtinių dujų rinkos operatorė, turinti registruoto duomenų teikimo subjekto statusą (RRM) suteiktą ACER agentūros. Bendrovė administruoja elektroninę prekybos sistemą, kurioje yra vykdoma prekyba trumpalaikiais ir ilgalaikiais gamtinių dujų produktais Lietuvos, bendroje Latvijos ir Estijos, Suomijos prekybos aikštelėse. Kurdamą gamtinių dujų prekybai pritaikytus sprendimus „GET Baltic“ siekia didinti didmeninės gamtinių dujų rinkos likvidumą, konkurencingumą ir skaidrumą Baltijos šalyse ir Suomijoje.

2021-ieji, kaip ir ankstesni, „GET Baltic“ buvo vystymosi metai. Nuolat tobulindami teikiamų paslaugų spektrą ir kokybę bei kurdami naujus sprendimus, įmonė siekia prisidėti prie bendros didmeninės Baltijos-Suomijos šalių gamtinių dujų rinkos vystymosi, likvidumo ir skaidrumo didinimo bei rinkos kainos formavimo.

Pernai vyko itin aktyvi prekyba naujoje, nuo 2020 m. gruodžio 1 d. Suomijoje veikiančioje, „GET Baltic“ valdomoje antrinių pajėgumų prekybos platformoje. 2021 metais platformoje buvo įgyvendinta net 50 sandorių. Antrinė rinka vaidina svarbų vaidmenį padedant rinkos dalyviams valdyti ir formuoti dujų pajėgumų poreikius bei užtikrinti jų efektyvų panaudojimą.

Atsižvelgiant į didmeninės rinkos dalyvių poreikius bei nuolat augantį aktyvumą biržoje, pristatytas Baltijos šalių ir Suomijos dienos prieš parą produkto dujų kainų indeksas (BGS1-DA). BGS1-DA indeksas skirtas padėti rinkos dalyviams skaidriai ir objektyviai vertinti esamą situaciją rinkoje bei stebėti trumpalaikius gamtinių dujų kainų pokyčius Baltijos-Suomijos šalyse bendrai bei kiekvienoje prekybos aikštelėje atskirai. Naujas indeksas pradėtas skaičiuoti ir viešai skelbti nuo 2021 m. gegužės 1 dienos.

Nuolat gerinant teikiamų paslaugų kokybę, gamtinių dujų biržos dalyviams sukurta nauja duomenų teikimo ACER agentūrai apie standartinę sutartis, kuriomis prekiaujama „GET Baltic“ gamtinių dujų biržoje, stebėsenos paslauga. Ši paslauga biržos dalyviams suteikia galimybę stebėti „GET Baltic“ pateiktą informaciją ACER agentūrai apie biržoje

pateiktus pavedimus bei sudarytus sandorius. Naują stebėsenos paslaugą biržos dalyviai gali užsisakyti nuo 2021 m. rugpjūčio 1 d.

Siekiant įgyvendinti į klientus orientuotos organizacijos strategiją, tobulinti įmonės veiklą, patenkinti klientų lūkesčius bei gerinti paslaugų ir aptarnavimo kokybę, rugsėjo-spalio mėnesį pirmą kartą buvo atliktas klientų pasitenkinimo tyrimas. Jo metu buvo apklausiami „GET Baltic“ klientai, kurie aktyviai naudojami bendrovės paslaugomis, apie jų patirtis, kaip jie vertina teikiamų paslaugų spektrą, kokybę, aptarnavimą bei darbuotojus kaip žinių ir kompetencijų centrą. Klientų pasitenkinimo apklausos rezultatai parodė, kad „GET Baltic“ klientai mato bendrovę kaip stabilią bei rinkos paslaugų standartą atitinkančią įmonę. Įmonė, vertindama klientų nuomonę ateityje sieks atliepti jų lūkesčius, tobulinti įmonės veiklą bei teikiamų paslaugų kokybę.

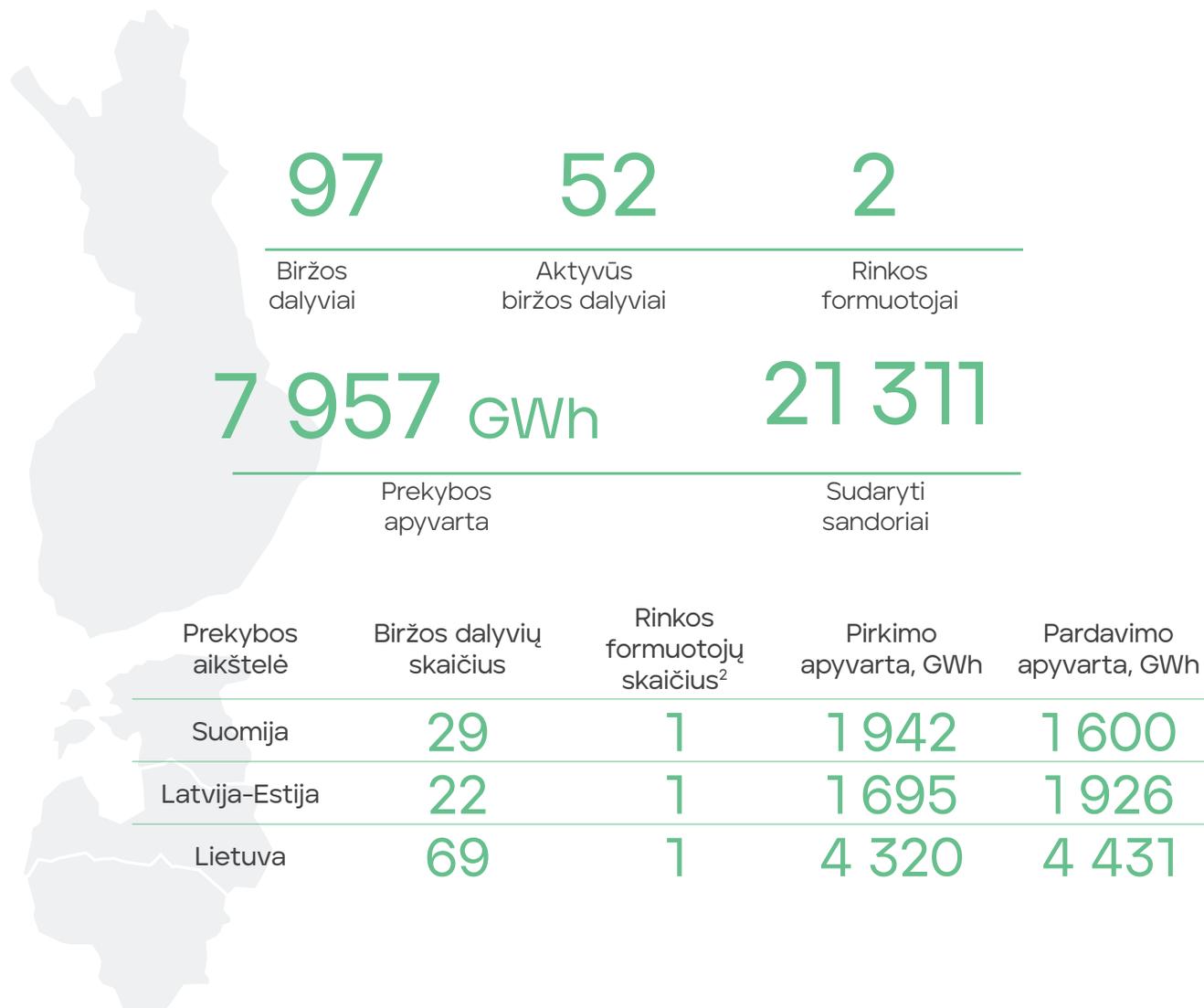
Pastaruosius metus itin didelis dėmesys buvo skiriamas IT saugumo didinimui bei vidinių procesų tobulinimui. Įdiegti inovatyvius sprendimai, siekiant automatizuoti rankinį darbą, patogiau ir detaliau stebėti prekybą biržoje, operatyviai dalintis vidine informacija bei užtikrinti viešai skelbiamų duomenų patikimumą.

Ateinančiais metais birža planuoja tęsti pradėtus darbus, toliau diegti išmanių sprendimus, gerinti aptarnavimo bei teikiamų paslaugų kokybę, reaguoti į visų rinkos dalyvių ir akcininkų lūkesčius.

„GET Baltic“ biržos veikla 2021 m.:

- prekybos apyvarta padidėjo iki 8 TWh. Tai didžiausia metinė prekybos apyvarta nuo „GET Baltic“ veiklos pradžios. Palyginti su 2020 m., prekybos apyvarta išaugo 10 proc. (7,2 TWh.);
- tarpvalstybiniais sandoriais 2021 m. buvo suprekiauta 1,6 TWh – tai yra 56 proc. daugiau nei 2020 metais (1 TWh).
- 54 proc. viso suprekiauto dujų kiekio įsigyta Lietuvoje (4.320 GWh), 24 proc. Suomijoje (1.942 GWh) ir 21 proc. bendroje Latvijos-Estijos prekybos aikštelėje (1.695 GWh);
- sparčiausiai augo prekybos apyvarta bendroje Latvijos-Estijos prekybos aikštelėje, lyginant su 2020 m. čia įsigyta du kartus daugiau gamtinių dujų (2021 m. - 1.695 GWh; 2020 m. - 824 GWh) ir 17 proc. daugiau parduota (2021 m. - 1.926 GWh; 2020 m. - 1.640 GWh);
- iš viso sudaryti 21.311 sandorių, tai yra 4 proc. daugiau lyginant su 2020 m. (20.576 sandoriai).
- pavedimus teikė 52 biržos dalyviai, visi sėkmingai sudarė sandorius. 2020 metais aktyviai pavedimus teikė 56 dalyviai, 55 iš jų sudarė sandorius;
- pigiausias sandoris sudarytas kovo mėnesį už 14 EUR/MWh, brangiausias – gruodžio mėnesį už 140 EUR/MWh.

1 pav. „GET Baltic“ veiklos rezultatai, 2021 m.

3. Strategija

Vizija, misija, įsipareigojimai, prioritetai

2021 m. viduryje Bendrovės valdyba patvirtino naująją „Amber Grid“ strategiją 2021-2030 m.

Naujojoje bendrovės strategijoje iškeltas pagrindinis tikslas – veikti išvien Lietuvos energetikos transformacijos kelyje į klimatui neutralią ekonomiką. Gamtinių dujų transportavimo sistema – magistraliniai dujotiekiai, dujų skirstymo, apskaitos ir kompresorių stotys yra neatsiejama Lietuvos energetikos sistemos dalis, kuriai tenka svarbus vaidmuo kuriant klimatui neutralią ekonomiką, o svarbiausia – švaresnę ir saugesnę ateitį. „Amber Grid“ pasirengęs transformuoti gamtinių dujų sistemą, pritaikant ją saugiam atsinaujinančių energijos išteklių – biudujų, metano ir vandenilio mišinio bei gryno vandenilio – transportavimui. Siekiame integruoti šią sistemą į bendrą Europos rinką, sukuriant efektyviai ir skaidriai veikiančią vieningą platformą, kuri įgalins valstybę užtikrintai laikytis Europos žaliojo kurso, o vartotojus – naudoti švarią energiją paprastai ir už geriausią kainą.

Naujosios strategijos ašis – vertė suinteresuotoms šalims. Dėmesio centre yra penkios suinteresuotos šalys – vartotojai, gamintojai/tiekėjai, steigėjas, visuomenė ir darbuotojai – jiems įsipareigojame sukurti vertę.

Kiekvienai suinteresuotai šaliai apibrėžėme įsipareigojimus ir vienijančią misiją, taip įvardindami pagrindinę paskirtį ir tapatybę, apibūdinant jas kaip ilgalaikius įsipareigojimus suinteresuotosioms šalims.

2 pav. „Amber Grid“ įsipareigojimai suinteresuotoms šalims.

Visoms suinteresuotoms šalims identifikuoti prioritetai ir juos vienijanti vizija 10 metų laikotarpiui.

3 pav. „Amber Grid“ strateginiai prioritetai 2030 m.

Kiekvienai suinteresuotai šaliai parengtos pagrindinės strategijos įgyvendinimo gairės 10 metų laikotarpiui numatant konkrečius veiksmus pamečiui.

Remiantis pagrindinėmis strategijos įgyvendinimo gairėmis, suformuluoti tikslai, priemonės, strateginiai veiklos rodikliai trumpajam 3 metų laikotarpiui.

2 lentelė. Ilgalaikiai bendrovės strateginiai tikslai ir pagrindiniai veiklos rodikliai

	VARTOTOJAI	GAMINTOJAI/TIEKĖJAI	STEIGĖJAS	VISUOMENĖ	VIENI KITIEMS
Tikslai	<ul style="list-style-type: none"> Pritaikyti perdavimo tinklą žaliųjų dujų patekimui į rinką Pasiekti artimą 0 kainų skirtumą tarp Lietuvos ir kaimyninių šalių tikslinių prekybos zonų (pagal prekybos biržoje duomenis) 	<ul style="list-style-type: none"> Sukurti į klientą orientuotą organizaciją Įgyvendinti NENS numatytus strateginius projektus laiku ir numatyta apimtimi 	<ul style="list-style-type: none"> Užtikrinti tvarią grąžą akcininkui Užtikrinti efektyvų dujų sistemos valdymą pritaikant ją AEI integracijai 	<ul style="list-style-type: none"> Reikšmingai sumažinti veiklos poveikį aplinkai Įgalinti dujų sektoriaus transformaciją integruojant AEI 	<ul style="list-style-type: none"> Sukurti įsitraukusią ir pažangią organizaciją Sukurti pažangią organizaciją - ateities energetikos kompetencijų centrą
Pagrindiniai veiklos rodikliai	<ul style="list-style-type: none"> Perdavimo sistemos pritaikymo žaliųjų dujų patekimui į rinką veiksmų plano įgyvendinimas laiku ir numatyta apimtimi Didmeninių kainų skirtumas, proc. 	<ul style="list-style-type: none"> Klientų pasitenkinimo rodiklis, proc. NENS strateginių projektų įgyvendinimas laiku ir sutarta apimtimi 	<ul style="list-style-type: none"> ROE Regulatoriaus leistina uždirbti grąža (mln. Eur) AEI dujų kiekis sistemoje (TWh) 	<ul style="list-style-type: none"> Veiklos poveikis aplinkai (CO², CH⁴ emisijos, t. t.) AEI dujų kiekis sistemoje (TWh) 	<ul style="list-style-type: none"> Darbuotojų įsitraukimas (proc.) Pripažinti naujųjų dujų ekspertai, kasmet kviečiami skaityti pranešimus šia tema ne mažiau nei 2 Lietuvos ir tarptautinėse konferencijose
Rezultatas 2030 m.	<ul style="list-style-type: none"> Sukurtos galimybės transportuoti vandenilį ir dujų mišinį pagal naujus nacionalinius ir tarpvalstybinius standartus. 90 proc. dienų kainų biržoje dydis ne daugiau kaip ≤1 EUR/MWh didesnis nei nuo Nyderlandų (TTF) VTP kainų indeksas 	<ul style="list-style-type: none"> NENS/NEKS numatyti strateginiai projektai įvykdyti laiku ir numatyta apimtimi 100 proc. Padidinta regioninė integracija su kaimyninėmis šalimis (LV, EE, FI, PL) 	<ul style="list-style-type: none"> ROE ne mažesnis nei nustatytas LRV 100 proc. regulatoriaus leistinos uždirbti grąžos AEI dujų, patekusių į dujų sistemą (su kilmės garantijomis) kiekis - 0,95 TWh 	<ul style="list-style-type: none"> Veiklos poveikis aplinkai sumažintas (CO₂, CH₄ emisijos ir t.t.) 2/3 lyginant su nustatytais baziniais metais. AEI dujų, patekusių į dujų sistemą (su kilmės garantijomis) kiekis - 0,95 TWh 	<ul style="list-style-type: none"> Darbuotojų įsitraukimas 65 proc. Naujųjų dujų kompetencijų centras - formuojantis ateities energetikos tendencijas, teisėkūrą, verslo modelį

Siekiant užsibrėžtų tikslų, „Amber Grid“ nuolat vertina strategijos įgyvendinimą ir pažangą.

Veiklos ir finansiniai tikslai

„Amber Grid“ Valdyba Bendrovei kėlė ir patvirtino 2021 m. metinius veiklos tikslus. Bendrovei keliami finansiniai ir nefinansiniai tikslai yra tapatūs „Amber Grid“ generalinio direktoriaus tikslams. Už nustatytų tikslų įgyvendinimą generalinis direktorius yra atskaitingas Valdybai.

Toliau pateikiame Bendrovės 2021 m. tikslų įgyvendinimo statusą.

3 lentelė. 2021 m. tikslų įgyvendinimas

VARTOTOJAI	
TIKSLAI	
Pritaikyti perdavimo sistemą žalių dujų patekimui į rinką	Siekiame sukurti galimybes transportuoti vandenilį ir dujų mišinį pagal naujus nacionalinius ir tarpvalstybinius standartus. Šiam tikslui pasiekti siekiame sumažinti veiklos apribojimus vietovės klasėse. 2021 m. atlikome studiją ir sudarėme veiksmų planą kokius pakeitimus turime atlikti. Ruošdamiesi žalių dujų patekimui į perdavimo sistemą, parengėme vandenilio tyrimų programą/metodiką ir pradėjome rengti pirkimo dokumentaciją bandomajam P2G projektui įgyvendinti.
Pasiekti artimą 0 kainų skirtumą tarp Lietuvos ir kaimyninių šalių tikslinių prekybos zonų (pagal prekybos biržoje duomenis)	2021 m. siekiant sukurti vieningą regiono rinką, toliau buvo vykdomi tęstiniai darbai su regiono partneriais. Siekiama, kad bendra rinka būtų sukurta visoms pusėms, taip pat ir Lietuvos gyventojams bei verslui, priiartinomis sąlygomis. 2021 m. baigta ITC II etapo studija, pasiektas principinis Baltijos šalių PSO sutarimas dėl būsimo ITC mechanizmo. Numatyti veiksmai šiek tiek vėluoja, bendra operatorių paraiška pateikta vertinti nacionalinėms institucijoms.

GAMINTOJAI/TIEKĖJAI	
TIKSLAI	
Sukurti į klientą orientuota organizaciją	2021 m. numatyti darbai atlikti ne pilna apimtimi. Darbai su Lenkijos PSO, pastačius dujotiekių jungtį tarp Lietuvos ir Lenkijos, Bendrovė atliko paruošiamuosius darbus: atnaujintas sąskaitų planas, parengtas naujas mėnesio uždarymo procesas, patvirtintos naudojimosi perdavimo sistema bei balansavimo taisyklės, atlikti hidrauliniai skaičiavimai Lenkijos kryptimi, įdiegta pajėgumų paskirstymo GSA sistema. Sukurta IT sistema perdavimo sistemos operatoriaus ir sistemos naudotojų efektyviam dujų srautų valdymui ir interaktyviam keitimuisi. Atliktas klientų pasitenkinimo tyrimas, pradėtas diegti klientų aptarnavimo standartas. Automatizuotų sprendinių platformos rangovų ir kitų interesus aptarnavimui įdiegimas vėluoja ieškant tinkamo techninio sprendinio, tarantis dėl darbų apimties.
Įgyvendinti Nacionalinėje energetikos nepriklausomybės strategijoje numatytus strateginius projektus laiku ir numatyta apimtimi	Siekiant sukurti vieningą infrastruktūrą, sujungiančią Baltijos regiono šalis su kitų Europos Sąjungos šalių dujų perdavimo tinklais, 2021 m. sėkmingai baigtos GIPL dujų jungties tarp Lietuvos ir Lenkijos statybos. Įgyvendinat ELLI projektą, 2021 m. atlikti visi suplanuoti darbai. Projektas turi būti baigtas iki 2023 m. pabaigos padidinant dujotiekių jungties pajėgumus tiek Lietuvos, tiek Latvijos kryptimi.

STEIGĖJAS	
TIKSLAI	
Užtikrinti tvarią grąžą akcininkui	Tikslo „Užtikrinti tvarią grąžą akcininkui“ platesnė apžvalga pateikta skyriuje „Finansiniai rezultatai“.
Užtikrinti efektyvų sistemų valdymą pritaikant ją AEI integracijai	Šio tikslo įgyvendinimui yra numatyta eilė priemonių. 2021 m. sėkmingai įdiegtos planuotos priemonės technologinio turto valdymo sistemose, paremtose rizikos vertinimu, pasirinkti techninės priežiūros skaitmenizavimo įgyvendinimo sprendiniai, paskelbtos labiausiai tinkamos ir netinkamos perdavimo sistemos vietos biometano gamintojams prijungti, atlikta vietovės klasių susiejimo su magistralinio dujotiekių darbinio slėgiu studija, patvirtinta ilgalaikė skaitmenizavimo strategija, rengiamos Lietuvos vandenilio plėtos gairės ir vystymo planas. Atliktas išorinis auditas ir nustatyta, kad bendrovės informacijos saugumo valdymo sistema atitinka ISO 270001 „Informacijos saugumo valdymo sistemos“ standartą. Vėluoja Integruotos apskaitos ir finansų valdymo informacinės sistemos (ERP) diegimas

VISUOMENĖ

TIKSLAI

Išgalinti dujų sektoriaus transformaciją integruojant AEI

2021 m. sėkmingai buvo vykdomi suplanuoti veiksmai integruojant nacionalinę dujų, pagamintų iš AEI (įskaitant vandenilį), kilmės garantijų sistemą į regioninę ir kuriamą europinę sistemą. Priimtas sprendimas dėl IT sprendinio pasirinkimo. Galimybės biometano kilmės garantijoms prekiauti tarp Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos yra sustabdytos dėl Estijoje inicijuotų teisės aktų pakeitimų bei vėluojančių teisės aktų, susijusių su kilmės garantijų veikla, priėmimo Latvijoje bei Suomijoje.

Reikšmingai sumažinti veiklos poveikį aplinkai

Vienas didžiausių prioritetų bendrovėje – reikšmingai sumažinti veiklos poveikį aplinkai. Šiam tikslui pasiekti 2021 m. 10 proc. bendrovės vykdomų pirkimų (pagal vertę) buvo žalieji pirkimai, pradėtos pirkimo procedūros siekiant palaipsniui bendrovės autotransporto priemonės pakeisti netaišiomis, atlikta ŠESD taršos šaltinių inventORIZACIJA, iki 2022 m. sausio pabaigos bus atliktas poveikio aplinkos vertinimas. Bendrovės veikloje numatytas naudoti elektros energijos kiekis, pagamintas iš AEI nepasiektas, įrengta tik dalis suplanuotų saulės elektrinių.

DARBUOTOJAI

TIKSLAI

Sukurti įsitraukusią organizaciją

Didelis dėmesys sutelktas organizacijos kultūros pokyčio įgyvendinimui. 2021 m. buvo sėkmingai įgyvendinamas kultūros pokyčio planas, aktyviai įtraukiami darbuotojai, diegiamos gerosios praktikos stiprinančios organizacinę kultūrą. Atlikta darbdavio įvaizdžio esamos situacijos analizė. Vyksta darbdavio įvaizdžio gerinimo priemonių plano rengimas.

Sukurti pažangią organizaciją – ateities energetikos kompetencijų centrą

2021 m. siekiant sukurti pažangią organizaciją gyvendinti vidiniai mokymai – sukurta vidinių lektorių akademija, skatinanti darbuotojus dalintis turimomis kompetencijomis, patirtimi, stiprinti bendradarbiavimą tarp padalinių. Taip pat atnaujinta bendrųjų ir vadovavimo kompetencijų modelio dalis, atlikta prioritetinių sričių esamos situacijos analizė ir numatyti šių sričių kompetencijų ugdymo įgyjimo būdai. Siekiant sukurti efektyvumo kultūrą, parengta veiklos efektyvumo programa, tačiau jos įgyvendinimas vėluoja.

Strateginiai infrastruktūros projektai

2021 m. „Amber Grid“ toliau vykdė strateginius dujų perdavimo infrastruktūros projektus – Dujotiekių jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos (GIPL) statybą ir Dujotiekių jungties tarp Latvijos ir Lietuvos pajėgumų padidinimą (ELLI).

Abu strateginiai projektai yra įtraukti į Europos dujų perdavimo sistemos operatorių tinklo (angl. *European Network of Transmission System Operators for Gas, ENTSOG*) dešimties metų plėtros planą (2020 m.) (angl. *Ten-Year Network Development Plan, TYNDP*), BEMIP regiono perdavimo sistemos operatorių Dujų regioninį investicijų planą, paskelbtą 2017 m. (angl. *Baltic Energy Market Interconnection Plan, BEMIP*), Gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus dešimties metų (2020-2029 m.) tinklo plėtros planą bei Vyriausybės patvirtintą Nacionalinį elektros ir gamtinių dujų perdavimo infrastruktūros prioritetinių projektų įgyvendinimo planą. 2021 m. lapkričio 19 d. paskelbtame ES Bendro intereso projektų penktajame sąraše liko tik vienas „Amber Grid“ vykdomas strateginis ELLI projektas, nes GIPL projektas jau užbaigtas.

Dujotiekių jungtis tarp Lenkijos ir Lietuvos (GIPL)

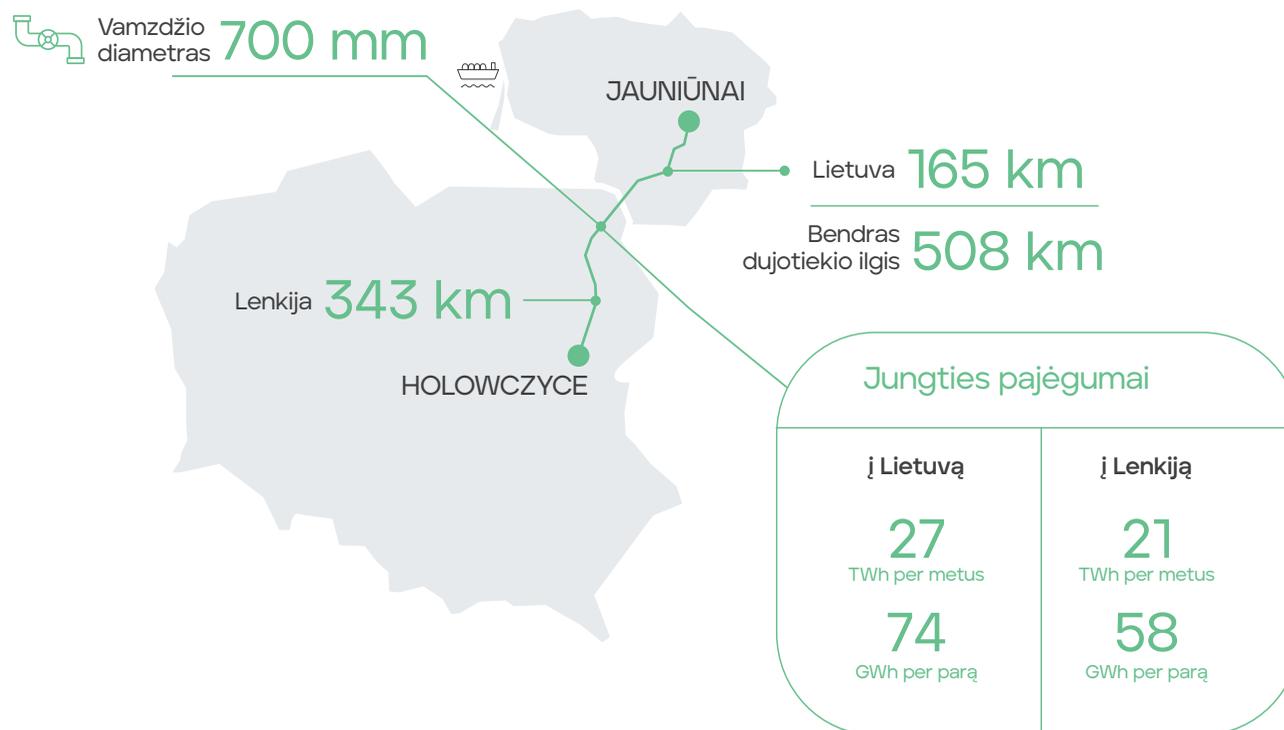
Dvejus metus, nuo 2020 m. sausio mėn. vykę tarptautinio dujotiečio, jungiančio Lietuvą ir Lenkiją (GIPL) statybos darbai užbaigti. Tai patvirtino 2021 m. gruodžio 31 d. gautas paskutinis GIPL projekto statybos užbaigimo aktas. Numatoma, kad GIPL dujotiekis pradės veikti 2022 m. viduryje.

Europos Komisija GIPL (*Gas interconnection Poland-Lithuania*) projektą pripažino didelės svarbos dujų tiekimo saugumą užtikrinančiu infrastruktūros projektu, reikšmingai prisidedančiu prie ES energetinio saugumo užtikrinimo. „Amber Grid“ GIPL projektą įgyvendina kartu su Lenkijos dujų perdavimo sistemos operatoriumi GAZ-SYSTEM S.A.

Projekto tikslai:

- integruoti Baltijos šalių ir Suomijos dujų rinkas į bendrą ES dujų rinką,
- diversifikuoti dujų tiekimo šaltinius,
- padidinti dujų tiekimo saugumą.

4 pav. Dujotiekių jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos projektas (GIPL).

Bendras dujotiekio ilgis – 508 km, iš kurių Lietuvos teritorijoje – 165 km. GIPL statybų, vykusių 2020-2021 m. metu Lietuvoje buvo nutiestas dujotiekis per devynias savivaldybes nuo Širvintų iki Lazdijų. Projekto rangos darbus įgyvendino įmonių konsorciumas, kurį sudarė UAB „Alvora“ ir UAB „Šiaulių dujotiekio statyba“. Dujotiekis paklotas po didžiausiomis Lietuvos upėmis Nemunu ir Nerimi, taikant aplinką tausojantį horizontalaus kryptinio gręžimo HDD metodą, atlikti masiniai archeologiniai tyrinėjimai, pastatyta Santakos dujų apskaitos ir slėgio reguliavimo stotis, Lietuvoje įrengtas dujotiekis sujungtas su Lenkijoje paklotu vamzdynu, suvirinant auksinę siūlą valstybių sienų sankirtoje. Lietuvos pusėje dujotiekio jungties pradžios taškas įrengtas šalia Jauniūnų dujų kompresorių stoties, esančios netoli Vilniaus. Dujotiekis Lenkijoje bus prijungtas prie Holowczyce dujų kompresorių stoties.

Pastačius dujotiekio jungtį sukurti pajėgumai, leisiantys Baltijos šalių kryptimi transportuoti iki 27 TWh dujų per metus, Lenkijos kryptimi – iki 21 TWh per metus, o Baltijos šalių dujų ir Suomijos rinkos taps bendros ES dujų rinkos dalimi. Investicijos į projektą sudarė 116 mln. Eur.

GIPL projekto naudos:

- integruos Baltijos šalių ir Suomijos dujų rinkas į bendrą ES dujų rinką,
- sukurs prieigą prie alternatyvių dujų tiekimo šaltinių ir padidins dujų rinkos konkurencumą,
- padidins dujų tiekimo saugumą ir patikimumą – sukuriant tiek papildomus dujų perdavimo pajėgumus, tiek galimybes taikyti ES šalių solidarumo mechanizmus ekstremalios situacijos atveju,
- sudarys sąlygas lanksčiau ir efektyviau panaudoti Lenkijos ir Lietuvos SGD terminalus ir perdavimo tinklus,
- padidins dujų prekybos likvidumą Lenkijos ir Baltijos šalių prekybos zonoje, sustiprins jų regioninį vaidmenį.

Svarbiausi GIPL projekto įgyvendinimo įvykiai 2021 metais:

- vasarį paklota iš anksto suvirinta GIPL dujotiekio atkarpa, kuri vėliau bus jungiama su Lietuvoje ir Lenkijoje nutiestomis naujojo dujotiekio dalimis;
- tiesiant GIPL dujotiekį, vasarį buvo išbandyti 102 įrengtos naujosios dujų jungties kilometrai;

- balandį pradėtas baigiamasis jungties statybų etapas – Santakos dujų apskaitos ir slėgio reguliavimo stoties statyba;
- 2021 m. spalį, Lietuvai ir Lenkijai iki valstybių sienos nutiesus dujotiekio atkarpas, buvo sujungtos abiejų šalių dujų perdavimo sistemos;
- 2021 m. gruodžio mėn. GIPL projekto dalis Lietuvos teritorijoje buvo sėkmingai užbaigta.

GIPL projektas finansuojamas „Amber Grid“ bei GAZ-SYSTEM S.A. nuosavomis ir skolintomis lėšomis, ES finansinės paramos pagal Europos Komisijos transeuropinių energetikos tinklų (TEN-E) programą bei Infrastruktūros tinklų priemonę (CEF). Be ES finansinės paramos GIPL projekto statybos darbus finansuos Lietuva, Latvija ir Estija pagal tarpvalstybinį sąnaudų paskirstymo sprendimą, padengdamos dalį GIPL projekto investicijų Lenkijos teritorijoje.

Daugiau informacijos apie GIPL projektą, jo eigą ir naujienas galima rasti projekto interneto tinklapyje (www.ambergrid.lt/lt/projektai/dujotiekio-jungtis-tarp-lenkijos-ir-lietuvos-gipl).

Dujotiekio jungties tarp Latvijos ir Lietuvos pajėgumų padidinimas (ELLI)

Projektu siekiama padidinti dujų sistemų jungties tarp Latvijos ir Lietuvos pajėgumus, užtikrinti dujų tiekimo saugumą ir patikimumą, efektyvesnę infrastruktūros panaudojimą bei geresnę Baltijos šalių dujų rinkų integraciją. Taip pat bus sudarytos geresnės sąlygos naudotis Latvijos Inčukalnio požemine dujų saugykla. Projekto vykdytojai – „Amber Grid“ ir Latvijos perdavimo sistemos operatorius AS „Conexus Baltic Grid“.

5 pav. Dujotiekių jungties tarp Latvijos ir Lietuvos pajėgumų padidinimo projektas (ELLI).

Projekto metu Lietuvos pusėje bus padidinti Kiemėnų dujų apskaitos stoties pajėgumai ir pertvarkytas dujotiekis prie Panevėžio dujų kompresorių stoties, o Latvijoje – vykdomi darbai, pertvarkant magistralinį dujotiekį, kad būtų galima padidinti maksimalų darbinį slėgį nuo 40 iki 50 barų.

Investicijos padidins dujų jungties pajėgumus iki 130,5 GWh per parą Latvijos kryptimi (dabar yra 67,6 GWh per parą) ir iki 119,5 GWh per parą Lietuvos kryptimi (dabar yra 65,1 GWh per parą). Įgyvendinus projektą bus sukurti pajėgumai, leisiantys Latvijos kryptimi transportuoti iki 47,6 TWh dujų per metus, Lietuvos kryptimi – iki 43,6 TWh per metus, padidėję dujų perdavimo pajėgumai tarp Lietuvos ir Latvijos bus vertingi ir dėl tuomet jau veikiančios GIPL jungties tarp Lietuvos ir Lenkijos.

2021 m. vyko viešieji pirkimai statybos darbams atlikti. Sutartį su laimėtoju planuojama pasirašyti 2022 m. pradžioje ir pradėti darbus.

ELLI projektas finansuojamas „Amber Grid“ bei AS Conexus Baltic Grid nuosavomis lėšomis, ES finansinės paramos pagal Europos infrastruktūros tinklų priemonę (CEF).

Europos sąjungos finansinė parama

2021 m. „Amber Grid“ įgyvendino vieną iš Lietuvos Respublikos energetikos ministro patvirtintame Nacionalinio elektros ir gamtinių dujų perdavimo infrastruktūros projektų įgyvendinimo plane numatytą gamtinių dujų perdavimo infrastruktūros projektą pagal 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programą, kuriam buvo skirta iki 50 proc. Europos Sąjungos (toliau – ES) parama. Projekto „Dujų perdavimo sistemos nuotolinės technologinių procesų kontrolės ir dujų apskaitos prietaisų duomenų surinkimo sistemos diegimas“ įgyvendinimo metu buvo sukurta ir įdiegta programinė įranga, skirta perdavimo sistemos priklausinių technologinių procesų nuotolinei kontrolei bei dujų apskaitos prietaisų duomenų surinkimui, taip užtikrinant dujų perdavimo sistemos patikimumą bei valdymo lankstumą. Bendra įgyvendinto projekto vertė – 2 mln. Eur.

2021 m. „Amber Grid“ pasirašė finansavimo sutartį su Lietuvos verslo paramos agentūra pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos (toliau – ES) fondų investicijų veiksmų programą su iki 50 proc. ES finansine parama. Įgyvendinamo projekto „Magistralinio dujotiekio atskirų atkarpų rekonstrukcija (II etapas)“ metu numatoma iki 2023 m. III ketv. rekonstruoti 3,89 km magistralinio dujotiekio, t.y. rekonstruoti magistralinio dujotiekio antžeminės perėjas, keičiant jas požeminėmis – 0,285 km, rekonstruoti neįgilintas dujotiekio atkarpas jas įgilinant – 3,614 km bei visuose rekonstruojamuose objektuose (antžeminėse perėjose, neįgilintose dujotiekio atkarpose) įrengti pažangius infrastruktūros elementus – korozijos greičio daviklius. Bendra įgyvendinamo projekto vertė – 4 mln. Eur.

Daugiau informacijos apie „Amber Grid“ įvykdytus ir vykdomus infrastruktūros projektus galima rasti interneto svetainėje:

<https://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-sistema/perdavimo-sistema-pletra/infrastrukturosprojektai>

Regioninė rinka

2017 m. liepos 1 d. „Amber Grid“ kartu su Latvijos ir Estijos perdavimo sistemos operatoriais pradėjo naudoti netiesioginio pajėgumų paskirstymo modelį (angl. *implicit capacity allocation*) tarpvalstybiniuose sujungimo taškuose Baltijos šalyse, taip per dujų biržą GET Baltic paskirstydamos dalį dieną prieš užsakomų pajėgumų. Nuo 2018 m. liepos 1 d. šis metodas pradėtas taikyti ir einamosios paros pajėgumų paskirstymui. Tai – pereinamojo laikotarpio Baltijos šalių dujų integravimo priemonė, siekiant padidinti dujų rinkų konkurencingumą bei skatinti tarpvalstybinę prekybą dujomis. Numatoma, kad regioninė dujų rinka turėtų vystytis palaipsniui.

Nuo 2020 m. bendrą dujų rinkos zoną sukūrė Latvija ir Estija, kurios kartu su Suomija suformavo bendrą tarifų zoną – jungtyje su Suomija nuo 2020 m. taikoma nulinė perdavimo kaina, o patekimo į tarifų zoną perdavimo kainos yra suvienodintos.

2020 m. rengtos studijos dėl Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos gamtinių dujų rinkos integravimosi rezultatai atskleidė ekonomines naudas kiekvienai iš regiono šalių, kuomet Lietuvos rinka būtų integruota kartu su Latvijos, Estijos ir Suomijos dujų rinka. Studijos dėl naudų rinkai rezultatų pagrindu 2020 m. 2021 m. buvo parengta

alternatyvų analizė dėl galimo kaštų kompensavimo tarp perdavimo sistemos operatorių mechanizmo (angl. *Inter-TSO Compensation (ITC) mechanism*). Detalesnė informacija pateikiama skyriuje „Gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus paslaugų kainų reguliavimas“.

Nors Lietuva palaiko bendros regioninės dujų rinkos sukūrimo idėją, tokio susitarimo sąlygos neužtikrina Lietuvos interesų, nes, jai prisijungus, sukeltų nepagrįstą papildomą finansinę naštą vidaus vartotojams. Todėl su Latvijos, Estijos ir Suomijos operatoriais toliau vyksta derybos dėl sąlygų, kuriomis prie zonos prisijungtų ir Lietuva. Siekiama, kad bendra rinka būtų sukurta visoms pusėms, taip pat ir Lietuvos gyventojams bei verslui, priimtinomis sąlygomis. Lietuva tiki si prie bendros tarifų zoną prisijungti vėlesniame etape, tikėtina – iki 2023-2024 m. 2021 m. pabaigoje Suomijos ir Baltijos šalių reguliavimo institucijoms buvo pateikta įvertinti bendra šių šalių perdavimo sistemų operatorių paraiška dėl bendros tarifų zonos sukūrimo ir ITC mechanizmo įdiegimo. Baltijos šalys ir Suomija toliau derins pozicijas dėl tolesnės rinkos integracijos, siekdamas sukurti visoms šalims priimtina operatorių bendradarbiavimo modelį. 2022 metais numatoma skelbti viešą konsultaciją dėl bendros tarifų zonos sukūrimo ir ITC mechanizmo įdiegimo.

Bendrovei tęsiant GIPL projekto įgyvendinimą, glaudžiai bendradarbiaujama su Lenkijos partneriais: „Amber Grid“ – su Lenkijos dujų perdavimo sistemos operatoriumi GAZ-SYSTEM S.A., o dujų biržos operatorė GET Baltic bendradarbiauja su Lenkijos energetinių išteklių birža TGE (Towarowa Gielda Energii S.A.). 2020 m. baigta rengti studija dėl GIPL komercinių galimybių ir ekonominės vertės rinkai padidinimo. Vadovaujantis jos rezultatais parengtas klausimynas buvo išplatintas rinkos dalyviams ir gauti jų atsiliepimai. Remiantis studijos ir apklausos rezultatais, o taip pat atsižvelgus į faktinio GIPL komercinio panaudojimo praktiką 2022 metais, bus nuspręsta dėl tolesnių veiksmų, harmonizuojant rinkas.

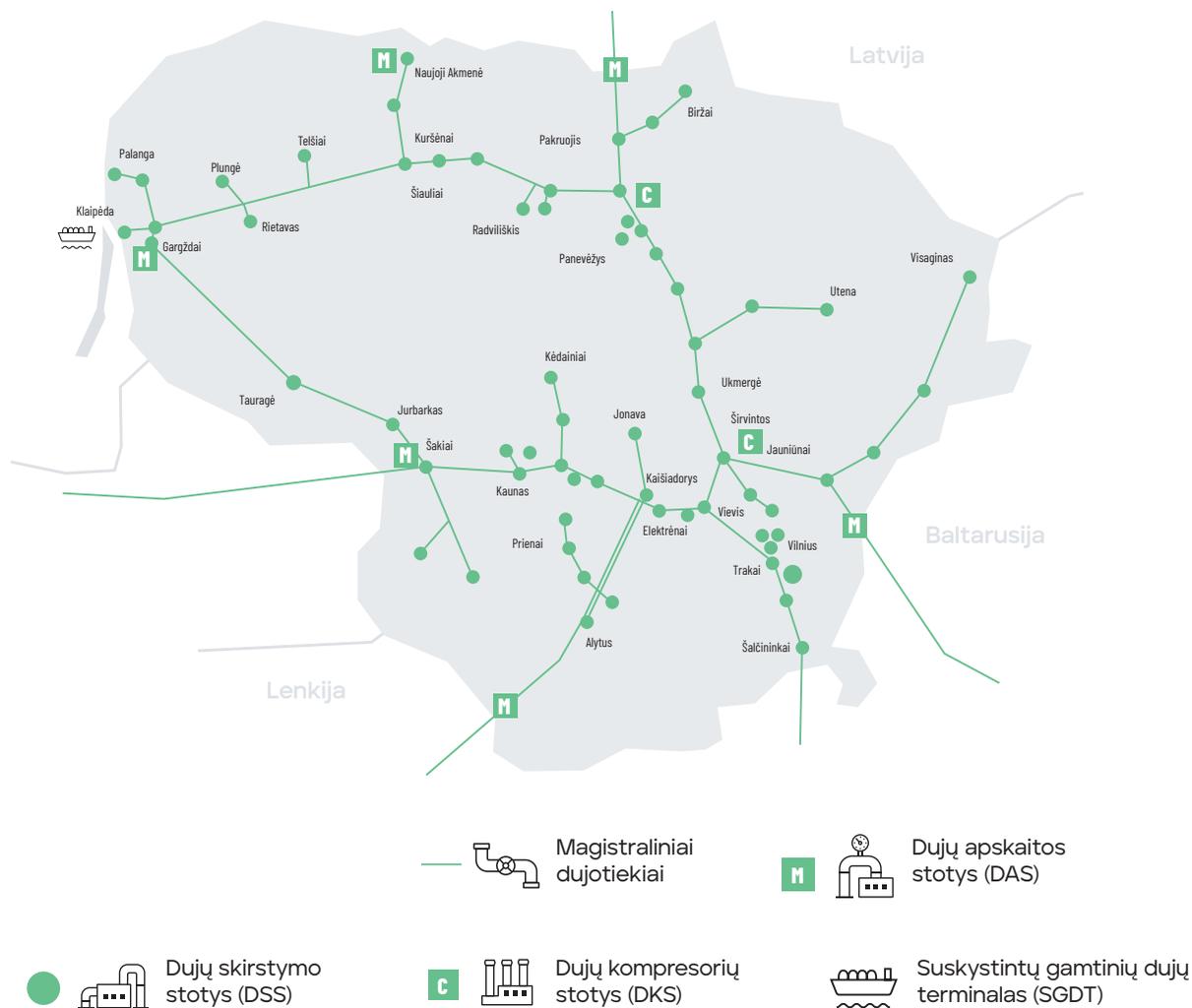
4. Veikla

Perdavimo sistema

Gamtinių dujų perdavimo sistemą sudaro magistraliniai dujotiekiai, dujų kompresorių stotys, dujų skirstymo stotys, dujų apskaitos stotys, dujotiekių apsaugos nuo korozijos įrenginiai, duomenų perdavimo ir ryšio sistemos bei kitas turtas, priskirtas perdavimo sistemai. Lietuvos dujų perdavimo sistema yra sujungta su Lenkijos Respublikos, Latvijos Respublikos, Baltarusijos Respublikos, Rusijos Federacijos Karaliaučiaus srities dujų perdavimo sistemomis, Klaipėdos suskystintų gamtinių dujų (SGD) terminalu.

Bendrovė eksploatuoja 64 dujų skirstymo stotis (DSS), 4 dujų apskaitos stotis (DAS) ir 2 dujų kompresorių stotis (DKS). Eksploatuojamų vamzdynų ilgis yra 2285 km, skersmuo – nuo 100 iki 1220 mm. Didžiosios dalies perdavimo sistemos projektinis slėgis – 54 bar.

6 pav. Lietuvos dujų perdavimo sistema.

Eksplotavimas, rekonstrukcija ir modernizavimas

Magistralinių dujotiekių eksploatavimas yra reglamentuotas norminiais teisės aktais ir atliekamas griežtai vadovaujantis juose nustatytais reikalavimais. Norint užtikrinti perdavimo sistemos patikimumą ir saugumą, nuolat vykdomi techninės priežiūros ir remonto darbai.

2021 m. vidinės diagnostikos būdu patikrinti magistraliniai dujotiečiai Panevėžys-Šiauliai II gija (33 km), Vilnius-Kaunas (42 km), atšakos į Palangos (28 km), Naujosios Akmenės (39 km) dujų skirstymo stotis. Iš viso per 2021 m. patikrinta 142 km dujotiekių.

2021 m. Bendrovė vykdė šiuos rekonstrukcijos ir modernizavimo darbus:

- uždarymo įtaisų pakeitimo ir prijungimo prie nuotolinio valdymo sistemos darbus atšakose į Vandžiogalos dujų skirstymo stotį (DSS), Grigiškių DSS, Jašiūnų DSS, Alksnupių DSS, Gegužinės DSS, Maišiagalos DSS, Šiaulių DSS, Širvintų DSS, Karaliaučių, dujotiekiuose Minskas-Vilnius-Vievis, Panevėžys-Šiauliai II gijoje, Panevėžys-Vilnius; Ivacevičiai-Vilnius-Ryga
- kontrolinio įtaiso paleidimo-priėmimo kamerų montavimą dujotiekyje Ivacevičiai-Vilnius-Ryga ir dujotiekių jungtyje Ivacevičiai-Vilnius-Ryga su dujotiekiu Vilnius-Kaunas, atšakoje į Biržų DSS, atšakoje į Kėdainių DSS, atšakoje į Pajiešmenių DSS, atšakoje į Vandžiogalos DSS, dujotiekyje Šiauliai-Kuršėnai II gijoje, dujotiekyje Panevėžys-Šiauliai ir Panevėžys-Šiauliai II gijoje;
- 61 magistralinio dujotiekio interpų pakeitimą, atsižvelgus į dujotiekių techninę būklę bei diagnostikos rezultatus;
- dujų apskaitos stoties ir dujų skirstymo stočių atstatymo ir išplėtimo projektavimą;
- slėgio ribojimo mazgo įrengimo dujotiekio atšakoje į Marijampolės DSS projektavimą;
- fotovoltinių saulės šviesos energijos elektrinių įrengimą;
- magistralinio dujotiekio Vilnius-Kaunas atskirų atkarpų rekonstrukcijos projektavimą;

- uždarymo įtaisų pakeitimo ir prijungimo prie nuotolinio valdymo sistemos projektavimo darbus atšakoje į A. Panerių-I DSS, atšakoje į A. Panerių-II DSS, atšakoje į Alytaus DSS, atšakoje į Prienų DSS, atšakoje į Birštono DSS, atšakoje į Vilkaviškių DSS, atšakoje į Batnėvių DSS, atšakoje į Miežiškių DSS, atšakoje į Panevėžio DSS, atšakoje į Šiaulių DSS, atšakoje į Pajiešmenių DSS, dujotiekyje Ivacevičiai-Vilnius-Ryga, dujotiekyje Vilnius-Panevėžys-Ryga, dujotiekyje Vilnius-Kaunas, dujotiekyje Panevėžys-Ryga, technologinėje jungtyje į Klaipėdą, dujotiekyje Panevėžys-Šiauliai II gijoje.

2021 m. Bendrovė užbaigė šiuos rekonstrukcijos ir modernizavimo darbus:

- uždarymo įtaisų pakeitimo ir prijungimo prie nuotolinio valdymo sistemos darbus atšakoje į Vandžiogalos DSS (DSS – dujų skirstymo stotis), atšakoje į Grigiškių DSS, atšakoje į Jašiūnų DSS, dujotiekyje Ivacevičiai-Vilnius-Ryga, atšakoje į Alksnupių DSS, atšakoje į Gegužinės DSS, atšakoje į Maišiagalos DSS, atšakoje į Širvintų DSS, atšakoje į Karaliaučių, dujotiekyje Minskas-Vilnius-Vievis;
- atnaujino pastatų vaizdo stebėjimo įrangą;
- atnaujino Pravienos DSS, Vilkaviškių DSS, Švenčionėlių DSS ir Gargždų DSS technologinę įrangą;
- technologinio turto valdymo sistemos, paremtos rizikos vertinimu, diegimą;
- vienos fotovoltinės saulės šviesos energijos elektrinių įrengimą;
- programinės įrangos, skirtos perdavimo sistemos operatoriaus ir sistemos naudotojų efektyviam dujų srautų valdymui ir keitimuisi informacija, diegimą;
- modernizavo Jauniūnų dujų kompresorių stoties automatizuotą valdymo sistemą;
- įdiegė dujų perdavimo sistemos nuotolinės technologinių procesų kontrolės ir dujų apskaitos prietaisų duomenų surinkimo sistemą.

Teikiamų paslaugų rinka

„Amber Grid“ sistemos naudotojams, kitiems operatoriams, dujų rinkos dalyviams teikia gamtinių dujų perdavimo paslaugas Lietuvos teritorijoje: perduoda dujas Lietuvos vartotojams, taip pat transportuoja gamtines dujas į Latviją ir Rusijos Karaliaučiaus sritį. Dujos į sistemą patiekiamos per SGD terminalą Klaipėdoje bei dujų įleidimo taškus iš Baltarusijos ir Latvijos.

2021 m. Lietuvoje užbaigtas GIPL projektas, kurį „Amber Grid“ įgyvendina kartu su Lenkijos dujų perdavimo sistemos operatoriumi GAZ-SYSTEM S.A., sujungs Baltijos šalių ir Suomijos dujų rinkas su ES gamtinių dujų rinka ir padidins prieigą prie naujų dujų tiekimo šaltinių.

Taip pat „Amber Grid“ atsakinga už dujų srautų balansavimą perdavimo sistemoje ir SGD terminalo, jo infrastruktūros, jungties įrengimo bei lėšų, skirtų pastoviosioms eksploatavimo sąnaudoms ir paskirtojo tiekėjo būtinojo suskystintų gamtinių dujų kiekio tiekimo pagrįstoms sąnaudoms kompensuoti, administravimą. Su partneriais Bendrovė aktyviai dirba, kurdama sąlygas efektyviam gamtinių dujų rinkos funkcionavimui, didindama dujų rinkos konkurencingumą ir likvidumą, klientams užtikrindama patrauklias veikimo gamtinių dujų rinkoje sąlygas.

„Amber Grid“ administruoja dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių nacionalinį kilmės garantijų registrą, t. y., teikia kilmės garantijų išdavimą, perdavimo ir jų galiojimo panaikinimo bei kilmės garantijų naudojimo priežiūros bei kontrolės ir kitose valstybės išduotų kilmės garantijų pripažinimo Lietuvoje funkcijas. Žaliosios dujos gaminamos iš biomasės ir kitų AEI. Kilmės garantija suteikiama vienam energijos vienetui – vienai megavatvalandei (MWh), patiektai į dujų perdavimo ir skirstymo tinklą. Kilmės garantijų sistema leidžia identifikuoti, registruoti ir stebėti pagamintų biudujų kilmę, o šio kuro vartotojai gali būti garantuoti, kad jų vartojamos dujos yra pagamintos naudojant atsinaujinančius energijos išteklius.

Klientai

„Amber Grid“ teikiamų gamtinių dujų perdavimo magistraliniais dujotiekiais bei dujų srautų balansavimo perdavimo sistemoje paslaugų klientai – stambios Lietuvos elektros, centralizuotos šilumos gamybos įmonės, taip pat pramonės įmonės ir vidutinės Lietuvos verslo bendrovės, Baltijos ir trečiųjų šalių energetikos, dujų tiekimo įmonės, kurioms teikiamos gamtinių dujų perdavimo paslaugos.

Dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, kilmės garantijų registro klientai – dujų gamintojai, dujų tiekėjai, dujų perdavimo sistemos ir dujų skirstomųjų tinklų operatoriai bei kiti rinkos dalyviai, kurie ketina įgyti arba jau turi kilmės garantijas.

Teikiamos paslaugos

Bendrovė sistemos naudotojams, kitiems operatoriams, dujų rinkos dalyviams teikia šias paslaugas:

- dujų perdavimo Lietuvos teritorijoje;
- dujų srautų balansavimo perdavimo sistemoje;
- Klaipėdos SGD terminalo, jo infrastruktūros, jungties įrengimo bei pastoviosioms eksploataavimo sąnaudoms ir paskirtojo tiekėjo būtiną suskystintų gamtinių dujų kiekio tiekimo pagrįstoms sąnaudoms kompensuoti skirtų lėšų administravimą;
- dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, kilmės garantijų registro administravimą.

Dujų perdavimas

Dujų perdavimo kiekiai

2021 m. Lietuvos ir ES šalių (Latvijos, Estijos, Suomijos) vartotojams į „Amber Grid“ valdomą dujų perdavimo sistemą iš Klaipėdos SGD terminalo buvo įleista 16.337 GWh gamtinių dujų, iš Latvijos į Lietuvą buvo transportuota 3.155 GWh, o iš Baltarusijos – 6.843 GWh dujų. Iš Klaipėdos SGD terminalo Lietuvos ir kitų ES šalių vartotojams buvo pateikta 62,0 proc. viso reikalingo dujų kiekio.

2021 m. Lietuvos vartotojams iki vidinio išleidimo taško buvo transportuota 24.136 GWh dujų. Palyginti su 2020 metais, kai buvo perduota 25.144 GWh dujų, perdavimo kiekiai sumažėjo 4 proc.

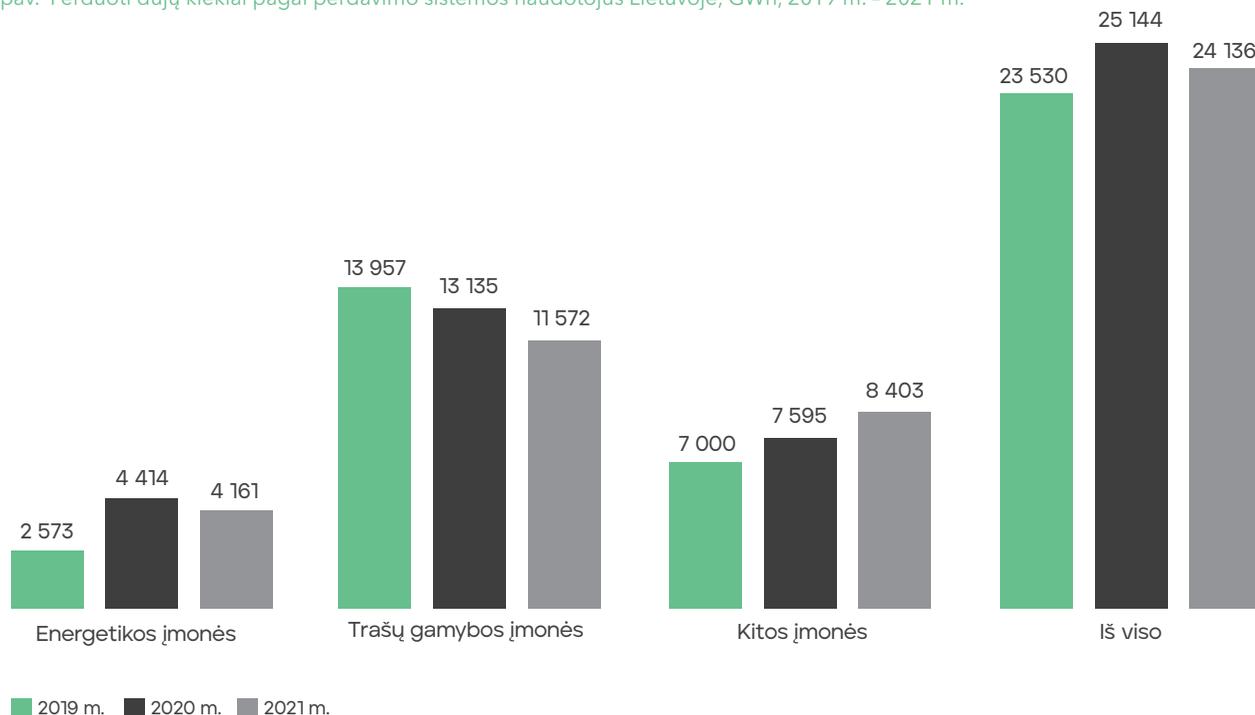
2021 m. iš Lietuvos perdavimo sistemos į Latviją per Kiemėnų dujų apskaitos stotį buvo perduota 1.902 GWh dujų, t.y. 76,1 proc. mažiau nei 2020 m. (7.960 GWh).

Per atskaitinį laikotarpį į Rusijos Karaliaučiaus sritį transportuota 26.693 GWh dujų (2020 metus – 24.902 GWh dujų).

Iki 2022 m. sausio 1 d. Bendrovė buvo sudaręs 110 dujų perdavimo paslaugų sutarčių su perdavimo sistemos naudotojais (dujų vartotojais, dujų skirstymo sistemos operatoriais, importuotojais, dujų tiekimo įmonėmis, kurios dujas tiekia iki vartotojų sistemų), iš kurių 43 sistemos naudotojai atskaitiniu laikotarpiu naudojo perdavimo pajėgumus. Su rinkos dalyviais, prekiaujančiais dujomis virtualiame prekybos taške, tačiau ne transportuojančiais jų perdavimo sistema, Bendrovė buvo sudaręs 1 dujų balansavimo sutartį.

Perduotų dujų kiekių struktūra vidiniame išleidimo taške pagal perdavimo sistemos naudotojus pavaizduota 7 paveiksle.

7 pav. Perduoti dujų kiekiai pagal perdavimo sistemos naudotojus Lietuvoje, GWh, 2019 m. – 2021 m.

Dujų perdavimo sistemos operatoriaus paslaugų kainų reguliavimas

Dujų perdavimo paslaugų kainas, nustatydamą viršutinę pajamų ribą, kainų skaičiavimo metodologiją bei tvirtindama Bendrovės nustatytas konkrečias kainas, reguliuoja VERT. Reguluojamos veiklos pajamų viršutinės ribos kasmet VERT sprendimu gali būti koreguojamos Valstybės reguliuojamos gamtinių dujų perdavimo veiklos pajamų ir kainų nustatymo metodikoje nustatyta tvarka.

Atsižvelgiant į 2020 m. gruodžio 16 d. – 2021 m. vasario 17 d. VERT pagal Europos Komisijos Reglamento, kuriuo nustatomas suderintos dujų perdavimo tarifų struktūros tinklo kodeksas (TAR NC) nuostatas vykdytos viešosios konsultacijos metu iš rinkos dalyvių gautą nuomonę bei 2021 m. gegužės 10 d. VERT nustatytą „Amber Grid“ reguliuojamos veiklos pajamų viršutinę ribą 2022 m. – 40,44 mln. Eur (kuri yra kiek mažesnė negu 2021 m. 42,4 mln. Eur pajamų viršutinė riba – dėl investicijų grąžos neatitikties už kelerius paskutinius metus įvertinimo 2022 m. leidžiamųjų pajamų lygyje), VERT 2021 m. gegužės pabaigoje patvirtino Bendrovės valdybos nustatytas perdavimo paslaugų kainas 2022 metams. Išsamesnė informacija apie dujų perdavimo paslaugų kainas, įsigaliosiančias nuo 20221 m. sausio 1 d., pateikiama Bendrovės tinklalapyje <https://www.ambergrid.lt/lt/paslaugos/kainos-ir-mokesciai/kainos-nuo-2022-01-01>.

2022 m. vidutinė dujų perdavimo paslaugų kaina Lietuvos vartotojų poreikiams (vertinant ilgalaikes ir trumpalaikes paslaugas) sudaro 1 Eur/MWh, ir, palyginti su 2021 metais taikyta vidutine kaina (1,40 Eur/MWh), mažėjo apie 29 proc. 2021 m. gegužės 10 d. VERT patvirtino 40,4 mln. Eur „Amber Grid“ pajamų viršutinę ribą 2022 metams. 2022 metams „Amber Grid“ ir VERT nustatė Lietuvos vartotojams ženkliai sumažintą vidutinę dujų perdavimo paslaugų kainą. Mažų perdavimo paslaugų kainų tendenciją lėmė vienkartinė korekcija, grąžinant vartotojams papildomai uždirbtas pajamas ir sutaupytas sąnaudas už 2019 ir 2020 metus bei didesni prognozuojami gamtinių dujų srautai.

Siekiant didinti pasinaudojimo perdavimo sistema paprastumą ir lankstumą bei skatinti regioninės dujų rinkos vystymąsi, nuo 2020 m. įleidimo taškuose perdavimo paslaugų kainos harmonizuotos su kaimyninėje tarifų zonoje, apimančioje Latviją, Estiją ir Suomiją, įleidimo kainomis. Be to, siekiant sudaryti kuo geresnes sąlygas rinkos

dalyviams pasinaudoti Lietuvos SGD terminalu ir didinti konkurencinį spaudimą kainoms dujų rinkoje, nuo 2019 m. taikoma 75 proc. nuolaida perdavimo paslaugų kainai Klaipėdos įleidimo taške. Kainų įleidimo taškuose harmonizavimo su kaimyninėje tarifų zonoje, apimančioje Latviją, Estiją ir Suomiją, įleidimo kainomis išlaikymas bei 75 proc. nuolaidos taikymas atspindi ir patvirtintose 2021 bei 2022 m. kainose.

Dėl Lietuvos prisijungimo prie kaimyninės tarifų zonos, apimančios Latviją, Estiją ir Suomiją (toliau vadinama FINESTLAT tarifų zona) ir taikytinų Baltijos šalių ir Suomijos dujų rinkos integravimosi priemonių aktyviai tęsiamos diskusijos. Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos perdavimo sistemos operatorių užsakymu nuo 2020 m. balandžio mėn. vykdytos studijos dėl Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos gamtinių dujų rinkos integravimosi rezultatai parodė, kad Lietuvos prisijungimas prie kaimyninių tarifų zonų yra tikslingas ir naudingas regionui. Siekiant Lietuvai prisijungti prie FINESTLAT tarifų zonos visoms šalims naudingomis ir subalansuotomis sąlygomis, kartu su kitais operatoriais 2021 m. buvo parengta alternatyvų analizė dėl galimo kaštų kompensavimo tarp perdavimo sistemų operatorių mechanizmo (angl. Inter-TSO Compensation (ITC) Mechanism). 2021 m. pabaigoje Suomijos ir Baltijos šalių reguliavimo institucijoms buvo pateikta įvertinti bendra šių šalių perdavimo sistemų operatorių

paraiška dėl bendros tarifų zonos sukūrimo ir ITC mechanizmo įdiegimo. Baltijos šalys ir Suomija toliau derins pozicijas dėl tolesnės rinkos integracijos, siekdamos sukurti visoms šalims priimtina operatorių bendradarbiavimo modelį. 2022 metais numatoma skelbti viešą konsultaciją dėl bendros tarifų zonos sukūrimo ir ITC mechanizmo įdiegimo. Radus kompromisinį sprendimą, Lietuva prisijungtų prie FINESTLAT tarifų zonos nuo 2023-2024 m.

Taip pat vis aktualesnis tampa glaudus bendradarbiavimas su Lenkijos perdavimo sistemos operatoriumi „Gaz-System“, siekiant sudaryti kuo palankesnes sąlygas tarptautiniams srautams tarp Lietuvos ir Lenkijos nuo 2022 m., pradėjus naudoti naująją GPL dujotiekių jungtį.

Dujų srautų balansavimas perdavimo sistemoje

„Amber Grid“ užtikrina dujų srautų subalansavimą perdavimo sistemoje. Bendrovė, vadovaudamasi Gamtinių dujų perdavimo sistemos balansavimo taisyklėmis, perka balansavimo dujas iš dujų rinkos dalyvio, jei rinkos dalyvis sukėlė dujų perteklių perdavimo sistemoje, ir parduoda balansavimo dujas rinkos dalyviui, jei jis sukėlė dujų trūkumą perdavimo sistemoje.

Per 2021 m. dėl sistemos naudotojų sąlygoto disbalanso Bendrovė nupirko 98,9 GWh ir pardavė 45,2 GWh dujų.

Vykdam dujų perdavimą iš trečios šalies į trečią šalį, dėl fizinių srautų maišymosi perdavimo sistemoje, susidaro skirtumas tarp apskaičiuotos dujų energijos vertės dujų perdavimo sistemos įleidimo ir išleidimo taškuose. Per 2021 m. perduodant dujas į Karaliaučiaus sritį perdavimo sistemos įleidimo ir išleidimo taškuose susidarė 148,8 GWh energijos skirtumas, kuris Bendrovei buvo kompensuotas atsiskaitant už suteiktas perdavimo iš trečios šalies į trečią šalį paslaugas.

Be sistemos naudotojų ir kitų dujų rinkos dalyvių srautų balansavimo, Bendrovės perdavimo sistemos vamzdynuose esantys dujų kiekiai svyruoja dėl techninių ir technologinių perdavimo sistemos ypatumų.

SGD terminalo, jo infrastruktūros, jungties įrengimo bei pastoviosioms eksploatavimos sąnaudoms ir paskirtojo tiekėjo pagrįstoms sąnaudoms kompensuoti skirtų lėšų administravimas

Bendrovė, vykdydama teisės aktų reikalavimus (Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymą ir papildančius teisės aktus), surenka, administruoja ir išmoka teisės aktų nustatyta tvarka SGDT lėšas terminalo operatoriui (AB „Klaipėdos nafta“) ir paskirtajam tiekėjui (UAB „Ignitis“) bei iš šių lėšų kompensuojamos „Amber Grid“ SGDT lėšų administravimo sąnaudos.

2021 m. lapkričio 19 d. VERT patvirtino dujų tiekimo saugumo papildomą dedamąją – 252,86 Eur/(MWh/parą/metus), kuri įsigaliojo nuo 2022 m. sausio 1 d. (27 % mažesnę nei 2021 metais – 346,11 Eur/(MWh/parą/metus).

Su VERT suderintos SGDT lėšų paskirstymo proporcijos SGDT lėšų gavėjams pateikiamos 3 lentelėje.

4 lentelė. Informacija apie 2021-2022 m. surinktų SGDT lėšų paskirstymą tarp SGDT lėšų gavėjų.

Dedamosios dalys	Proporcija taikoma nuo 2021 01 01	Proporcija taikoma nuo 2022 01 01
Suskystintų gamtinių dujų pakartotinio dujinimo dedamoji	43,74 proc.	59,28 proc.
Administravimo sąnaudų dedamoji	0,12 proc.	0,14 proc.
SGDT būtinąjį kiekį tiekimo pagrįstų sąnaudų dedamoji	56,14 proc.	40,59 proc.
Iš viso:	100 proc.	100 proc.

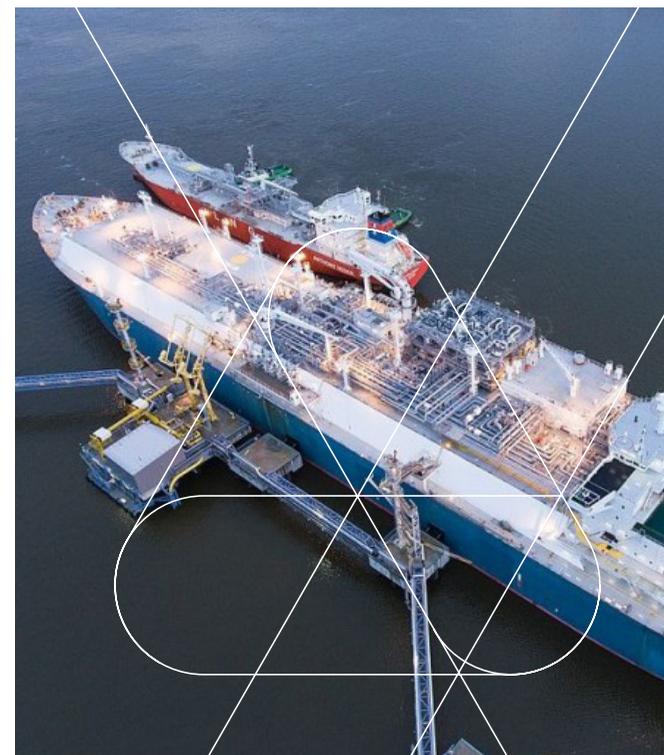
Dėl nesumokėtų SGDT lėšų vyko teisiniai ginčai su AB „Achema“ dviuose civilinėse bylose. Šiuo metu teisme toliau nagrinėjama viena civilinė byla, bei viena civilinė byla buvo baigta nagrinėti Lietuvos Aukščiausiajame Teisme, kuris AB „Amber Grid“ naudai 2021-09-29 galutine ir neskundžiama nutartimi iš AB „Achema“ priteisė 3 188 444,81 Eur SGDT lėšų už laikotarpį nuo 2013-09-01 iki 2013-12-31 bei 544 980,33 Eur delspinigių už laikotarpį nuo 2013-10-26 iki 2015-03-26, bei 14 720 648,52 Eur SGDT lėšų ir 304 823 Eur delspinigių už laikotarpį nuo 2014-12-03 iki 2015-04-30.

Daugiau informacijos apie planuojamas investicijas pateikiama Bendrovės interneto tinklalapyje <https://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-sistemas-pletros-planas>.

2022 m. numatoma atnaujinti perdavimo sistemos operatoriaus 10 metų tinklo plėtros planą.

Bendrovės 10 metų tinklo plėtros planas

Vadovaudamasi Gamtinių dujų įstatymo nuostatomis, „Amber Grid“ kas dvejus metus rengia perdavimo sistemos operatoriaus 10 metų tinklo plėtros planą. 2020 m. birželio mėn. „Amber Grid“ parengė ir pateikė VERT dešimties metų (2020-2029 m.) tinklo plėtros planą. Jame numatoma investicijų vertė į dujų perdavimo sistemos plėtros projektus per artimiausią dešimtmetį sudaro 229,15 mln. Eur (įskaitant 2021 m. baigtą vykdyti GIPL projektą Lietuvos teritorijoje). Prognozuojama, kad per ateinančius dešimt metų Lietuvoje suvartojamų dujų kiekiai neženkliai didės, atsiras galimybė transportuoti dujas naujomis kryptimis – dujotiekiu tarp Lenkijos ir Lietuvos. Taip pat tinklo plėtros plane numatytos pagrindinės perdavimo sistemos vystymo kryptys, tarp jų – dėmesys inovacijoms ir žaliosios energetikos plėtrai.

Žaliųjų dujų veikla

Bendrovė aktyviai veikia šiose žaliųjų dujų srityse:

- Žaliųjų dujų plėtra;
- Kilmės garantijų administravimas.

Žaliųjų dujų plėtra

Intensyvi AEI energijos gamybos plėtra ir reikšmingai padidėjusi AEI dalis bendrame energijos balanse, esami ir būsiami elektros tinklo balansavimo bei integracijos į elektros energijos transportavimo sistemą iššūkiui sukuria galimybes plėtoti vienai potencialiausių – žalojo vandenilio, gaminamo iš atsinaujinančios elektros energijos – „Power-to-Gas“ technologijai. Ji įgalins didelės galios AEI sugeneruotos energijos akumuliaciją ir padės suvaldyti minėtus iššūkius. Šios technologijos pagalba iš AEI pagamintą elektros energiją galima transformuoti į dujinę energijos formą (vandenilį ar sintetinį metaną) ir transportuoti ją dujų perdavimo ir skirstymo tinklais į energijos saugojimo ir vartojimo vietas bei taip prisidėti prie energetikos ir transporto sektorių dekarbonizacijos. Todėl siekiant įvertinti vandenilio dujų ir „Power-to-Gas“ technologijų aktualumą ir pritaikomumą Lietuvoje, 2021 m. Bendrovė toliau tęsė šių technologijų pritaikymo Lietuvoje techninių ir ekonominių galimybių analizę, kuri yra ir viena iš bendro „EPSO-G“ grupės projekto „Raida 2050“ sudėtinių dalių. Studijos rezultatai paskelbti: <https://innovation.epsog.lt/musu-projektai/2020-2050-metu-lietuvos-elektros-energetikos-sistemas-raidos-scenariju-sudarymas/>

Siekiant plačiau prisidėti prie vandenilio ir „Power-to-Gas“ technologijų plėtros šalyje ir regione, Bendrovė dalyvauja Energetikos ministerijos įsteigtos Lietuvos vandenilio platformos veikloje bei yra Europos švaraus vandenilio aljanso ir Lietuvos vandenilio energetikos asociacijos narė. 2021 m. Bendrovė prisijungė prie *European Hydrogen Backbone* iniciatyvos, kuri jungia 23 perdavimo sistemos operatorius iš visos Europos. Jos tikslas Europoje sukurti visas šalis jungiančią vandenilio perdavimo infrastruktūrą.

Bendrovė kartu su Baltijos šalių ir Suomijos perdavimo sistemos operatoriais 2021 m. parengė tyrimų ir plėtros planą skirtą nustatyti technines galimybes ir reikalingas investicijas vandenilio transportavimui regione. Pirmasis tyrimų ir plėtros plano etapas prasidės 2022 m.

Kilmės garantijų administravimas

2021 m. Bendrovė administravo 2019 m. įsteigtą dujų, pagamintų iš AEI, nacionalinio kilmės garantijų registrą, atliekantį kilmės garantijų išdavimo, perdavimo ir jų galiojimo panaikinimo bei kilmės garantijų naudojimo priežiūros ir kontrolės ir kitose valstybėse išduotų kilmės garantijų pripažinimo funkcijas Lietuvoje. Ši sistema naudinga energijos vartotojams, norintiems savo veikloje naudoti ekologišką ir Lietuvoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje pagamintą energiją. Bendrovė bendradarbiauja su kitų šalių paskirtosiomis įstaigomis bei AEI dujų sektoriaus organizacijomis.

2021 m. į Lietuvą per kilmės garantijų sistemą importuotos pirmosios 10 kilmės garantijų (10 MWh) žaliųjų dujų, kurioms suteiktos tai įrodančios kilmės garantijos.

Bendrovė 2021 m. pratęsė sėkmingą dalyvavimą ES Horizon 2020 mokslinių tyrimų ir inovacijų programos finansuojamame projekte REGATRACE (angl. Renewable GAs TRAdE Centre in Europe), skirtame sukurti europinę biometano ir kitų atsinaujinančių dujų kilmės garantijų registro veiklos schemą bei paskatinti žaliųjų dujų gamybos ir rinkos plėtrą.

Bendrovė 2021 m. aktyviai veikė Suomijos, Estijos, Latvijos perdavimo sistemos operatorių įkurtoje žaliųjų dujų kilmės garantijų registru veiklos harmonizavimo darbo grupėje. Siekiant sudaryti sąlygas regioniniam kilmės garantijų apsisiekimui 2021 m. parengtas bendrų taisyklių projektas ir sutartis.

Bendrovės tyrimų ir plėtros veikla

2021 m. lapkričio mėn. Bendrovė užbaigė mokslinių tyrimų ir vystymo projektą „SecureGas“, kurio metu kartu su tarptautiniais partneriais siekė užtikrinti ES dujų tinklo saugumą ir atsparumą kibernetinėms ir fizinėms grėsmėms. Projektas buvo finansuojamas iš Europos Sąjungos „Horizon 2020“ mokslinių tyrimų ir inovacijų programos. Šio projekto tikslas, atsižvelgiant į Europos energetikos saugumo strate-

gijos, Europos programos dėl ypatingos svarbos infrastruktūros objektų apsaugos, ES reglamento 2017/1938 dėl dujų tiekimo saugumo reikalavimus, „parengti metodikas, priemonės ir gaires esamiems ir būsimiems dujų perdavimo infrastruktūros įrenginiams apsaugoti bei padaryti juos atsparius kibernetinėms bei fizinėms grėsmėms.

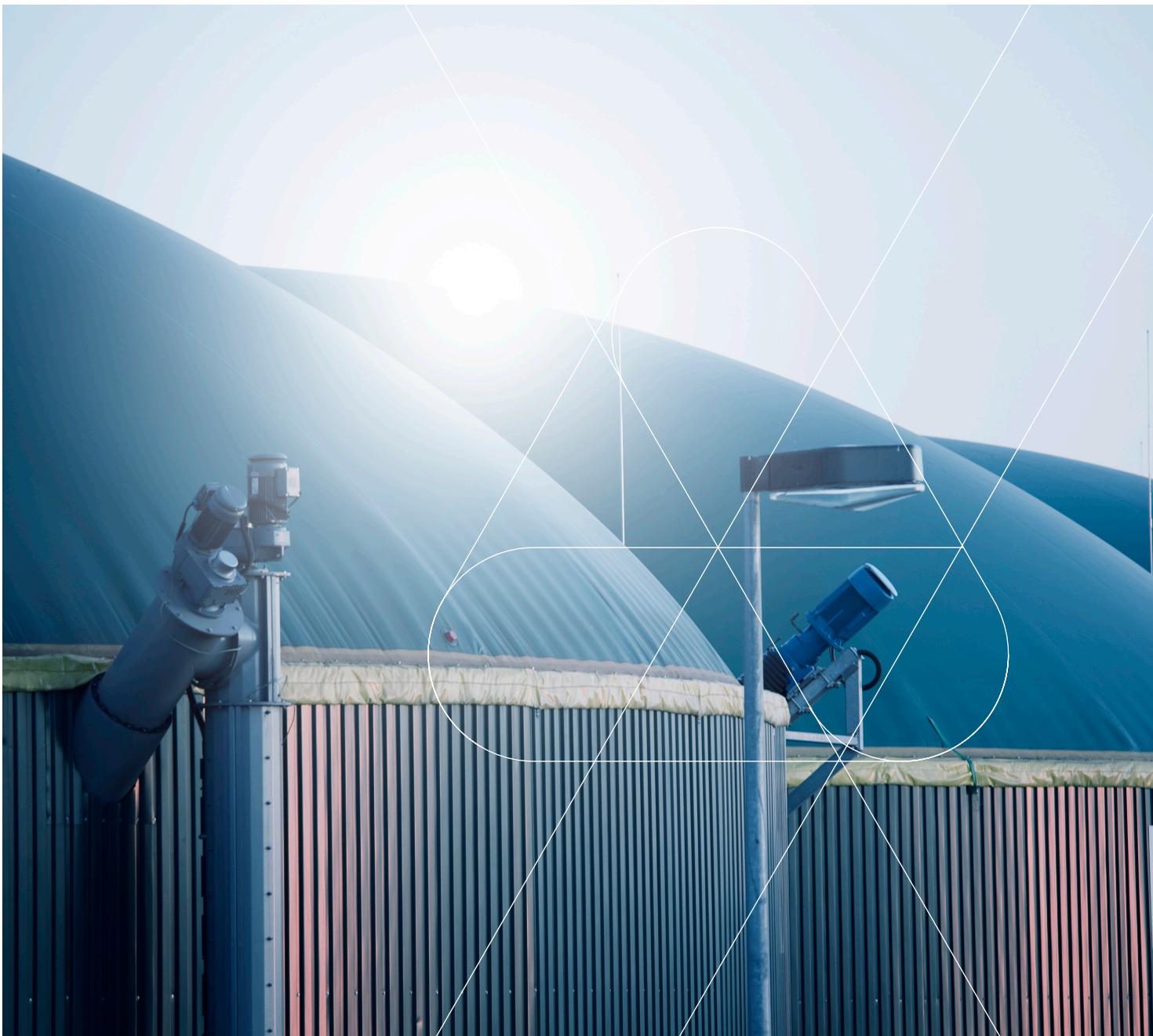
2020 m. Lietuvos ir Lenkijos dujų perdavimo sistemos operatorių iniciatyva nepriklausomi ekspertai parengė studiją, kurioje buvo įvertinta, kaip išplėsti GIPL jungties komercinio panaudojimo galimybės, ir kokie veiksmai reikalingi kad GIPL dujų jungtis sukurtų kuo didesnę ekonominę naudą Lietuvos, Lenkijos ir kitų ES šalių vartotojams ir rinkos dalyviams.

Bendrovės veiklos planai ir prognozės

Planuojama, jog regioninė dujų rinka vystysis palaipsniui. Kol kas dėl bendros dujų rinkos nuo 2020 m. susitarė tik Latvija ir Estija, kurios kartu su Suomija nuo 2020 m. suformavo bendrą tarifų zoną. Lietuva ir toliau dalyvauja diskusijose su regiono partneriais, siekiant visų šalių dalyvavimo bendroje dujų rinkoje visiems naudingomis sąlygomis. Jei bus pasiekti susitarimai tarp regiono šalių, Lietuva į bendrą tarifų zoną tikėtina prisijungs 2023-2024 m.

Prisidėdama prie ambicingų Lietuvos tikslų, siekiant didesnės atsinaujinančių energijos išteklių dalies energetiniame šalies balanse, bendrovė dalyvauja daugelyje iniciatyvų ir projektų, sudarančių galimybes bendrovės specialistams vystyti kompetencijas dujų, pagamintų iš AEI, srityje. Bendrovės specialistų dalyvavimas REGATRACE projekte, narystė ERGaR (European Renewable Gas Registry) asociacijoje be anksčiau minėtų tikslų, leis išugdyti naujas kompetencijas, kurios ateityje prisidės prie žalių dujų gamybos ir rinkos plėtros skatinimo Lietuvoje, Bendrovės veiklos tęstinumo užtikrinimo bei Nacionalinės energetikos strategijos įgyvendinimo.

Prognozuojama, kad 2022 m. Bendrovė perdavimo sistema Lietuvos sistemos naudotojams į vidinį dujų išleidimo tašką transportuos apie 23 TWh, į Latviją - apie 5 TWh gamtinių dujų ir į Karaliaučiaus sritį - apie 27 TWh gamtinių dujų. Didesnę dalį Lietuvos ir kitų Baltijos šalių vartotojams skirto gamtinių dujų kiekio prognozuojama gauti iš Klaipėdos SGD terminalo. Konkrečios dujų srautų apimtys ir dujų tiekimo šaltiniai priklausys nuo rinkos situacijos metų eigoje, oro temperatūros ir kitų aplinkybių.

Finansiniai rezultatai

Finansinių rezultatų dalyje pateikiami skaičiai atspindi „Amber Grid“ ir jos dukterinės įmonės UAB „GET Baltic“ konsoliduotus finansinius rodiklius, kurie toliau metiniame pranešime pristatomi kaip Grupės veiklos rezultatai.

Finansiniai rodikliai²

Rodiklių skaičiavimo formulės:

EBITDA = pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą + finansinės veiklos sąnaudos - finansinės veiklos pajamos + nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos + vertės sumažėjimo sąnaudos + turto nurašymai

Grynoji finansinė skola = finansinė skola - pinigai ir pinigų ekvivalentai

EBITDA marža = EBITDA/ pajamos

Grynojo pelno (nuostolių) marža = grynas pelnas (nuostolis)/ pajamos

ROA = grynas pelnas (nuostolis)/ turto vertės vidurkis

ROE = grynas pelnas (nuostolis)/ nuosavo kapitalo vidurkis

Bendrojo likvidumo koeficientas = trumpalaikis turtas / trumpalaikiai įsipareigojimai

Skubaus padengimo koeficientas = (trumpalaikis turtas - atsargos)/ trumpalaikiai įsipareigojimai

Ilgalaikio turto apyvartumas = pajamos/ilgalaikis materialus ir nematerialus turtas

Nuosavo kapitalo ir turto koeficientas = nuosavas kapitalas / turtas

Finansinės skolos ir nuosavo kapitalo koeficientas = finansinė skola / nuosavas kapitalas

Finansinės skolos ir EBITDA santykis = finansinė skola / EBITDA

Akcijos kainos ir pelno vienai akcijai santykis = akcijos kaina laikotarpio pabaigoje / (grynas pelnas/akcijų kiekis)

² Finansiniai rodikliai apskaičiuoti eliminavus SGD terminalo lėšų sukuriamą turtą ar įsipareigojimus.

5 lentelė. Finansiniai rodikliai

	2021 m.	2020 m.	2019 m.
Finansiniai rezultatai (tūkst. Eur)			
Pajamos	68 595	52 286	55 619
EBITDA	35 372	26 060	25 206
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	22 777	14 586	14 734
Grynasis pelnas (nuostoliai)	23 211	18 170	12 572
Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos	29 068	24 672	27 216
Investicijos	45 745	91 903	18 019
Finansinė skola	104 849	119 591	71 809
Pelningumo rodikliai (proc.)			
EBITDA marža	51,6	49,8	45,3
Grynojo pelno (nuostolių) marža	33,8	34,8	22,6
Vidutinė turto grąža (ROA)	6,9	6,7	5,3
Vidutinė nuosavybės grąža (ROE)	13,95	12,47	9,45
Likvidumo rodikliai			
Bendrojo likvidumo koeficientas	1,04	1,16	0,64
Skubaus padengimo koeficientas	0,94	1,10	0,58
Ilgalaikio turto apyvartumas	0,26	0,21	0,27
Kapitalo struktūros rodikliai			
Nuosavo kapitalo ir turto koeficientas	0,49	0,51	0,57
Finansinės skolos ir nuosavo kapitalo koeficientas	0,59	0,77	0,53
Finansinės skolos ir EBITDA santykis, kartais	2,96	4,59	2,85
Rinkos vertės rodikliai			
Akcijos kainos ir pelno vienai akcijai santykis (P/E), kartais	9,38	9,57	13,91
Grynasis pelnas (nuostoliai), tenkantis vienai akcijai, Eur	0,13	0,10	0,07

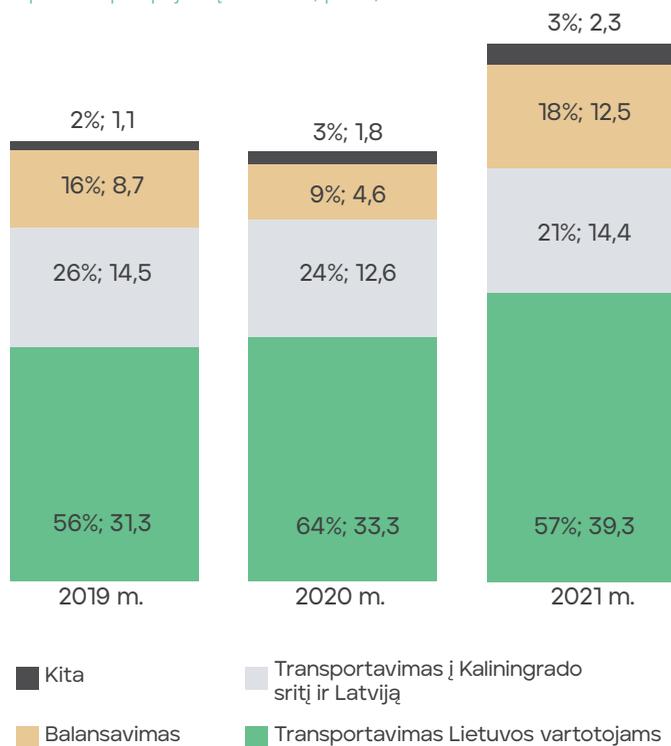
Pajamos

2021 m. Grupės pajamos sudarė 68.595 tūkst. Eur ir, palyginti su 2020 m., padidėjo 31,2 proc. Pajamų augimą nulėmė didesnės gamtinių dujų ir gamtinių dujų perdavimo kainos. Didėjo perdavimo pajamos gautos Lietuvos vidiniame prekybos taške bei, dėl didesnių dujų kainų, augo balansavimo paslaugų bei dujų transportavimo į Rusijos Karaliaučiaus sritį pajamos.

Didžiausią pajamų dalį 2021 m. sudarė pajamos už dujų perdavimą Lietuvos sistemos naudotojams, Rusijos Karaliaučiaus sričiai bei balansavimą.

Kitos pajamos 2021 m., palyginti su 2020 m., augo 28,1 proc. ir sudarė 2.307 tūkst. Eur (8 pav.). „GET Baltic“ sėkmingai toliau vykde prekybą gamtinių dujų biržoje visose rinkose, augo prekybos apimtys.

8 pav. Grupės pajamų struktūra, proc.; mln. Eur

Balansavimo pajamos susidaro:

- balansuojant sistemos naudotojų ir kitų dujų rinkos dalyvių, dalyvaujančių perdavimo sistemos balansavime, dujų srautus;
- dėl perdavimo sistemos technologinio balansavimo, sąlygojamo technologinių perdavimo sistemos ypatumų bei dujų srautų nuokrypių (disbalanso), kuriuos lemia techninės priežastys.

SGD terminalo lėšas Bendrovė administruoja įpareigota teisės aktų reikalavimų. Daugiau informacijos ir atskleidimų apie SGD terminalo lėšų apskaitą pateikta 2021 m. finansinėse ataskaitose.

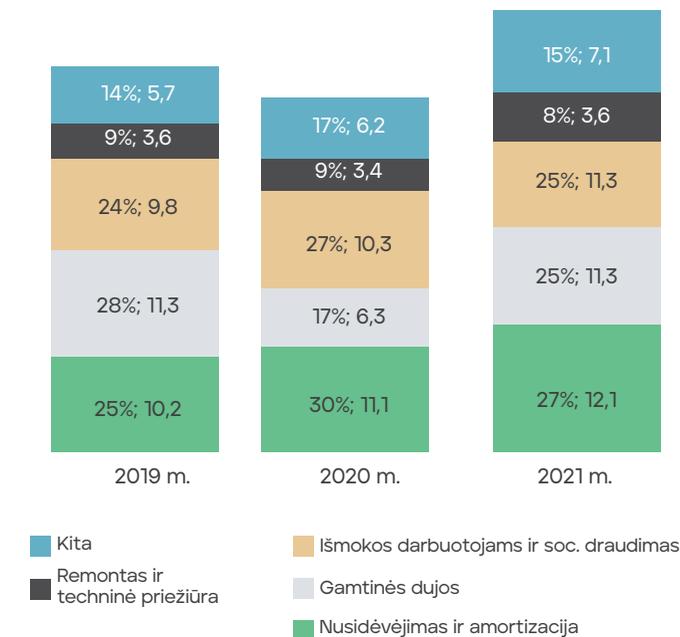
Sąnaudos

2021 m. Grupės sąnaudos sudarė 45.381 tūkst. Eur, palyginti su 2020 m. padidėjo 21,5 proc. Ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos sudarė ženklią dalį sąnaudų – 12.057 tūkst. Eur (27 proc. visų sąnaudų) ir, palyginti su 2020 m. padidėjo 8,4 proc. (9 pav.) dėl išaugusių investicijų apimčių.

Išmokos darbuotojams ir socialinio draudimo sąnaudos sudarė 11.348 tūkst. Eur (25 proc. visų sąnaudų), palyginti su 2020 m. jos išaugo 10,7 proc. Remonto ir techninio aptarnavimo sąnaudos sudarė 3.561 tūkst. Eur (8 proc. visų sąnaudų), palyginti su 2020 m., išaugo 4,6 proc.

Gamtinių dujų sąnaudos siekė 11.268 tūkst. Eur ir sudarė 25 proc. visų sąnaudų. Palyginti su 2020 m., dėl didesnių kainų, dujų sąnaudos tinklo reikmėms išaugo 77,6 proc. Gamtines dujas Bendrovė pirkė technologinėms reikmėms, sistemos naudotojų bei kitų dujų rinkos dalyvių balansavimui, dujų srautų bei techniniam balansavimui.

9 pav. Grupės sąnaudų struktūra, proc.; mln. Eur

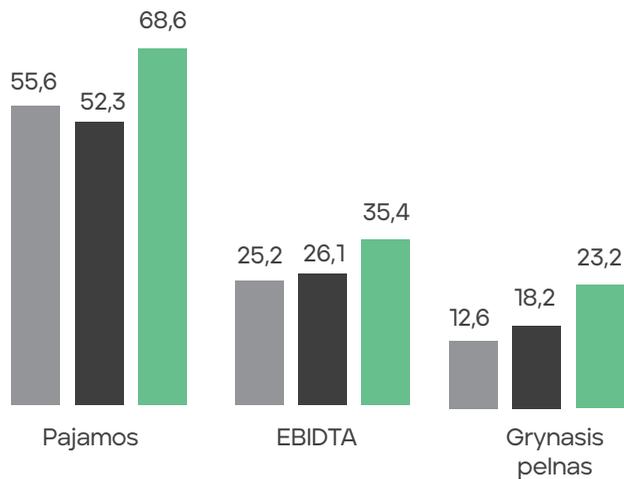

Veiklos rezultatai

2021 m. Grupės grynasis pelnas sudarė 23.211 tūkst. Eur ir buvo 27,7 proc. didesnis nei 2020 m. (18,170 tūkst. Eur). Grupės pelnas prieš apmokestinimą 2021 m. siekė 22.777 tūkst. Eur (2020 m. – 14.586 tūkst. Eur), o pelnas iki mokesčių, palūkanų, nusidėvėjimo ir amortizacijos (EBITDA) sudarė 35.372 tūkst. Eur (2020 m. – 26.060 tūkst. Eur).

Geresnius rezultatus nulėmė dėl didesnių perdavimo ir gamtinių dujų kainų gautos didesnės pajamos.

10 pav. Grupės finansiniai rezultatai, mln. Eur.

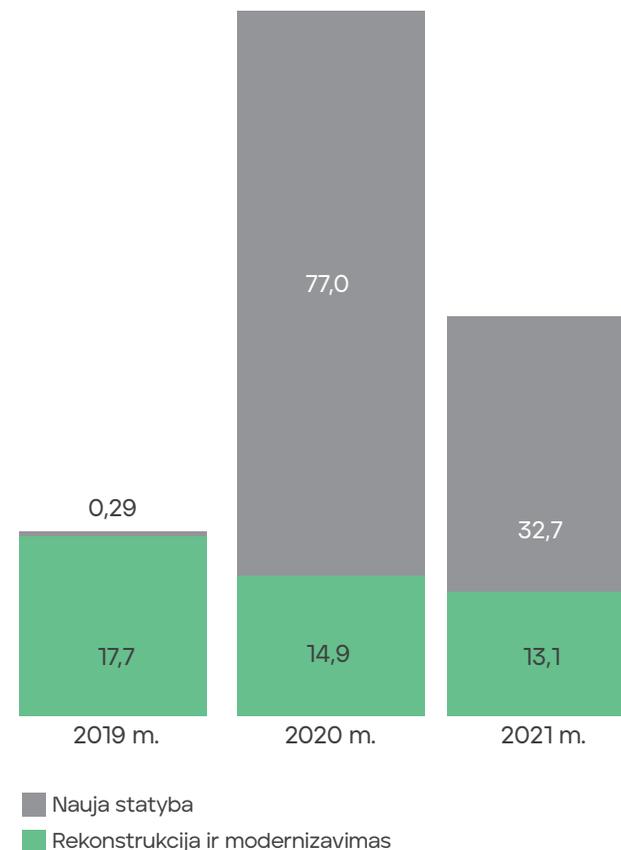

■ 2019 m. ■ 2020 m. ■ 2021 m.

Investicijos

2021 m. Grupės investicijos, dėl užbaigtos GIPL dujotiekio statybos, sumažėjo ir sudarė 45.745 tūkst. Eur (2020 m. – 91.903 tūkst. Eur) (12 pav.). 71,2 proc. visų 2021 m. investicijų sudarė GIPL projekto investicijos.

12 pav. Grupės investicijų struktūra, tūkst. Eur

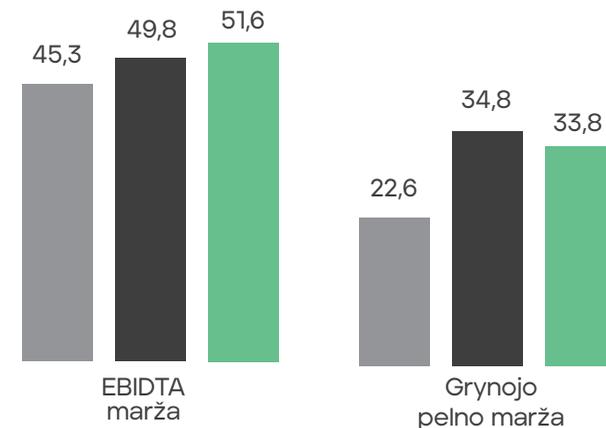
■ Nauja statyba
■ Rekonstrukcija ir modernizavimas

Turtas

2021 m. gruodžio 31 d. Grupės turto vertė sudarė 380.214 tūkst. Eur: ilgalaikis turtas siekė 71,6 proc., trumpalaikis – 28,4 proc. viso turto.

Ilgalaikis turtas 2021 m. padidėjo 6,4 proc. Eur iki 272.087 tūkst. Eur dėl didesnių už nusidėvėjimą investicijų. Grupės trumpalaikio turto vertė 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė 108.127 tūkst. Eur, per 2021 m. padidėjo 78,4 proc. Didžiausią įtaką šiam pokyčiui turėjo dėl išaugusių gamtinių dujų kainų padidėjusios gautinos sumos ir gauti išankstiniai mokėjimai iš biržos dalyvių.

11 pav. Grupės pelningumas, proc.

■ 2019 m. ■ 2020 m. ■ 2021 m.

Nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai

Per 2021 m. Grupės nuosavas kapitalas padidėjo 15,0 proc. ir ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 178.040 tūkst. Eur. Nuosavas kapitalas ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 46,8 proc. viso Grupės turto.

Per 2021 m. mokėtinos sumos ir įsipareigojimai padidėjo 25,2 proc. ir ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 202.174 tūkst. Eur.

2021 m. gruodžio 31 d. finansinė skola sudarė 104.849 tūkst. Eur, per ataskaitinį laikotarpį sumažėjo 14.742 tūkst. Eur. Finansinių įsipareigojimų santykis su nuosavu kapitalu siekė 58,9 proc.

Pinigų srautai

2021 m. Grupės grynųjų pinigų srautai iš pagrindinės veiklos sudarė 29.068 tūkst. Eur (2020 m. – 24.672 tūkst. Eur). Investicijoms į ilgalaikį turtą Grupė skyrė 48.488 tūkst. Eur (2020 m. – 86.315 tūkst. Eur). 2021 m. investicinių projektų finansavimui buvo gauta 35.052 tūkst. Eur ES paramos lėšų (2020 m. – 15.065 tūkst. Eur).

Nuorodos ir papildomi paaiškinimai apie finansinėje ataskaitoje pateiktus duomenis

Kita informacija pateikiama „Amber Grid“ 2021 m. finansinių ataskaitų pastabose.

Informacija apie svarbius įvykius, įvykusius po finansinių metų pabaigos

Reikšmingi įvykiai, įvykę po finansinių metų pabaigos pateikiami „Amber Grid“ 2021 m. finansinių ataskaitų pastabose.

Informacija apie bet kokią finansinę pagalbą

Finansinės pagalbos (paramos) politika yra pateikta 2021 m. Socialinės atsakomybės ataskaitoje. Per ataskaitinį laikotarpį Bendrovė neteikė kitos formos finansinės pagalbos.

Informacija apie susijusių šalių sandorius, reikšmingus susitarimus ir žalingus sandorius

Informacija apie susijusių šalių sandorius yra pateikta „Amber Grid“ 2021 m. I pusmečio finansinėse ataskaitose.

Bendrovė yra sudariusi šias reikšmingas sutartis, suteikiančias kontrahentams teisę nutraukti su Bendrove sudarytus sandorius, pasikeitus Bendrovės kontrolei:

1. 2015 m. rugpjūčio 19 d. paskolos sutartis su Šiaurės Investicijų Banku (Nordic Investment Bank);
2. 2018 m. gegužės 18 d. paskolos sutartis su OP Corporate Bank plc Lietuvos filialu;
3. 2020 m. birželio 30 d. ilgalaikio finansavimo sutartį su Europos investicijų banku (European Investment Bank).

Šių sutarčių sąlygos yra laikomos sutartis pasirašiusių šalių dvišale konfidencialia informacija, o jų atskleidimas galėtų padaryti žalą Bendrovei.

Per ataskaitinį laikotarpį Bendrovė žalingų sandorių (neatitinkančių Bendrovės tikslų, esamų įprastų rinkos sąlygų, pažeidžiančių akcininkų ar kitų asmenų grupių interesus ir pan.) bei sandorių, sudarytų esant interesų konfliktui tarp Bendrovės vadovų, kontroliuojančių akcininkų ar kitų susijusių šalių pareigų Bendrovės ir jų privačių interesų ir (arba) kitų pareigų, nesudarė.

„EPSO-G“ audito komitetas, kuris veikia įmonių grupės mastu ir vykdo „Amber Grid“ audito komiteto funkcijas, teikia nuomones dėl kiekvieno „Amber Grid“ sandorio su susijusia šalimi. Audito komitetas įvertina ar atitinkamas sandoris tarp susijusių šalių turi yra sudaromas rinkos sąlygomis ir ar toks sandoris yra sąžiningas visų akcininkų atžvilgiu.

6 lentelė. „Amber Grid“ sandoriai su susijusiomis šalimis, 2021 m.

Sutarties numeris	Sąsajos rūšis	Susijusios šalies pavadinimas	Susijusios šalies duomenys	Sutarties įsigaliojimo data	Rūšis	Sutarties objektas	Numatoma sandorio vertė be PVM	Pastabos
6-404	VVĮ	UAB IGNITIS	Įm.k. 303383884, Žvejų g. 14, LT-09310 Vilnius	2021-01-01	Kitos ne viešųjų pirkimų sutartys	Techninio balansavimo susitarimas 2021 m. (dujos perkamos /parduodamos valdant dujų techninį balansą perdavimo sistemoje)	Vertė nenustatyta	
1	VVĮ	UAB IGNITIS	Įm.k. 303383884, Žvejų g. 14, LT-09310 Vilnius	2021-01-01	Prekių pirkimo	Gamtinės dujos 2021 metams	1 395 000	
183598/3	EPSO-G grupė	UAB GET BALTIC	Įm. k. 302861178, Geležinio vilko g. 18A, LT-08104 Vilnius	2021-01-01	Paslaugų pirkimo	Sutarties Nr. 183598 pakeitimas Nr. 3 (netiesioginio pajėgumų paskirstymo paslauga Kiemėnų IP)	12 600	Sutarties pakeitimas
521927/2	VVĮ	AB VILNIAUS METROLOGIJOS CENTRAS	Įm. k. 120229395, Dariaus ir Girėno g. 23, LT-02189 Vilnius	2021-01-12	Paslaugų pirkimo	Matavimo priemonių kalibravimo ir patikros paslaugos	6 600	
524788	EPSO-G grupė	UAB TETAS	Įm.k. 300513148, Senamiesčio g. 102B, LT-35116 Panevėžys	2021-01-15	Paslaugų pirkimo	Apsaugos nuo elektros poveikio priemonių tikrinimo ir bandymo paslaugos	7 500	
528808	EPSO-G grupė	UAB EPSO-G	Įm.k. 302826889, A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09311 Vilnius	2021-02-26	Paslaugų pirkimo	Valdymo holdingų paslaugos	425 000	
5-64/SUT-19-18	EPSO-G grupė	UAB EPSO-G	Įm.k. 302826889, A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09311 Vilnius	2021-03-01	Finansinės sutartys	Skolinimas ir skolinimasis	40.000.000 / 10.000.000	Maksimalūs skolinimo / skolinimosi limitai neįvertinus palūkanų už faktiškai paskolintas / pasiskolintas lėšas
528866	VVĮ	UAB PROJEKTŲ EKSPERTIZĖ	Įm.k. 120091161, A. Vienuolio g. 6-11, LT-01104 Vilnius	2021-03-15	Paslaugų pirkimo	Magistralinių dujotiekių uždarymo įtaisų demontavimo, pakeitimo ir prijungimo prie nuotolinio valdymo sistemos SCADA projektų ekspertizės paslaugos	23 355	
21-42058	VVĮ	AB Energijos skirstymo operatorius, ESO	Įm.k. 304151376, Aguonų g. 24, LT-03212 Vilnius	2021-04-23	Kitos ne viešųjų pirkimų sutartys	Dėl leistinosios galios padidinimo Grigiškių dujų skirstymo stoties įvade	98	
549018	VVĮ	UAB PROJEKTŲ EKSPERTIZĖ	Įm.k. 120091161, A. Vienuolio g. 6-11, LT-01104 Vilnius	2021-06-09	Paslaugų pirkimo	Kiemėnų dujų apskaitos stoties techninio projekto ekspertizė	6 870	

001091-50420/110114	VVĮ	AB Energijos skirstymo operatorius, ESO	Įm.k. 304151376, Aguonų g. 24, LT-03212 Vilnius	2021-06-17	Kitos ne viešųjų pirkimų sutartys	Elektros energijos persiuntimo paslaugos teikimas Gudelių g. 49, Vilnius	Vertė nenustatyta
50220/910954	VVĮ	AB Energijos skirstymo operatorius, ESO	Įm.k. 304151376, Aguonų g. 24, LT-03212 Vilnius	2021-06-18	Bendradarbiavimo sutartys	Bendradarbiavimo sutartis dėl galimybės panaudoti žaliąjį vandenilį pagal prisijungimo prašymą	Vertė nenustatyta
440222/TV-SUT-19-787	VVĮ	UAB TRANSPORTO VALDYMAS	Įm.k. 304766704, Kirtimų g. 47, LT-02244 Vilnius	2021-09-27	Turto nuomos/pirkimo/pardavimo sutartys	Papildomas susitarimas Nr. 2 dėl transporto priemonių nuomos sutarties pakeitimo (Papildomai reikalingas transporto kontrolės įrangos kiekis 4 vnt. DE1 klasės transporto priemonėms)	1 232
2021-10-29/1	EPSO-G grupė	UAB TETAS	Įm.k. 300513148, Senamiesčio g. 102B, LT-35116 Panevėžys	2021-11-05	Turto nuomos/pirkimo/pardavimo sutartys	Transporto priemonių (du „Mercedes Benz U4000“) nuomos sutartis.	15 236
CPO182016	VVĮ	AB LIETUVOS PAŠTAS	Įm.k. 121215587, J. Jasinskio g. 16, LT-03163 Vilnius	2021-11-08	Paslaugų pirkimo	Skubių siuntų pristatymo paslaugos	1 063
20-03680	VVĮ	AB Energijos skirstymo operatorius, ESO	Įm.k. 304151376, Aguonų g. 24, LT-03212 Vilnius	2021-11-16	Kitos ne viešųjų pirkimų sutartys	Saulės elektrinės (3, Lipuvkos vs., Širvintų sen., Širvintų r. sav.) prijungimo prie AB “ESO” elektros tinklų paslauga	79
20-03736	VVĮ	AB Energijos skirstymo operatorius, ESO	Įm.k. 304151376, Aguonų g. 24, LT-03212 Vilnius	2021-11-16	Kitos ne viešųjų pirkimų sutartys	Saulės elektrinės (Verslo g. 11, Maksvytiškių k., Panevėžio r.) prijungimo prie AB “ESO” elektros tinklų paslauga	9 188
6-367	VVĮ	VĮ REGISTRŲ CENTRAS	Įm.k. 124110246, Lvovo g. 25-101, LT-09320 Vilnius	2021-12-15	Kitos ne viešųjų pirkimų sutartys	Duomenų teikimo paslaugos.	15 000
VPP-2338	EPSO-G grupė	UAB GET BALTIC	Įm. k. 302861178, Geležinio vilko g. 18A, LT-08104 Vilnius	2021-12-21	Paslaugų pirkimo	Viešai neatskleistos informacijos teikimo paslaugos.	5 040
21-51232	VVĮ	AB Energijos skirstymo operatorius, ESO	Įm.k. 304151376, Aguonų g. 24, LT-03212 Vilnius	2021-12-22	Kitos ne viešųjų pirkimų sutartys	Čiaupų aikštelės Č-1-II (Punios k., Punios sen., Alytaus r. sav.) komercinės apskaitos skydo (KAS) perkėlimo paslauga	1 700
6-377	VVĮ	AB LTG Infra	Įm.k. 305202934, Geležinkelio g. 2, LT-02100 Vilnius	2021-12-27	Bendradarbiavimo sutartys	Bendradarbiavimo susitarimas dėl ypatingos valstybinės svarbos projekto „Rail Baltica“ geležinkelio linijos statybos ir su tuo susijusios inžinerinės infrastruktūros (magistralinio dujotiekio) rekonstravimo.	Vertė nenustatyta.

Informacija apie tiesiogiai reikšmingus tiesiogiai ir netiesiogiai valdomus akcijų paketus

2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovė valdė 100 proc. dukterinės įmonės UAB „GET Baltic“ akcijų. Detalesnė informacija apie valdomą įmonę pateikta „Amber Grid“ finansinėse ataskaitose.

Rizikos ir jų valdymas

Rizikos ir jų valdymas

Rizika Bendrovėje suprantama kaip neplanuotų įvykių, kurie gali paveikti strategijos ir verslo tikslų siekimą tiek neigiamai, tiek teigiamai, galimybė. Bendrovė siekia aktyviai valdyti riziką ir tai darydama siekia šių tikslų:

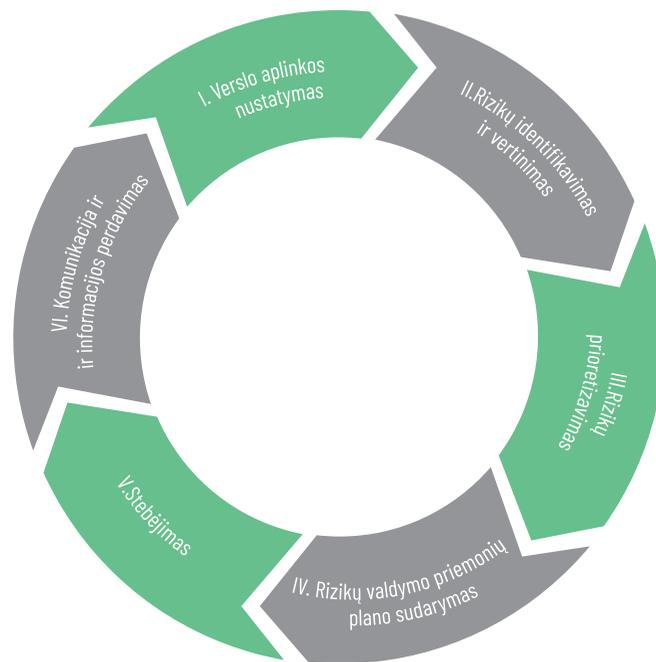
- didinti Bendrovės veiklos tikslų pasiekimo tikimybę bei veiklos efektyvumą;
- iš anksto suplanuoti ir koordinuoti įgyvendinti veiksmus, kurie sumažintų galimų įvykių neigiamą poveikį ir (ar) jų pasireiškimo tikimybę;
- gerinti darbuotojų, trečiųjų asmenų ir aplinkos saugą;
- tobulinti nenumatytų įvykių prevenciją ir jų valdymą;
- kelti visuomenės ir valstybės pasitikėjimą Bendrovės atžvilgiu.

Rizikų valdymas suprantamas, kaip struktūrizuotas požiūris į neapibrėžtumų valdymą.

Rizikų valdymo procesų grupę sudaro šie procesai:

I. Verslo aplinkos nustatymas. Kiekvienais metais rizikų savininkai įvertina pokyčius Bendrovės tikslams, vidinėje bei išorinėje aplinkoje, organizacinėje struktūroje ir nustato naujas galimas rizikas.

13 pav. Pagrindiniai rizikų valdymo procesai

II. Rizikų identifikavimas ir vertinimas. Pasitelkiant istorinius duomenis, ekspertinį vertinimą bei rizikų ir jų valdymo priemonių įgyvendinimo stebėsenos rezultatus, apibrėžiamos Bendrovės rizikos, nustatant rizikų šaltinius, poveikio sritis, su rizikomis susijusius įvykius, jų priežastis, galimą poveikį finansine išraiška (eurais) ir rizikos ilgalaikiškumą. Nustatomas rizikų tipas, aprašomos šiuo metu taikomos rizikų valdymo priemonės. Nustatomos rizikų tikimybių, poveikio ir lygio reikšmės, nustatomos galimos rizikų valdymo priemonės, atsižvelgiant į rizikų tarpusavio priklausomybes. Už rizikų valdymą atsakingi padaliniai atlieka rizikų identifikavimo ir vertinimo procesą.

III. Rizikų prioretizavimas. Inicijuojama rizikų prioretizavimo sesija, kurios metu peržiūrimas rizikų sąrašas sudarytas II procese. Nustatoma, kurioms rizikoms bus skiriamas didžiausias dėmesys. Jeigu šio proceso metu iškyla abejonių dėl tam tikrų rizikų tikimybių, poveikio, valdymo priemonių ar kitų elementų, inicijuojama pakartotinė šių rizikų analizė.

IV. Rizikų valdymo priemonių plano sudarymas. Sudaromas ir patvirtinamas III procese nustatytų Bendrovės rizikų valdymo priemonių planas su numatytais rizikų valdymui reikalingais ištekliais, kurį po Audito komiteto rekomendacijų tvirtina valdyba. Nustatytas lėšų poreikis rizikų valdymo priemonių įgyvendinimui apsvaustomas planuojant sekančių metų biudžetą. Jei tvirtinimui paruoštame biudžete numatyta suma rizikų valdymui skiriasi nuo rizikų valdymo priemonių plane numatytos sumos, koreguojamas Bendrovės rizikų valdymo priemonių planas. Valdyba tvirtina galutinį rizikų valdymo priemonių planą kartu su biudžetu. Rizikų stebėjimo ir rizikų valdymo priemonių plano tikslai susiejami su už rizikų stebėjimą ir valdymą atsakingų asmenų metiniais tikslais.

V. Stebėjimas. Vykdomas periodinis rizikų ir jų valdymo priemonių įgyvendinimo stebėjimas, kurio apimtyje vertinami rizikų lygio pokyčiai, rizikų valdymo priemonių įgyvendinimo progresas ir priemonių efektyvumas. Stebėjimo rezultatus rizikų savininkai ir už rizikų valdymo priemonių įgyvendinimą atsakingi asmenys reguliariai teikia EPSO-G rizikų valdymo ir prevencijos padaliniiui ir Bendrovės valdybai. Užfiksavus didesnę nei rizikos tolerancijos ar kritinę pagrindinio rizikos rodiklio (toliau - PRR) reikšmę bei identifikavus naujas rizikas, kurių PRR reikšmė viršija apetitą, numatomos naujos rizikos valdymo priemonės ir rengiama rizikų valdymo plano korekcija, kurią tvirtina valdyba.

VI. Komunikacija ir informacijos perdavimas. Efektyvaus rizikų valdymo pagrindas yra nuolatinė komunikacija Bendrovėje tarp Rizikų savininkų, už rizikų valdymą atsakingo padalinio, EPSO-G rizikų valdymo ir prevencijos padalinio, Bendrovės vadovo ir kolegialių organų. Efektyviai komunikacijai užtikrinti būtina, kad aktuali informacija laiku pasiektų atsakingus asmenis.

Rizikų valdymas vykdomas vadovaujantis tarptautinio standarto COSO ERM (angl. *Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission Enterprise Risk Management*) metodologija. Bendrovė yra pilna apimtimi prisijungusi prie EPSO-G įmonių grupės rizikų valdymo politikos bei vadovaujasi bendra įmonių grupės rizikų valdymo metodika. Rizikų valdymo politika bei rizikų valdymo metodika yra tvirtinama ir keičiama Bendrovės valdybos sprendimu, o procesą koordinuoja EPSO-G Audito komitetas, kuris vykdo ir Bendrovės Audito komiteto funkcijas.

Pagrindinės 2021 m. Bendrovės valdytų rizikų kryptys:

GIPL projekto neįgyvendinimo nustatytais terminais rizika. Valdydama šią riziką Bendrovė laikėsi gerųjų projektų valdymo ir kokybės valdymo praktikų standarto, stebėjo statybų darbų eigą pagal su rangovais suderintą darbų atlikimo grafiką (gaires), nuolat vykdė kontrolę. Dujotiekio statybos darbai buvo vykdomi pagal patvirtintą darbų grafiką, projektas įgyvendintas laiku.

Tinkamos kvalifikacijos darbuotojų trūkumo, kaitos, motyvacijos rizika. Bendrovė susiduria su konkurencija dėl aukštos kvalifikacijos specialistų galinčių prisidėti įgyvendinant strateginius projektus. Valdant tinkamos kvalifikacijos darbuotojų trūkumo, kaitos, motyvacijos riziką, 2021 m. kovo mėn. buvo atnaujinta darbuotojų atlygio, veiklos vertinimo ir ugdymo politika, atliktas nepriklausomas darbo užmokesčio ir rinkos tendencijų tyrimas, sudaryti kritinių pareigybių pamainumo planai ir vykdyti juose numatyti veiksmai šiai rizikai minimizuoti, atlikta darbdavio įvaizdžio gerinimo analizė, sudaryta ir įgyvendinama vadovų ugdymo mokymų programa.

Informacijos saugos (kibernetinio saugumo) rizika. Bendrovė yra nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė, valdanti įrenginius ir svarbų turtą nacionaliniam saugumui užtikrinti. Įmonės valdoma informacija ir duomenys turi strateginę reikšmę, todėl tokios informacijos (ar) ir duomenų praradimas, neteisėtas pakeitimas ar atskleidimas, sugadinimas ar duomenų srauto reikalingų perdavimo sistemos saugiai veiklai nutraukimas gali sukelti veiklos sutrikimų, padaryti žalos kitiems fiziniams ir juridiniams asmenims. Valdant šią riziką ataskaitiniu laikotarpiu Bendrovėje buvo vykdomi kritinės infrastruktūros duomenų tinklo stebėsenos sistemos plėtimo darbai, kibernetinės saugos užtikrinimui reikalingos programinės įrangos atnaujinimo ir diegimo darbai. Taip pat buvo atliekami įrangos pažeidžiamumo vertinimai, organizuoti darbuotojų mokymai informacijos saugos ir atsparumui socialinės inžinerijos metodams, organizuotos darbuotojų pratybos norint įvertinti darbuotojų atsparumą socialinės inžinerijos metodams, atlikus išorės auditą Bendrovė sertifikuota ISO27001. Kibernetinio saugumo komanda dalyvavo Nacionalinio kibernetinio saugumo centro prie Krašto Apsaugos ministerijos organizuojamose pratybose „Kibernetinis skydas 2021“.

Technologinė rizika. Viena ir Bendrovės svarbiausių funkcijų ir atsakomybių – užtikrinti saugų, patikimą ir efektyvų gamtinių dujų perdavimo sistemos funkcionavimą. Dėl to Bendrovėje yra diegiamos ir tobulinamos specializuotos informacinės sistemos, nuolat atnaujinami avarių ir technologinių sutrikimų likvidavimo bei ekstremalių situacijų

valdymo, veiklos tęstinumo planai, keliami aukšti reikalavimai rangovams. Ataskaitiniu laikotarpiu buvo vykdoma vamzdyno diagnostika, kurią planuojama tęsti 2022 m. savalaikiai šalinant nustatytus magistralinio dujotiekio kritinius defektus. Įgyvendinant tarptautinį projektą SecureGas kartu su partneriais iš Italijos dujų nuotėkių paieškai 2021 m. sukurtas inovatyvus bepilotis orlaivis (dronas), kuris skrisdamas suplanuotu maršrutu virš magistralinio dujotiekio lazerinio daviklio pagalba matuoja metano dujų koncentraciją ore bei nustato dujų nuotėkio koordinatas. Valdant dujotiekio ruožų, kuriuose viršytas užstatymo normatyvas, perklojimo Bendrovės lėšomis iššomta studija dėl apribojimų vietovės klasės vienetu įvertinimo, kurios pagrindu 2022 m. bus ruošiami magistralinio dujotiekio įrengimo ir plėtros taisyklių ir kitų susijusių teisės aktų koregavimo projektai. Studijos rezultatai pristatyti Energetikos ministerijos ir VERT atstovams.

Projektų portfelio plano nesilaikymo rizika. Valdydama šią riziką Bendrovė vykdė savalaikius pirkimus, užtikrinant nenukrypimą nuo terminų ir pilną atitiktį teisės aktams, reglamentuojantiems viešųjų pirkimų procedūras, ribojo ir minimizavo susidariusius darbų atlikimo tarpinius vėlavimus, įgyvendino 2020 m. atlikto projektų valdymo vidaus audito rekomendacijas, vykdė periodinius aptarimus su Grupės bendrovėmis dėl projektų statusų bei ir kritinių rizikų.

Reguliacinė rizika. Gamtinių dujų perdavimo kainos yra reguliuojamos, kainų ir (ar) pajamų viršutinės ribas, investicijų grąžą nustato bei investicijas derina VERT. Nuo šių sprendimų tiesiogiai priklauso Bendrovės veiklos rezultatai ir skiriamos lėšos būtinosioms veiklos sąnaudoms, investicijoms perdavimo tinklo patikimumui išlaikyti, taip pat galimybės finansuoti strateginius projektus iš nuosavų ar skolinų lėšų. Ataskaitiniu laikotarpiu buvo vykdoma reguliuojamą veiklą reglamentuojančių VERT ir kitų institucijų rengiamų ir (ar) keičiamų teisės aktų stebėseną bei teikta pozicija teisės aktų projektams.

Darbuotojų saugos reikalavimų nesilaikymo rizika. Dėl vykdomos veiklos specifikos ir darbo pobūdžio Bendrovėje itin didelis dėmesys skiriamas darbuotojų saugai. Ši rizika išlieka prioritetine sritimi daugelį metų. 2021 m. buvo tęsiamas ir nuo 2020 m. prie šios rizikos prisidėjo Covid-19 prevencinių priemonių taikymo ir reikalavimų vykdymo stebėjimas.

Valdant šią riziką ataskaitiniu laikotarpiu buvo atnaujintas darbuotojų profesinės rizikos vertinimas, vykdyta nuolatinė struktūruota vidinė kontrolė visuose lygiuose pagal patvirtintą ir 2021 m. gruodžio mėn. atnaujintą Darbuotojų saugos ir sveikatos bei aplinkosaugos sričių

vidinės kontrolės tvarkos aprašą. Taip pat atliktas darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų laikymosi vertinimas naudojant kontrolinius klausimynus, vykdytas darbuotojų mokymas ir informavimas apie galimas rizikas, savalaikis sveikatos tikrinimas, darbuotojų saugos ir sveikatos kultūros ugdymas. 2021 m. gruodį Bendrovėje buvo atliktas išorinis integruotos aplinkosaugos ir darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistemos auditas, kuriuo metu neatitiktųjų nustatyta nebuvo. 2021 m. gruodžio mėn. Bendrovė prisijungė prie Grupės darbuotojų saugos ir sveikatos politikos, kurią taikys pilna apimtimi.

2021 metais nei Bendrovės, nei rangovų darbuotojams nebuvo mirtinų ar sunkių nelaimingų atsitikimų.

Finansinė rizika. Bendrovė, vykdydama veiklą, patiria finansinę riziką: kredito ir likvidumo rizikas. Bendrovėje vadovaujama išdo ir finansinių rizikų valdymo politika, 2021 m. lapkričio mėn. patvirtinta akcijų pardavimo sandorių sudarymo politika. Taikomi lždo ir finansinių rizikų valdymo politikoje numatyti reikalavimai finansinių institucijų kreditų reitingams, vykdoma reguliari piniginių srautų peržiūra ir prognozių atnaujinimas, nepanaudoto rezervo užtikrinimas. 2021 m. vasario mėn. EPSO-G ir Bendrovė sudarė tarpusavio skolinimo ir skolinimosi sutarties pakeitimą, kuriuo sutarties galiojimo terminas pratęstas metams.

Verslo skaidrumo rizika. Bendrovė savo veikloje ir toliau daug dėmesio skyrė viešųjų pirkimų procesų priežiūrai ir korupcijos prevencijai.

Valdydama pirkimų rizikas Bendrovė didelį dėmesį skyrė nuolatinei komunikacijai, susijusiai su savilaikiu pirkimų iniciavimu, nustatė standartines pirkimų trukmes ir parengė standartinius pirkimų grafikus, iš anksto informavo rinkos dalyvius apie numatomus didelės vertės pirkimus bei skyrė didelį dėmesį naujų tiekėjų pritraukimui, organizavo apsikeitimo gerosiomis praktikomis su kitomis Grupės įmonėmis sesijas, buvo atliktas pirkimų valdymo vidaus auditas.

Per ataskaitinį laikotarpį Bendrovė ir toliau kryptingai laikėsi nuostatos netoleruoti korupcijos, šeimos narių, giminių, draugų protegavimo ar bet kokių kitų prekybos poveikiu formų, nuosekliai ir sistemaiškai įgyvendinto įmonės bei privačių interesų konfliktų prevenciją. Bendrovė skatina darbuotojus ir kitus interesantus tiesiogiai ar anonimiškai pranešti apie galimus pažeidimus, neetišką ar nesąžiningą elgesį pasitikėjimo linija arba tiesiogiai nurodytu Lietuvos Respublikos Specialiųjų tyrimų tarnybos adresu.

Vadovaujantis Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymu bei Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos sprendimu nuo 2021 m.

sausio 1 d., savo privačius interesus viešoje informacinėje platformoje PINREG deklaravo Bendrovės vadovai, struktūrinių padalinių ir funkcinių sričių vadovai, pirkimų komisijų nariai, mažos vertės pirkimų organizatoriai, pirkimų procedūrose dalyvaujantys ekspertai ir pirkimus inicijuojantys darbuotojai bei Bendrovės valdybos nariai.

Bendrovėje 2021 m. įgyvendintas dovanų politikos pokytis – taikoma nulinė dovanų politika, kuri reiškia, kad Bendrovės darbuotojai atlikdami jiems pavestas funkcijas, neturi teisės nei tiesiogiai, nei netiesiogiai priimti, teikti dovanų, išskyrus teisės aktuose nustatytas išimtis.

Dujų vartojimo Lietuvoje mažėjimo dėl konkurencijos su kitomis kuro rūšimis rizika. 2021 m. rizikos valdymo priemonės buvo nukreiptos į dujų tiekimo diversifikavimą ir tranzito į kitas ES šalis potencialo didinimą ieškant bendro susitarimo su Baltijos šalimis ir Suomija regioninės rinkos projekte bei statant dujotiekių jungtį su Lenkija (GIPL). Siekiant pritraukti „žalių“ dujų tiekimą į dujų perdavimo tinklus priimti sprendimai dėl nacionalinio kilmės garantijų registro pritaikymo tarptautinei kilmės garantijų prekybai, tęsti darbai įgyvendinant demonstracinį „žalio“ vandenilio įmaišymo į dujų tinklus projektą, išduotos techninės sąlygos 9 biudujų gamintojams dėl jų prisijungimo prie Lietuvos dujų perdavimo tinklų.

Covid-19 rizikos valdymas

2021 m. buvo peržiūrėtos ir vykdomos šios veiklos tęstinumo užtikrinimo bei prevencinės priemonės:

- paskirti atsakingi darbuotojai už situacijos stebėjimą bei informacijos teikimą;
- užtikrinta darbuotojų, grįžusių iš rizikingų šalių, nuotolinio darbo, atostogų arba nedarbingumo galimybė;
- identifikuoti kritines funkcijas ir pagrindines sistemas administruojantys padaliniai, darbuotojai bei juos pavaduojantys;
- naudotos nuotolinio darbo organizavimo priemonės;
- platinta informacija darbuotojams dėl prevencinių priemonių taikymo;
- darbuotojai aprūpinti asmeninės apsaugos priemonėmis;
- dezinfekuotos patalpos;
- valdyti darbuotojų srautai;
- darbuotojams aiškinta skiepų nauda;
- sudarytos galimybės skiepytis.

Bendrovės vidaus kontrolės sistema

Bendrovės finansinės ataskaitos rengiamos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti ES.

Bendrovė yra patvirtinusi Apskaitos procedūrų ir politikos vadovą, reglamentuojantį apskaitos tvarkymo, ataskaitų sudarymo, pateikimo principus, metodus ir taisykles. Be to, siekiant užtikrinti, kad finansinė atskaitomybė būtų parengta laiku, Bendrovės patvirtintomis vidaus taisyklėmis yra reglamentuojama apskaitos dokumentų pateikimo ir ataskaitų sudarymo terminai.

Sudarant finansines ataskaitas laikomasi „keturių akių“ principo. Apskaitos skyrius yra atsakingas už finansinių ataskaitų rengimą ir peržiūrą.

Valdymo ataskaita

Informacija apie valdymo kodekso laikymąsi

Bendrovė veikoje taiko vertybinių popierių biržos NASDAQ Vilnius listinguojamų bendrovių valdysenos kodeksą (galima rasti www.nasdaqbaltic.com; toliau – Kodeksas). Kodeksas taikomas ta apimtimi, kiek Bendrovės įstatai nenumato kitaip. Bendrovė yra atskleidusi, kaip laikosi Kodekso nuostatų reikalavimų ir su šia informacija susipažinti galima Bendrovės interneto tinklalapyje www.ambergrid.lt ir Centrinėje reglamentuojamos informacijos bazėje www.crib.lt.

Akcinis kapitalas

Bendrovės įstatinis kapitalas yra lygus 51.730.929,06 Eur. Jis padalintas į 178.382.514 paprastąsias vardines 0,29 Eur nominalios vertės akcijas. Viena 0,29 Eur vertės paprastoji vardinė akcija suteikia jos savininkui vieną balsą visuotiniame akcininkų susirinkime. Visos akcijos visiškai apmokėtos.

2021m. Bendrovės akcininkų struktūra nekito. UAB „EPSO-G“ išlaikė 96,58 proc. Bendrovės akcijų paketą ir buvo vienintelis akcininkas, valdantis didesnę nei 5 proc. Bendrovės akcijų paketą. UAB „EPSO-G“ turi lemiamą balsą priimant sprendimus visuotiniame akcininkų susirinkime.

Akcijos ir akcininkų teisės

Balsus visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių Bendrovės akcijų skaičius sutampa su išleistų akcijų kiekiu ir sudaro 178.382.514 vienetų. „Amber Grid“ akcijų suteikiamos turтинės ir neturтинės teisės vienodos ir nei vienas Bendrovės akcininkas neturi jokių specialių kontrolės teisių. Pagal Bendrovės įstatus priimti sprendimus dėl naujų akcijų išleidimo ir savų akcijų supirkimo gali tik visuotinis Bendrovės akcininkų susirinkimas.

Bendrovė nėra informuota apie kokius nors akcininkų tarpusavio susitarimus, dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisės. Bendrovėje nėra balsavimo teisių apribojimų.

Bendrovė savų akcijų nėra įsigijusi ir 2021 m. jokių sandorių, susijusių su savų akcijų įsigijimu ar perleidimu, nesudarė.

Akcininkai

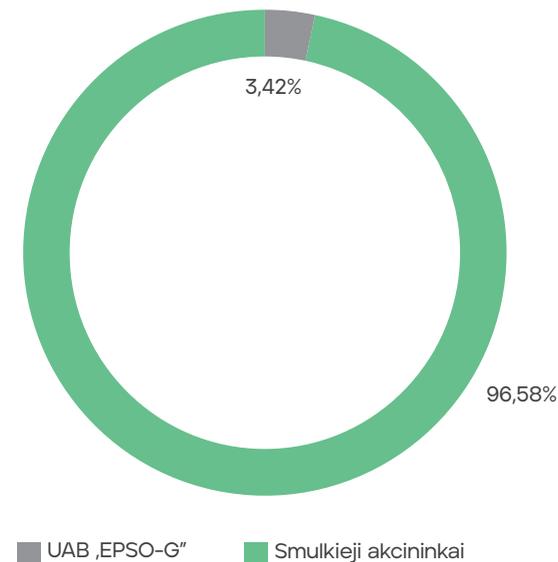
2021 m. gruodžio 31 d. duomenimis „Amber Grid“ akcininkais buvo daugiau nei 2300 fizinių ir juridinių Lietuvos ir užsienio asmenų, iš jų – 1 (vienas) akcininkas valdė didesnę nei 5 proc. Bendrovės akcijų paketą.

7 lentelė. Bendrovės akcininkai

Akcininkas	Buveinės adresas / juridinio asmens kodas	Nuosavybės teise priklausančių akcijų skaičius, vnt.
UAB „EPSO-G“	Gedimino pr. 20, Vilnius, Lietuva/ 302826889	172 279 125
Smulkieji akcininkai		6 103 389
Iš viso:		178 382 514

Bendrovės akcininkų struktūra pateikta 14 pav.

14 pav. Akcininkų struktūra, 2021 m. gruodžio 31 d.

Duomenys apie prekybą vertybiniais popieriais reguliuojamose rinkose

Nuo 2013 m. rugpjūčio 1 d. Bendrovės akcijomis prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, jos kotiruojamos vertybinių popierių biržos NASDAQ Vilnius Papildomajame prekybos sąraše.

8 lentelė. Pagrindiniai duomenys apie „Amber Grid“ akcijas

Pagrindiniai duomenys apie „Amber Grid“ akcijas	
ISIN kodas	LT0000128696
LEI kodas	097900BGMP0000061061
Simbolis	AMG1L
Emisijos dydis (vnt.)	178.382.514

2021 m. prekybos Bendrovės akcijomis apyvarta sudarė 0,74 mln. Eur (2020 m. - 0,56 mln. Eur), sudarytais sandoriais perleista 648.560 vnt. akcijų (2020 m. - 601.703 vnt. akcijų). Bendrovės akcijų kainos dinamika pateikta 15 paveiksle, o duomenys apie Bendrovės akcijų kainą ir apyvartą 2021 m. pateikti 16 pav.

2021 m. gruodžio 31 d. „Amber Grid“ akcijų kapitalizacija sudarė 217,63 mln. Eur. Vienos akcijos kaina biržoje, o tuo pačiu ir kapitalizacija, per 2021 m. padidėjo 25,13 proc.

Dividendai

Grupės ir Bendrovės dividendų politika nustato tapačias visoms EP-SO-G grupę sudarančioms bendrovėms dividendų dydžio nustatymo, jų išmokėjimo ir skelbimo taisykles.

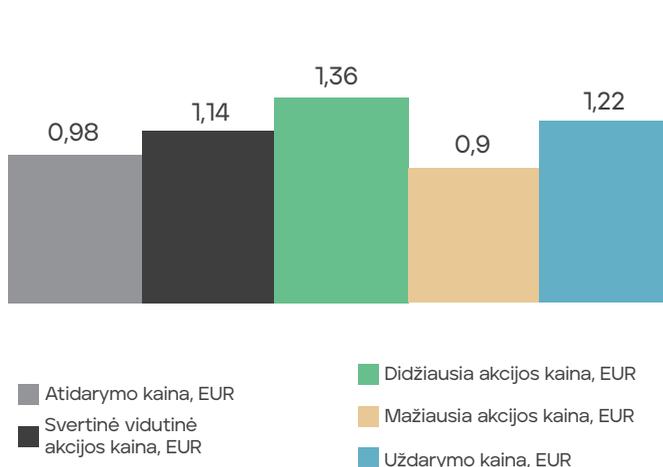
Svarbiausias dividendų politikos¹ tikslas - nustatyti aiškias tikėtinos nuosavybės gražos gaires esamiems ir potencialiems akcininkams užtikrinant tvarų Grupės bei ją sudarančių įmonių vertės augimą ir strateginių projektų plėtrą, tokiu būdu nuosekliai stiprinant pasitikėjimą energijos perdavimo ir mainų įmonių grupe.

2021 m. balandžio 23 d. vykusiame eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime buvo pritarta „Amber Grid“ valdybos siūlymui 2020 m. uždirbto pelno neskirstyti.

2020 m. balandžio 20 d. vykusiame eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime buvo pritarta „Amber Grid“ valdybos siūlymui 2019 m. uždirbto pelno neskirstyti.

³ Bendrovės ir Grupės dividendų politiką AB „Amber Grid“ valdyba patvirtino ir išdėstė nauja redakcija 2020 vasario 20 d. Dokumentas paskelbtas: https://www.ambergrid.lt/lt/apie_mus/rubrika-investuotojams/dividendai

15 pav. Akcijų kainos dinamika NASDAQ Vilnius, 2021 m.

16 pav. „Amber Grid“ akcijų kaina ir apyvarta, 2021 m.

2020 ir 2021 m. pelno paskirstymo sprendimai visuotiniame akcininkų susirinkime buvo priimti vadovaujantis dividendų politikos nuostatomis. Išaugus lėšų poreikiui investicijoms, paskirstytinas pelnas paliktas Bendrovėje, atsižvelgiant į tai, kad Bendrovė vykdo didelės apimties strateginį dujų perdavimo jungties tarp Lietuvos ir Lenkijos GIPL projektą.

Sutartys su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais

„Amber Grid“ yra sudariusi sutartį su AB SEB banku dėl Bendrovės išleistų vertybinių popierių apskaitos ir su vertybinių popierių apskaita susijusių paslaugų teikimo.

2021 m. balandžio 30 d. Bendrovė su AB SEB banku sudarė sutartį dėl dividendų išmokėjimo/ paskirstymo smulkiesiems akcininkams, kuria vadovaujantis AB SEB bankas apskaičiuoja ir išmoka dividendus visiems Bendrovės akcininkams, išskyrus pagrindinį - UAB „EPSO-G“.

9 lentelė. Banko rekvizitai

AB SEB bankas rekvizitai	
Įmonės kodas	112021238
Buveinės adresas	Konstitucijos pr. 24, LT-08105 Vilnius, Lietuva
Telefonas	+370 5 268 2800
El. paštas	info@seb.lt
Interneto tinklalapis	www.seb.lt

Valdymo struktūra

Bendrovė savo veikloje vadovaujasi Akcinių bendrovių ir Vertybinių popierių įstatymais, Bendrovės įstatais bei kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais. Visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencija, akcininkų teisės, jų įgyvendinimas yra apibrėžti Akcinių bendrovių įstatyme ir Bendrovės įstatuose. Bendrovės įstatai paskelbti Bendrovės svetainėje: www.ambergrid.lt/lt/apie_mus/rubrika-investuotojams/istatai.

Įstatuose numatyta, kad įstatai gali būti keičiami visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimu, priimtu 2/3 visuotiniame akcininkų susirinkime dalyvaujančių akcininkų balsų dauguma.

Įstatuose numatyti Bendrovės organai:

- Visuotinis akcininkų susirinkimas,
- Kolegialus valdymo organas - Valdyba,
- Vienasmenis valdymo organas – Bendrovės vadovas - generalinis direktorius.

Visuotinis akcininkų susirinkimas

Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo šaukimo, sprendimų priėmimo tvarka bei kompetencija nesiskiria nuo visuotinio akcininkų susirinkimo šaukimo, sprendimų priėmimo tvarkos bei kompetencijos, nurodytos LR akcinių bendrovių įstatyme (toliau – ABĮ), išskyrus papildomą Susirinkimo kompetenciją, kuri yra numatyta Bendrovės įstatų 38 straipsnyje.

⁴ 38. Valdyba priima sprendimus, kuriems reikalingas Susirinkimo pritarimas: 38.1. dėl Bendrovės turimų akcijų (dalių, pajų) ar jų suteikiamų teisių ar kitokių juridinio asmens dalyvio teisių perleidimo, įkeitimo ar kitokio suvaržymo; 38.2. dėl Bendrovės kontroliuojamoms ir (ar) asocijuotoms bendrovėms priklausančio turinio komplekso ar esminių jų dalių perleidimo, jei perleidžiamo turto balansinė vertė yra didesnė nei 1/20 Bendrovės įstatinio kapitalo; 38.3. dėl Bendrovei priklausančio turto, įtraukto į Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto sąrašą, numatytą LR nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme, perleidimo, įkeitimo, teisinio statuso keitimo, kitokio apsunkinimo ar disponavimo, jei nurodytų įrenginių vertė yra didesnė nei 1/20 Bendrovės įstatinio kapitalo; 38.4. dėl tiesiogiai ar netiesiogiai valdomų įmonių, kurioms priklauso šio straipsnio 0 punkte nurodyti įrenginiai ar kurios juos vysto, valdo, naudoja ar jais disponuoja bet kokiais pagrindais, akcijų ar jų suteikiamų teisių perleidimo, kitokio disponavimo ar apsunkinimo, tokių įmonių įstatinio kapitalo didinimo, mažinimo ar kitokių veiksmų, galinčių pakeisti šių įmonių įstatinio kapitalo struktūrą (pvz., konvertuojamųjų obligacijų išleidimo) bei sprendimų dėl šiame punkte nurodytų įmonių reorganizavimo, atskyrimo, restruktūrizavimo, likvidavimo, pertvarkymo ar kitokių veiksmų, keičiančių šiame punkte nurodytų įmonių teisinį statusą; 38.5. dėl Bendrovės turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/5 Bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos (skaičiuojama atskirai kiekvienai sandorio rūšiai), įkeitimo ar hipotekos (skaičiuojama bendra sandorių suma); 38.6. dėl bet kokių sandorių, kuriais susitariama dėl netesybų, kurių bendra suma gali viršyti 1/5 Bendrovės įstatinio kapitalo; 38.7. dėl kitų asmenų prievolių, kurių suma didesnė kaip 1/5 Bendrovės įstatinio kapitalo, įvykdymo laidavimo ar garantavimo; 38.8. dėl turto įsigijimo už kainą, didesnę kaip 1/5 Bendrovės įstatinio kapitalo; 38.9. dėl Bendrovės projektų teikimo pripažinti juos ypatingos valstybinės svarbos projektais ar valstybei svarbiais projektais, kaip šie projektai apibrėžti teisės aktuose.

⁵ Valdybos narys neturi teisės atsisakyti balsuoti ar susilaikyti balsuojant, išskyrus įstatymuose ir šiuose įstatuose numatytus atvejus. Jei Valdybos narys dalyvauja (balsuoja, dalyvauja diskusijose ar pan.) priimant sprendimą, kuris yra susijęs (tiesiogiai arba netiesiogiai) ir su atitinkamo Valdybos nario asmeniniais interesais, atitinkamas Valdybos narys privalo nedelsiant susilaikyti nuo bet kokių veiksmų vykdančių savo funkcijas ir informuoti apie esamą interesų konfliktą Valdybą. Valdyba sprendžia dėl Valdybos nario nušalinimo nuo balsavimo priimant sprendimą konkrečiu klausimu, o jeigu Valdyba negali priimti sprendimo, nes nei vienas Valdybos narys dėl interesų konflikto negali balsuoti atitinkamu klausimu, atitinkamą sprendimą dėl Valdybos narių nušalinimo priima Susirinkimas.

⁶ Bendrovės įstatai paskelbti internetiniame tinklalapyje adresu https://www.ambergrid.lt/lt/apie_mus/rubrika-investuotojams/istatai

Įstatų 26 straipsnis nustato, kad visuotinis akcininkų susirinkimas taip pat priima sprendimus dėl (papildoma susirinkimo kompetencija):

(I) pritarimo Valdybos sprendimams, numatytiems įstatų 38 straipsnyje⁴. Susirinkimas, pritardamas Valdybos sprendimams dėl konkrečių sandorių sudarymo, be kita ko, pritaria ir esminėms tokių sandorių sąlygoms;

(II) Valdybos narių skyrimo ir atšaukimo, Valdybos narių atlygio nustatymo, metinio atlygio biudžeto Valdybos narių atlygiui ir su funkcijų Valdyboje atlikimu susijusioms išlaidoms nustatymo, sutarčių su Bendrovės valdybos nariais dėl veiklos valdyboje sudarymo, standartinių tokių sutarčių sąlygų nustatymo;

(III) Valdybos narių nušalinimo arba nenušalinimo, kuomet yra priimami sprendimai esant Valdybos narių interesų konfliktui, įstatų 48 straipsnyje⁵ numatytais atvejais.

Valdyba

„Amber Grid“ įstatai nustato, kad Bendrovės valdybą sudaro penki nariai, kuriuos skiria visuotinis akcininkų susirinkimas ketverių metų kadencijai, atsižvelgdamas į atlygio ir skyrimo komiteto rekomendacijas. Du valdybos nariai yra nepriklausomi. Valdybos nario nepertraukiamas kadencijos laikas yra ne ilgesnis kaip dvi kadencijos iš eilės, t. y. ne daugiau kaip aštuoneri metai iš eilės.

Valdybos narių atranka vykdoma vadovaujantis LR Vyriausybės 2015 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 631 patvirtintu Kandidatų į valstybės įmonės ar savivaldybės įmonės valdybą ir kandidatų į valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamą kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašu.

Bendrovės Valdybos kompetencija nesiskiria nuo ABĮ nustatytos valdybos kompetencijos, išskyrus papildomą kompetenciją, nustatytą įstatų straipsniuose⁶.

Papildoma Valdybos kompetencija yra susijusi su esminių Bendrovės veiklos dokumentų (strategijos, veiklos plano, biudžeto ir pan.) tvirtinimu, generalinio direktoriaus darbo sąlygų nustatymu, dujų perdavimo ir kitų reguliuojamų paslaugų kainų nustatymu, pritarimu Bendrovės turto perleidimui, įstatuose numatytų reikšmingų sandorių sudarymui.

Bendrovės Valdyba taip pat atlieka ir priežiūros funkcijas:

(I) atsižvelgdama į AK nuomonę, pritaria arba nepitaria sandorių su susijusiomis šalimis sudarymui;

(II) prižiūri Generalinio direktoriaus veiklą, pateikia Susirinkimui atsiliepimus ir pasiūlymus dėl Generalinio direktoriaus veiklos;

(III) svarsto, ar Generalinis direktorius tinka eiti pareigas, jeigu Bendrovė dirba nuostolingai;

(IV) teikia siūlymus Generaliniam direktoriui atšaukti jo sprendimus, kurie prieštarauja įstatymams ir kitiems teisės aktams, įstatams, Susirinkimo ar Valdybos sprendimams;

(V) sprendžia kitus įstatuose, taip pat Susirinkimo sprendimuose Valdybos kompetencijai priskirtus Bendrovės ir Generalinio direktoriaus veiklos priežiūros klausimus.

Informacija apie „Amber Grid“ valdybos narius, generalinį direktorių ir vyriausiąjį buhalterį pateikta 10 lentelėje.

10 lentelė. „Amber Grid“ Valdybos nariai, generalinis direktorius ir apskaitos vadovė.

Vardas Pavardė	Pareigos	Kadencija	Kitos užimamos pareigos	Ar turi „Amber Grid“ akcijų	Kvalifikacija ⁷
Algirdas Juozaponis	Valdybos pirmininkas	Nuo 2020-04-20	UAB „EPSO-G“ finansų direktorius LITGRID AB valdybos pirmininkas	Neturi	Vilniaus universitetas, bankininkystės mokslų magistras; Baltic Institute of Corporate Governance, profesionalus valdybos narys
Renata Damanskytė-Rekašienė	Valdybos narė	Nuo 2020-04-20	UAB „EPSO-G“ teisės ir korporatyvinio valdymo direktorė	Neturi	Vilniaus universitetas, Teisės fakultetas, komercinės teisės specializacija, teisės magistras; Baltic Institute of Corporate Governance, profesionali valdybos narė; Advokatės pažymėjimas
Ignas Degutis	Nepriklausomas valdybos narys	Nuo 2020-04-20	RB Rail AS (Rail Baltica) finansų direktorius, valdybos narys	Neturi	ISM Vadybos ir Ekonomikos universitetas, ekonomikos magistras; Baltic Institute of Corporate Governance, Tarybos/Valdybos pirmininko ir nario programos
Sigitas Žutautas	Nepriklausomas valdybos narys	Nuo 2020-04-20	UAB „EPSO-G“ inovacijų ir plėtros komiteto pirmininkas	Neturi	Vilniaus universitetas, Verslo vadybos ir administravimo magistras; ESMT European School of Management and Technology, Berlynas, podiplominės studijos
Nemunas Biknius	Generalinis direktorius	Nuo 2020-04-08	Nėra	Turi 0,001505 proc. „Amber Grid“ akcijų	Vilniaus Gedimino technikos universitetas, Energetikos ir termoinžinerijos magistras; Danijos Aalborgo universitetas, Aplinkos vadybos studijos; ISM MBA vadybos studijos
Rasa Baltaragienė	Apskaitos skyriaus vadovė	Nuo 2019-12-02	-	Neturi	

⁷ Informacija apie Valdybos narių profesinę patirtį pateikiama Bendrovės interneto tinklalapyje https://www.ambergrid.lt/lt/apie_mus/valdymas/valdyba, apie generalinio direktoriaus ir kitų aukščiausio lygmens vadovų profesinę patirtį - https://www.ambergrid.lt/lt/apie_mus/valdymas/vadovybe

2021 m. įvyko 16 valdybos posėdžių.

11 lentelė. „Amber Grid“ valdybos narių lankyti valdybos posėdžiai (vnt.)

Algirdas Juozaponis

16

Renata Damanskytė-Rekašienė
(kadencija prasidėjo 2020-04-20)

16

Ignas Degutis
(kadencija prasidėjo 2020-04-20)

16

Sigitas Žutautas

16

2021 m. priimti valdybos sprendimai:

Sausio 14 d. Prisijungta prie atnaujintos EPSO-G įmonių grupės integruoto planavimo ir stebėsenos politikos.

Vasario 24 d. Patvirtintas generalinio direktoriaus 2020 m. tikslų įgyvendinimo vertinimas. Patvirtintas projektų valdymo vidaus audito rekomendacijų įgyvendinimo veiksmų planas. Prisijungta prie atnaujintos EPSO-G įmonių grupės skaidrumo ir komunikacijos politikos. Pritarta sandorio dėl valdymo holdingų paslaugų teikimo sudarymui.

Kovo 9 d. Prisijungta prie atnaujintos EPSO-G įmonių grupės projektų valdymo politikos.

Kovo 31 d. Patvirtinta Bendrovės strategijos 2017-2022 m. įgyvendinimo ataskaita už 2020 m. Patvirtintas Bendrovės konsoliduotasis metinis pranešimas, pritarta finansinėms ataskaitoms, pelno paskirstymo projektui. Pritarta investicijų projekto „Kontrolinio įtaiso paleidimo ir priėmimo kamerų įrengimas ir dujų perdavimo sistemos operatyvaus technologinio valdymo diegimas (II etapas)“ pirkimo sutarties esminių sąlygų pakeitimui. Inicijuotas eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas. Patvirtinti generalinio direktoriaus 2021 m. veiklos tikslai, tikslų svoriai ir matavimo rodikliai. Spręsta dėl balsavimo GET Baltic eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Pasiūlyta Bendrovės teisės ir administravimo direktorės Ingridos

Kudabienės kandidatūra į UAB GET Baltic valdybos narius. Patvirtinta 2021 m. rizikų valdymo priemonių plano nauja redakcija. Prisijungta prie EPSO-G įmonių grupės darbuotojų atlygio, veiklos vertinimo ir ugdymo politikos. Patvirtinti aukščiausio ir vidurinio lygmens vadovų pareigybių lygiai ir atlygio režiai.

Balandžio 19 d. Patvirtintas personalo valdymo vidaus audito rekomendacijų įgyvendinimo veiksmų planas. Patvirtinta nauja organizacinė valdymo struktūra.

Gegužės 18 d. Nustatytos 2022 m. gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainos.

Birželio 15 d. Patvirtintas patikslintas 2021 m. rizikų valdymo priemonių planas.

Birželio 29 d. Patvirtintos patikslintos 2022 m. gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainos.

Liepos 14 d. Patvirtinta AB „Amber Grid“ 2021-2030 m. strategija ir 2021-2023 m. veiklos planas ir pritarta jų teikimui VŠĮ Valdymo koordinavimo centras vertinimui.

Rugsėjo 2 d. Pritarta investicijų projekto „Dujų perdavimo sistemos operatyvaus technologinio valdymo diegimas (Uždarymo įtaisų pakeitimas ir prijungimas prie nuotolinio valdymo sistemos SCADA)“ pirkimo sutarties esminių sąlygų pakeitimui. Rekomenduota dukterinei bendrovei UAB GET Baltic sudaryti finansų valdymo, buhalterinės apskaitos ir susijusių paslaugų pirkimo sandorį su viešąjį pirkimo konkursą laimėjusia UAB „EPSO-G“. Sušauktas neeilinis visuotinis akcininkų susirinkimas.

Rugsėjo 21 d. Patvirtintas Netesybų ir ginčų vidaus audito rekomendacijų įgyvendinimo veiksmų planas.

Spalio 26 d. Pritarta AB „Amber Grid“ stojimui į asociaciją „INFOBALT“.

Spalio 28 d. Pritarta sandorio – specialiųjų transporto priemonių nuomos sutarties su UAB „TETAS“ sudarymui.

Lapkričio 16 d. Pritarta AB „Amber Grid“ 2021-2030 m. strategijos ir 2022-2024 m. veiklos plano projektams bei jų pateikimui VŠĮ Valdymo koordinavimo centrui peržiūrai. Prisijungta prie UAB „EPSO-G“ įmonių grupės akcijų pardavimo sandorių sudarymo politikos. Prisijungta prie UAB „EPSO-G“ įmonių grupės integruoto planavimo ir stebėsenos politikos naujos redakcijos.

Gruodžio 14 d. Patvirtintas AB „Amber Grid“ 2022 m. biudžetas. Patvirtintas AB „Amber Grid“ 2022 m. rizikų valdymo priemonių planas. Patvirtintos naudojimosi AB „Amber Grid“ gamtinių dujų perdavimo sistema taisyklės. Patvirtintos AB „Amber Grid“ gamtinių dujų perdavimo sistemos balansavimo taisyklės. Pritarta Šiaulių dujų skirstymo stoties rekonstravimo rangos darbų sutarties sudarymui. Pritarta ELLI projekto sutarčių sudarymui. Prisijungta prie UAB „EPSO-G“ įmonių grupės aplinkosaugos politikos. Prisijungta prie UAB „EPSO-G“ įmonių grupės darbuotojų saugos ir sveikatos politikos. Patvirtinti AB „Amber Grid“ aukščiausio ir vidurinio lygmens vadovų atlygio režiai. Pritarta AB „Amber Grid“ dalyvavimui European Hydrogen Backbone iniciatyvoje. Patvirtintas AB „Amber Grid“ 2022 m. valdybos posėdžių kalendorius ir valdybos veiklos planas.

Gruodžio 29 d. Pritarta gamtinių dujų pirkimo-pardavimo sutarties sudarymui su UAB „Ignitis“.

Atlygio ir skyrimo komitetas aptarė kolegialių organų (KO) įsivertinimo rezultatus ir identifikavo šias KO veiklos tobulintinas sritis bei kryptis 2021 m.:

- turi būti skiriama daugiau dėmesio strateginių klausimų sprendimui, siekiant kolegialių organų darbo organizavimo optimizavimo;
- turi būti didinamas bendradarbiavimas su EPSO-G valdyba ir komitetais tikslu efektyviau atliepti konkretaus kolegialaus organo lūkestį ir poreikį.

Remiantis Bendrovės įstatais, „Amber Grid“ Audito komiteto funkcijas vykdo patronuojančios bendrovės UAB „EPSO-G“ Audito komitetas.

„Amber Grid“ veikia šie bendri EPSO-G įmonių grupės komitetai:

- Atlygio ir skyrimo komitetas
- Audito komitetas
- Inovacijų ir plėtros komitetas

Išsami informacija apie „Amber Grid“ komitetus pateikiama EPSO-G įmonių grupės konsoliduotoje metinėje ataskaitoje.

Informacija apie vidaus ir išorės auditą

Siekiant užtikrinti veiklos skaidrumą ir efektyvumą EPSO-G įmonių grupėje veikia centralizuota vidaus audito sistema. Tai reiškia, kad vidaus audito padalinys pavestas funkcijas vykdo grupės mastu ir yra tiesiogiai atskaitingas UAB „EPSO-G“ valdybai, kurios daugumą sudaro nepriklausomi nariai. UAB „EPSO-G“ auditoriai nėra pavaldūs audituojamos įmonės administracijai.

Bendrovės finansinių ataskaitų auditą atliko išorės audito bendrovės:

- už 2019 m. UAB „Deloitte Lietuva“;
- už 2020 m. UAB „PricewaterhouseCoopers“;
- už 2021 m. UAB „PricewaterhouseCoopers“.

Atlygis už išorės audito paslaugas už metus, pasibaigusius 2019 m. gruodžio 31 d. UAB Deloitte Lietuva sudarė 36,0 tūkst. Eur.

Atlygis už išorės audito paslaugas už metus, pasibaigusius 2020 m. gruodžio 31 d. UAB PricewaterhouseCoopers sudarė 50,5 tūkst. Eur, o už metus, pasibaigusius 2021 m. gruodžio 31 d. taip pat sudarė 50,5 tūkst. Eur.

Žmonės

Svarbiausia organizacijos investicija yra žmonės. „Amber Grid“ darbuotojai - patyrę ir kompetentingi savo sričių profesionalai, įgyvendinantys Valstybės strateginės reikšmės projektus.

2021 m. Bendrovėje dirbo 324 darbuotojai. Darbuotojų pasiskirstymas pagal pareigybių grupes pateiktas 12 lentelėje.

12 lentelė. Darbuotojų skaičius 2020 m. - 2021 m.

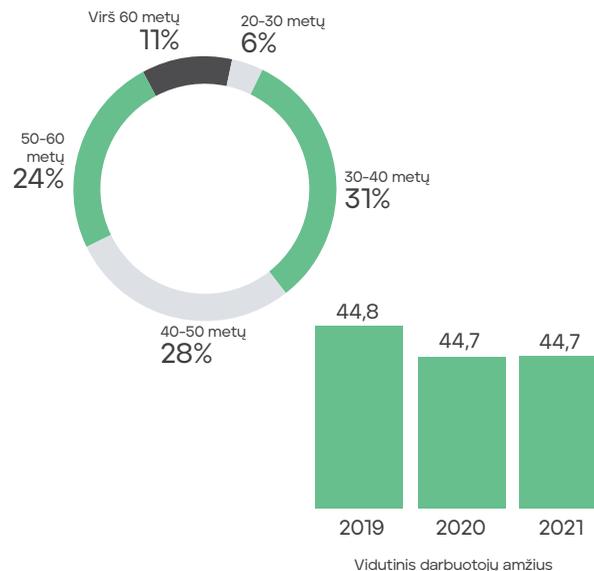
Pareigybių grupės	Darbuotojų skaičius 2021 m. gruodžio 31 d.	Darbuotojų skaičius 2020 m. gruodžio 31 d.
Generalinis direktorius	1	1
Aukščiausio lygio vadovai	5	5
Vidurinio ir pirminio lygmens vadovai	37	32
Ekspertai-specialistai	191	181
Darbininkai	90	100
VISO	324	319

Darbuotojų duomenys

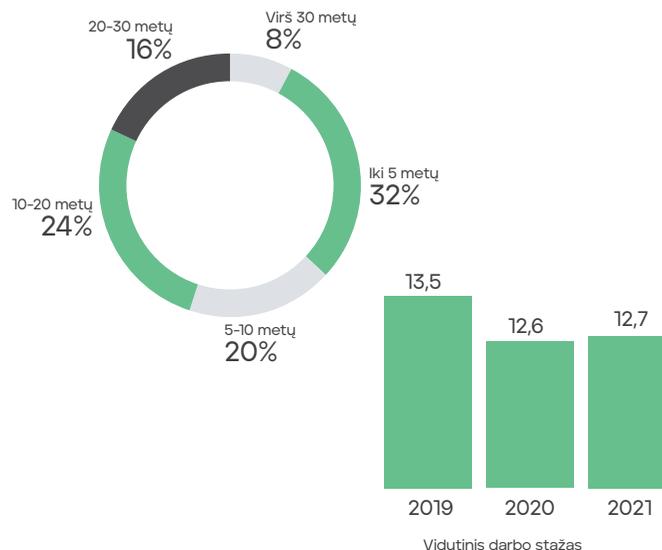
Vertindami kiekvieno darbuotojo indėlį, konkurencingomis rinkos sąlygomis siekiame išlaikyti ir pritraukti darbuotojus. Darbuotojų kaita pastaraisiais metais išlieka panaši. 2019 m. bendras kaitos rodiklis buvo 13,91%, 2020 m. - 10,7%, 2021 m. - 11,21%.

2021 m. duomenimis Bendrovės darbuotojų vidutinis amžius buvo 44,7 metų (17 pav.), vidutinis darbo stažas - 12,7 metų (18 pav.). 65 proc. Bendrovėje dirbančių darbuotojų yra įgiję aukštąjį išsilavinimą (19 pav.).

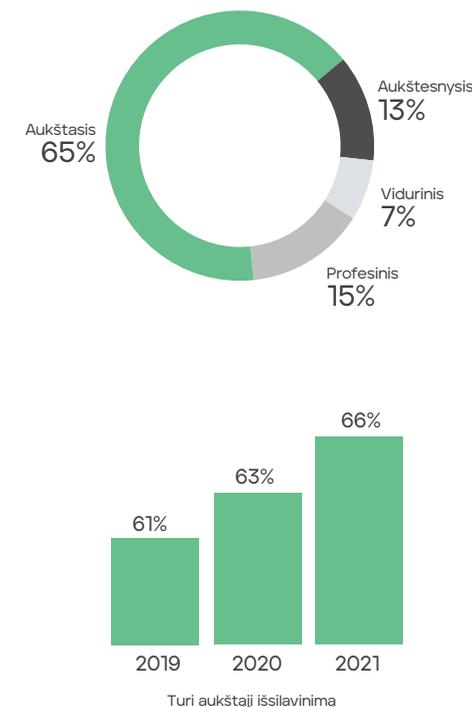
17 pav. Darbuotojų pasiskirstymas pagal amžių, 2021 m.

18 pav. Darbuotojų pasiskirstymas pagal darbo stažą, 2021 m.

19 pav. Darbuotojų pasiskirstymas pagal išsilavinimą, 2021 m.

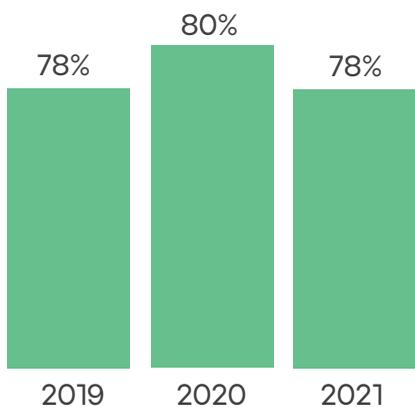

Dėl energetikos sektoriaus veiklos specifikos Bendrovėje didžiąją dalį darbuotojų sudaro vyrai - 252 (78 proc.) ir 72 moterys (22 proc.) (13 lentelė).

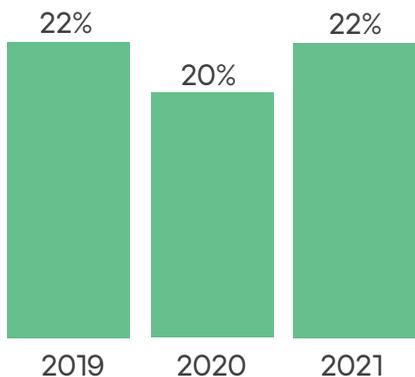
13 lentelė. Darbuotojų pasiskirstymas pagal lytį 2020 m. -2021 m.

	2021 m., proc	2020 m., proc
Vyrai	78%	80%
Moterys	22%	20%

Vyrų dalis darbuotojų skaičiuje, proc.

Moterų dalis darbuotojų skaičiuje, proc.

Esame atviri darbuotojų karjeros galimybėms - 2021 metais 11 darbuotojų įgyvendino vertikalios karjeros pokytį Bendrovės viduje.

Atlygio valdymas

„Amber Grid“ 2021 m. kovo 31 d. prisijungė prie EPSO-G įmonių grupės Darbuotojų atlygio, veiklos vertinimo ir ugdymo politikos (toliau – Atlygio politika), kuri taikoma visiems Bendrovės darbuotojams ir skelbiama viešai interneto tinklalapyje. Atlygio politika tvirtinama (prie jos prisijungiama) Bendrovės valdybos sprendimu, atsižvelgiant į EPSO-G Atlygio ir skyrimo komiteto rekomendacijas. EPSO-G Atlygio ir skyrimo komitetas periodiškai vertina atlygio politikos nuostatas, jų veiksmingumą, įgyvendinimą ir taikymą.

Politikos tikslas yra efektyviai, aiškiai ir skaidriai valdyti darbo užmokesčio sąnaudas, ir, tuo pačiu, kurti motyvacines paskatas darbuotojams prisidėti įgyvendinant Bendrovės misiją, viziją, vertybes ir tikslus.

EPSO-G grupės darbuotojų atlygis susideda iš tokių dalių: pastovioji atlygio dalis (PAD); kintamoji atlygio dalis (KAD); priemokos, nustatytos LR darbo kodekse, Bendrovių vidaus teisės aktuose ir kolektyvinėse sutartyse; papildomas skatinimas už ypatingos svarbos rezultatus ir inovacijų diegimą; papildomos naudos; nefinansinis atlygis.

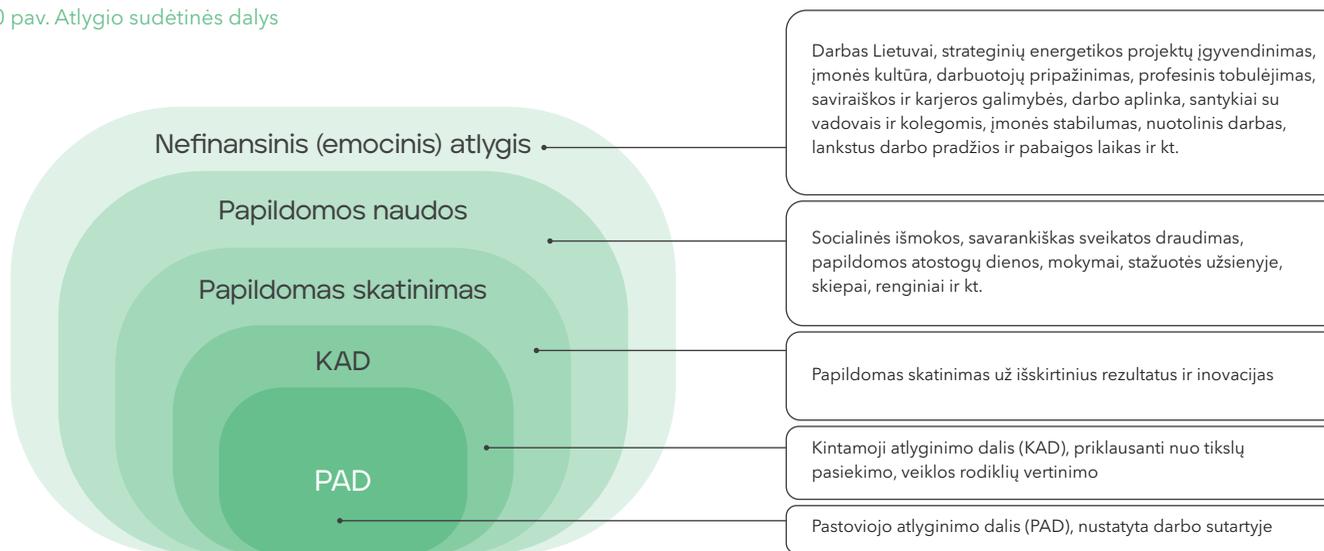
Pastovioji atlygio dalis (PAD) - didžiausia ir svarbiausia piniginio atlygio dalis, kurios dydis priklauso nuo pareigybės lygio, kuris kiekvienai pareigybei nustatomas pagal tarptautinėje praktikoje taikomą metodologiją. Darbuotojams pastovioji atlygio dalis (PAD) nustatoma atitinkamos pareigybės lygio atlygio rėžių ribose, atsižvelgiant į darbuotojo patirtį, kompetenciją, ekspertiškumą ir savarankiškumo lygį atliekant pareigybei priskirtas funkcijas bei į atitinkamų metų atlygio biudžetą.

Kintamoji atlygio dalis (KAD) nustatoma skatinant siekti kuo geresnių metinių rezultatų įgyvendinant strateginius tikslus. Konkretų maksimalų KAD dydį Bendrovės vadovui nustato Bendrovės valdyba, kitiems darbuotojams – Bendrovės vadovas. Maksimalus KAD dydis Bendrovės vadovui, aukščiausio lygmens vadovams yra 30 proc., vidurinio, pirminio lygmens vadovams, specialistams bei darbininkams – 15 proc.

Kintamoji atlygio dalis mokama atsižvelgiant į valdybos nustatytą Bendrovės (generalinio direktoriaus) metinių tikslų įgyvendinimą bei individualių tikslų pasiekimą. KAD vadovams ir specialistams išmokama kartą per metus po to, kai Bendrovės valdyba pritaria audituotiems Bendrovės finansiniams rezultatams ir jie patvirtinami visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu, darbininkams – kartą per ketvirtį.

Vidutinis „Amber Grid“ 2021 m. darbo užmokestis pagal darbuotojų grupes pateiktas 14 lentelėje.

20 pav. Atlygio sudėtinės dalys

14 lentelė. Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis pagal darbuotojų grupes

PAREIGYBIŲ GRUPĖ	2021 m.			2020 m.		
	Vidutinis sąlyginis darbuotojų skaičius	Vidutinis apskaičiuotas mėnesio darbo užmokestis (pastovioji atlyginimo dalis), Eur	Išmokėta kintamoji atlyginimo dalis apskaičiuota kaip vidutinė mėn. Kintamoji atlygio dalis, Eur	Vidutinis sąlyginis darbuotojų skaičius	Vidutinis apskaičiuotas mėnesio darbo užmokestis (pastovioji atlyginimo dalis), Eur	Išmokėta kintamoji atlyginimo dalis apskaičiuota kaip vidutinė mėn. Kintamoji atlygio dalis, Eur
Generalinis direktorius	1	9 520	2 770	1	9 373	382
Aukščiausio lygio vadovai	5	5 978	1 384	4	5 869	984
Vidurinio ir pirminio lygmens vadovai	39	3 616	345	31	3 633	435
Ekspertai-specialistai	189	2 223	200	189	2 067	232
Darbininkai	110	1 318	177	122	1 196	166
VISO	345	2 166	234	347	1 968	236

Pagrindinis atlyginimas (PAD, KAD) yra materialaus atlygio pamatas, tačiau nemažiau svarbūs ir kiti atlygio elementai, darantys didelę įtaką darbuotojų motyvacijai ir įsitraukimui.

„Amber Grid“ teikia tokias papildomas naudas darbuotojams:

21 pav. Papildomų naudų sąrašas

SVEIKATA

- Aktyvaus ir ramaus poilsio zonos
- Sveikatos draudimas su galimybe pasirinkti norimą planą
- Sveikatos, emocinės gerovės, fizinio švietimo paskaitos
- Skiepai nuo gripo ir erkinio encefalito
- Neatvykimas į darbą nesikreipiant į gydymo įstaigą iki 4 d.d. per metus

LANKSTUS DARBO GRAFIKAS

- Individualus darbo pradžios ir pabaigos laikas
- Nuotolinis darbas

FINANSINĖ PARAMA

- Gimus vaikui
- Auginant tris vaikus ar vaiką su negalia
- Darbuotojo mirties atveju
- Darbuotojo artimojo mirties atveju
- Kai darbuotojas nutraukia darbo sutartį, sulaukęs pensinio amžiaus
- Nelaimių atveju

PAPILDOMOS ATOSTOGOS

- Papildomos 3 d.d. kasmetinių atostogų. Iš viso 23 dienos per metus
- Papildomos atostogos už 5 metų stažą + 1 d. d.
- Papildomos atostogos artimojo mirties atveju - 3 d. d.

KITOS PAPILDOMOS NAUDOS

- Vaisių pristatymas į biurą
- Automobilio parkavimo vieta prie biuro
- Grįžus iš objektų po darbo laiko, parvežimas namo
- Modernus biuras ir ergonomiška darbo vieta

RENGINIAI

- Vasaros renginys, Kalėdų renginys, dovanos darbuotojams ir jų vaikams
- Aktyvumą skatinantis tinklinio turnyras, dviračių žygis bei plaukimas baidarėmis
- Profesiniai renginiai bei Valstybinės šventės
- Padalinių komandiniai renginiai

PROFESINIS IR ASMENINIS TOBULĖJIMAS

- Skatinimas už inovacijas ir už ypatingos svarbos rezultatus
- Studijų finansavimas
- Metinio veiklos vertinimo skatinimas
- Mokymai, profesinis ir asmeninis tobulėjimas, kvalifikacijos kėlimo kursai, seminarai, konferencijos, stažuotės Lietuvoje ir užsienyje
- Vidinė lektorių programa ir mokymai
- Karjeros galimybės Epsa G įmonių grupėje

15 lentelė. Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis pagal darbuotojų grupes

Pareigybių grupės	Grupė		Bendrovė	
	Darbuotojų skaičius (laikotarpio pabaigoje)	Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis (su kintama atlygio dalimi)	Darbuotojų skaičius (laikotarpio pabaigoje)	Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis (su kintama atlygio dalimi)
Generalinis direktorius	2	10.012	1	12.290
Aukščiausio lygio vadovai	6	7.473	5	7.362
Vidurinio ir pirminio lygmens vadovai	40	3.933	37	3.961
Ekspertai - specialistai	194	2.427	191	2.424
Darbininkai	90	1.495	90	1.495
Viso vidutinis darbo užmokestis	332	2.437	324	2.400
Darbo užmokesčio fondas, tūkst. Eur		10.403		9.991

Informacija apie 2021 m. Bendrovės fiksuotą ir kintamą darbo užmokestį pateikta 16 lentelėje.

Kolegialaus valdymo organo narių bei vadovo atlygio politika

Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas 2020 m. balandžio 20 d. patvirtino „Amber Grid“ vadovo ir valdybos narių atlygio politiką⁸, kurios tikslas - nustatyti bendrus, aiškius ir skaidrius Bendrovės vadovo ir valdybos narių piniginio atlygio už darbą principus ir jais paremtą atlygio sistemą, kurią taikant būtų efektyviai valdomos Bendrovės veiklos sąnaudos ir sukurtos motyvacinės paskatos Bendrovės vadovui ir valdybos nariams prisidėti prie Bendrovės misijos, vizijos, vertybių ir tikslų įgyvendinimo.

Bendrovės valdymo organų narių atlygio principus taip pat reglamentuoja UAB „EPSO-G“ Atlygio už veiklą įmonių grupės bendrovių organuose nustatymo gairės, patvirtintos UAB „EPSO-G“ vienintelio akcininko sprendimu.

Nustatant atlygį valdymo organams vadovaujamosi principu, kad atlygio dydis bei jo mokėjimo tvarka turi skatinti ilgalaikės ir tvarios Bendrovės ir visos EPSO-G įmonių grupės vertės kūrimą; atitikti atskiriems Bendrovės organams ir jų nariams tenkantį darbo krūvį; kuo labiau atitikti aktualią padėtį rinkoje, t. y. būti konkurencinga atitinkamos srities profesionalams darbo rinkoje siūlomiems atlyginimų dydžiams; užtikrinti valdymo organų prisiimamos atsakomybės atlyginimą; užtikrinti nepriklausomų valdybos narių nepriklausomumą; skatinti aukšto lygio savo srities profesionalų pritraukimą bendrovės valdymui.

Atlygis už veiklą Bendrovės valdyboje gali būti mokamas tik nepriklausomiems nariams ir nariams, kurie nėra valstybės tarnautojai ar valstybei atstovaujančios institucijos darbuotojai ir kurie nėra Grupės bendrovių darbuotojai.

Bendrovės valdybos nariams mokamas fiksuotas mėnesinis atlygis, neatskaičius mokėtinų mokesčių (taikoma viena didesnė suma, atitinkanti aprašytas aplinkybes):

(I) 1750 (vienas tūkstantis septyni šimtai penkiasdešimt eurų) valdybos nariams, kurie taip pat eina bent vieno EPSO-G įmonių grupėje suformuoto valdybos komiteto nario pareigas;

(II) 1400 Eur (vienas tūkstantis keturi šimtai eurų) valdybos nariams, kurie neina nė vieno EPSO-G įmonių grupėje suformuoto valdybos komiteto nario pareigų;

⁸ Politika skelbiama Bendrovės interneto tinklalapyje www.ambergrid.lt

(III) 2150 Eur (du tūkstančiai vienas šimtas penkiasdešimt eurų), atsižvelgiant į papildomas pirmininko administracinio pobūdžio funkcijas, valdybos pirmininkui, kuris taip pat eina bent vieno EPSO-G įmonių grupėje suformuoto valdybos komiteto nario pareigas; bei komiteto pirmininkui, kuris taip pat eina ir valdybos nario pareigas EPSO-G įmonių grupėje;

(IV) 1800 Eur (vienas tūkstantis aštuoni šimtai eurų), atsižvelgiant į papildomas pirmininko administracinio pobūdžio funkcijas, valdybos pirmininkui, kuris neina nė vieno iš EPSO-G įmonių grupėje suformuoto valdybos komiteto nario pareigų.

Bendrovės 2021 m. balandžio 23 d. visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu buvo nustatyta, jog 2021 m. bendras metinis biudžetas Bendrovės valdybos narių atlygiui ir papildomoms Bendrovės išlaidoms, skirtoms valdybos veiklai užtikrinti yra 51600 eurų.

Informacija apie valdymo organų narių atlygį, metiniai atlygio pokyčiai pateikiami 15,16 lentelėse:

16 lentelė. Atlygis Bendrovės vadovui

Pareigos	Vardas, pavardė	Paskyrimo data	Atleidimo data	Priskaičiuotas darbo užmokestis (Eur)				
				2017	2018	2019	2020	2021
Generalinis direktorius	Saulius Bilyš	2013 m. birželio mėn.	2019 m. spalio mėn.	117 301	119 392	203 391	-	-
Generalinis direktorius	Nemunas Biknius	2019 m. spalio mėn.	-	-	-	20 075	117 192	148 586

17 lentelė. Atlygis valdybos nariams

Pareigos	Vardas, pavardė	Atlygis už darbą valdyboje (Eur)				
		2017	2018	2019	2020	2021
Valdybos narys	Renata Damanskytė - Rekašienė	-	-	-	-	-
Valdybos narys	Algirdas Juozaponis	-	-	-	-	-
Valdybos narys	Rimvydas Štilinis	-	-	-	-	-
Nepriklausomas valdybos narys	Ignas Degutis	-	-	-	11 713	16 800
Nepriklausomas valdybos narys	Sigitas Žutautas	-	3 850	14 125	21 000	30 535
Nepriklausomas valdybos narys	Nerijus Datkūnas	12 000	11 575	12 305	5 133	-

Kolektyvinė sutartis

Bendrovėje galioja ir taikoma 2018 m. rugpjūčio 10 d. su „Amber Grid“ darbuotojų profesine sąjunga sudaryta „Amber Grid“ darbuotojų kolektyvinė sutartis, iš dalies pakeista 2019 m. Kolektyvinės sutarties tikslas - atstovauti visų darbuotojų teisėms ir teisėtiems interesams. Sutartyje nustatytos papildomos darbo, darbo apmokėjimo, socialinės, ekonominės ir profesinės sąlygos bei garantijos, kurios nėra reglamentuojamos įstatymų, kitų norminių teisės aktų.

Kompetencijų ugdymas

Atsižvelgdama į keliamus veiklos tikslus, ugdymo planus ir kitus tobulėjimo poreikius, Bendrovė daug dėmesio skiria darbuotojų kompetencijų ugdymui. Bendrovė skatina darbuotojus kelti kvalifikaciją ir stiprinti turimas kompetencijas.

Bendrovė vykdo savo pagrindinę veiklą reguliuojamoje energetikos aplinkoje, kurioje yra aiškūs reikalavimai dėl darbuotojų profesinio pasirengimo ir atestavimo pagrindinių ir papildomų funkcijų atlikimui. Atsižvelgdama į teisinį reglamentavimą Bendrovė organizuoja darbuotojų privalomuosius, profesinius ir kitus kvalifikaciją tobulinančius mokymus bei energetikos darbuotojų atestavimus.

Vykdam mokymus Bendrovės viduje didelis dėmesys yra skiriamas mokymų kokybei. Nuo 2020 m. Bendrovė didžiąją dalį profesinių ir kitų mokymų vykdo nuotoliniu būdu. Bendrovė peržiūrėjo ir atnaujino visą profesinio mokymo medžiagą, mokymui pagal modulinę mokymo programą, skirtą apmokyti darbuotojus, eksploatuojančius gamtinių dujų perdavimo sistemos objektus bei jų įrenginius, kurią suderino su Valstybine energetikos reguliavimo taryba.

Bendrovė užtikrina, kad visi privalomieji mokymai būtų organizuojami laiku (gaisrinės saugos, civilinės saugos, pirmos pagalbos) ir, kad

juose dalyvaujantys darbuotojai gautų ne tik teorines žinias, bet ir praktinius įgūdžius. Kaip ir kiekvienais metais, 2021 m. buvo organizuoti defibriliatorių naudojimo mokymai darbuotojams savanoriams. Siekiant palaikyti aukštą darbuotojų reagavimo ekstremaliomis situacijomis pasirengimo lygį, Bendrovė periodiškai organizuoja gaisrinės ir avarijų likvidavimo pratybas.

2021 m. įsigaliosiant vieno iš pagrindinių teisės aktų (Degių dujų aplinkoje atliekamų darbų saugos taisyklės) pakeitimui, visi energetikos darbuotojai, atliekantys darbus gamtinių dujų aplinkoje buvo papildomai apmokyti peratestuoti pagal 2021 m. lapkričio 1 d. įsigaliojusios teisės akto naujos redakcijos nuostatus.

Bendrovė taip pat organizuoja bendrųjų kompetencijų ugdymo mokymus, suteikia galimybę darbuotojams dalyvauti įvairiuose seminaruose, konferencijose, kuriose darbuotojai tobulina darbui reikalingus įgūdžius, susipažįsta su savo srities naujovėmis bei kitų įmonių gerosiomis praktikomis.

2021 m. mokymuose dalyvavusių darbuotojų skaičius

19 lentelė. Mokymuose dalyvavusių darbuotojų skaičius

Eil. Nr.	Mokymo tipas	Mokymo dalyvių skaičius	Mokymuose dalyvavusių darbuotojų skaičius	Mokymo trukmė, val.	Mokymuose dalyvavusių darbuotojų % nuo bendro darbuotojų skaičiaus*
1	Profesinis mokymas	215	130	3866	37,4
2	Energetikos darbuotojų atestavimas	346	199	346	62
3	Privalomieji mokymai	360	321	1289	100
4	Techniniai mokymai	206	141	577	43,9
5	Bendrieji mokymai	2005	289	3952	90

* Skaičiuojamas % nuo vidutinio darbuotojų metinio skaičiaus (2021 m. - 321 darbuotojų)

Darnumas

2021 m. gruodžio 29 d. „Amber Grid“ prisijungė prie UAB „EPSO-G“ grupės darbuotojų saugos ir sveikatos politikos ir aplinkosaugos politikos.

Minėtos politikos nustato principus, kuriais vadovaujantis bus siekiama kaip įmanoma efektyviau mažinti Bendrovės vykdomos veiklos daromą neigiamą poveikį aplinkai bei užtikrinti darbuotojų saugą ir sveikatą. Nustatytų prevencijos, saugumo, aplinkos tvarumo principų turi laikytis visos „Amber Grid“ veiklos procese dalyvaujančios suinteresuotosios šalys ir jų grupės.

Vadybos sistema

Bendrovėje nuo 2014 m. įdiegta aplinkos apsaugos vadybos sistema atitinkanti tarptautinį standartą ISO 14001 ir nuo 2016 m. darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistemą atitinkanti standartą OHSAS 18001.

2019 m. Bendrovės vadybos sistema buvo pakartotinai sertifikuota pagal ISO 14001 standartą bei sertifikuotą pagal naują darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistemos standartą ISO 45001. Aplinkos apsaugos bei darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistema integruota į visus „Amber Grid“ veiklos planavimo, organizavimo ir valdymo procesus.

2021 m. akredituotos sertifikavimo įstaigos atlikto priežiūros audito metu neatitiktųjų nustatyta nebuvo.

Bendrovės vadovybė, atsižvelgdama į socialinę ir ekonominę situaciją, taip pat Bendrovės finansines, technines galimybes, yra įsipareigojusi užtikrinti nuolatinį aplinkos apsaugos bei darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos procesų gerinimą, aplinkos apsaugos bei darbuotojų saugos ir sveikatos veiksmingumo didinimą ir vadovauti pagal vadybos procesui priimtinius standartus.

2021 metais, tęsiant kovą su pandemija Bendrovė ėmėsi visų įmanomų veiksmų, siekdama apsaugoti savo darbuotojus nuo galimo užsikrėtimo COVID-19 rizikos.

Užtikrinant socialinį bendradarbiavimą ir partnerystę aplinkos apsaugos bei darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais nuolat informuojami ir ugdomi visi Bendrovės darbuotojai, teikiama informacija suinteresuotoms šalims.

Savo strategines veiklas Bendrovė įsipareigojo įgyvendinti vadovaudamasi tokiomis darnumo kryptimis:

- aplinkosaugos srityje – siekdama klimatui neutralios energetikos įgalinimo, mažindama veiklų poveikį aplinkai;
- socialinėje srityje – siekdama kurti pažangią, darnumo principų besilaikančią organizaciją;
- valdysenos ir ekonominėje srityje – siekdama skaidraus ir efektyvaus energijos mainų platformos valdymo bei vystymo.

Pagrindiniu, bet ne vieninteliu, „Amber Grid“ darnios veiklos tikslu išlieka siekis sumažinti veiklos poveikį aplinkai dviem trečdaliais iki 2030 metų. Šiam tikslui įmonėje buvo atlikta šiltnamio efektą sukeliančių dujų inventorizacija, o šiuo metu baigiami analizuoti kiti veikloje susidarantys poveikiai. Atlikusios išsamią analizę ir nustačiusios reikšmingiausius poveikių aplinkai šaltinius, per šių metų pirmąjį pusmetį įmonė parengs poveikių mažinimo priemonių planus.

Bendrovės pagrindinės darnumo kryptys ir ilgalaikiai siekiai:

„Amber Grid“ darnios veiklos tikslas – įgyvendinti energetikos sektoriaus transformaciją, užtikrinant darnią pusiausvyrą tarp aplinkosauginių, socialinių bei ekonominių tikslų, tuo prisidedant prie klimatui neutralios ekonomikos kūrimo.

22 pav. Darna vystymosi kryptys

Bendrovė taip pat siekia tiesiogiai prisidėti prie Jungtinių tautų Darnaus vystymosi tikslų iki 2030 m. įgyvendinimo, didžiausią dėmesį skirdama galimybių naudotis švaria ir modernia energija užtikrinimui, kovai su klimato kaita, modernios infrastruktūros ir inovacijų vystymui, saugių ir deramų darbo sąlygų, darbuotojų gerovės bei darnios tiekimo grandinės kūrimui.

2021 m. „EPSO-G“ valdyba patvirtino naują grupės darnumo politiką, kuri pakeitė iki šiol grupės mastu galiojusią socialinės atsakomybės politiką. Naujojoje darnumo politikoje apibrėžtos visoms grupės įmonėms bendros darnumo kryptys ir principai, kuriais vadovaujantis plėtojama grupės veikla.

Patvirtinusi skėtinę darnumo bei kitų su darnumu susijusių sričių (aplinkosaugos, darbuotojų saugos ir sveikatos, lygių galimybių ir kt.) valdymą reglamentuojančias politikas, „EPSO-G“ grupė strateginiu lygmeniu stiprina darnumo srities valdymą. Toliau bus atliekamas bendrovės reikšmingiausių darnumo temų nustatymas, įtraukiant suinteresuotas šalis, integruojant darnumo kriterijus į tiekimo grandinę, stiprinant darnumo atskaitomybės praktikas.

Visa išsami informacija apie bendrovėje taikomas darnumo praktikas, detalius aplinkosaugos ir darbuotojų saugos rodiklius bus atskleista atskiroje „Amber Grid“ Darnumo ataskaitoje.

Esminiai ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Bendrovė, vykdydama savo prievolės pagal jai taikomus vertybinių popierių rinką reglamentuojančius teisės aktus, esminius įvykius bei kitą reglamentuojamą informaciją skelbia visos ES mastu. Su šia skelbiama informacija galima susipažinti Bendrovės tinklalapyje (www.ambergrid.lt/lt/apie_mus/rubrika-investuotojams/esminiai-ivykiai) ir vertybinių popierių biržos NASDAQ Vilnius tinklalapyje (www.nasdaqbaltic.com).

Vieši pranešimai, skelbtini teisės aktų nustatyta tvarka, skelbiami juridinių asmenų registro tvarkytojo elektroniniame leidinyje. Pranešimai apie šaukiamą Bendrovės visuotinį akcininkų susirinkimą ir kitus esminius įvykius skelbiami Vertybinių popierių įstatymo nustatyta tvarka Centrinėje reglamentuojamos informacijos bazėje www.crib.lt ir Bendrovės interneto tinklalapyje www.ambergrid.lt. Akcininkams, kurių turimos akcijos jiems suteikia ne mažiau kaip 10 proc. balsų skaičiaus, pranešimas apie šaukiamą visuotinį akcininkų susirinkimą išsiunčiamas Bendrovės įstatuose numatyta tvarka.

2021 m. esminiai ataskaitinio laikotarpio įvykiai:

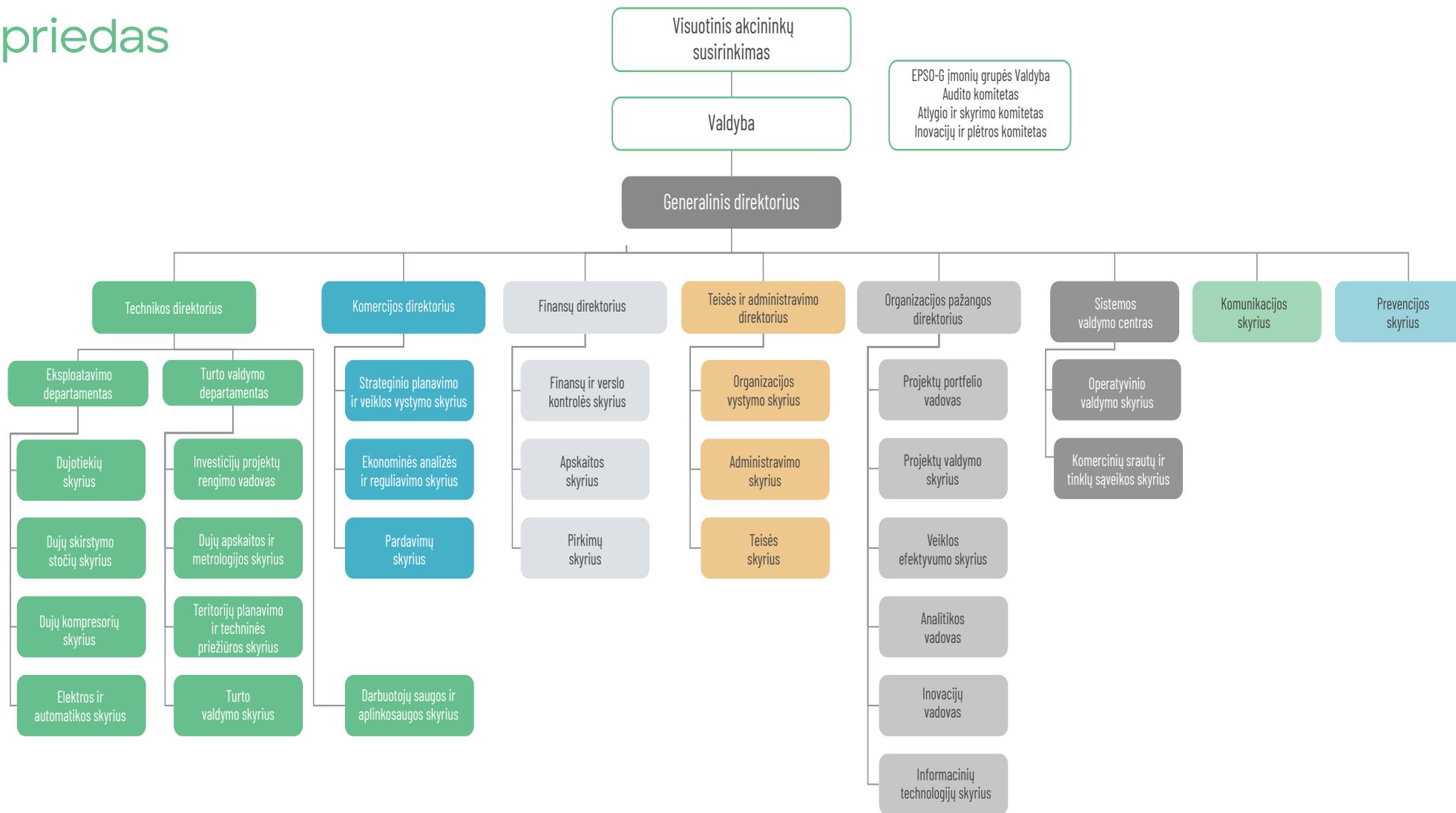
19 lentelė. 2021 m. esminiai „Amber Grid“ įvykiai

Data	Esminiai ataskaitinio laikotarpio įvykiai
2021 02 04	AB „Amber Grid“ grupės konsoliduoti 2020 m. veiklos rezultatai
2021 02 23	Gauta audito komiteto nuomonė dėl sandorio su susijusia šalimi
2021 03 04	Dėl teismo sprendimo
2021 03 09	AB „Amber Grid“ sudarė valdymo holdingų paslaugų pirkimo sutartį su UAB „EPSO-G“
2021 03 15	Correction: „Amber Grid“ informacija dėl tarpinės informacijos skelbimo ir 2021 m. investuotojo kalendorius
2021 03 31	AB „Amber Grid“ skelbia 2020 m. audituotas konsoliduotąsias ir atskiras finansines ataskaitas, konsoliduotąjį metinį pranešimą ir pelno paskirstymo projektą
2021 03 31	Pranešimas apie AB „Amber Grid“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimą
2021 04 23	Eiliniame visuotiniame AB „Amber Grid“ akcininkų susirinkime priimti sprendimai
2021 04 23	„Amber Grid“ 2020 m. metinė informacija
2021 05 05	AB „Amber Grid“ grupės konsoliduoti 2021 m. I ketvirčio veiklos rezultatai
2021 05 10	Dėl gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus reguliuojamos veiklos pajamų viršutinės ribos 2022 m.
2021 05 18	Dėl naujų gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainų
2021 05 31	Patvirtintos naujos gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainos
2021 08 06	„Amber Grid“ grupės konsoliduoti 2021 m. I pusmečio veiklos rezultatai
2021 08 24	Dėl teismo sprendimo
2021 08 26	Audito komiteto nuomonė dėl sandorio tarp susijusių šalių
2021 08 27	„Amber Grid“ strategijos 2030 prioritetai - infrastruktūros pritaikymas žaliajam vandeniliui ir konkurencingos regioninės dujų rinkos sukūrimas
2021 09 02	Pranešimas apie AB „Amber Grid“ neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimą
2021 09 27	Dėl „Amber Grid“ neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo priimto sprendimo
2021 10 26	Audito komiteto nuomonė dėl sandorio tarp susijusių šalių
2021 11 05	AB „Amber Grid“ sudarė specialiųjų transporto priemonių nuomos sutartį su UAB „Tetas“
2021 11 05	AB „Amber Grid“ grupės konsoliduoti 2021 m. devynių mėnesių veiklos rezultatai
2021 12 03	„Amber Grid“ 2022 m. investuotojų kalendorius

Priedai

„Amber Grid“ organizacinė struktūra

1 priedas

2 priedas

AB „Amber Grid“ pranešimas apie AB NASDAQ OMX listinguojamų bendrovių valdymo kodekso laikymąsi

Akcinė bendrovė „Amber Grid“ (toliau – **Bendrovė**), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 12 str. 3 dalimi ir AB Nasdaq Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų ar rekomendacijų. Jei šio kodekso ar kai kurių jo nuostatų ar rekomendacijų nesilaikoma, tai yra nurodoma, kurių konkrečių nuostatų ar rekomendacijų nesilaikoma ir dėl kokių priežasčių, taip pat pateikiama kita šioje formoje nurodyta paaiškinanti informacija.

1. Bendrovės valdymo ataskaitos santrauka:

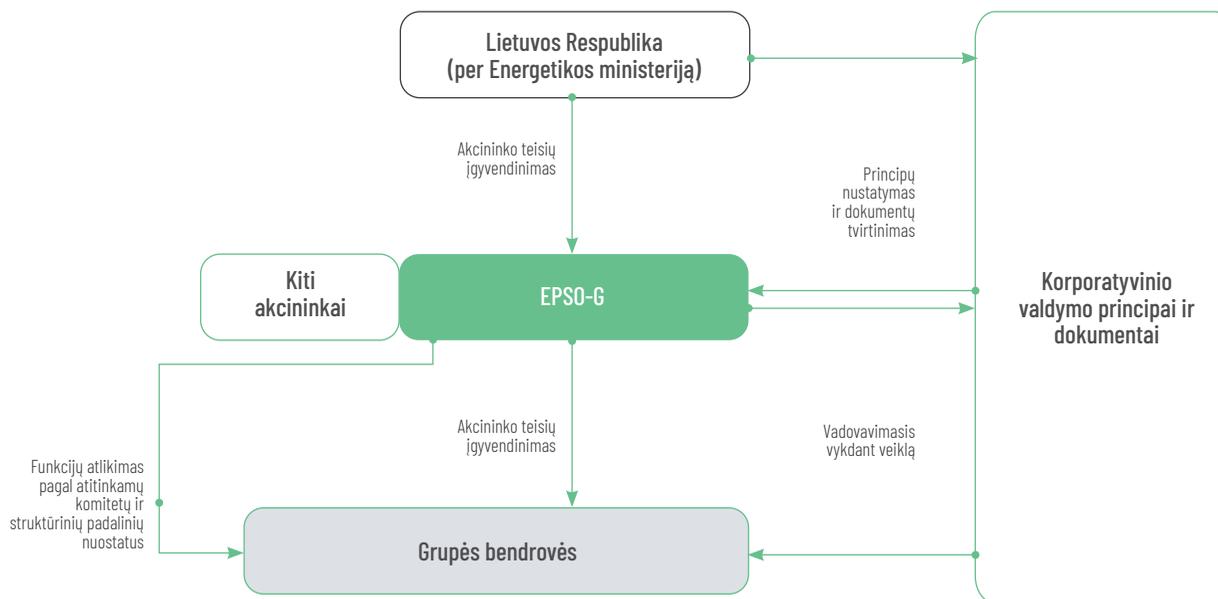
AB „Amber Grid“ priklauso UAB „EPSO-G“ įmonių grupei (toliau – **Grupė**). Bendrovės valdymo struktūrą, valdymo modelį nustato Bendrovės įstatai, patronuojančios bendrovės UAB „EPSO-G“ vienintelio akcininko – Energetikos ministerijos (EM) 2018-04-24 patvirtintos UAB „EPSO-G“ įmonių grupės korporatyvinio valdymo gairės bei UAB „EPSO-G“ įmonių grupės korporatyvinio valdymo politika. Visi paminėti dokumentai yra skelbiami viešai Bendrovės interneto puslapyje (www.ambergrid.lt) bei UAB „EPSO-G“ interneto puslapyje (www.epsog.lt).

Nors Bendrovė priklauso Grupei, tačiau tai nepaneigia Bendrovės savarankiškumo - Bendrovė veikia savarankiškai, siekdama Bendrovės įstatuose nustatytų tikslų ir turi pareigą nepriklausomai vertinti, ar vadovavimasis Grupės korporatyvinio valdymo dokumentais nepažeidžia Bendrovės, jos kreditorių, akcininkų ar kitų suinteresuotų šalių interesų.

Bendrovės valdymo struktūra:

- Visuotinis akcininkų susirinkimas;
- Valdyba (5 nariai, iš kurių 2 nariai nepriklausomi, kiti 3 nariai nominuoti akcininko UAB „EPSO-G“);
- Grupės mastu veikiantys komitetai:
- atlygio ir skyrimo komitetas (dauguma nepriklausomų narių);
- audito komitetas (dauguma nepriklausomų narių);
- inovacijų ir plėtros komitetas (dauguma nepriklausomų narių);
- generalinis direktorius.

1 paveikslas. Principinė korporatyvinio valdymo Grupės mastu įgyvendinimo schema.

Grupėje veikia centralizuotas vidaus auditas. Siekiant užtikrinti vidaus audito nepriklausomumą, nustatyta, jog vidaus audito vadovą skiria ir atleidžia UAB „EPSO-G“ valdyba, kurioje daugumą sudaro nepriklausomi nariai. Vidaus auditas taip pat atskaitingas audito komitetui, kurio sudėtyje taip pat dauguma nepriklausomų narių. Vidaus audito rekomendacijas analizuoja Bendrovės valdyba bei tvirtina rekomendacijų įgyvendinimo priemonių planą.

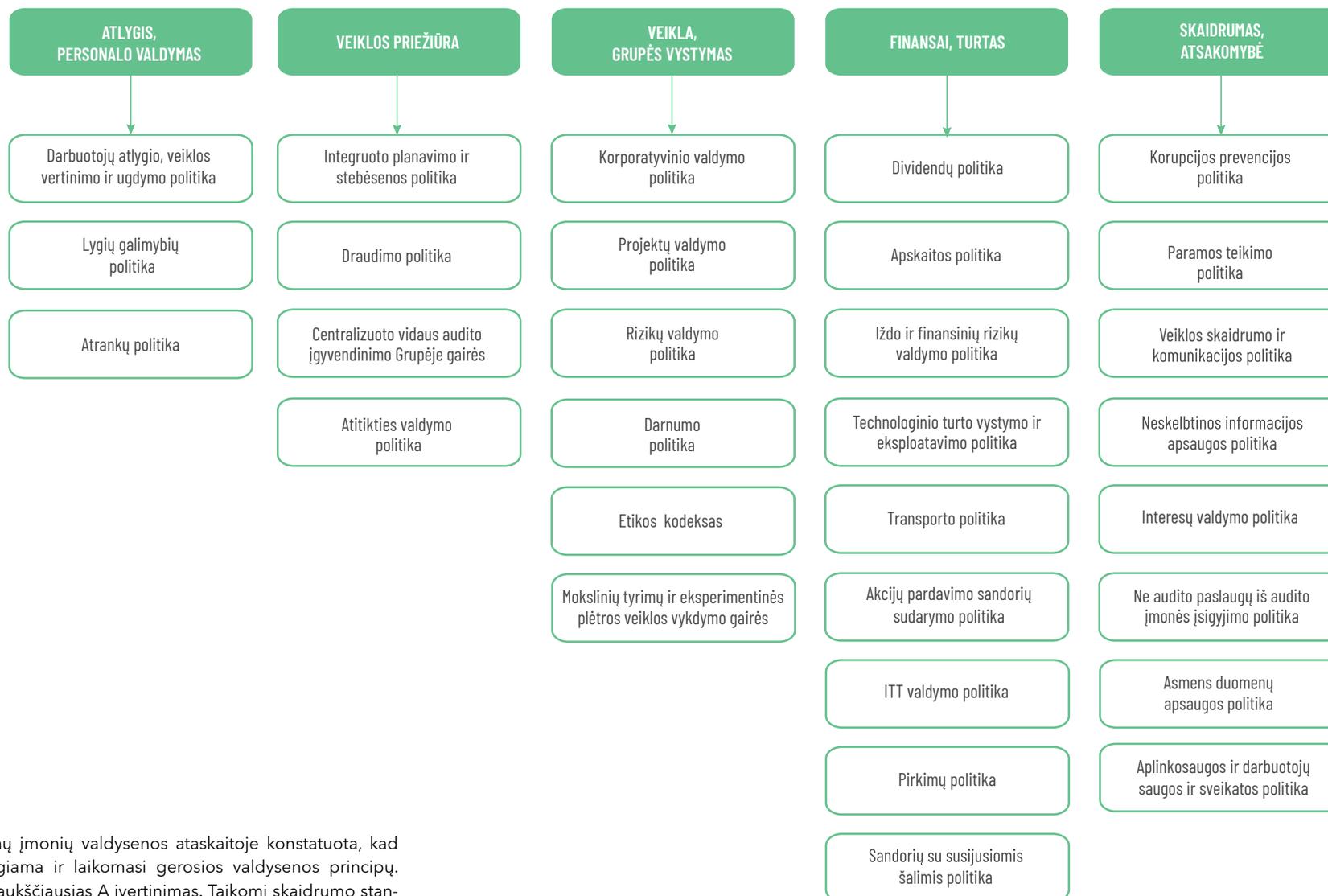
UAB „EPSO-G“ įmonių grupės rizikų valdymo politikos pagrindu Bendrovėje yra diegiama vieninga Grupėje rizikų valdymo sistema

pagal tarptautinėje praktikoje taikomus COSO ERM standartus, apibrėžiančius rizikų identifikavimo, vertinimo ir valdymo principus bei atsakomybes. Grupės mastu vykdomas rizikų valdymo koordinavimas.

Grupės veiklos politikos yra skirtos įdiegti nuoseklią ir veiksmingą organizacijos valdymo sistemą, padedančią darbuotojams sėkmingai įgyvendinti svarbius strateginius projektus ir skaidriai bei efektyviai kurti naudą šalies žmonėms ir verslui. Siekiant užtikrinti veiklos politikų veiksmingumą, Bendrovė kasmet rengia veiklos politikų įgyvendinimo pažangos ataskaitą.

Šiuo metu Bendrovėje galiojančios veiklos politikos:

Valstybės valdomų įmonių valdysenos ataskaitoje konstatuota, kad Grupėje yra diegiama ir laikomasi gerosios valdysenos principų. Grupei suteiktas aukščiausias A įvertinimas. Taikomi skaidrumo standartai, suformuoti kolegialūs organai ir vykdoma strategija įvertinta aukščiausiais balais. Bendrovės valdysena įvertinta A balu.

2. Struktūrizuota lentelė:

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE / NAKTUALU	KOMENTARAS
1. principas: Visuotinis akcininkų susirinkimas, nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės Bendrovės valdysenos sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų traktavimą. Bendrovės valdysenos sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.		
1.1. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti su teisės aktuose numatyta informacija ir (ar) dokumentais bei dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus.	TAIP	Vadovaujantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu bei Bendrovės įstatų IX skyriumi, Bendrovės interneto tinklalapyje bei NASDAQ OMX Vilnius biržoje lietuvių ir anglų kalbomis viešai skelbiama informacija apie šaukiamus visuotinius akcininkų susirinkimus, nurodant vietą, datą ir laiką, jų sprendimo projektus, taip pat informacija apie visuotinio akcininkų susirinkimo priimtus sprendimus. Bendrovė užtikrina akcininkams vienodas galimybes balsuoti dėl atitinkamų sprendimų priėmimo visuotiniuose akcininkų susirinkimuose (leidžiama balsuoti užpildant balsavimo biuletenį, atstovauti akcininką pagal įgaliojimą ir pan.).
1.2. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	TAIP	Bendrovės įstatinį kapitalą sudaro 0,29 Eur nominalios vertės paprastosios vardinės akcijos, kurios kiekvienam akcininkui suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises, priklausomai nuo turimų akcijų skaičiaus. Visos akcijos yra nematerialios ir fiksuojamos įrašais akcininkų asmeninėse vertybinių popierių sąskaitose, kurias tvarko vertybinių popierių sąskaitų tvarkytojas, su kuriuo sudaroma sutartis dėl akcijų apskaitos tvarkymo.
1.3. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t. y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	TAIP	Bendrovės viešai skelbiamų įstatų IV skyriuje nurodytos akcininkų teisės ir pareigos.
1.4. Dėl itin svarbių išskirtinių sandorių, tokių kaip viso ar beveik viso bendrovės turto perleidimas, kas iš esmės reikštų bendrovės perleidimą, turėtų būti gautas visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas.	TAIP	Bendrovės įstatų 38 p. nurodyti sandoriai, kuriems reikalingas Valdybos ir visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas.
1.5. Visuotinio akcininkų susirinkimo organizavimo ir dalyvavimo jame procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui visuotiniame akcininkų susirinkime. Pranešime apie šaukiamą visuotinį akcininkų susirinkimą bendrovė turėtų nurodyti paskutinę dieną, kada vėliausiai galima pateikti siūlomus sprendimo projektus.	TAIP	Bendrovė visuotinį akcininkų susirinkimą šaukia ir kitas susirinkimo procedūras įgyvendina Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme nustatyta tvarka. Taip pat kiekvieną kartą šaukiant visuotinį akcininkų susirinkimą, pranešime apie visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimą ir Bendrovės internetiniame tinklalapyje pateikiamos bendrosios akcininkų teisės ir konkretūs jų įgyvendinimo terminai.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE / NAKTUALU	KOMENTARAS
2. principas: Stebėtojų taryba		
2.1. Stebėtojų tarybos funkcijos ir atsakomybė		
Bendrovės stebėtojų taryba turėtų užtikrinti bendrovės ir jos akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bei nešališką bendrovės veiklos bei jos valdymo organų priežiūrą, taip pat nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams.		
Stebėtojų taryba turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą.		
2.1.1. Stebėtojų tarybos nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir atstovauti jų interesams, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę.	Neaktualu	Bendrovėje Stebėtojų taryba nesudaroma.
2.1.2. Kai stebėtojų tarybos sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkų interesus, stebėtojų taryba su visais akcininkais turėtų elgtis nešališkai. Ji turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės strategiją, rizikos valdymą ir kontrolę, interesų konfliktų sprendimą.	Neaktualu	Bendrovėje Stebėtojų taryba nesudaroma
1.1.3. Stebėtojų taryba turėtų būti nešališka priimdama sprendimus, turinčius reikšmę bendrovės veiklai ir strategijai. Stebėtojų tarybos narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys.	Neaktualu	Bendrovėje Stebėtojų taryba nesudaroma
1.1.4. Stebėtojų tarybos nariai turėtų aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad stebėtojų tarybos sprendimas gali pakenkti bendrovei. Nepriklausomi ¹⁰ stebėtojų tarybos nariai turėtų: a) išlikti nepriklausomi atlikdami analizę, priimdami sprendimus; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kelti abejonių, kad stebėtojų tarybos nariai nėra nepriklausomi.	Neaktualu	Bendrovėje Stebėtojų taryba nesudaroma
1.1.5. Stebėtojų taryba turėtų prižiūrėti, kad bendrovės mokesčių planavimo strategijos būtų sudaromos ir įgyvendinamos vadovaujantis teisės aktais, siekiant išvengti ydingos praktikos, nesusijusios su ilgalaikiais bendrovės ir jos akcininkų interesais, dėl ko gali atsirasti reputacijos, teisinė ar kita rizika.	Neaktualu	Bendrovėje Stebėtojų taryba nesudaroma
1.1.6. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad stebėtojų taryba būtų aprūpinta pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus stebėtojų tarybos ir jos komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais.	Neaktualu	Bendrovėje Stebėtojų taryba nesudaroma

¹⁰ Šio Kodekso prasme stebėtojų tarybos narių nepriklausomumo kriterijai yra suprantami taip, kaip Lietuvos Respublikos acinių bendrovių įstatymo 31 straipsnio 7 ir 8 dalyse yra apibrėžti nesusijusių asmenų kriterijai.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE / NAKTUALU	KOMENTARAS
<p>2.2. Stebėtojų tarybos sudarymas Stebėtojų tarybos sudarymo tvarka turėtų užtikrinti tinkamą interesų konfliktų sprendimą, efektyvią ir sąžiningą bendrovės valdyseną.</p>		
<p>2.2.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo išrinkti stebėtojų tarybos nariai turėtų kolektyviai užtikrinti kvalifikacijos, profesinės patirties ir kompetencijų įvairovę, taip pat siekti lyčių pusiausvyros. Siekiant išlaikyti tinkamą stebėtojų tarybos narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, turėtų būti užtikrinta, kad stebėtojų tarybos nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti.</p>	Neaktualu	Bendrovėje Stebėtojų taryba nesudaroma
<p>2.2.2. Stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems naujai kadencijai tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas.</p>	Neaktualu	Bendrovėje Stebėtojų taryba nesudaroma
<p>2.2.3. Stebėtojų tarybos pirmininku turėtų būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nešališkai veiklai vykdyti. Buvęs bendrovės vadovas ar valdybos narys tuoj pat neturėtų būti skiriamas į stebėtojų tarybos pirmininko pareigas. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi veiklos nešališkumui užtikrinti.</p>	Neaktualu	Bendrovėje Stebėtojų taryba nesudaroma
<p>2.2.4. Stebėtojų tarybos nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas stebėtojų tarybos narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač vadovaujantįs pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti stebėtojų tarybos nario pareigas. Jeigu stebėtojų tarybos narys dalyvavo mažiau nei pusėje stebėtojų tarybos posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.</p>	Neaktualu	Bendrovėje Stebėtojų taryba nesudaroma
<p>2.2.5. Kai siūloma paskirti stebėtojų tarybos narį, turėtų būti skelbiama, kurie stebėtojų tarybos nariai laikomi nepriklausomais. Stebėtojų taryba gali nuspręsti, kad tam tikras jos narys, nors ir atitinka nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.</p>	Neaktualu	Bendrovėje Stebėtojų taryba nesudaroma
<p>2.2.6. Stebėtojų tarybos nariams už jų veiklą ir dalyvavimą stebėtojų tarybos posėdžiuose atlygio dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.</p>	Neaktualu	Bendrovėje Stebėtojų taryba nesudaroma
<p>2.2.7. Kiekvienais metais stebėtojų taryba turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti stebėtojų tarybos struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno stebėtojų tarybos nario kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar stebėtojų taryba pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Stebėtojų taryba turėtų bent kartą per metus paskelbti atitinkamą informaciją apie savo vidinę struktūrą ir veiklos procedūras.</p>	Neaktualu	Bendrovėje Stebėtojų taryba nesudaroma

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE /NAKTUALU	KOMENTARAS
3. principas: Valdyba		
3.1. Valdybos funkcijos ir atsakomybė		
Valdyba turėtų užtikrinti bendrovės strategijos įgyvendinimą, taip pat tinkamą bendrovės valdyseną, atsižvelgiant į akcininkų, darbuotojų ir kitų interesų grupių interesus.		
3.1.1. Valdyba turėtų užtikrinti bendrovės strategijos, kurią patvirtino stebėtojų taryba, jei ji sudaroma, įgyvendinimą. Tais atvejais, kai stebėtojų taryba nesudaroma, valdyba taip pat yra atsakinga už bendrovės strategijos patvirtinimą.	TAIP	Bendrovės įstatų 36 p. įtvirtinta Bendrovės valdybos kompetencija tvirtinti Bendrovės strategiją ir prižiūrėti jos įgyvendinimą.
3.1.2. Valdyba, kaip kolegialus bendrovės valdymo organas, atlieka jai Įstatyme ir bendrovės įstatuose priskirtas funkcijas, o tais atvejais, kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, be kita ko, atlieka Įstatyme nustatytas priežiūros funkcijas. Valdyba, vykdydama jai priskirtas funkcijas, turėtų atsižvelgti į bendrovės, akcininkų, darbuotojų ir kitų interesų grupių poreikius, atitinkamai siekiant tvaraus verslo kūrimo.	TAIP	Bendrovės įstatų 7.3 skirsnyje nurodyta, jog Bendrovės valdyba atlieka priežiūros funkcijas. Valdyba, vykdydama jai priskirtas funkcijas, atsižvelgia į Bendrovės, akcininkų, darbuotojų ir kitų interesų grupių poreikius.
3.1.3. Valdyba turėtų užtikrinti, kad bus laikomasi įstatymų ir bendrovės vidaus politikos nuostatų, taikomų bendrovei ar bendrovių grupei, kuriai priklauso ši bendrovė. Ji taip pat turėtų nustatyti atitinkamas rizikos valdymo ir kontrolės priemones užtikrinant reguliarią ir tiesioginę vadovų atskaitomybę.	TAIP	Bendrovės įstatų 36 (xi) p. numatyta, kad Bendrovės valdyba svarsto įmonių grupės dokumentus (gaires, politikas, tvarkas ir pan.) bei sprendžia dėl jų taikymo apimties Bendrovėje. Valdyba užtikrina ir reguliariai kontroliuoja jos patvirtintų dokumentų (strategija, biudžetas, veiklos planai, rizikų valdymo priemonių planas ir pan.) įgyvendinimą Bendrovėje.
3.1.4. Valdyba taip pat turėtų užtikrinti, kad bendrovėje būtų įdiegtos priemonės, kurios įtrauktos į EBPO geros praktikos rekomendacijas ¹¹ dėl vidaus kontrolės, etikos ir atitikties, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi galiojančių įstatymų, taisyklių ir standartų.	TAIP	Bendrovės valdyba užtikrina ir kontroliuoja vidaus kontrolės, etikos bei atitikties valdymo priemonių įgyvendinimą, pavyzdžiui: <ul style="list-style-type: none"> -grupės mastu veikia vidaus auditas; -grupės mastu formuojamas audito komitetas iš daugumos nepriklausomų narių, kuriam taip pat atskaitingas vidaus auditas; -bendrovėje galioja Etikos kodeksas bei UAB „EPSO-G“ įmonių grupės Korupcijos prevencijos politika, UAB „EPSO-G“ įmonių grupės paramos politika, UAB „EPSO-G“ įmonių grupės interesų valdymo politika, UAB „EPSO-G“ įmonių grupės rizikų valdymo politika, UAB „EPSO-G“ įmonių grupės skaidrumo ir komunikacijos politika, UAB „EPSO-G“ įmonių grupės atitikties valdymo politika bei metodika ir kt.
3.1.5. Valdyba, skirdama bendrovės vadovą, turėtų atsižvelgti į tinkamą kandidato kvalifikacijos, patirties ir kompetencijos pusiausvyrą.	TAIP	Valdyba, skirdama bendrovės vadovą, vadovaujasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtintu Kandidatų į valstybės ar savivaldybės įmonės, valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašu, atsižvelgia į Atlygio ir skyrimo komiteto rekomendacijas, taip pat tinkamą kandidato kvalifikacijos, patirties ir kompetencijos pusiausvyrą. Bendrovės įstatų 57 p. numatyta, kad valdyba, vertindama kandidato į Generalinius direktorius tinkamumą eiti šias pareigas, įvertina jo atitiktį šiuose Įstatuose ir teisės aktuose nustatytiems reikalavimams ir tuo tikslu gali pareikalauti iš kandidato pateikti šią atitiktį pagrindžiančius dokumentus ir (ar) kreiptis į kompetentingas institucijas dėl reikalingos informacijos apie kandidatą suteikimo.

¹¹ Nuoroda į EBPO geros praktikos rekomendacijas dėl vidaus kontrolės, etikos ir atitikties: <https://www.oecd.org/daf/anti-bribery/44884389.pdf>

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE / NAKTUALU	KOMENTARAS
3.2. Valdybos sudarymas		
3.2.1. Stebėtojų tarybos arba visuotinio akcininkų susirinkimo, jei stebėtojų taryba nesudaroma, išrinkti valdybos nariai turėtų kolektyviai užtikrinti kvalifikacijos, profesinės patirties ir kompetencijų įvairovę, taip pat siekti lyčių pusiausvyros. Siekiant išlaikyti tinkamą valdybos narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, turėtų būti užtikrinta, kad valdybos nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti.	TAIP	Bendrovės įstatų 28 p. numatyta, kad renkant valdybos narius užtikrinama, kad Valdybos sudėtyje būtų ne mažiau kaip 2 (du) nepriklausomi nariai, jų nepriklausomumą nustatant atsižvelgiant į Valdymo kodekse ir Įmonių grupės kolegialių organų narių, vadovų ir darbuotojų interesų valdymo politikoje įtvirtintus kriterijus bei kitų taikytinų teisės aktų reikalavimus; užtikrinama, kad ne mažiau kaip 3 (trys) Valdybos nariai būtų nesusiję darbo santykiais su Bendrove, o esant galimybei, siekiama, jog į Valdybą nebūtų skiriami Bendrovės darbuotojai; taip pat siekiama, jog Valdybos nariai turėtų kompetencijas, atsižvelgiant į Valdybos atsakomybės sritis ir funkcijas. Bendrovės valdybos narių atranką vykdo Atlygio ir skyrimo komitetas pagal patvirtintą valdybos kompetencijų matricą. Kasmet valdybos nariai atlieka savo veiklos įsivertinimą. Taip pat kasmet valdybos veiklą įvertina atlygio ir skyrimo komitetas, kuris pateikia rekomendacijas dėl veiklos tobulinimo.
3.2.2. Kandidatų į valdybos narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleisti nepažeidžiant asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų stebėtojų tarybos posėdyje, kuriame bus renkama valdyba ar atskiri jos nariai. Jeigu stebėtojų taryba nesudaroma, šiame punkte nustatyta informacija turėtų būti pateikiama visuotiniam akcininkų susirinkimui. Valdyba kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.	TAIP	Informacija viešai skelbiama Bendrovės tarpiniuose ir metiniame pranešimuose, Bendrovės interneto svetainėje.
3.2.3. Visi nauji valdybos nariai turėtų būti supažindinti su pareigomis, bendrovės struktūra bei veikla.	TAIP	Valdybos nariai supažindinami su pareigomis, bendrovės struktūra bei veikla, pasidalinant pagrindiniais Bendrovės korporatyviniais dokumentais – naujiems valdybos nariams suformuojamas ir elektroniniu būdu pateikiamas tokių dokumentų paketas.
3.2.4. Valdybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems naujai kadencijai tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas.	TAIP	Bendrovės įstatų 27 p. numatyta, kad valdyba yra kolegialus Bendrovės valdymo organas, kurį sudaro 5 nariai. Valdybos narius 4 metų kadencijai, atsižvelgdamas į Atlygio ir skyrimo komiteto rekomendacijas, renka visuotinis akcininkų susirinkimas, kuriam valdyba yra atskaitinga. Valdybos nario nepertraukiamas kadencijos laikas yra ne ilgesnis kaip 2 pilnos kadencijos iš eilės, t. y. ne daugiau kaip 8 metai iš eilės.
3.2.5. Valdybos pirmininku turėtų būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nešališkai veiklai vykdyti. Kai stebėtojų taryba nėra sudaroma, buvęs bendrovės vadovas tuoj pat neturėtų būti skiriamas į valdybos pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi veiklos nešališkumui užtikrinti.	TAIP	Bendrovės įstatų 29 p. numatyti kriterijai, kuriems esant asmuo apskritai negali būti renkamas valdybos nariu. Vienas iš valdybos pirmininko nešališkumo užtikrinimo priemonių įtvirtintas Bendrovės įstatų 46 p. - valdybos pirmininkas negali būti renkamas iš Bendrovės darbuotojų, išrinktų į Bendrovės valdybą.
3.2.6. Valdybos nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Jeigu valdybos narys dalyvavo mažiau nei pusėje valdybos posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojama bendrovės stebėtojų taryba, jeigu stebėtojų taryba bendrovėje nėra sudaroma - visuotinis akcininkų susirinkimas.	TAIP	Bendrovės valdybos nariai aktyviai dalyvauja posėdžiuose, o protokoluose fiksuojamas valdybos narių dalyvavimas bei balsavimas priimant sprendimus. Per 2021 m. nė vienas išrinktas ir pareigas einantis valdybos narys nepraleido nė vieno posėdžio. Kaip nurodyta Bendrovės įstatų 52 p. kiekvienais metais Bendrovės valdybos nariai atlieka savo veiklos vertinimą, kurio rezultatus pateikia akcininkams bei Atlygio ir skyrimo komitetui. Valdybos dalyvavimas posėdžiuose nurodomas metiniame pranešime.

<p>3.2.7. Jeigu Įstatyme nustatytais atvejais renkant valdybą, kai nesudaroma stebėtojų taryba, dalis jos narių bus nepriklausomi¹², turėtų būti skelbiama, kurie valdybos nariai laikomi nepriklausomais. Valdyba gali nuspręsti, kad tam tikras jos narys, nors ir atitinka visus Įstatyme nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.</p>	TAIP	<p>Bendrovės interneto tinklalapyje ir metiniame pranešime yra pateikiama informacija apie Bendrovės valdybos narius, specifiskai nurodant nepriklausomus narius.</p> <p>Kiekviename valdybos posėdyje valdybos nariai privalo deklaruoti, ar darbotvarkėje yra klausimų, galinčių sukelti interesų konfliktą.</p>
<p>3.2.8. Valdybos nariams už jų veiklą ir dalyvavimą valdybos posėdžiuose atlygio dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.</p>	TAIP	<p>Visuotinis akcininkų susirinkimas nustato Bendrovės valdybos narių atlygio dydį ir atlygio gaires. Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu tik nepriklausomiems valdybos nariams nustatytas fiksuotas mėnesinis atlygis už valdybos nario veiklą bei veiklą įmonių grupės komitetuose.</p>
<p>3.2.9. Valdybos nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir atstovauti jų interesams, atsižvelgdami ir į kitus interesų turėtojus. Priimdami sprendimus jie neturėtų siekti asmeninių interesų, jiems turėtų būti taikomi susitarimai dėl nekonkuravimo, taip pat jie neturėtų pažeidžiant bendrovės interesus pasinaudoti verslo informacija ir galimybėmis, kurios yra susijusios su bendrovės veikla.</p>	TAIP	<p>Atsižvelgiant į siekį stebėti Bendrovės valdybos narių interesų konfliktų nebuvimą, kiekvienais metais valdybos nariai atnaujina savo interesų deklaracijas, vykdomas nepriklausomų narių nepriklausomumo vertinimas.</p> <p>Taip pat, Bendrovės įstatų 33 p. numatyta, kad valdybos nariai gali dirbti kitą darbą ar užimti kitas pareigas, kurios būtų suderinamos su jų veikla valdyboje, įskaitant, bet neapsiribojant, vadovaujančių pareigų kituose juridiniuose asmenyse ėjimą, darbą valstybės ar statutinėje tarnyboje, pareigas Bendrovėje ir kituose juridiniuose asmenyse (laikantis Įstatų 29 straipsnyje nustatytų ribojimų), taip pat juridiniuose asmenyse, kurių dalyviu yra Bendrovė ar Patronuojanti bendrovė, tik iš anksto apie tai informavę Bendrovės valdybą.</p> <p>Bendrovėje veikia UAB „EPSO-G“ įmonių grupės Kolegialių organų narių, vadovų ir darbuotojų interesų valdymo politika.</p> <p>Valdybų nariai yra pasirašę įsipareigojimus saugoti konfidencialią informaciją.</p> <p>Su valdybos nariais nėra sudaryti susitarimai dėl nekonkuravimo, nes bendrovė vykdo monopolinę veiklą, tad nėra tam poreikio.</p>
<p>3.2.10. Kiekvienais metais valdyba turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti valdybos struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno valdybos nario kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar valdyba pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Valdyba turėtų bent kartą per metus nepažeidžiant asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų viešai paskelbti atitinkamą informaciją apie savo vidinę struktūrą ir veiklos procedūras.</p>	TAIP	<p>Valdyba kasmet atlieka savo veiklos įsivertinimą, jos pagrindu rengia veiklos tobulinimo planą. UAB „EPSO-G“ įmonių grupės mastu veikiantis atlygio ir skyrimo komitetas bei audito komitetas taip pat kasmet vertina valdybos priimtus sprendimus, teikia rekomendacijas dėl veiklos tobulinimo. Valdybos veiklos vertinimo rezultatai pateikiami bendrovės metiniame pranešime.</p>

¹² Šio Kodekso prasme valdybos narių nepriklausomumo kriterijai yra suprantami taip, kaip Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 33 straipsnio 7 dalyje yra apibrėžti nesujusių asmenų kriterijai.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE / NAKTUALU	KOMENTARAS
4. principas: Bendrovės stebėtojų tarybos ir valdybos darbo tvarka Bendrovėje nustatyta stebėtojų tarybos, jeigu ji sudaroma, ir valdybos darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.		
4.1. Valdyba ir stebėtojų taryba, jei ji sudaroma, turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdama naudoti tiek bendrovei, tiek ir jos akcininkams. Gera bendrovių valdysena reikalauja atviros diskusijos tarp valdybos ir stebėtojų tarybos. Valdyba turėtų reguliariai, o esant reikalui – nedelsiant informuoti stebėtojų tarybą apie visus svarbius bendrovei klausimus, susijusius su planavimu, verslo plėtra, rizikų valdymu ir kontrole, įsipareigojimų laikymusi bendrovėje. Valdyba turėtų informuoti stebėtojų tarybą apie faktinius verslo plėtros nukrypimus nuo anksčiau suformuluotų planų ir tikslų, nurodant to priežastis.	Neaktualu	Bendrovėje Stebėtojų taryba nesudaroma.
4.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokių periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdysenos klausimų sprendimas. Bendrovės kolegialių organų posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį.	TAIP	Bendrovės įstatų 45 p. numatyta, kad valdyba savo sprendimus priima valdybos posėdžiuose, kurių įprastai rengiama tiek, kiek reikalinga, kad valdyba galėtų tinkamai vykdyti savo funkcijas ir priimti jos kompetencijai priskirtus sprendimus, tačiau ne mažiau kaip 12 per kalendorinius metus. Bendrovės valdyba kiekvienų metų pabaigoje (arba pradžioje) pasitvirtina kitų (ar, atitinkamai, - einamųjų) metų posėdžių grafiką bei veiklos planą (preliminarius klausimus atitinkamam valdybos posėdžiui).
4.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti diskusija, po kurios būtų priimami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga su posėdžio darbotvarke susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai ir jie sutinka su tokiu darbotvarkės pakeitimu ar papildymu arba kai neatidėliotinais reikiais svarbius bendrovei klausimus.	TAIP	Valdybos darbas organizuojamas vadovaujantis Valdybos darbo reglamentu, kuriame reglamentuoti posėdžio šaukimo, valdybos narių informavimo, medžiagos pateikimo ir kiti procedūriniai klausimai. Rekomendacijos dėl darbotvarkės keitimo Bendrovės valdyba laikosi.
4.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti sprenddami kitus su bendrovės valdysena susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlygio nustatymu.	Neaktualu	Bendrovėje Stebėtojų taryba nesudaroma.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE /NAKTUALU	KOMENTARAS
5. principas: Skyrimo, atlygio ir audito komitetai		
5.1. Komitetų paskirtis ir sudarymas		
Bendrovėje sudaryti komitetai turėtų didinti stebėtojų tarybos, o jei stebėtojų taryba nesudaroma, valdybos, kuri atlieka priežiūros funkcijas, darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvarsčius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai.		
Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas.		
5.1.1. Atsižvelgiant į konkrečias su bendrove susijusias aplinkybes, pasirinktą bendrovės valdysenos struktūrą, bendrovės stebėtojų tarybą, o tais atvejais, kai ji nesudaroma - valdybą, kuri atlieka priežiūros funkcijas, sudaro komitetus. Kolegialiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlygio ir audito komitetus ¹³ .	TAIP	Bendrovėje veikia UAB „EPSO-G“ valdybos sudarytas įmonių grupės atlygio ir skyrimo komitetas, kuris veikia pagal jį formuojančio organo patvirtintus veiklos nuostatus, bei UAB „EPSO-G“ vienintelio akcininko sudarytas grupės mastu veikiantis audito komitetas, kuris veikia pagal jį formuojančio organo patvirtintus veiklos nuostatus.
5.1.2. Bendrovės gali nuspręsti suformuoti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų pateikti paaiškinimą, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus.	TAIP	Atsižvelgiant į tai, jog atlygio ir skyrimo klausimai yra glaudžiai susiję, šio klausimų sprendimui reikalingi tos pačios kvalifikacijos ekspertai, nuspręsta formuoti vieną atlygio ir skyrimo komitetą.
5.1.3. Bendrovėse formuojamiems komitetams nustatytas funkcijas teisės aktų numatytais atvejais gali atlikti pats kolegialus organas. Tokiu atveju šio Kodekso nuostatos, susijusios su komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), kai tinka, turėtų būti taikomos visam kolegialiam organui.	Neaktualu	Žr. 5.1.1. p.
5.1.4. Kolegialaus organo sukurti komitetai paprastai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Atsižvelgiant į teisės aktų reikalavimus, komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto nariai turėtų būti parenkami pirmiausia atsižvelgiant į jų kompetenciją, pirmenybę teikiant nepriklausomiems kolegialaus organo nariams. Valdybos pirmininkas neturėtų būti komitetų pirmininku.	TAIP	UAB „EPSO-G“ įstatų 7.8 bei 7.9 skyriai reglamentuoja komitetų UAB „EPSO-G“ įmonių grupėje sudarymą bei kompetenciją. Minėtuose įstatuose nurodyta, kad Atlygio ir skyrimo bei Audito komitetai susideda iš ne mažiau kaip 3 narių. Atlygio ir skyrimo komitete užtikrinama, kad iš 3 narių sudėtyje būtų bent 1 nepriklausomas narys, o Audito komitete – bent 2 nepriklausomi nariai. Atlygio ir skyrimo komitete bei audito komitete ne visi nariai yra paskirti iš EPSO-G valdybos. Po vieną narį į kiekvieną iš komitetų yra paskirta, atsižvelgiant į kompetenciją, vykdant išorinę atranką į nepriklausomo komiteto nario vietą.
5.1.5. Kiekvieno suformuoto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdysenos struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime, nepažeidžiant asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis ir veiklos rezultatus.	TAIP TAIP	Komitetams įgaliojimai suformuoti UAB „EPSO-G“ įstatuose bei komitetą formuojančio organo sprendimu – atlygio ir skyrimo komiteto veiklos nuostatai patvirtinti UAB „EPSO-G“ valdybos sprendimu, o audito komiteto veiklos nuostatai patvirtinti UAB „EPSO-G“ vienintelio akcininko sprendimu, kaip tai leidžia Lietuvos banko patvirtinti Reikalavimai audito komiteto nariams (5 str.). Komitetų veiklos nuostatai skelbiami viešai UAB „EPSO-G“ interneto svetainėje. Komitetų sudėtis, veikla ir kt. informacija pateikiama konsoliduotame grupės metiniame pranešime.
5.1.6. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri bendrovės darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.	TAIP	Komitetų veiklos nuostatuose numatyta teisė komitetų nariams savo nuožiūra kviesti į savo posėdžius UAB „EPSO-G“ įmonių grupės bendrovių organų narius, darbuotojus, įgaliotinius, kandidatus į tam tikras pozicijas ar kitus asmenis bei gauti iš jų reikiamus paaiškinimus savo kompetencijos ribose, taip pat tuo tikslu reikalauti, kad būtų atliekami būtini veiksmai, reikalingi komitetų funkcijoms atlikti.

¹³ Teisės aktai gali numatyti pareigą sudaryti atitinkamą komitetą. Pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymas nustato, kad viešojo intereso įmonės (įskaitant, bet neapsiribojant, akcinėse bendrovėse, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Lietuvos Respublikos ir (arba) bet kurios kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje), privalo sudaryti audito komitetą (teisės aktai numato išimčių, kada audito komiteto funkcijas gali atlikti priežiūros funkcijas atliekantis kolegialus organas).

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE /NAKTUALU	KOMENTARAS
<p>5.2. Skyrimo komitetas.</p> <p>5.2.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) parinkti kandidatus į laisvas priežiūros, valdymo organų narių ir administracijos vadovų vietas bei rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir gebėjimų, kurių reikia konkrečiai pozicijai, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką;</p> <p>2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį, narių įgūdžius, žinias ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių;</p> <p>3) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui.</p>	TAIP	<p>UAB „EPSO-G“ Atlygio ir skyrimo komitetas veikia kaip UAB „EPSO-G“ valdybos bei Bendrovės valdybos patariamasis organas, kurio pagrindinės funkcijos yra:</p> <ul style="list-style-type: none"> - padeda atlikti kandidatų į organų narius atrankas visose įmonių grupės bendrovėse; - teikia rekomendacijas įmonių grupės bendrovėms dėl valdymo organų narių skyrimo, sutarčių su jais sudarymo ir atlygio jiems nustatymo; - teikia rekomendacijas dėl įmonių grupės politikų, reglamentuojančių atlygio politiką bei darbuotojų veiklos vertinimą; - teikia rekomendacijas dėl kritinių pareigybių paminimo planavimo sistemos.
<p>5.2.2. Sprendžiant klausimus, susijusius su kolegialaus organo nariais, kurie su bendrove yra susiję darbo santykiais, ir administracijos vadovais, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.</p>	TAIP	<p>Veiklos nuostatuose numatyta, kad Atlygio ir skyrimo komitetų šaukimo iniciatyvos teisę turi įmonių grupės valdybos arba vadovai, tuo pačiu pasiūlydami posėdžio darbotvarkę, pateikdami su klausimais susijusią medžiagą bei sprendimo projektus.</p> <p>Bendrovės valdyboje nėra narių, kurie būtų susiję darbo santykiais su Bendrove.</p>

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE / NAKTUALU	KOMENTARAS
5.3. Atlygio komitetas.		
<p>Pagrindinės atlygio komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl atlygio politikos, taikomos priežiūros ir valdymo organų nariams ir administracijos vadovams. Tokia politika turėtų apimti visas atlygio formas, įskaitant fiksuotą atlygį, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlygio, skatinimo finansinėmis priemonėmis sistemas, pensijų modelius, išeitines išmokas, taip pat sąlygas, kurios leistų bendrovei susigrąžinti sumas arba sustabdyti mokėjimus, nurodant aplinkybes, dėl kurių būtų tikslinga tai padaryti;</p> <p>2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualaus atlygio kolegialių organų nariams ir administracijos vadovams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlygio politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą;</p> <p>3) reguliariai peržiūrėti atlygio politiką bei jos įgyvendinimą.</p>	TAIP	Bendrovėje veikia vienas - Atlygio ir skyrimo komitetas, kurio funkcijos detalai nurodytos 5.2.1. punkte.
5.4. Audito komitetas.		
5.4.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos yra apibrėžtos teisės aktuose, reglamentuojančiuose audito komiteto veiklą ¹⁴ .	TAIP	UAB „EPSO-G“ Audito komitetas veikia kaip UAB „EPSO-G“ valdybos bei Bendrovės valdybos patariamasis organas, kurio pagrindinės funkcijos yra:
5.4.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracijos vadovai turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais.	TAIP	<ul style="list-style-type: none"> - vykdo Grupės bendrovių finansinių ataskaitų rengimo bei audito atlikimo priežiūrą; - atsakingas už Grupės bendrovių auditorių ir audito įmonių nepriklausomumo bei objektyvumo principų laikymosi užtikrinimą; - atsakingas už Grupės bendrovių vidaus kontrolės, rizikos valdymo ir vidaus audito sistemų, veiklos procesų veiksmingumo priežiūrą; - atsakingas už Grupės bendrovių auditoriaus ir (ar) audito įmonės ne audito paslaugų teikimo kontrolę; - užtikrina sistemos dėl skundų teikimo veikimą, skundų nagrinėjimą; - vertina sandorius su susijusiomis šalimis.
5.4.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) valdybos pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę pririnkti susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant valdymo organų nariams.	TAIP	Audito komiteto veiklos nuostatuose numatyta, kad komiteto nariai savo nuožiūra gali kviešti į savo posėdžius įmonių grupės bendrovių organų narius, darbuotojus, įgaliotinius, kandidatus į tam tikras pozicijas ar kitus asmenis bei gauti iš jų reikiamus paaiškinimus savo kompetencijos ribose, taip pat tuo tikslu reikalauti, kad būtų atliekami būtini veiksmai, reikalingi komiteto funkcijoms atlikti.

¹⁴ Audito komitetų veiklos klausimus reglamentuoja 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 537/2014 dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktu nustatyto audito reikalavimų, Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymas, taip pat Lietuvos banko patvirtintos taisyklės, reglamentuojančios audito komitetų veiklą.

5.4.4. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės.	TAIP	Žr. 5.4.3. punktą. Audito komitetas organizuoja susitikimą su auditoriais aptariant audito darbo planą.
5.4.5. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi pažeidimai, ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams.	TAIP	Audito komitetas užtikrina sistemos dėl skundų teikimo veikimą, skundų nagrinėjimą.
5.4.6. Audito komitetas turėtų teikti stebėtojų tarybai, jei ji nesudaroma – valdybai, savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.	TAIP	Audito komiteto veiklos nuostatuose numatyta, kad Audito komitetas kas ketvirtį teikia veiklos ataskaitą UAB „EPSO-G“ valdybai. Tai pat teikia konsoliduotą ataskaitą UAB „EPSO-G“ eiliniam visuotiniam akcininkų susirinkimui bei valdybai.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE / NAKTUALU	KOMENTARAS
---------------------------	---------------------	------------

6. principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas

Bendrovės valdysenos sistema turėtų skatinti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.

Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka interesų turėtojai apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.

Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.	TAIP	Tokia pareiga nustatyta Bendrovės įstatų 57-58 punktuose, valdymo organų darbo reglamentuose bei UAB „EPSO-G“ įmonių grupės kolegialių organų narių, vadovų ir darbuotojų interesų valdymo politikoje.
---	------	--

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE / NAKTUALU	KOMENTARAS
7. principas: Bendrovės atlygio politika		
Bendrovėje nustatyta atlygio politika, jos peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant kolegialių organų narių ir administracijos vadovų atlygį, taip pat užtikrinti bendrovės atlygio politikos viešumą, skaidrumą, taip pat ir ilgalaikę bendrovės strategiją.		
7.1. Bendrovė turėtų patvirtinti ir paskelbti bendrovės interneto tinklalapyje atlygio politiką, kuri turėtų būti reguliariai peržiūrima ir atitiktų ilgalaikę bendrovės strategiją.	TAIP	Bendrovėje yra taikoma UAB „EPSO-G“ vienintelio akcininko patvirtintos atlygio už veiklą UAB „EPSO-G“ ir UAB „EPSO-G“ įmonių grupės bendrovių organuose nustatymo gairės, kurios yra skelbiamos viešai. Bendrovėje yra taikoma UAB „EPSO-G“ įmonių grupės darbuotojų atlygio, veiklos vertinimo ir ugdymo politika visa apimtimi. Atlygio politika yra skelbiama viešai.
7.2. Atlygio politika turėtų apimti visas atlygio formas, įskaitant fiksuotą atlygį, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlygio, skatinimo finansinėmis priemonėmis sistemas, pensijų modelius, išaitines išmokas, taip pat sąlygas, kurios numatytų atvejus, kada bendrovė gali susigrąžinti išmokėtas sumas arba sustabdyti mokėjimus.	TAIP	Minėtos atlygio formos reglamentuojamos UAB „EPSO-G“ įmonių grupės darbuotojų atlygio, veiklos vertinimo ir ugdymo politikoje.
7.3. Siekiant vengti galimų interesų konfliktų, atlygio politika turėtų numatyti, kad kolegialių organų, kurie vykdo priežiūros funkcijas, nariai neturėtų gauti atlygio, kuris priklausytų nuo bendrovės veiklos rezultatų.	TAIP	Bendrovėje veikia Atlygio už veiklą UAB „EPSO-G“ ir UAB „EPSO-G“ įmonių grupės bendrovių organuose nustatymo gairės, kurios reglamentuoja fiksuotą atlygį kolegialių organų nepriklausomiems nariams. Valdybos nariams nėra mokamas atlygis, kuris priklausytų nuo Bendrovės rezultatų (tantjemos).
7.4. Atlygio politika turėtų pateikti pakankamai išsamią informaciją apie išaitinių išmokų politiką. Išaitinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų fiksuoto atlygio dalis arba jos ekvivalento suma. Išaitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.	NE	UAB „EPSO-G“ įmonių grupės darbuotojų atlygio, veiklos vertinimo ir ugdymo politikoje nustatyta, jog grupės bendrovėse nesudaromi išankstiniai susitarimai dėl išaitinių išmokų dydžių (išskyrus bendrovių vadovus, kurių darbo sąlygas nustato valdyba). Išmokų, susijusių su darbo santykių pasibaigimu, dydžiai nustatomi atsižvelgiant į darbo teisės normose įtvirtintus privalomai mokėtinus minimalius tokių išmokų dydžius, išskyrus išaitinius atvejus, kuriais dėl objektyvių priežasčių susitariama dėl didesnių išmokų. Apie tokių išmokų išmokėjimus ir jų išmokėjimo pagrindus turi būti informuojama Bendrovės valdyba jos artimiausiame posėdyje.
7.5. Jei bendrovėje taikoma skatinimo finansinėmis priemonėmis sistema, atlygio politikoje turėtų būti pateikta pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo. Tuo atveju, kai atlygis yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Po teisių suteikimo kolegialių organų nariai ir administracijos vadovai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu.	NEAKTUALU	Įmonėje nėra taikomos tokios schemas.

<p>7.6. Bendrovė turėtų paskelbti bendrovės interneto tinklalapyje informaciją apie atlygio politikos įgyvendinimą, kurioje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama kolegialių organų ir vadovų atlygio politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlygio politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Tokio pobūdžio informacijoje neturėtų būti komercinė vertė turinčios informacijos. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlygio politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.</p>	TAIP	<p>Bendra informacija apie Atlygio politikos įgyvendinimą ir vidiniai atskirų darbuotojų grupių atlyginimų dydžiai viešai skelbiami Bendrovės metiniame pranešime.</p> <p>Vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 25 straipsnio 5 dalimi, Bendrovė viešai skelbia Bendrovės valdymo organų nariams nustatytą užmokestį ir kitas su valdymo organų narių funkcijomis susijusias išmokas.</p> <p>Viešai skelbiama informacija apie darbuotojų atlygį kas ketvirtį Bendrovės interneto svetainėje.</p>
<p>7.7. Rekomenduojama, kad atlygio politika arba bet kuris esminis atlygio politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Schemoms, pagal kurias kolegialaus organo nariams ir darbuotojams yra atlyginama akcijomis arba akcijų opcionais, turėtų pritari visuotinis akcininkų susirinkimas.</p>	TAIP NE	<p>Bendrovės valdybos nariams atlygį nustato Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas. Nustatant atlygį taikoma Atlygio už veiklą UAB „EPSO-G“ ir UAB „EPSO-G“ įmonių grupės bendrovių organuose nustatymo gairės, kurios yra patvirtintos UAB „EPSO-G“ vienintelio akcininko.</p> <p>Įmonėje nėra taikomos tokios schemas.</p>

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE / NAKTUALU	KOMENTARAS
---------------------------	---------------------	------------

8. principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdysenoje

Bendrovės valdysenos sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose ar abipusiuose susitarimuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą, kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka *interesų turėtojai* apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietas bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.

<p>8.1. Bendrovės valdysenos sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos interesų turėtojų teisės ir teisėti interesai.</p>	TAIP	<p>Bendrovėje veikia UAB „EPSO-G“ įmonių grupės skaidrumo ir komunikacijos politika, kurioje įtvirtinti tikslai didinti interesų turėtojų informuotumą ir supratimą apie UAB „EPSO-G“ įmonių grupės bei atskirų grupės bendrovių veiklas; užtikrinti darbuotojų įsitraukimą; kurti ir palaikyti tvarius ir pasitikėjimu grįstus santykius su interesų turėtojais.</p>
<p>8.2. Bendrovės valdysenos sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdysenoje įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdysenoje pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų ar jų atstovų dalyvavimas priimančiais svarbiems bendrovei sprendimams, konsultacijos su darbuotojais ar jų atstovais bendrovės valdysenos ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdyseną bendrovės nemokumo atvejais ir kita.</p>	TAIP	<p>Bendrovė su Bendrovės darbuotojų atstovais vykdo konsultacijas, derybas, pasitarimus dėl Bendrovėje vykdomų veiklos optimizavimo procesų. Pagal su Bendrovės darbuotojų atstovais pasirašytą Bendrovės kolektyvinę sutartį, Bendrovė informuoja profesinių sąjungų atstovus apie Bendrovėje numatomas permainas, Bendrovės finansinę padėtį ir kt.</p> <p>Interesų turėtojai gali dalyvauti Bendrovės valdyme tiek, kiek tai numato įstatymai.</p>
<p>8.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdysenos procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.</p>	TAIP	<p>Interesų turėtojams sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.</p>
<p>8.4. Interesų turėtojams turėtų būti sudarytos sąlygos konfidencialiai pranešti apie neteisėtą ar neetišką praktiką priežiūros funkciją vykdančiam kolegialiam organui.</p>	TAIP	<p>Bendrovės internetiniame tinklalapyje skelbiami pasitikėjimo linijos kontaktai, kuriais suinteresuoti asmenys kviečiami pranešti apie darbuotojų saugos ir sveikatos bei aplinkosaugos nuostatų, etikos, darbo praktikos ir korupcijos prevencijos politikos pažeidimus. Suinteresuoti asmenys informuojami apie galimybę kreiptis ir tiesiogiai į Bendrovės vadovą ar valdybos pirmininką.</p>

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE / NAKTUALU	KOMENTARAS
9. principas: Informacijos atskleidimas Bendrovės valdysenos sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdyseną, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.		
9.1. Nepažeidžiant bendrovės konfidencialios informacijos ir komercinių paslapčių tvarkos, taip pat asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, bendrovės viešai atskleidžiama informacija turėtų apimti, įskaitant, bet neapsiribojant:	TAIP	Bendrovėje veikia UAB „EPSO-G“ įmonių grupės skaidrumo ir komunikacijos politika, pagal kurią esminė finansinė ir nefinansinė informacija atskleidžiama Bendrovės tarpiniuose bei metiniame pranešimuose ir interneto svetainėje.
9.2. bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus;	TAIP	Informacija viešai skelbiama Bendrovės tarpiniuose ir metiniame pranešimuose, Bendrovės interneto svetainėje.
9.3. bendrovės veiklos tikslus ir nefinansinę informaciją;	TAIP	Informacija viešai skelbiama Bendrovės tarpiniuose ir metiniame pranešimuose, Bendrovės interneto svetainėje.
9.4. asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį tiesiogiai ir (ar) netiesiogiai, ir (ar) kartu su susijusiais asmenimis valdančius, taip pat įmonių grupės struktūrą bei jų tarpusavio ryšius, nurodant galutinį naudos gavėją;	TAIP	Informacija viešai skelbiama Bendrovės tarpiniuose ir metiniame pranešimuose, Bendrovės ir/ar įmonių grupės interneto svetainėje.
9.5. bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, kurie iš jų yra laikomi nepriklausomais, bendrovės vadovą, jų turimas akcijas ar balsus bendrovėje bei dalyvavimą kitų bendrovių valdysenoje, jų kompetenciją, atlygį;	TAIP	Informacija viešai skelbiama Bendrovės tarpiniuose ir metiniame pranešimuose, Bendrovės interneto svetainėje.
9.6. esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis ir veiklos rezultatus;	TAIP	Informacija viešai skelbiama Bendrovės tarpiniuose ir metiniame pranešimuose, Bendrovės ir/ar įmonių grupės interneto svetainėje.
9.7. galimus numatyti esminius rizikos veiksnius, bendrovės rizikos valdymo ir priežiūros politiką;	TAIP	Informacija viešai skelbiama Bendrovės tarpiniuose ir metiniame pranešimuose, Bendrovės interneto svetainėje.
9.8. bendrovės sandorius su susijusiomis šalimis;	TAIP	Informacija viešai skelbiama Bendrovės tarpiniuose ir metiniame pranešimuose, Bendrovės interneto svetainėje.
9.9. pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais (pavyzdžiui, žmogiškųjų išteklių politika, darbuotojų dalyvavimas bendrovės valdysenoje, skatinimas bendrovės akcijomis ar akcijų opcionais, santykiai su kreditoriais, tiekėjais, vietos bendruomene ir kt.);	TAIP	Informacija viešai skelbiama Bendrovės tarpiniuose ir metiniame pranešimuose, Bendrovės interneto svetainėje.
9.10. bendrovės valdysenos struktūrą ir strategiją;	TAIP	Informacija viešai skelbiama Bendrovės tarpiniuose ir metiniame pranešimuose, Bendrovės interneto svetainėje.

<p>9.11. socialinės atsakomybės politikos, kovos su korupcija iniciatyvas ir priemonės, svarbius vykdomus ar planuojamus investicinius projektus.</p> <p>Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu. Šis Kodekso principas neatleidžia bendrovės nuo pareigos atskleisti informaciją, numatytą teisės aktuose.</p>	TAIP	Informacija viešai skelbiama Bendrovės tarpiniuose ir metiniame pranešimuose, Bendrovės interneto svetainėje.
<p>9.12. Atskleidžiant 9.1 rekomendacijos 9.1.1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.</p>	TAIP	UAB „EPSO-G“ kaip patronuojanti bendrovė atskleidžia konsoliduotą informaciją konsoliduotame metiniame pranešime.
<p>9.13. Atskleidžiant 9.1 rekomendacijos 9.1.4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlygį ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama 7 principė.</p>	TAIP	Informacija viešai skelbiama Bendrovės tarpiniuose ir metiniame pranešimuose, Bendrovės interneto svetainėje.
<p>9.14. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu.</p>	TAIP	Bendrovė informaciją per NASDAQ Vilnius vertybinių popierių biržos naudojamą informacijos atskleidimo sistemą pateikia lietuvių ir anglų kalbomis vienu metu. Bendrovė skelbia informaciją prieš NASDAQ Vilnius vertybinių popierių biržos prekybos sesiją arba po jos ir vienu metu pateikia visoms rinkoms, kuriose prekiaujama Bendrovės vertybiniais popieriais. Informacijos, galinčios turėti įtakos jos išleistų vertybinių popierių kainai, Bendrovė neatskleidžia komentaruose, interviu ar kitais būdais tol, kol tokia informacija viešai paskelbiama per biržos informacijos sistemą.
PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE /NAKTUALU	KOMENTARAS

10. principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas

Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.

<p>10.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės finansinės padėties ir finansinių veiklos rezultatų, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metiniame pranešime pateikiamos finansinės informacijos patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.</p>	TAIP	Bendrovėje finansinės informacijos patikrą atlieka nepriklausoma audito įmonė.
<p>10.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma - bendrovės valdyba.</p>	TAIP	Auditoriaus atrankos procese dalyvauja grupės mastu veikiantis audito komitetas, kuris teikia rekomendaciją Bendrovės valdybai dėl nepriklausomo auditoriaus kandidatūros. Valdyba, įvertinusi Audito komiteto rekomendaciją, teikia nepriklausomos audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui tvirtinti.
<p>10.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti viešai. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma - bendrovės valdyba, svarstydamą, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.</p>	TAIP	Bendrovė apie audito įmonės gautą užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas skelbia viešai. Audito įmonė ne audito paslaugas teikia vadovaujantis UAB „EPSO-G“ Audito komiteto patvirtinta UAB „EPSO-G“ įmonių grupės ne audito paslaugų pirkimo iš audito įmonės ar iš bet kurios tinklui, kuriam priklauso auditą atliekanti įmonė, politika. Ne audito paslaugų teikimą prižiūri grupės mastu veikiantis audito komitetas, kuris, teikdamas valdybai rekomendaciją dėl auditoriaus, turi visą reikalingą informaciją apie auditorius.

3 priedas

Informacija apie skaidrumo gairių laikymąsi

UAB „EPSO-G“ ir jos dukterinės bendrovės laikosi¹⁵ 2010 m. liepos 14 d. Vyriausybės nutarimo Nr. 1052 „Dėl Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo patvirtinimo“ (toliau – Skaidrumo gairės). Skaidrumo gairės privalomai yra taikomos EPSO-G, nes EPSO-G yra valstybės valdoma įmonė (toliau – **VVJ**). Siekiant Skaidrumo gairių laikymosi EPSO-G įmonių grupėje įgyvendinimo, grupės lygiu buvo patvirtinta EPSO-G įmonių grupės veiklos skaidrumo ir komunikacijos politika, kurioje detaliai atsižvelgiama į Skaidrumo gairėse keliamus reikalavimus ir nustatomas jų taikymas EPSO-G įmonių grupės bendrovėms.

Skaidrumo gairių įgyvendinimas AB „Amber Grid“ yra iš esmės užtikrinamas per informaciją, atskleidžiamą metiniame pranešime bei informacijos atskleidimą „Amber Grid“ interneto svetainėje, atskleidžiant ir pateikiant informaciją interesų turėtojams prieinamu bei suprantamu formatu.

Skaidrumo gairių 3 straipsnyje nurodyta, kad VVJ vadovaujasi AB Nasdaq Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodekso¹⁶ nuostatomis, susijusiomis su viešu informacijos atskleidimu. Informacija apie tai, kaip „Amber Grid“ laikosi šio kodekso nuostatų, yra atskleista „Amber Grid“ metinio pranešimo priede „Amber Grid“ pranešime apie AB Nasdaq Vilnius listinguojamų bendrovių valdysenos kodekso laikymąsi“.

¹⁵ Vadovaujantis Skaidrumo gairių 17.11 straipsniu, tuo atveju, jeigu Skaidrumo gairių nėra laikomasi, pateikiami paaiškinimai kodėl.

¹⁶ AB Nasdaq Vilnius 2019 m. sausio 15 d. valdybos posėdyje, protokolo Nr. 19-63, patvirtintas „Nasdaq Vilnius listinguojamų bendrovių valdysenos kodeksas“.

Žemiau pateikiama struktūrizuota informacija dėl Skaidrumo gairių vykdymo:

„Amber Grid“ interneto tinklapyje (www.ambergrid.lt) turi būti skelbiama informacija / vykdomi kiti reikalavimai:	
Bendrovės pavadinimas, kodas ir registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie Bendrovę, buveinė (adresas)	Vykdoma
Teisinis statusas, jeigu „Amber Grid“ pertvarkoma, reorganizuojama (nurodomas reorganizavimo būdas), likviduojama, yra bankrutuojanti ar bankrutavusi	Neaktualu
Informacija apie valstybei atstovaujančią instituciją, t. y. Energetikos ministeriją ir nuoroda į jos interneto svetainę	Vykdoma
Veiklos tikslai, vizija ir misija	Vykdoma
Struktūra	Vykdoma
Vadovo duomenys*	Vykdoma
Valdybos pirmininko ir narių duomenys*	Vykdoma
Stebėtojų tarybos pirmininko ir narių duomenys*	Neaktualu
Komitetų pavadinimai, jų pirmininkų ir narių duomenys*	Neaktualu
<i>*Skelbiami šie duomenys: vardas, pavardė, einamų pareigų pradžios data, kitos einamos vadovaujamosios pareigos kituose juridiniuose asmenyse, išsilavinimas, kvalifikacija, profesinė patirtis; nurodoma, ar kolegialaus organo narys yra išrinktas ar paskirtas kaip nepriklausomas narys.</i>	
Valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų nominalių verčių suma (eurais euro cento tikslumu) ir dalis (procentais) „Amber Grid“ įstatiniame kapitale	Vykdoma
Vykdomi specialieji įpareigojimai, kurie nustatomi pagal LR ekonomikos ir inovacijų ministro patvirtintas rekomendacijas: nurodomas specialiųjų įpareigojimų tikslas, einamaisiais kalendoriniais metais jiems vykdyti skirti valstybės biudžeto asignavimai ir teisės aktai, kuriais VVJ pavesta vykdyti specialiųjų įpareigojimą, nustatomos specialiojo įpareigojimo vykdymo sąlygos ir (arba) reguliuojama kainodara	Vykdoma
Informacija apie socialinės atsakomybės iniciatyvas ir priemones, svarbius vykdomus ar planuojamus investicinius projektus	Vykdoma
Jei „Amber Grid“ yra kitų juridinių asmenų dalyvė (netaikoma dukterinėms ir paskesnio lygio dukterinėms bendrovėms), tokių juridinių asmenų pavadinimas, kodas ir registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie Bendrovę, buveinė (adresas), interneto tinklalapių adresai	Neaktualu
„Amber Grid“ metinių finansinių ataskaitų rinkinys, „Amber Grid“ metinis pranešimas, taip pat „Amber Grid“ metinių finansinių ataskaitų auditoriaus išvada „Amber Grid“ interneto svetainėje turi būti paskelbti per 10 darbo dienų nuo metinių finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo	Vykdoma
„Amber Grid“ tarpinių finansinių ataskaitų rinkiniai, „Amber Grid“ tarpiniai pranešimai interneto svetainėje turi būti paskelbti ne vėliau kaip per 2 mėnesius pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui	Vykdoma
Atsižvelgiant į tai, kad „Amber Grid“ yra patronuojanti bendrovė, papildomai „Amber Grid“ interneto tinklapyje (www.ambergrid.lt) turi būti skelbiama ši informacija:	
„Amber Grid“ įmonių grupės struktūra	Vykdoma
„Amber Grid“ dukterinių ir paskesnio lygio dukterinių bendrovių:	
Bendrovės pavadinimas, kodas ir registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie Bendrovę, buveinė (adresas)	Vykdoma
Interneto tinklalapių adresai	Vykdoma
„Amber Grid“ valdomų akcijų dalis (procentais) bendrovių įstatiniame kapitale	Vykdoma
Metinės konsoliduotosios finansinės ataskaitos ir konsoliduotieji metai pranešimai	Vykdoma

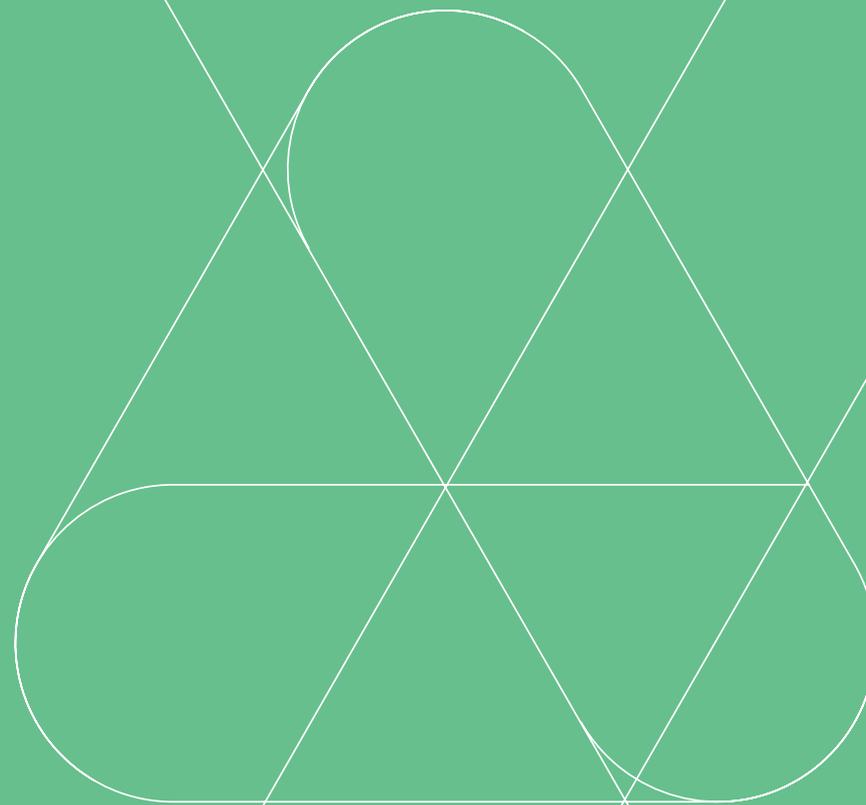
„Amber Grid“ interneto tinklapyje (www.ambergrid.lt) turi būti skelbiami šie dokumentai / vykdomi kiti reikalavimai:

„Amber Grid“ įstatai	Vykdoma
Energetikos ministerijos raštas dėl valstybės tikslų ir lūkesčių „Amber Grid“ nustatymo	Neaktualu
Veiklos strategija arba jos santrauka tais atvejais, jei veiklos strategijoje yra konfidencialios informacijos ar informacijos, kuri laikoma komercine (gamybine) paslaptimi	Vykdoma
Atlyginimų politika, apimanti „Amber Grid“ vadovo darbo užmokesčio ir „Amber Grid“ sudaromų kolegialių organų bei komitetų narių atlygio nustatymą	Vykdoma
„Amber Grid“ metiniai ir tarpiniai pranešimai	Vykdoma
Ne trumpesnio kaip 5 metų laikotarpio metinių ir tarpinių finansinių ataskaitų rinkiniai ir metinių finansinių ataskaitų auditoriaus išvados	Vykdoma
Aukščiau nurodyti dokumentai skelbiami PDF formatu ir sudaromos techninės galimybės juos išsispausdinti	Vykdoma
Finansinių ataskaitų rinkiniuose, pranešimuose turi būti skelbiama / vykdomi kiti reikalavimai:	
„Amber Grid“ apskaitą tvarko taip, kad užtikrintų finansinių ataskaitų sudarymą pagal tarptautinius apskaitos standartus	Vykdoma
„Amber Grid“ rengia 6 mėnesių tarpinių finansinių ataskaitų rinkinį	Vykdoma
„Amber Grid“ be metinio pranešimo, papildomai rengia 6 mėnesių tarpinį pranešimą.	Vykdoma
„Amber Grid“ metiniame pranešime, be LR įmonių finansinės atskaitomybės įstatyme nustatytų turinio reikalavimų, papildomai turi būti pateikiama¹⁷:	
Trumpas „Amber Grid“ verslo modelio aprašymas	Vykdoma
Informacija apie svarbius įvykius, įvykusius per finansinius metus ir po jų (iki metinio pranešimo parengimo) ir turėjusius esminę reikšmę „Amber Grid“ veiklai	Vykdoma
Veiklos strategijoje numatytų tikslų įgyvendinimo rezultatai	Vykdoma
Pelningumo, likvidumo, turto apyvartumo, skolos rodikliai	Vykdoma
Specialiųjų įpareigojimų vykdymas	Vykdoma
Investicijų politikos įgyvendinimas, vykdomi ir planuojami investiciniai projektai bei investicijos per ataskaitinius metus	Vykdoma
„Amber Grid“ taikomos rizikos valdymo politikos įgyvendinimas	Vykdoma
Dividendų politikos įgyvendinimas	Vykdoma
Atlyginimų politikos įgyvendinimas	Vykdoma
Bendras metinis darbo užmokesčio fondas, vidutinis mėnesinis darbo užmokestis pagal einamas pareigas ir (arba) padalinius	Vykdoma
VVJ, kurioms neprivalomas socialinės atsakomybės ataskaitos rengimas, rekomenduojama atitinkamai metiniame pranešime ar metinėje veiklos ataskaitoje pateikti informaciją, susijusią su aplinkosaugos, socialiniais ir personalo, žmogaus teisių užtikrinimo, kovos su korupcija ir kyšininkavimu klausimais	Vykdoma
Konsoliduotajame metiniame pranešime pateikiama įmonių grupės struktūra, taip pat kiekvienos dukterinės bendrovės pavadinimas, kodas ir registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie Bendrovę, buveinė (adresas), valdomų akcijų dalis (procentais) dukterinės bendrovės įstatiniame kapitale, finansinių metų finansinius ir nefinansinius veiklos rezultatus	Vykdoma
„Amber Grid“ tarpiniame pranešime pateikiamas trumpas „Amber Grid“ verslo modelio aprašymas, ataskaitinio laikotarpio finansinių veiklos rezultatų analizė, informacija apie per ataskaitinį laikotarpį įvykusius svarbius įvykius, taip pat pelningumo, likvidumo, turto apyvartumo, skolos rodiklius ir jų pokyčius, palyginti su atitinkamu praėjusių metų laikotarpiu	Vykdoma

¹⁷ Jeigu informacija laikoma VVJ komercine (gamybine) paslaptimi ar konfidencialia informacija, VVJ gali tokios informacijos neatskleisti, tačiau atitinkamai VVJ metiniame pranešime turi būti nurodyta, kad ši informacija neatskleidžiama, ir nurodyta neatskleidimo priežastis.

AB „Amber Grid“
konsoliduotosios ir atskirosios finansinės
ataskaitos, konsoliduotasis metinis pranešimas
ir nepriklausomo auditoriaus išvada

Už metus, pasibaigusius 2021 m. gruodžio 31 d.

Konsoliduotoji ir atskiroji finansinės būklės ataskaita (tūkst. Eur, jei nurodyta kitaip)

	Pastabos	Grupė		Bendrovė		
		2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.	
		gruodžio 31 d.	gruodžio 31 d.	gruodžio 31 d.	gruodžio 31 d.	
TURTAS						
A.	Ilgalaikis turtas	272.087	255.757	272.202	255.649	
I.	Nematerialus turtas	5	4.742	4.833	4.210	4.189
II.	Ilgalaikis materialusis turtas	6	255.984	241.624	255.978	241.620
II.1.	Žemė		125	125	125	125
II.2.	Pastatai		6.529	5.427	6.529	5.427
II.3.	Statiniai ir įrenginiai		199.940	146.003	199.940	146.003
II.4.	Mašinos ir įrengimai		37.143	34.583	37.143	34.583
II.5.	Transporto priemonės		373	542	373	542
II.6.	Kitas ilgalaikis materialusis turtas		4.066	3.171	4.060	3.167
II.7.	Nebaigta statyba	6	7.808	51.773	7.808	51.773
III.	Naudojimo teise valdomas turtas	8	3.849	2.335	3.737	2.204
IV.	Ilgalaikis finansinis turtas	7	4	4	769	675
IV.1.	Investicija į dukterinę įmonę		-	-	769	675
IV.2.	Ilgalaikės iš pirkėjų gautinos sumos	10	-	-	-	-
IV.3.	Kitas ilgalaikis finansinis		4	4	-	-
V.	Atidėtojo pelno mokesčio turtas	23	7.508	6.961	7.508	6.961
B.	Trumpalaikis turtas		108.127	60.614	46.318	49.144
I.	Atsargos ir išankstiniai apmokėjimai		8.818	2.626	8.801	2.611
I.1.	Atsargos	9	8.101	1.897	8.101	1.897
I.2.	Išankstiniai apmokėjimai		717	729	700	714
II.	Gautinos sumos		45.946	47.377	35.257	45.356
II.1.	Iš pirkėjų gautinos sumos	10	21.424	7.870	10.736	5.851
II.2.	Kitos gautinos sumos	10	24.522	39.507	24.521	39.505
III.	Iš anksto sumokėtas pelno mokestis		943	1.171	943	1.171
IV.	Kitas finansinis turtas	11	51.514	8.673	1.305	3
V.	Pinigai ir pinigų ekvivalentai	12	906	767	12	3
	Turto iš viso		380.214	316.371	318.520	304.793

(tęsinys kitame puslapyje)

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Konsoliduotoji ir atskiroji finansinės būklės ataskaita (tęsinys) (tūkst. Eur, jei nurodyta kitaip)

	Pastabas	Grupė		Bendrovė	
		2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.
		gruodžio 31 d.	gruodžio 31 d.	gruodžio 31 d.	gruodžio 31 d.
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI					
C.	Nuosavas kapitalas	178.040	154.830	177.573	154.410
I.	Akcinis kapitalas	51.731	51.731	51.731	51.731
II.	Rezervai	13 102.715	74.638	102.678	74.638
II.1.	Privalomasis rezervas	5.210	5.173	5.173	5.173
II.2.	Kiti rezervai	97.505	69.465	97.505	69.465
III.	Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	23.594	28.461	23.164	28.041
D.	Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	202.174	161.541	140.947	150.383
I.	Po vienerių metų mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai	97.661	107.506	97.578	107.396
I.1.	Ilgalaikės finansinės skolos	14 91.391	101.565	91.391	101.565
I.2.	Nuomos įsipareigojimai	15 3.494	1.953	3.411	1.843
I.3.	Sutarčių įsipareigojimai	16 1.305	1.337	1.305	1.337
I.4.	Ilgalaikės išmokos darbuotojams	17 530	509	530	509
I.5.	Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	-	-	-	-
I.6.	Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	-	-	-	-
I.7.	Atidėjiniai	17 941	2.142	941	2.142
II.	Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	104.513	54.035	43.369	42.987
II.1.	Trumpalaikės finansinės skolos	14 3.284	7.852	3.284	7.852
II.2.	Ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis	14 10.174	10.174	10.174	10.174
II.3.	Nuomos įsipareigojimų einamųjų metų dalis	15 432	410	401	387
II.4.	Ilgalaikių išmokų darbuotojams einamųjų metų dalis	17 72	39	72	39
II.5.	Prekybos skolos	18 32.476	10.429	8.439	8.151
II.6.	Gauti išankstiniai apmokėjimai ir sutarčių įsipareigojimai	19 37.284	8.558	829	312
II.7.	Pelno mokesčio įsipareigojimas	86	51	-	-
II.8.	Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	2.943	2.140	2.826	2.054
II.9.	Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	20 16.546	14.345	16.128	13.981
II.10.	Atidėjiniai	17 1.216	37	1.216	37
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso		380.214	316.371	318.520	304.793

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Konsoliduotoji ir atskiroji pelno (nuostolių) ataskaita (tūkst. Eur, jei nenurodyta kitaip)

	Pastabos	Grupė		Bendrovė		
		2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.	
I.	Pajamos	4,21	68.595	52 286	66.973	50.831
II.	Sąnaudos		(45.381)	(37.337)	(44.448)	(36.674)
II.1.	Gamtinių dujų sąnaudos		(11.268)	(6.345)	(11.268)	(6.345)
II.2.	Nusidėvėjimas ir amortizacija		(12.057)	(11.126)	(11.882)	(10.934)
II.3.	Išmokos darbuotojams ir susijusios socialinio draudimo sąnaudos		(11.387)	(10.254)	(10.937)	(9.905)
II.4.	Remonto ir techninės priežiūros sąnaudos		(3.561)	(3.405)	(3.561)	(3.405)
II.5.	Mokesčiai, išskyrus pelno mokestį		(2.320)	(1.954)	(2.318)	(1.953)
II.6.	Telekomunikacijų ir IT sistemų sąnaudos		(1.715)	(1.561)	(1.625)	(1.483)
II.7.	Kitos sąnaudos		(3.073)	(2.692)	(2.857)	(2.649)
III.	Veiklos (nuostoliai) pelnas	4	23.214	14.949	22.525	14.157
IV.	Finansinė veikla	22	(437)	(363)	92	(360)
IV.1.	Pajamos		2	3	480	3
IV.2.	Sąnaudos		(439)	(366)	(388)	(363)
V.	Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	4	22.777	14.586	22.617	13.797
VI.	Pelno mokesčio sąnaudos	4,23	434	3.584	547	3.635
VI.1.	Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio sąnaudos		(113)	(98)	-	(47)
VI.2.	Atidėtas pelno mokestis		547	3.682	547	3.682
VII.	Grynasis pelnas (nuostoliai)	4	23.211	18.170	23.164	17.432
	Pagrindinis ir sąlyginis pelnas (nuostolis), tenkantis vienai akcijai (eurais)	24	0,13	0,10	0,13	0,10

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Konsoliduotoji nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita (tūkst. Eur, jei nenurodyta kitaip)

Grupė	Akcinis kapitalas	Privalomasis rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirstytas pelnas	Iš viso
2019 m. gruodžio 31 d. likutis	51.731	5.173	69.465	10.291	136.660
Sudaryti rezervai	-	-	-	-	-
Patvirtinti dividendai	-	-	-	-	-
Iš viso sandorių su savininkais	-	-	-	-	-
<i>Grynasis metų pelnas (nuostoliai)</i>	-	-	-	18.170	18.170
Kitos bendrosios pajamos	-	-	-	-	-
Visos bendrosios pajamos (nuostoliai)	-	-	-	18.170	18.170
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	51.731	5.173	69.465	28.461	154.830
Sudaryti rezervai	-	37	28.040	(28.077)	-
Patvirtinti dividendai	-	-	-	-	-
Iš viso sandorių su savininkais	-	37	28.040	(28.077)	-
<i>Grynasis metų pelnas (nuostoliai)</i>	-	-	-	23.211	23.211
Kitos bendrosios pajamos	-	-	-	-	-
Visos bendrosios pajamos (nuostoliai)	-	-	-	23.211	23.211
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	51.731	5.210	97.505	23.594	178.040

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Atskiroji nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita (tūkst. Eur, jei nenurodyta kitaip)

Bendrovė	Akcinis kapitalas	Privalomasis rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirstytas pelnas	Iš viso
2019 m. gruodžio 31 d. likutis	51.731	5.173	69.465	10.609	136.978
Sudaryti rezervai	-	-	-	-	-
Patvirtinti dividendai	-	-	-	-	-
Iš viso sandorių su savininkais	-	-	-	-	-
<i>Grynasis metų pelnas (nuostoliai)</i>	-	-	-	17.432	17.432
Kitos bendrosios pajamos	-	-	-	-	-
Visos bendrosios pajamos (nuostoliai)	-	-	-	17.432	17.432
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	51.731	5.173	69.465	28.041	154.410
Sudaryti rezervai	-	-	28.040	(28.040)	-
Patvirtinti dividendai	-	-	-	-	-
Iš viso sandorių su savininkais	-	-	28.040	(28.040)	-
<i>Grynasis metų pelnas (nuostoliai)</i>	-	-	-	23.164	23.164
Kitos bendrosios pajamos	-	-	-	-	-
Visos bendrosios pajamos (nuostoliai)	-	-	-	23.164	23.164
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	51.731	5.173	97.505	23.164	177.573

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Konsoliduotoji ir atskiroji pinigų srautų ataskaita (tūkst. Eur, jei nenurodyta kitaip)

	Pastabos	Grupė		Bendrovė		
		2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.	
I.						
	Pagrindinės veiklos pinigų srautai					
I.1.	Grynasis pelnas (nuostoliai)	4	23.211	18.170	23.164	17.432
	Nepiniginių sąnaudų (pajamų) atstatymai ir kiti koregavimai:					
I.2.	Nusidėvėjimas ir amortizacija	5,6,8	12.057	11.126	11.882	10.934
I.3.	Parduoto ir nurašyto ilgalaikio materialiojo turto bei abejotinų iš pirkėjų gautinų sumų ir atsargų nurašymo nuostolis (pelnas)		(115)	(108)	(115)	(123)
I.4.	Ilgalaikio materialiojo turto, finansinio turto, iš pirkėjų gautinų abejotinų sumų ir atsargų vertės sumažėjimo nuostoliai (vertės sumažėjimo atstatymas)		142	(39)	48	(39)
I.5.	Pelno mokesčio sąnaudos (pajamos)	4,23	(434)	(3.584)	(547)	(3.635)
I.6.	Palūkanų (pajamos)	22	-	-	-	-
I.7.	Palūkanų sąnaudos	22	437	294	386	291
I.8.	Dividendų pajamos	22	-	-	(478)	-
I.9.	Dotacijų (atidėtųjų pajamų) (amortizacija)		(144)	-	(144)	-
I.10.	Kitų nepiniginių straipsnių eliminavimas		2	-	2	-
	Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:					
I.11.	Atsargų sumažėjimas (padidėjimas)		(6.047)	294	(6.047)	294
I.12.	Iš pirkėjų gautinų sumų sumažėjimas (padidėjimas)		(13.579)	(2.010)	(4.910)	14
I.13.	Kitų gautinų sumų ir išankstinių apmokėjimų sumažėjimas (padidėjimas)		(214)	3.685	(214)	3.688
I.14.	Prekybos skolų padidėjimas (sumažėjimas)		24.682	62	2.923	560
I.15.	Kitų mokėtinų sumų ir trumpalaikių įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)		32.461	(11.286)	4.167	(3.952)
I.16.	Kito finansinio turto sumažėjimas (padidėjimas)		(42.868)	9.974	(1.302)	1
I.17.	(Sumokėtas) pelno mokestis		(523)	(1.906)	(472)	(1.906)
	Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos		29.068	24.672	28.343	23.559
II.						
	Investicinės veiklos pinigų srautai					
II.1.	Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto (įsigijimas)		(48.448)	(86.315)	(48.410)	(86.136)
II.2.	Įplaukos iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo		169	173	169	173
II.3.	Gautos dotacijos		35.052	15.065	35.052	15.065
II.4.	Suteiktos paskolos (grąžinimas)		-	-	-	-
II.5.	Gautos palūkanos		-	-	-	-
II.6.	Gauti dividendai		-	-	478	-
	Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai		(13.227)	(71.077)	(12.711)	(70.898)

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.
(tęsinys kitame puslapyje)

Konsoliduotoji ir atskiroji pinigų srautų ataskaita (tęsinys) (tūkst. Eur, jei nenurodyta kitaip)

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.
III.	Finansinės veiklos pinigų srautai				
III.1.	Dividendų (išmokėjimas)	-	(3)	-	(3)
III.2.	Paskolų gavimas	-	60.000	-	60.000
III.3.	Paskolų grąžinimas	(10.174)	(13.798)	(10.174)	(13.618)
III.4.	Sąskaitų likučio perviršio (overdrafto) pokytis	(4.568)	1.580	(4.568)	1.580
III.5.	(Sumokėtos) palūkanos	(540)	(424)	(489)	(421)
III.6.	Įsipareigojimų apmokėjimas už naudojimosi teise valdomą turtą	(420)	(416)	(392)	(393)
III.7.	Kiti finansinės veiklos pinigų srautai	-	-	-	-
	Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai	(15.702)	46.939	(15.623)	47.145
IV.	Grynasis pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)	139	534	9	(194)
V.	Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje	12	767	233	197
VI.	Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	12	906	767	3

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Konsoliduotųjų ir atskirųjų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

(tūkst. Eur, jei nenurodyta kitaip)

1 Bendroji informacija

AB „Amber Grid“ (toliau – Bendrovė) yra Lietuvos Respublikoje registruota akcinė bendrovė.

Buveinės adresas:

Laisvės pr. 10,
LT – 04215, Vilnius,
Lietuva.

AB „Amber Grid“ buvo įregistruota 2013 m. birželio 25 d., nuo AB „Lietuvos dujos“ atskyrus gamtinių dujų perdavimo veiklą su šiais veiksmais priskirtu turtu, teisėmis bei pareigomis. Veiklą Bendrovė vykdo nuo 2013 m. rugpjūčio 1 d. 2015 m. balandžio 10 d. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (nuo 2019 m. liepos 1 d. – Valstybinė energetikos reguliavimo taryba) (toliau – VERT), gavusi teigiamą Europos Komisijos sprendimą, Bendrovei neterminuotai išdavė Energetikos veiklos licenciją Nr. L2-3 (GDP) gamtinių dujų perdavimo veiklai vykdyti Lietuvos teritorijoje.

2021 m. spalio 1 d. Bendrovė pakeitė buveinės adresą. Nuo nurodytos datos AB „Amber Grid“ buveinės adresas yra Laisvės pr. 10, Vilnius, Lietuva.

Bendrovė, vykdydama gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus veiklą, sistemos naudotojams, kitiems operatoriams, dujų rinkos dalyviams teikia šias paslaugas:

- gamtinių dujų perdavimas Lietuvos teritorijoje;
- gamtinių dujų srautų balansavimas perdavimo sistemoje;
- suskystintų gamtinių dujų (toliau – SGD) terminalo, jo infrastruktūros, jungties įrengimo bei pastoviosioms eksploatavimo sąnaudoms ir. paskirtojo tiekėjo būtinojo suskystintų gamtinių dujų kiekio tiekimo pagrįstoms sąnaudoms kompensuoti skirtų lėšų administravimas;
- dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, kilmės garantijų registro administravimas.

Bendrovės klientai – stambios (elektros, centralizuotos šilumos gamybos, pramonės) ir vidutinės Lietuvos verslo įmonės, gamtinių dujų tiekimo įmonės, kurioms yra teikiamos gamtinių dujų perdavimo paslaugos.

Visos Bendrovės akcijos, kurių kiekvienos nominali vertė yra 0,29 euro, yra paprastosios vardinės, 2021 m. gruodžio 31 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d. buvo pilnai apmokėtos. Bendrovė neturėjo įsigijusi savų akcijų. Nuo 2013 m. rugpjūčio 1 d. Bendrovės akcijomis yra prekiaujama vertybinių popierių biržoje ir jos yra įtrauktos į vertybinių popierių biržos NASDAQ Vilnius Baltijos Papildomąjį prekybos sąrašą. (ISIN kodas LT0000128696, LEI kodas 097900BGMP0000061061 simbolis AMG1L)

2021 m. gruodžio 31 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d. Bendrovės akcininkais buvo:

	Turimų akcijų skaičius	Nuosavybės dalis (proc.)
UAB „EPSO-G“ (į/k 302826889, Gedimino pr. 20, Vilnius)	172.279.125	96,58
Kiti akcininkai	6.103.389	3,42
	178.382.514	100,00

UAB „EPSO-G“ yra valstybės valdoma energijos perdavimo ir mainų įmonių grupė (www.epsog.lt). Vienintelio valdymo bendrovės UAB „EPSO-G“ akcininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (www.enmin.lt).

Bendrovė valdo vieną dukterinę bendrovę gamtinių dujų biržą UAB „GET Baltic“. Grupę sudaro patronuojanti Bendrovė AB „Amber Grid“ ir jos patronuojamoji įmonė UAB „GET Baltic“.

Informacija apie patronuojamąją įmonę 2021 m. gruodžio 31 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d. pateikta žemiau:

Įmonės	Įmonės buveinės adresas	Valdomų akcijų dalis		Pagrindinė veikla
		2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	
UAB „GET Baltic“	Geležinio Vilko g. 18A, LT- 08104 Vilnius, Lietuvos Respublika	100%		Licencijuota gamtinių dujų biržos operatorė, vykdanči prekybą gamtinių dujų ilgalaikiais ir trumpalaikiais produktais

UAB „GET Baltic“ akcinis kapitalas 2021 m. gruodžio 31 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d. buvo 580.450 eurų ir jį sudarė 3.055.000 vienetai 0,19 euro vertės akcijų.

Bendrovės investicija į dukterinę įmonę Bendrovės finansinėse ataskaitose už metus, pasibaigusius 2021 m. gruodžio 31 d. yra apskaitoma įsigijimo savikaina, 2020 m. gruodžio 31 d. – įsigijimo savikaina, atėmus vertės sumažėjimą. Vertinant dukterinės įmonės plėtrą ir nuolat gerėjančius veiklos rezultatus, sudarant finansines ataskaitas už laikotarpį, pasibaigusį 2021 m. gruodžio 31 d., buvo nuspręsta, kad požymių, rodančių investicijos vertės sumažėjimą nėra. Informacija apie investiciją į dukterinę įmonę atskleista 7 pastaboje.

Konsoliduotosios finansinės ataskaitos pradėtos rengti nuo 2019 m., atsižvelgiant į kasmet didėjančią dukterinės įmonės finansinių duomenų reikšmingumą. Konsoliduotų finansinių ataskaitų nepateikimas, būtų reikšmingas, vertinant AB „Amber Grid“ grupės turimą, įsipareigojimus, rezultatus, piniginius srautus, ataskaitų vartotojams, priimanč teisingus ekonominius sprendimus.

Vidutinis sąrašinis Grupės darbuotojų skaičius 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė 332 (2020 m. gruodžio 31 d. – 325). Bendrovės – 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė 321 (2020 m. gruodžio 31 d. – 318).

2 Pagrindinių apskaitos principų apibendrinimas

Pagrindiniai apskaitos principai, pritaikyti rengiant Bendrovės ir Grupės finansines ataskaitas už metus, pasibaigusius 2021 m. gruodžio 31 d.:

2.1. Finansinių ataskaitų pagrindas

Grupės ir Bendrovės finansinės ataskaitos už metus, pasibaigusius 2021 m. gruodžio 31 d. yra parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Šios finansinės ataskaitos yra parengtos įsigijimo vertės pagrindu, išskyrus ilgalaikį materialųjį turimą, kuris yra pateikiamas perkainota verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir įvertintus vertės sumažėjimo nuostolius.

Finansinės ataskaitos yra pateiktos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip.

Finansiniai Grupės ir Bendrovės metai sutampa su kalendoriniais metais.

Bendrovės vadovybė patvirtino šias finansines ataskaitas 2022 m. kovo 18 d. Bendrovės akcininkai turi įstatyminę teisę patvirtinti šias finansines ataskaitas arba nepatvirtinti jų ir reikalauti vadovybės parengti naujas finansines ataskaitas.

Apskaitos principai, taikyti rengiant finansines ataskaitas, yra tokie patys kaip ir taikyti ankstesniais finansiniais metais, išskyrus:

a) Naujų ir/ar pakeistų TFAS ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) išaiškinimų taikymas

2021 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais finansiniais metais Grupė ir Bendrovė pirmą kartą pritaikė šiuos TFAS, jų pakeitimus ir TFAAK:

1. 16-ojo TFAS pataisos „Su COVID-19 susijusios nuomos nuolaidos“ (paskelbtos 2020 m. gegužės 28 d. ir taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d. arba vėliau. 2021 m. kovo 31 d. paskelbta pataisa buvo pratęsta šios praktinės priemonės (išimties) galiojimo data nuo 2021 m. birželio 30 d. iki 2022 m. birželio 30 d.). Pataisomis nuomininkams (tačiau ne nuomotojams) suteikiama lengvata, numatanti neprivalomą išimtį, leidžiančią nevertinti, ar su COVID-19 susijusi nuomos nuolaida yra nuomos pakeitimas. Nuomininkai gali pasirinkti nuomos nuolaidas apskaityti taip pat, kaip jas apskaitytų taikydami šį standartą, jeigu nuolaidos nebūtų laikomos nuomos pakeitimais. Dėl to daugeliu atveju nuolaida bus apskaitoma kaip kintamo dydžio nuomos mokestis. Grupės ir Bendrovės vertinimu, šie pakeitimai neturi reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms, nes Grupei ir Bendrovei su COVID-19 susijusios nuolaidos netaikomos.

2. 9-ojo TFAS, 39-ojo TAS ir 7-ojo TFAS pataisos „Palūkanų normų lyginamųjų indeksų reforma“ (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d. arba vėliau). Šias pataisas paskatino palūkanų normų lyginamųjų indeksų, tokių kaip LIBOR ir kitų tarpbankinių palūkanų normų (toliau – TPN), pakeitimas alternatyvia lyginamąja norma. TPN reforma neturėjo įtakos Grupei, nes visos jos gautos paskolos yra arba susietos su EURIBOR, arba joms nustatytos fiksuotos palūkanų normos. Dėl šios priežasties nebuvo poreikio pereiti prie alternatyvių lyginamųjų palūkanų normų. EURIBOR nustatymo būdo pasikeitimas (t. y. perėjimas nuo kotiruojamomis kainomis pagrįstos metodologijos prie sandoriais pagrįstos metodologijos) neturėjo įtakos taikomoms palūkanų normoms, kadangi visoms su EURIBOR susietoms paskoloms 3 mėn. EURIBOR nustatyta 0% apatinė palūkanų normos riba. Iki ir po EURIBOR nustatymo būdo pasikeitimo EURIBOR buvo neigiama, dėl to palūkanų normai apskaičiuoti buvo taikoma 0% apatinė palūkanų normos riba, todėl šie pokyčiai neturėjo jokios įtakos nei pačiai palūkanų normai, nei būsimiems pinigų srautams. Finansiniai įsipareigojimai, kuriems taikoma su EURIBOR susieta palūkanų norma, atskleisti aiškinamojo rašto 14 pastaboje.

b) Standartai, aiškinimai ir jų pataisos, kurie yra patvirtinti Europos Sąjungoje, bet kurių Grupė ir Bendrovė nepradėjo taikyti anksčiau laiko

1. 16-ojo TAS, 37-ojo TAS ir 3-ojo TFAS pataisos ir 1-ojo TFAS, 9-ojo TFAS, 16-ojo TAS ir 41-ojo TAS pataisos „Įplaukos iki naudojimo pagal numatytą paskirtį“, „Nuostolingos sutartys – sutarties įvykdymo išlaidos“, „Nuoroda į Konceptualiuosius pagrindus“, 2018–2020 m. ciklo Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų metiniai patobulinimai (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d. arba vėliau).

Pagal 16-ojo TAS pataisą ūkio subjektui draudžiama iš ilgalaikio materialiojo turto savikainos atimti įplaukas, gautas pardavus pagamintą turtą tol, kol ūkio subjektas rengia turtą jo naudojimui pagal numatytą paskirtį. Tokio turto pardavimo įplaukos, taip pat jo pagaminimo išlaidos, dabar pripažįstamos pelne arba nuostoliuose. Ūkio subjektas taikys 2-ąjį TAS tokio turto savikainai nustatyti. Savikaina neapims testuojamo turto nusidėvėjimo, nes jis dar nėra parengtas naudojimui pagal numatytą paskirtį. 16-ojo TAS pataisa taip pat patikslinama, kad ūkio subjektas „testuoja, ar turtas tinkamai veikia“, kai jis vertina turto techninius ir fizinius rodiklius. Su turto susiję finansiniai rodikliai nėra svarbūs šiam vertinimui. Todėl turtas gali veikti pagal vadovybės numatytą paskirtį ir jam skaičiuojamas nusidėvėjimas dar jam nepasiekus vadovybės numatytų veiklos rodiklių.

37-ąja pataisa patikslinama „sutarties vykdymo išlaidų“ reikšmė. Pataisa paaiškinama, kad tiesiogiai su sutarties vykdymu susijusios išlaidos apima papildomas sutarties vykdymo išlaidas; ir kaip yra priskiriamos kitos išlaidos, tiesiogiai susijusios su sutarties vykdymu. Pataisa taip pat patikslinama, kad prieš suformuodamas atskirą atidėjinį nuostolingai sutarčiai, ūkio subjektas pripažįsta bet kokį vykdančią sutartį panaudoto turto, o ne tai sutarčiai priskirto turto, vertės sumažėjimo nuostolį.

3-iasis TFAS buvo pakeistas taip, kad jame būtų daroma nuoroda į 2018 m. Konceptualiuosius finansinės atskaitomybės pagrindus, siekiant nustatyti, kas sudaro turtą ar įsipareigojimą verslo jungimo metu.

9-ojo TFAS pataisa nustatoma, kokie mokesčiai turėtų būti įtraukti į 10% testą dėl finansinių įsipareigojimų pripažinimo nutraukimo. Išlaidos arba mokesčiai galėtų būti mokami trečiosioms šalims arba skolintojui. Remiantis pataisa išlaidos arba mokesčiai trečiosioms šalims nebus įtraukiami į 10% testą.

Prie 16-ojo TFAS pateiktas 13 pavyzdys buvo pakeistas, kad būtų panaikintas pavyzdys dėl nuomotojo atliekamų mokėjimų, susijusių su nuomojamo turto pagerinimais. Pataisos tikslas – panaikinti bet kokį galimą neaiškumą, susijusį su nuomos paskatų apskaita.

1-ajame TFAS numatyta išimtis, kurią leidžiama taikyti, jeigu patronuojamoji įmonė pradeda taikyti TFAS vėliau nei jos patronuojančioji įmonė. Patronuojamoji įmonė gali vertinti savo turtą ir įsipareigojimus balansinėmis vertėmis, kurios būtų įtraukiamos į patronuojančiosios įmonės konsoliduotąsias finansines ataskaitas, remiantis patronuojančiosios įmonės TFAS taikymo pradžios data, jei nebuvo atlikta jokių koregavimų dėl konsolidavimo procedūrų ir dėl verslo jungimo, kurio metu patronuojančioji įmonė įsigijo patronuojamąją įmonę, poveikio. 1-ojo TFAS pataisa taip pat leidžiama ūkio subjektams, kurie pasirinko taikyti šią 1-ajame TFAS numatytą išimtį, vertinti sukauptus valiutos perskaičiavimo skirtumus naudojant patronuojančiosios įmonės apskaitytas sumas, remiantis patronuojančiosios įmonės TFAS taikymo pradžios data. 1-ojo TFAS pataisa leidžiama taikyti pirmiau minėtą išimtį ir sukauptiems valiutos perskaičiavimo skirtumams tam, kad būtų sumažintos sąnaudos, patiriamos ūkio subjektų, pirmą kartą rengiančių finansines ataskaitas pagal TFAS. Ši pataisa taip pat taikoma ir asocijuotosioms įmonėms, ir bendrosioms įmonėms, kurios pasirinko taikyti tą pačią 1-ajame TFAS numatytą išimtį.

Panaikintas reikalavimas ūkio subjektams atliekant tikrosios vertės vertinimą neįtraukti pinigų srautų mokesčiams mokėti pagal 41-ąjį TAS. Ši pataisa priimta siekiant suderinamumo su standarto reikalavimu diskontuoti pinigų srautus po apmokestinimo. Šiuo metu Grupė ir Bendrovė vertina, kokios įtakos šios pataisos turės finansinėms ataskaitoms.

c) Standartai, aiškinimai ir jų pataisos, kurie dar nėra patvirtinti Europos Sąjungoje ir kurių Grupė ir Bendrovė nepradėjo taikyti anksčiau laiko

1. 14-asis TFAS „Reguliuojamos atidėjinį sąskaitos“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau). Šiuo standartu leidžiama pirmą kartą standartus taikantiems ūkio subjektams toliau pripažinti sumas, susijusias su tarifo reguliavimu, pagal anksčiau jų taikytus BAP reikalavimus tuomet, kai pradėdami taikyti TFAS. Tačiau siekiant, kad būtų galima lengviau palyginti su ūkio subjektais, kurie jau taiko TFAS ir nepripažįsta tokių sumų, šiuo standartu reikalaujama, kad tarifo reguliavimo įtaka būtų pateikiama atskirai nuo kitų straipsnių. Ūkio subjektas, kuris jau teikia pagal TFAS parengtas finansines ataskaitas, negali taikyti šio standarto. Grupei ir Bendrovei neaktualios šio standarto naujos nuostatos, nes perėjimas prie TFAS įvykęs ankstesniais laikotarpiais.

2. 10-ojo TFAS ir 28-ojo TAS pataisos - „Turto pardavimas ar įnašai tarp investuotojo ir jo asocijuotosios įmonės ar bendrosios įmonės“ (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems data, kurią nustatys TASV, arba vėliau). Šiose pataisose aptariamas neatitikimas tarp 10-ojo TFAS ir 28-ojo TAS reikalavimų, susijusių su turto pardavimu ar įnašais tarp investuotojo ir jo asocijuotosios įmonės arba bendrosios įmonės. Pagrindinė šių pataisų pasekmė yra ta, kad visa pelno ar nuostolio suma pripažįstama tuomet, kai sandoris apima verslą. Pelnas ar nuostolis pripažįstami iš dalies tuomet, kai sandoris apima turtą, kuris nėra verslas, net jei šis turtas priklauso patronuojamajai įmonei. Grupės ir Bendrovės vertinimu, šios pataisos neturės reikšmingos įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

3. 1-ojo TFAS pataisos „Įsipareigojimų priskyrimas trumpalaikiams arba ilgalaikiams“ - (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2022 m. sausio 1 d. arba vėliau. Reaguojant į COVID-19 pandemiją, įsigaliojimo data buvo atidėta vieneriems metams, siekiant įmonėms suteikti daugiau laiko įgyvendinti pakeistose gairėse numatytus klasifikavimo pasikeitimus). Šiomis siauros apimties pataisomis patikslinama, kad įsipareigojimai skirstomi į trumpalaikius arba ilgalaikius, atsižvelgiant į teises, kurios egzistuoja atskaitinio laikotarpio pabaigoje. Įsipareigojimai yra ilgalaikiai, jeigu ūkio subjektas atskaitinio laikotarpio pabaigoje turi esminę teisę atidėti įsipareigojimo įvykdymą ne mažiau nei 12 mėnesių. Gairėse nebereikalaujama, kad ši teisė būtų besąlyginė. Vadovybės lūkesčiai, susiję su tuo, ar ji vėliau pasinaudos teise atidėti įsipareigojimo įvykdymą, neturi įtakos įsipareigojimų klasifikavimui. Teisė atidėti įsipareigojimo įvykdymą egzistuoja tik tuomet, jeigu ūkio subjektas atitinka visas atitinkamas sąlygas atskaitinio laikotarpio pabaigoje. Įsipareigojimas priskiriamas trumpalaikiam, jeigu sąlyga pažeidžiama finansinių atskaitų parengimo data arba iki šios datos, net jeigu iš paskolos davėjo po atskaitinio laikotarpio pabaigos gaunamas tokios sąlygos atsisakymas. Priešingu atveju, paskola klasifikuojama kaip ilgalaikė, jeigu paskolos sąlyga pažeidžiama tik po atskaitinio laikotarpio pabaigos. Be to, pataisomis patikslinami skolos, kurių bendrovė gali apmokėti konvertuodama

ją į nuosavą kapitalą, klasifikavimo reikalavimai. „Apmokėjimas“ apibrėžiamas kaip įsipareigojimo išnykimas atsiskaičius pinigais, kitais ekonominę naudą teikiančiais ištekliais arba ūkio subjektui priklausančiomis nuosavybės priemonėmis Šiuo metu Grupė ir Bendrovė vertina, kokios įtakos šios pataisos turės finansinėms ataskaitoms.

4. 1-ojo TAS ir 2-osios TFAS taikymo praktikoje rekomendacijos pataisos - „Apskaitos politikos atskleidimas“ (paskelbtos 2021 m. vasario 12 d. ir taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2023 m. sausio 1 d. arba vėliau). 1-ojo TAS pataisomis reikalaujama, kad įmonės atskleistų reikšmingą apskaitos politikos informaciją, o ne svarbius apskaitos politikos principus. Pataisoje pateikta reikšmingos apskaitos politikos informacijos apibrėžtis, pateikti apskaitos politikos informacijos, kuri tikėtina, bus laikoma reikšminga ūkio subjekto finansinėms ataskaitoms, pavyzdžiai, taip pat išaiškinta, kad apskaitos politikos informacija laikoma reikšminga, jeigu be jos finansinių ataskaitų naudotojai negalėtų suprasti kitos finansinėse ataskaitose atskleistos reikšmingos informacijos. 1-ojo TAS pataisose išaiškinta, kad nebūtina atskleisti nereikšmingos apskaitos politikos informacijos. Tačiau, jeigu ji atskleidžiama, ji neturėtų užgožti reikšmingos apskaitos politikos informacijos. Kartu su šia pataisa buvo atlikta 2-osios TFAS taikymo praktikoje rekomendacijos „Priimami sprendimai dėl reikšmingumo“ pataisa, kurioje pateiktos gairės, kaip taikyti reikšmingumo koncepciją apskaitos politikos atskleidimams. Šiuo metu Grupė ir Bendrovė vertina, kokios įtakos šios pataisos turės finansinėms ataskaitoms.

5. 8-ojo TAS pataisos - „Apskaitinių įverčių apibrėžimas“ (paskelbtos 2021 m. vasario 12 d. ir taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2023 m. sausio 1 d. arba vėliau). 8-ojo TAS pataisose išaiškinta, kaip įmonės turėtų atskirti apskaitos politikos pakeitimus nuo apskaitinių įverčių pakeitimų. Šiuo metu Grupė ir Bendrovė vertina, kokios įtakos šios pataisos turės finansinėms ataskaitoms.

6. Atidėtas pelno mokestis, susijęs su iš vieno sandorio kylančiu turto ir įsipareigojimais - 12-ojo TAS pataisos (paskelbtos 2021 m. gegužės 7 d. ir taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2023 m. sausio 1 d. arba vėliau). 12-ojo TAS pataisose nurodyta, kaip apskaityti atidėtąjį pelno mokestį nuo tokių sandorių kaip nuoma ir eksploatavimo nutraukimo įsipareigojimai. Esant nurodytoms aplinkybėms, ūkio subjektams leidžiama nepripažinti atidėtojo pelno mokesčio tuomet, kai jie pripažįsta turtą ar įsipareigojimus pirmą kartą. Pataisomis patikslinama, kad išimtis nėra taikoma ir ūkio subjektai privalo pripažinti atidėtąjį pelno mokestį nuo tokių sandorių. Pataisomis reikalaujama, kad įmonės pripažintų atidėtąjį pelno mokestį nuo sandorių, iš kurių pirminio pripažinimo metu atsiranda vienodos apmokestinamųjų ir įskaitomųjų laikinųjų skirtumų sumos. Šiuo metu Grupė ir Bendrovė vertina, kokios įtakos šios pataisos turės finansinėms ataskaitoms.

2.2 Finansinių ataskaitų valiuta

Finansinėje ataskaitoje visos sumos yra įvertintos ir pateiktos Lietuvos Respublikos nacionaline valiuta, eurai.

2.3 Konsolidavimo principai

Dukterinė įmonė - tai tokia įmonė, kurią tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoja Bendrovė. Bendrovė kontroliuoja ūkio subjektą, kai gali arba turi teisę gauti kintamą grąžą iš savo ryšio su ūkio subjektu, į kurį investuojama, ir gali paveikti šią grąžą, naudodamasi savo galia valdyti ūkio subjektą, į kurį investuojama.

Grupės konsoliduotos finansinės ataskaitos apima AB „Amber Grid“ ir jos dukterinę įmonę UAB „GET Baltic“. UAB „GET Baltic“ finansinės ataskaitos yra parengtos taikant tokias pačias apskaitos politikas ir apima tokį patį ataskaitinį laikotarpį, kaip ir patronuojančios įmonės finansinės ataskaitos.

Dukterinė įmonė yra konsoliduojama nuo datos, kai jos efektyvi tiesioginė ar netiesioginė kontrolė pereina Bendrovei ir nebekonsoliduojama nuo datos, kai ši kontrolė prarandama. Visi tarpusavio sandoriai, likučiai ir nerealizuotas sandorių pelnas ar nuostoliai tarp Grupės įmonių yra eliminuojami.

2.4 Investicijos į dukterinę įmonę Bendrovės atskirose finansinėse ataskaitose

Investicijos į dukterines įmones patronuojančios įmonės finansinėse ataskaitose yra apskaitytos įsigijimo savikaina, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, kai investicijos apskaitinė vertė patronuojančios įmonės balanse viršija tikėtiną atsiperkamąją vertę.

2.5 Nematerialusis turtas

Grupės ir Bendrovės nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei yra tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė gaus su šiuo turto susijusią ekonominę naudą ateityje (ne trumpiau nei vienerius metus) ir jei turto vertė gali būti patikimai įvertinta. Ilgalaikis nematerialusis turtas yra pripažįstamas įsigijimo verte, žr. 5 pastabą.

Nematerialiojo turto, išskyrus turtą su neribotu naudojimo laikotarpiu, naudingas tarnavimo laikotarpis 4 - 8 metai.

Po pradinio pripažinimo nematerialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą amortizaciją ir vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra. Prestižas pirminio pripažinimo metu įvertinamas kaip teigiamas skirtumas tarp įsigijimo savikainos ir įsigyto grynojo turto vertės bei po pradinio pripažinimo metu apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą vertės sumažėjimą, jei toks yra.

Nematerialusis turtas yra amortizuojamas tiesiogiai proporcingu metodu per numatytą naudingo tarnavimo laiką. Naudingo tarnavimo laikas, likvidacinė vertė ir amortizacijos metodas yra kasmet peržiūrimi, užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ilgalaikio nematerialiojo turto naudojimo pobūdį. Nematerialųjį turtą daugiausia sudaro Grupės ir Bendrovės veikloje naudojama programinė įranga, licencijos ir kitas nematerialusis turtas.

Specialiosios žemės naudojimo sąlygos (apsaugos zonos)

Sudarydama finansines ataskaitas už finansinius metus, pasibaigusius 2020 m. gruodžio 31 d., Bendrovė nematerialiu turto pripažino įsipareigojimą įregistruoti ir teisę naudoti trečiųjų asmenų žemės sklypus specialiuoju žemės naudojimo sąlygų pagrindu. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos, tai tokios sąlygos, pagal kurias, atsižvelgiant į žemės sklypo geografinę padėtį, pagrindinę naudojimo paskirtį ir būdą bei aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos saugos poreikius, žemės sklypams gali būti taikomi tam tikri veiklos ribojimai bei draudimai. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos galioja, kol yra objektas, dėl kurio nustatytos apsaugos zonos, nepriklausomai nuo objekto fizinės būklės arba specialiosios žemės naudojimo sąlygos gali būti nustatomos, ketinant įgyvendinti projektą. Specialios sąlygos taikomos neribotą laiką. Atsižvelgiant į tai, kad nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas yra neribotas, turtas neamortizuojamas. Naudingo tarnavimo laikas nėra ribotas, kadangi specialiosios sąlygos nustatomos žemės sklypams neterminuotam laikui.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų (apsaugos zonų) įregistravimo įsipareigojimų yra suformuotas ilgalaikis įsipareigojimų atidėjinys pagal TAS 37 (žr. 3.3 ir 17 pastabą).

2.6 Ilgalaikis materialusis turtas

Turtas priskiriamas ilgalaikiam materialiajam turtui, jeigu jo tarnavimo trukmė yra ilgesnė nei vieneri metai.

Bendrovės ilgalaikis materialusis turtas yra apskaitomas perkainota verte, nustatyta remiantis periodiškai, ne rečiau kaip kartą per 5 metus, atliekamais turto vertinimais, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius. žr. 6 pastabą.

Turto vertės sumažėjimas alokuojamas visiems pinigais kuriantiems turto vienetais proporcingai jų balansinei likutinei vertei.

Visas sukauptas nusidėvėjimas bei vertės sumažėjimas perkainojimo metu yra sudengiamas su bendrąja turto verte ir likusi suma koreguojama iki perkainotos turto vertės.

Pirmojo ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo metu susidariusi apskaitinės vertės padidėjimo suma yra didinamas perkainojimo rezervas nuosavame kapitale, o vertės sumažėjimo suma yra apskaitoma per pelno (nuostolių) straipsnį. Dėl vėlesnio turto perkainojimo susidariusi apskaitinės turto vertės sumažėjimo suma, kuri padengia ankstesnius to paties turto vertės padidėjimus, tiesiogiai mažina perkainojimo rezervą nuosavame kapitale, o visi kiti sumažėjimai apskaitomi per pelno (nuostolių) straipsnį. Vertės padidėjimas, kuris padengia ankstesnius vertės sumažėjimus, apskaitomas per pelno (nuostolių) straipsnį. Visi kiti vertės padidėjimai vėlesnių perkainojimų metu yra apskaitomi perkainojimų rezerve. Kiekvienais metais skirtumas tarp perkainoto turto nusidėvėjimo, parodyto bendrųjų pajamų ataskaitoje, bei nusidėvėjimo, apskaičiuoto remiantis turto pradine verte, perkeliamas iš perkainojimo rezervo į nepaskirstytąjį pelną, įvertinus atidėtojo pelno mokesčio poveikį. Taip pat pardavus arba nurašius turto vienetą, bet koks su šiuo turto susijęs perkainojimo rezervo likutis yra perkeliamas į nepaskirstytąjį pelną.

Į ilgalaikio materialiojo turto savikainą įtraukiamos palūkanų ir kitos skolinimosi išlaidos (banko administravimo mokestis ir pan.), jeigu jos yra tiesiogiai priskiriamos ilgo parengimo turto įsigijimui. Ilgo parengimo turto traktuojame tokį turtą, kuris vystomas pagal projektą, kurio vertė ne mažesnė nei 1 mln. eurų ir kurio parengimas naudojimu ar pardavimui trunka ne trumpiau kaip 12 mėnesių. Skolinimosi išlaidos, kurios priskiriamos ilgo parengimo turto įsigijimui, kapitalizuojamos kaip to turto savikainos dalis. Skolinimosi išlaidos pradedamos kapitalizuoti tada, kai patiriamos išlaidos ilgo parengimo turtui pasigaminti arba įsigyti (sumokamas avansas arba apmokami darbai pagal pasirašytą aktą apie atliktus darbus ir jų vertę) ir baigiamos kapitalizuoti, kai iš esmės baigta visa veikla, būtina ilgo

parengimo turtui parengti numatomam naudojimui ar pardavimui (pasirašomas statinio pripažinimo tinkamu naudoti aktas). Nustatant kapitalizuoti tinkamą skolinimosi išlaidų sumą, išlaidoms, patirtoms įsigyjant ilgo parengimo turtą, taikoma kapitalizacijos norma.

Kintamieji mokėjimai, priklausantys nuo būsimų įvykių, neįtraukiami į turto balansinę vertę turto parengimo naudoti momentu ir šiems mokėjimams nepripažįstamas joks įsipareigojimas. Kintamieji mokėjimai kapitalizuojami ir pripažįstami turto savikainos dalimi tada, kai jie yra atliekami.

Ilgalaikiam materialiajam turtui priskiriamas minimalus gamtinių dujų kiekis vamzdyne, kuris yra reikalingas užtikrinti perdavimo sistemos funkcionalumą (t.y. turi būti įpūstas, tam, kad perdavimo sistema pradėtų funkcionuoti) prie skaičiuotinių bazinių sąlygų (sistemos naudotojams visuose išėjimo taškuose užtikrinamas 25 bar slėgis). Šios turto dalies nusidėvėjimas neskaičiuojamas, nes vamzdyno naudingo tarnavimo pabaigoje didžiąją dalį šių gamtinių dujų bus galima parduoti ir todėl jų vertė sudaro vamzdyno likvidacinę vertę.

Avarijų šalinimo rezervinės atsargos, kurios atitinka ilgalaikio turto kriterijus, klasifikuojamos kaip ilgalaikis materialusis turtas. Remonto, priežiūros ir avarijų likvidavimo metu nurašytų atsargų vertė apskaitoma pelno (nuostolių) ataskaitoje arba didinama jų verte remontuojamo turto vertė.

Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą per tokį naudingo tarnavimo laiką:

Žemė	-
Pastatai	25 - 60 metų.
Kiti statiniai ir inžineriniai tinklai	18 - 25 metų.
Dujotiekiai ir jų įrenginiai	55 - 70 metų.
Mašinos ir įrenginiai	5 - 25 metų.
Transporto priemonės	7 metai.
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	4 - 10 metų.

Naudingo tarnavimo laikas, likvidacinės vertės ir nusidėvėjimo metodas yra kasmet peržiūrimi užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ekonominę naudą, naudojant ilgalaikį materialųjį turtą.

Bendrovė turi žemę su neribotu naudingo tarnavimo laikotarpiu, todėl ji nėra nudėvima.

Nebaigtos statybos straipsnyje yra apskaitomas statomas ilgalaikis materialusis turtas. Tokio turto įsigijimo savikaina apima projektavimo, statybos darbus, montavimui perduotus įrengimus ir įrangą bei kitas tiesiogines išlaidas. Nebaigtos statybos nusidėvėjimas neskaičiuojamas tol, kol statyba nėra baigta ir turtas neparuoštas naudojimui. Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį turtą klasifikuojami kaip ilgalaikis turtas, nes naudojami ilgalaikėje veikloje ir atvaizduojami nebaigtos statybos balanso straipsnyje.

Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto vertės sumažėjimas

Kiekvieną metinių finansinių ataskaitų datą Grupė ir Bendrovė peržiūri ilgalaikį materialųjį ir nematerialųjį turtą, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė gali būti sumažėjusi. Jei tokių požymių yra, Grupė ir Bendrovė įvertina šio turto atsiperkamąją vertę tam, kad būtų galima įvertinti ilgalaikio turto vertės sumažėjimą (jei toks yra).

Atsiperkamoji vertė yra didesnė iš tikrosios vertės, atėmus pardavimo sąnaudas, ir naudojimo vertės. Įvertinant naudojimo vertę, numatomi būsimieji pinigų srautai yra diskontuojami iki dabartinės vertės, naudojant diskonto normą, įvertintą pagal dabartinės rinkos sąlygas, egzistuojančią pinigų laiko vertę bei su turto susijusią riziką, į kurią nebuvo atsižvelgta įvertinant būsimuosius pinigų srautus.

Jei turto (ar pinigų kuriančio vieneto) įvertinta atsiperkamoji vertė yra mažesnė nei šio turto apskaitinė vertė, apskaitinė turto vertė sumažinama iki atsiperkamosios šio turto (ar pinigų kuriančio vieneto) vertės. Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo pripažįstami iš karto pelno (nuostolių) straipsnyje, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Tuo atveju, nuostoliai dėl vertės sumažėjimo yra apskaitomi kaip perkainojimo rezervo sumažėjimas.

Jei po nuostolių dėl vertės sumažėjimo pripažinimo turto vertė vėliau padidėja, apskaitinė turto (pinigų kuriančio vieneto) vertė padidinama iki naujai paskaičiuotos turto atsiperkamosios vertės, bet taip, kad padidėjimas neviršytų apskaitinės šio turto (pinigų kuriančio vieneto) vertės, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais metais nebūtų buvę pripažinti. Turto vertės sumažėjimo atstatymas pripažįstamas per pelno (nuostolių) straipsnį iš karto, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Pastaruoju atveju, jo vertės sumažėjimo panaikinimas yra apskaitomas kaip perkainojimo rezervo padidėjimas (neviršijant buvusio vertės sumažėjimo sumos dydžio).

2.7 Finansinis turtas

Nuo 2018 m. sausio 1 d., taikant **9 TFAS „Finansinės priemonės“**, Grupė ir Bendrovė finansinį turtą skirsto į žemiau nurodytas 3 naujas kategorijas:

- finansinį turtą, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas amortizuota savikaina;
- finansinį turtą, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis; ir
- finansinį turtą, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais.

Finansinio turto skirstymas po pirminio pripažinimo į aukščiau aprašytas kategorijas remiasi verslo modeliu, kurį Grupė ir Bendrovė taiko valdant finansinį turtą. Finansinio turto grupei taikomas verslo modelis nustatomas lygmeniu, kuriuo matyti, kaip visos finansinio turto grupės kartu valdomos, siekiant konkrečių Grupės ir Bendrovės verslo tikslų. Taikomajam verslo modeliui neturi įtakos Grupės ir Bendrovės vadovybės ketinimai pavienių priemonių atžvilgiu. Grupė ir Bendrovė gali taikyti daugiau nei vieną verslo modelį savo finansiniam turtui valdyti.

Finansiniam turtui valdyti taikomas verslo modelis grindžiamas ne vien tvirtinimu, bet faktais, kuriuos galima matyti iš veiklos, kurią Grupė ir Bendrovė vykdo siekdamas verslo modelio tikslų.

Grupė ir Bendrovė pripažįsta finansinį turtą finansinės būklės ataskaitoje tik tada, kai tampa finansinės priemonės sutarties nuostatų šalimi, finansinio turto pirkimas arba pardavimas pripažįstamas arba jo pripažinimas nutraukiamas, taikant apskaitą pagal prekybos datą.

Pirminio pripažinimo metu Grupė ir Bendrovė finansinį turtą vertina tikrąja verte, išskyrus gautinas prekybos sumas, į kurias neįtrauktas reikšmingas finansavimo komponentas. Kai finansinis turtas vertinamas ne tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais, pirminis finansinio turto įvertinimas apima priemonės tikrąją vertę bei sandorio išlaidas, tiesiogiai priskirtinas prie finansinio turto įsigijimo.

Sandorio išlaidos apima visus mokesčius ir komisinius, kurių Grupė ir Bendrovė nebūtų mokėjusios, jei nebūtų sudariusios finansinės priemonės sutarties.

Jeigu pirminio pripažinimo metu finansinio turto tikroji vertė skiriasi nuo sandorio kainos, tuomet skirtumas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais.

Atsižvelgiant į verslo modelį, taikomą valdant finansinio turto grupę, finansinio turto apskaita yra tokia:

Finansinis turtas, vertinamas amortizuota verte

Grupės ir Bendrovės išduotos paskolos ir gautinos sumos apskaitomos atsižvelgiant į verslo modelį, kurio tikslas - laikyti finansinį turtą siekiant surinkti sutartyje numatytus pinigų srautus, kuriuos gali sudaryti pinigų srautai susiję su pagrindinės skolos dengimu bei palūkanų įplaukais.

Paskolos ir gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas, kuriam nustatyti fiksuoti ar kitaip nustatomi mokėjimai ir kuris nekotiruojamas aktyvioje rinkoje. Jos pripažįstamos trumpalaikiu turtu, išskyrus tas paskolas ir gautinas sumas, kurių grąžinimo terminas yra ilgesnis nei 12 mėnesių po finansinės padėties ataskaitos parengimo dienos; tokiu atveju - paskolos ir gautinos sumos pripažįstamos ilgalaikiu turtu.

Paskolos ir gautinos sumos pradžioje apskaitomos įsigijimo savikaina (gautino atlygio tikrąja verte), o vėliau - amortizuota savikaina, naudojant faktinių palūkanų metodą. Pelnas arba nuostolis pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje tada, kai toks turtas yra nurašomas, sumažėja jo vertė ar jis yra amortizuojamas.

Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte per pelną (nuostolius)

Grupė ir Bendrovė apskaito finansinį turtą, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais, taikant verslo modelį, kurio tikslas pasiekiamas renkant sutartyje numatytus pinigų srautus ir parduodant finansinį turtą.

Grupė ir Bendrovė neturi finansinio turto, laikomo prekybai, kuris įsigijamas siekiant artimiausiu laiku jį parduoti, ir šiai kategorijai priskiria tik finansinį turtą, kuris atsiranda iš verslo ar investicijų perleidimo ir yra ne nuosavybės neapibrėžtas atlygis.

Faktinių palūkanų metodas

Faktinių palūkanų metodas taikomas apskaičiuojant finansinio turto amortizuotą savikainą, taip pat atitinkamu laikotarpiu pelno (nuostolių) ataskaitoje paskirstant palūkanų pajamas.

Faktinių palūkanų norma – norma, kurią taikant apskaičiuotos būsimos pinigų įplaukos tikėtinu finansinio turto galiojimo laikotarpiu, tiksliai diskontuojamos iki finansinio turto bendrosios balansinės vertės, kuri rodo finansinio turto amortizuotą savikainą prieš koregavimą dėl bet kokių atidėjinių nuostoliams. Skaičiuojant faktinių palūkanų normą, Grupė ir Bendrovė vertina tikėtinus pinigų srautus, atsižvelgdamos į visas finansinės priemonės sutarties sąlygas (pvz. išankstinį mokėjimą, pradžią, pasirinkimo pirkti ir panašius pasirinkimo sandorius), bet neatsižvelgdamos į tikėtinus kredito nuostolius. Skaičiuojant įtraukiami visi atlygiai ir kitos sumos, kuriuos sutarties šalys sumokėjo arba gavo viena iš kitos ir kurie yra neatskiriama faktinių palūkanų normos dalis, sandorių sąnaudos, taip pat visos kitos premijos arba nuolaidos. Skaičiuojant faktinių palūkanų normą, daroma prielaida, kad pinigų srautus ir tikėtiną panašių finansinių priemonių grupės galiojimo laikotarpį galima patikimai įvertinti. Kai pinigų srautų arba finansinės priemonės (arba finansinių priemonių grupės) tikėtino galiojimo laikotarpio patikimai įvertinti neįmanoma, Bendrovė naudoja sutartyje numatytus pinigų srautus per visą sutartyje numatytą finansinės priemonės (arba finansinių priemonių grupės) galiojimo laikotarpį.

Tikėtini kredito nuostoliai

Grupės ir Bendrovės patiriami kredito nuostoliai apskaičiuojami, kaip visų sutartyje numatytų pinigų srautų, kuriuos Grupė ir Bendrovė turi gauti pagal sutartį, ir visų pinigų srautų, kuriuos Grupė ir Bendrovė tikisi gauti, skirtumas (t. y. visas pinigų trūkumas), diskontuotas taikant pirminę faktinių palūkanų normą. Pinigų srautus Grupė ir Bendrovė apskaičiuoja atsižvelgdamos į visas finansinės priemonės sutarties sąlygas per tikėtiną tos finansinės priemonės galiojimo laikotarpį, įskaitant turimo užstato arba kitokio kredito vertės didinimo, kuris yra neatskiriama nuo sutarties sąlygų, pinigų srautus.

Tikėtini kredito nuostoliai rodo svertinį kredito nuostolių vidurkį, nustatytą atsižvelgiant į atitinkamą įsipareigojimų neįvykdymo riziką (tikimybę).

Tikėtini galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai - tai tikėtini kredito nuostoliai, susidarantys dėl visų galimų įsipareigojimų neįvykdymo įvykių per laikotarpį nuo finansinio turto pirminio pripažinimo iki vėlesnės, finansinio turto padengimo arba finansinio turto galutinio nurašymo, datos.

Grupė ir Bendrovė siekia, kad tikėtini galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai būtų pripažįstami prieš tai, kai finansinė priemonė tampa laiku neapmokėta. Paprastai kredito rizika reikšmingai padidėja prieš tai, kai finansinė priemonė tampa laiku neapmokėta arba pastebima kitų su skolininku susijusių pradelsimo veiksnių (pvz., restruktūrizacija, bankrotas, kiti kliento ekonominiai sunkumai ir pan.). Todėl, jei nepatiriant daug išlaidų ar pastangų galima gauti pagrįstos ir patikimos informacijos, kuri yra labiau orientuota į ateitį nei į pradelstus mokėjimus, ja būtina remtis vertinant kredito rizikos pasikeitimus.

Tikėtini kredito nuostoliai pripažįstami atsižvelgiant į individualiai arba bendrai įvertintą išduotų paskolų ir prekybos gautinų sumų kredito riziką, kurios vertinimas remiasi visa pagrįsta bei patvirtinta informacija, įskaitant į ateitį orientuotą informaciją.

Prekybos gautinų sumų viso galiojimo laikotarpio tikėtini kredito nuostoliai vertinami atsižvelgiant į kredito rizikos lygį. Individualiai vertinamos skolos, kurių kredito rizikos koncentracijos lygis yra aukštas arba pastebima reikšmingai išaugusi kredito nuostolių tikimybė. Individualaus vertinimo metu analizuojama informacija apie konkretaus skolininko kredito istoriją, finansinę būklę vertinimo datai, įskaitant į ateitį orientuotą informaciją, kuri leistų laiku nustatyti konkretaus skolininko reikšmingą kredito rizikos padidėjimą, tokiu būdu įgalinant priimti sprendimą dėl viso galiojimo laikotarpio kredito nuostolių pripažinimo konkretaus skolininko atžvilgiu.

Prekybos gautinų sumų viso galiojimo laikotarpio tikėtina kredito nuostolių suma pripažįstama gautinų sumų pripažinimo momentu.

Suteikiant paskolą, Grupė ir Bendrovė įvertina ir apskaito dvylikos mėnesių tikėtinus kredito nuostolius. Vėlesniais ataskaitiniais laikotarpiais, nesant reikšmingo kredito rizikos padidėjimo, susijusio su paskolos gavėju, Grupė ir Bendrovė koreguoja dvylikos mėnesių tikėtinų kredito nuostolių likutį, atsižvelgiant į vertinimo datai likusią nepadengtą paskolos sumą. Nustačius, kad paskolos gavėjo finansinė būklė reikšmingai pablogėjo, lyginant su būkle, buvusia paskolos išdavimo metu, Grupė ir Bendrovė apskaito visus paskolos galiojimo laikotarpio tikėtinus kredito nuostolius. Vėliausias momentas, kai Grupė ir Bendrovė pripažįsta visus išduotai paskolai tenkančius tikėtinus galiojimo laikotarpio kredito nuostolius, identifikuojamas, kai skolininkas vėluoja apmokėti eilinę įmoką arba visą

skolą ilgiau negu 30 dienų. Esant kitų įrodymų, Grupė ir Bendrovė apskaito visus išduotai paskolai tenkančius tikėtinus galiojimo laikotarpio kredito nuostolius, neatsižvelgiant į įmokų vėlavimo apmokėti ilgiau negu 30 dienų prielaidą. Paskolos, kurioms apskaičiuojami viso galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai, laikomos dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (credit-impaired) finansiniu turto.

Dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (angl. – credit-impaired) finansinis turtas

Finansinio turto vertė yra sumažėjusi dėl kredito rizikos įvykus vienam arba daugiau įvykių, kurie neigiamai paveikia apskaičiuojamus būsimus to finansinio turto pinigų srautus. Finansinio turto vertės sumažėjimo dėl kredito rizikos įrodymai yra stebėjimais grindžiami duomenys apie šiuos įvykius:

- dideli skolininko finansiniai sunkumai;
- sutarties pažeidimai, pavyzdžiui, laiku neapmokėta skola arba eilinė įmoka;
- skolininkui suteikta nuolaida, kurios skolintojas kitu atveju nebūtų suteikęs dėl ekonominių ar sutartyje nurodytų priežasčių, siejamų su skolininko finansiniais sunkumais;
- išaugusi tikimybė, kad skolininkas bankrutuos arba bus atliktas kitoks finansinis reorganizavimas;
- dėl finansinių sunkumų išnyksta finansinio turto aktyvioji rinka;
- finansinis turtas perkamas arba suteikiamas su didele nuolaida, iš ko matyti patirti kredito nuostoliai.

Finansinio turto vertės sumažėjimą dėl kredito rizikos gali kartu lemti keli įvykiai, kurie gali įvykti vienu metu arba vienas po kito per finansinio turto sutarties galiojimo laikotarpį.

Gautinų paskolų ir prekybos gautinų sumų viso galiojimo tikėtinų kredito nuostolių suma apskaitoma per pelną (nuostolius), naudojant kontrarinę abejotinų gautinų sumų sąskaitą.

Grupė ir Bendrovė nurašo gautinas paskolas ir prekybos gautinas sumas, kai netenka teisės į sutartyje numatytus finansinio turto pinigų srautus.

Finansinio turto pripažinimo nutraukimas

Grupė ir Bendrovė nutraukia finansinio turto pripažinimą kai:

- baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas;
- Grupė ir Bendrovė išlaiko teisę į pinigų srautus, bet prisimta įsipareigojimą sumokėti visą sumą trečiajai šaliai pagal perleidimo sutartį per trumpą laiką; arba
- Grupė ir Bendrovė perleidžia savo teisę gauti pinigines įplaukas iš turto ir/arba (a) perleidžia iš esmės visą su finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą, arba (b) nei perleidžia, nei išlaiko su finansiniu turto susijusios rizikos ir naudos, bet perleidžia šio turto kontrolę;
- jei Grupė ir Bendrovė neišlaikė kontrolės, jos nutraukia finansinio turto pripažinimą, o visos perduodant sukurtos arba išlaikytos teisės ir prievolės pripažįstamos atskirai turtu arba įsipareigojimais;
- jei Grupė ir Bendrovė išlaikė kontrolę, jos toliau pripažįsta finansinį turtą tiek, kiek toliau kontroliuoja finansinį turtą.

Vertinant ar Grupė ir Bendrovė išlaikė perduoto turto kontrolę, atsižvelgiama į gavėjo gebėjimą parduoti šį turtą.

Jei gavėjas praktiškai geba parduoti visą turtą nesusijusiai trečiajai šaliai ir atlikti tai vienašališkai, netaikydamas perdavimui papildomų apribojimų, laikoma, kad Grupė ir Bendrovė kontrolės neišlaikė. Visais kitais atvejais Grupė ir Bendrovė kontrolę išlaikė.

Prekybos skolos ir kiti finansiniai įsipareigojimai, paskolos

Finansiniai įsipareigojimai, paskolos

Finansiniai įsipareigojimai, įskaitant paskolas, pradinio pripažinimo metu yra apskaitomi tikrąja verte, atėmus sandorio sudarymo išlaidas.

Vėlesniais laikotarpiais finansiniai įsipareigojimai yra apskaitomi amortizuota savikaina, apskaičiuota naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Palūkanų sąnaudos yra pripažįstamos, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą.

Finansiniai įsipareigojimai priskiriami ilgalaikiams, jei iki finansinės būklės ataskaitos datos sudaryta finansavimo sutartis įrodo, kad įsipareigojimas finansinės būklės ataskaitos sudarymo datai pagal pobūdį buvo ilgalaikis.

Prekybos skolos

Prekybos skolos yra įsipareigojimas apmokėti už prekes ir paslaugas, įsigytas iš tiekėjų įprastinės veiklos metu. Prekybos skolos yra klasifikuojamos kaip trumpalaikiai įsipareigojimai jeigu apmokėjimo terminas sueina per vienerius metus. Priešingu atveju jos yra parodomos kaip ilgalaikiai įsipareigojimai.

Finansinių įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas. Kai vienas esamas finansinis įsipareigojimas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skolintojui, bet kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų finansinių įsipareigojimų verčių pripažįstamas Bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2.8 Atsargos

Atsargos apima atsargines detales, medžiagas ir gamtines dujas vamzdyne, naudojamas veikloje ir paslaugų teikimui. Atsargų sąskaitoje taip pat yra apskaitomos iš nurašyto ilgalaikio materialaus turto gautos tinkamos naudoti atliekos ar metalo laužas.

Atsargos pirminio pripažinimo metu yra apskaitomos įsigijimo savikaina. Vėlesniais laikotarpiais atsargos yra apskaitomos grynąja galimo realizavimo verte arba įsigijimo savikaina – priklausomai nuo to, kuri yra mažesnė.

Atsargų įsigijimo savikaina apima įsigijimo kainą ir susijusius mokesčius, kurie vėliau nėra atgaunami iš mokesčių institucijų, bei tas pridėtinės išlaidas, kurios susidarė gabenant atsargas į dabartinę jų buvimo vietą ir suteikiant joms dabartinę būklę. Kitos išlaidos yra įtraukiamos į atsargų savikainą tik tiek, kiek jos yra susijusios su atsargų pristatymu į vietą ir esama atsargų būkle. Prekybos nuolaidos yra atimamos nustatant įsigijimo savikainą.

Atsargų, išskyrus gamtines dujas, savikaina nustatoma naudojant FIFO metodą, pagal kurį pirmiausia nurašomos anksčiausiai įsigytos tos pačios rūšies atsargos.

Gamtinių dujų vamzdyne atsargų savikaina nustatoma taikant svertinio vidurkio metodą. Vieno gamtinių dujų energijos vieneto (kWh) savikaina taikant svertinio vidurkio metodą apskaičiuojama pagal tokią formulę:

Vieno gamtinių dujų energijos vieneto (kWh) savikaina = (Gamtinių dujų likutis laikotarpio pradžioje (kiekis * kaina) + gamtinių dujų pirkimai per periodą (kiekis * kaina)) / gamtinių dujų kiekio (likutis pradžioje + pirkimai per periodą).

2.9 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus sudaro pinigai banko sąskaitose. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, labai likvidžios investicijos, lengvai konvertuojamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų pradinis terminas neviršija trijų mėnesių, o vertės pokyčių rizika yra labai nežymi.

Jei atsiranda požymių, kad pinigai ir jų ekvivalentai gali būti neatgauti, yra registruojamas vertės sumažėjimas. Vertės sumažėjimas apskaitomas to laikotarpio, kai jis atsirado, pelno/nuostolių ataskaitos veiklos sąnaudose.

2.10 Dotacijos

Dotacija – valstybės ir Europos Sąjungos finansinė ir materialinė parama konkrečiai veiklai. Dotacijoms taip pat priskiriamas ir nemokamai gautas turtas.

Dotacijos yra pripažįstamos apskaitoje, kai Grupė ir Bendrovė atitinka dotacijų sutartyje nustatytas dotacijų skyrimo sąlygas ir yra pakankamas užtikrinimas, kad tokia dotacija bus gauta.

Dotacijos gali būti dviejų rūšių:

- dotacijos, susijusios su turtu;
- dotacijos, susijusios su pajamomis.

Dotacijos, laikomos susijusios su turtu, jeigu Valstybės ir Europos Sąjungos dotacijos yra gautos ilgalaikio turto forma arba yra skirtos ilgalaikiam turtui įsigyti.

Grupėje ir Bendrovėje dotacijos apskaitomos mažinant susijusio turto balansinę vertę. Dotacijos pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje yra pripažįstamos per susijusio turto naudojimo tarnavimo laikotarpį, mažinant nusidėvėjimo sąnaudas.

Sukauptos gautinos dotacijos yra apskaitomos kitose gautinose sumose, kai, vadovaujantis sutartimi, kuria Europos Komisija įsipareigoja finansuoti strateginius projektus, yra gauti tvirti įrodymai, kad finansavimas bus gautas.

Dotacijos, susijusios su pajamomis, gaunamos ataskaitinio ar praėjusio laikotarpio išlaidoms ar negautoms pajamoms kompensuoti, taip pat visos kitos dotacijos, nepriskiriamos dotacijoms, susijusioms su turtu, yra laikomos dotacijomis, susijusiomis su pajamomis. Dotacijų, susijusių su pajamomis, suma pripažįstama panaudota tiek, kiek per ataskaitinį laikotarpį patiriama sąnaudų, kurioms kompensuoti skirta dotacija.

Dotacijos, susijusios su pajamomis, pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai patiriamos susijusios sąnaudos, kurioms kompensuoti buvo skiriama dotacija, didinant kitas pajamas. Jei dotacijų negalima susieti su patirtomis arba būsimųjų laikotarpių sąnaudomis, jos pripažįstamos tuo laikotarpiu, kuriuo gaunamos arba Grupė ir Bendrovė atitinka dotacijų sutartyje nustatytas dotacijų skyrimo sąlygas ir yra pakankamas užtikrinimas, kad tokia dotacija bus gauta.

2.11 Nuomos įsipareigojimai

Nuomos įsipareigojimo pirminis vertinimas

Nuomos įsipareigojimo pirminio vertinimo suma apskaičiuojama kaip pradžios datai nesumokėtų nuomos mokesčių dabartinė vertė.

Nuomos mokėjimai diskontuojami, naudojant papildomo skolinimosi palūkanų normą. Papildomo skolinimosi palūkanų norma nustatoma, įvertinant už kokias palūkanas Grupė ir Bendrovė galėtų pasiskolinti lėšas atitinkamam laikotarpiui tam tikro turto įsigijimui.

Pradžios datą nuomos mokesčiai, įtraukti į nuomos įsipareigojimo vertinimą, apima:

- fiksuotuosius mokesčius, atėmus bet kokias gautinas nuomos paskatas;
- kintamuosius nuomos mokesčius, kurie priklauso nuo indekso ar normos;
- sumas, kurias Grupė ir Bendrovė turėtų mokėti pagal likvidacinės vertės garantijas;
- pasirinkimo pirkti sandorio vykdymo kainą, jei yra pagrįstai žinoma, kad Grupė ir Bendrovė ta pasirinkimo teise pasinaudos;
- baudas už nuomos nutraukimą, jeigu daroma prielaida, kad per nuomos laikotarpį Grupė ir Bendrovė pasinaudos pasirinkimo teise nutraukti nuomą.

Nuomos įsipareigojimo vėlesnis vertinimas

Po pirminio pripažinimo Grupės ir Bendrovės nuomos įsipareigojimo vertės pokytis atliekamas:

- padidinus įsipareigojimo vertę apskaičiuotomis palūkanomis;
- sumažinus balansinę vertę atliktais nuomos mokėjimais;
- pakartotinai atlikus įsipareigojimo vertinimą dėl nuomos pakeitimų, ar peržiūrėtų mokesčių.

Nuomos įsipareigojimo palūkanos kiekvienu laikotarpiu per nuomos laikotarpį yra suma, dėl kurios susidaro pastovi periodinė palūkanų norma likusiai nuomos įsipareigojimo sumai. Periodinė palūkanų norma yra diskonto norma, arba, jei taikoma, peržiūrėta diskonto norma.

Nuomos įsipareigojimo pakartotinis vertinimas

Po pirminio pripažinimo, pakartotinai įvertinamas nuomos įsipareigojimas, kad būtų atsižvelgta į nuomos mokesčių pakeitimus. Grupė ir Bendrovė dėl nuomos įsipareigojimo pakartotinio įvertinimo taip pat koreguoja naudojimo teise valdomo turto vertę. Jeigu naudojimo teise valdomo turto balansinė vertė sumažinta iki nulio ir dar sumažinamas

nuomos įsipareigojimas, bet kokią likusią pakartotinio įvertinimo sumą Grupė ir Bendrovė pripažįsta pelnu arba nuostoliais.

Peržiūrėta diskonto norma

Grupė ir Bendrovė pakartotinai įvertina nuomos įsipareigojimą diskontuodama peržiūrėtus nuomos mokesčius, naudodama peržiūrėtą diskonto normą, jeigu pasikeičia nuomos laikotarpis. Grupė ir Bendrovė apskaičiuoja peržiūrėtus nuomos mokesčius, remdamasi peržiūrėtu nuomos laikotarpiu arba kai pasikeičia pasirinkimo teisės pirkti nuomojamą turtą vertinimas, atsižvelgiant į įvykius ir aplinkybes, pasirinkimo teisės pirkti kontekste.

Pasikeitus nuomos laikotarpiui ar pasikeitus pasirinkimo teisės pirkti vertinimui, Grupė ir Bendrovė nustato peržiūrėtą diskonto normą kaip nuomininko papildomo skolinimosi palūkanų normą pakartotinio įvertinimo datą.

Nepakeista diskonto norma

Grupė ir Bendrovė nustato peržiūrėtus nuomos mokesčius likusiam nuomos laikotarpiui, remdamasi peržiūrėtais sutartyje numatytais mokėjimais.

Diskontuodama peržiūrėtus nuomos mokesčius, Grupė ir Bendrovė naudoja nepakeistą diskonto normą, nebent nuomos mokesčiai pasikeičia dėl kintamųjų palūkanų normų pasikeitimo. Tokiu atveju Grupė ir Bendrovė naudoja peržiūrėtą diskonto normą, kuri parodo palūkanų normos pokyčius.

Nuomos pakeitimai

Grupė ir Bendrovė nuomos pakeitimą apskaito kaip atskirą nuomą, jeigu įvykdomos abi šios sąlygos:

- dėl pakeitimo padidėja nuomos apimtis, nes papildomai suteikiama teisė naudoti vieną ar daugiau nuomojamo turto objektų; ir
 - atlygis už nuomą padidėja suma, kuri atitinka atskirą apimties padidėjimo kainą ir bet kokius tos atskiros kainos koregavimus, siekiant atsižvelgti į konkrečios sutarties aplinkybes.
- Kai nuomos pakeitimas neapskaitomas kaip atskira nuoma, pakeitimo įsigaliojimo datą Grupė ir Bendrovė:
- paskirsto atlygį pakeistoje sutartyje;
 - nustato pakeistos nuomos terminą; ir
 - pakartotinai įvertina nuomos įsipareigojimą, diskontuodama peržiūrėtus nuomos mokesčius, naudodama peržiūrėtą diskonto normą.

Kai nuomos pakeitimas neapskaitomas kaip atskira nuoma, Grupė ir Bendrovė apskaito nuomos įsipareigojimo koregavimą:

- sumažindama naudojimo teise valdomo turto balansinę vertę, kad būtų atsižvelgta į visišką ar dalinį nuomos nutraukimą dėl nuomos pakeitimų, kuriais sumažinama nuomos apimtis. Bet kokį pelną arba nuostolius, susijusius su visišku ar daliniu nuomos nutraukimu, Grupė ir Bendrovė pripažįsta pelnu arba nuostoliais;
- atitinkamai koreguojamas naudojimo teise valdomas turtas dėl visų kitų nuomos pakeitimų.

Grupė ir Bendrovė nuomos įsipareigojimus pateikia atskirai nuo kitų įsipareigojimų finansinės būklės ataskaitoje. Nuomos įsipareigojimo palūkanų sąnaudos pateikiamos atskirai nuo naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimo. Nuomos įsipareigojimo palūkanų sąnaudos yra finansinių sąnaudų komponentas, pateikiamas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2.12 Ilgalaikės išmokos darbuotojams

(a) Socialinio draudimo įmokos

Grupė ir Bendrovė moka socialinio draudimo įmokas į Valstybinį socialinio draudimo fondą (toliau - Fondas) už savo darbuotojus pagal nustatytą įmokų planą ir vadovaujantis šalies įstatymų reikalavimais. Nustatytą įmokų planas - tai

planas, pagal kurį Grupė ir Bendrovė moka nustatytą dydžio įmokas ir ateityje neturės jokio teisinio ar konstruktyvaus įsipareigojimo ir toliau mokėti šias įmokas, jeigu Fondas neturės pakankamai turto, kad galėtų visiems darbuotojams sumokėti išmokas, susijusias su tarnyba dabartiniu ar ankstesniais laikotarpiais. Socialinio draudimo įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal kaupimo principą ir priskiriamos darbuotojų darbo užmokesčio sąnaudoms.

(b) Premijų planai

Grupė ir Bendrovė pripažįsta įsipareigojimą ir premijų sąnaudas, kuomet turi sutartinį įsipareigojimą arba praeityje buvo taikoma praktika, sukūrusi konstruktyvų įsipareigojimą.

(c) Išmokos darbuotojams išeinant į pensiją sulaukus pensinio amžiaus

Kiekvienam Grupės ir Bendrovės darbuotojui, išeinančiam iš darbo sulaukus pensinio amžiaus, išmokama pagal Lietuvos Respublikos įstatymus nustatyto dydžio išmoka. Išmokų darbuotojams įsipareigojimas pripažįstamas balanse ir atspindi tų išmokų dabartinę vertę finansinių ataskaitų sudarymo dieną. Aprašytas ilgalaikis išmokų darbuotojams įsipareigojimas finansinių ataskaitų sudarymo dieną yra apskaičiuojamas remiantis aktuariniais įvertinimais, taikant planuojamo sąlyginio vieneto metodą. Nustatytos ilgalaikės išmokos įsipareigojimo dabartinė vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, naudojant palūkanų normas, nustatytas vyriausybės obligacijoms, kurios išreikštos tokia valiuta, kuria bus sumokėtos išmokos darbuotojams ir kurių terminas panašus į susijusio įsipareigojimo terminą.

2.13 Atidėjiniai

Atidėjiniai formuojami, kai Grupė ir Bendrovė turi teisinį įsipareigojimą ar neatšaukiamą pasižadėjimą, ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ekonominę naudą teikiantys išteklių, ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Atidėjiniai pripažįstami įvertintai išlaidų sumai, kuri yra reikalinga įsipareigojimui padengti („tikėtina vertė“). Jei pinigų laiko vertė yra reikšminga, atidėjiniai yra diskontuojami naudojant efektyvią laikotarpio palūkanų normą (prieš mokesčius), jei reikia, atsižvelgiant į konkrečią įsipareigojimui specifinę riziką. Kai naudojamas diskontavimo metodas, atidėjinio balansinė vertė didėja kiekvieną laikotarpį, siekiant atspindėti praėjusį laiką. Toks didėjimas pripažįstamas kaip skolinimosi išlaidos.

Kiekvieną finansinės būklės ataskaitos datą atidėjiniai yra peržiūrimi ir koreguojami priklausomai nuo pasikeitusių aplinkybių. Jeigu atidėjinio suma buvo diskontuota, kiekvienu ataskaitiniu laikotarpiu atstatoma dalis yra lygi diskontavimo efektui (palūkanų sąnaudos). Jei pasikeitė aplinkybės ir atidėjinio nebereikia, atidėjinys yra atstatomas pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje per tą sąnaudų eilutę, kurioje jis buvo apskaitytas suformavimo metu.

Atidėjiniai yra klasifikuojami, kaip ilgalaikiai įsipareigojimai, jei Grupės ir Bendrovės vadovybė tikisi juos padengti vėliau negu po dvylikos mėnesių nuo finansinės būklės ataskaitos datos ir, kaip trumpalaikiai įsipareigojimai, jei Grupės ir Bendrovės vadovybė tikisi juos padengti per laikotarpį, ne ilgesnį negu dvylika mėnesių nuo finansinės būklės ataskaitos datos.

2.14 Pelno mokestis

Pelno mokesčio sąnaudas sudaro einamųjų metų pelno mokesčio ir atidėtojo pelno mokesčio sąnaudos.

Pelno mokestis

Einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos yra apskaičiuotos nuo einamųjų metų pelno prieš apmokestinimą, pakoreguoto tam tikromis apmokestinamojo pelno nemažinančiomis/nedidinančiomis sąnaudomis/pajamomis. Pelno mokesčio sąnaudos apskaičiuojamos naudojant pelno mokesčio tarifą, galiojusį finansinių ataskaitų datą. 2021 metais ir 2020 metais pelno mokesčio tarifas buvo 15%. Einamųjų metų pelno mokestis gali būti mažinamas praėjusių laikotarpių mokestiniais nuostoliais. Mokestiniai nuostoliai gali būti keliami neribotą laikotarpį, išskyrus

nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Toks perkėlimas nutraukiamas, jeigu Grupė ir Bendrovė nebetęsia veiklos, dėl kurios šie nuostoliai susidarė, išskyrus atvejus, kai Grupė ir Bendrovė veiklos nebetęsia dėl nuo jų nepriklausančių priežasčių. Perkeliama atskaitomų mokesčių nuostolių suma negali būti didesnė kaip 70% ataskaitinių metų apmokestinamo pelno sumos. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik tokio paties pobūdžio sandorių pelnu. Bendrovė taip pat gali perimti Grupės įmonių mokesčius nuostolius, jei tenkinami Pelno mokesčio įstatyme nustatyti reikalavimai.

Atidėtasis pelno mokeskis

Atidėtasis pelno mokeskis apskaitomas balansinių įsipareigojimų metodu. Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra pripažįstami būsimų mokesčių tikslais, pažymint skirtumus tarp turimo turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokesstinės bazės. Atidėtųjų mokesčių įsipareigojimai yra pripažįstami visiems laikiniams skirtumams, kurie vėliau didins apmokestinamąjį pelną, o atidėtųjų mokesčių turtas pripažįstamas tik ta dalimi, kuri tikėtinai ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Toks turtas ir įsipareigojimai yra nepripažįstami, jei nesulaukusio su verslo jungimu sandorio metu pripažintas turtas ar įsipareigojimai neįtakoja nei apmokestinamojo, nei finansinio pelno.

Į atidėto pelno mokesčio turto skaičiavimo bazę Grupė įtraukia:

- Ilgalaikio turto vertės sumažėjimą;
- Ilgalaikio turto perkainojimą (vertės sumažėjimą);
- Atsargų vertės sumažėjimą;
- Gautinų sumų vertės sumažėjimą;
- Ilgalaikės išmokos darbuotojams;
- Atostoginių kaupinius;
- Kitas sukauptas sąnaudas;
- Nepanaudotą investicinių projektų mokesstinės lengvatos dalį;
- Nepanaudotus mokesčius nuostolius, kuriais Bendrovė galės pasinaudoti ateityje;
- Kita.

Grupės įmonės atidėtojo mokesčio įsipareigojimą paprastai sudaro šie straipsniai:

- Ilgalaikio turto perkainojimas (vertės padidėjimas);
- Ilgalaikio turto nusidėvėjimo normų skirtumai;
- Palūkanų kapitalizavimo įtaka;
- Kiti.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra peržiūrinamas finansinių ataskaitų sudarymo datai ir yra sumažinamas, jei nėra tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė ateityje turės pakankamai apmokestinamojo pelno šiam turtui realizuoti, iki sumos, kuri tikėtinai ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra įvertinami naudojant mokesčio tarifą, kuris taikomas metų, kuriais šiuos laikinus skirtumus numatoma padengti arba apmokėti, pelno mokesčiui apskaičiuoti.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai užskaitomi tarpusavyje, kai jie yra susiję su pelno mokesčiais, nustatytais tos pačios mokesčių institucijos ir kuomet egzistuoja pagal įstatymą įgyvendinama teisė užskaityti ataskaitinio laikotarpio mokesčių turtą su ataskaitinio laikotarpio mokesčių įsipareigojimu.

Pelno mokeskis ir atidėtasis pelno mokeskis už ataskaitinį laikotarpį

Ataskaitinio laikotarpio ir atidėtasis pelno mokeskis pripažįstami pajamomis ar sąnaudomis ir įtraukiami į laikotarpio

grynąjį pelną ar nuostolį, išskyrus atvejus, kai mokeskis atsiranda iš sandorio ar įvykio, kuris pripažįstamas tiesiogiai nuosavame kapitale ar kitose bendrosiose pajamose. Tuomet mokesčiai taip pat apskaitomi, atitinkamai, nuosavame kapitale ar kitose bendrosiose pajamose.

2.15 Pajamų pripažinimas

Grupės ir Bendrovės pajamų pripažinimas ir vertinimas grindžiamas penkių žingsnių pajamų pripažinimo modeliu, taikomu visoms sutartims su klientais. Grupės ir Bendrovės pajamos pripažįstamos tam tikru momentu arba per tam tikrą laikotarpį, kuriuo įvykdomas veiklos įsipareigojimas, t.y. paslaugų ar prekių kontrolė perduodama klientui.

Grupės pajamas sudaro:

- gamtinių dujų perdavimo ir susijusių paslaugų pajamos;
- SGD terminalo lėšų administravimo pajamos;
- pajamos iš gamtinių dujų biržos operatoriaus veiklos;
- kitos pajamos;
- finansinės veiklos pajamos.

Gamtinių dujų perdavimo ir susijusių paslaugų pajamos

Pajamos iš sistemos naudotojų už gamtinių dujų perdavimo paslaugą, pripažįstamos per laikotarpį, remiantis pateiktais duomenimis apie prie skirstymo sistemos prijungtiems sistemos naudotojams paskirstytus gamtinių dujų kiekius ir su sistemos naudotojais, kurie tiesiogiai prijungti prie perdavimo sistemos, pasirašytais perduotų gamtinių dujų aktais.

Pajamos už gamtinių dujų perdavimo sistemos balansavimą ir disbalanso užmokeskis yra susiję su dujų srautų valdymu, siekiant užtikrinti gamtinių dujų perdavimo sistemos veikimą priimtose slėgio ribose.

Gamtinių dujų techninio balansavimo pajamos yra susiję su dujų atsargų pokyčiais dujotiekyje ir tokių atsargų pardavimas pirkėjui yra pripažįstamas pajamomis tada, kai dujų nuosavybė perduodama pirkėjui.

SGD terminalo lėšų administravimo pajamos

Pagal Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo 5 straipsnio 2 dalies nuostatas Bendrovė vykdo SGD terminalo lėšų administratoriaus funkcijas. SGD terminalo lėšų administravimas vykdomas vadovaujantis VKEKK 2012 m. spalio 9 d. nutarimu Nr. O3-294 patvirtintu Suskystintų gamtinių dujų terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo bei pastoviosios eksploatacijoje sąnaudoms kompensuoti skirtų lėšų administravimo tvarkos aprašu su vėlesniais pakeitimais ir papildymais (pavadinimas pakeistas 2015 m. gruodžio 17 d. VKEKK nutarimu Nr. O3-653 nuo 2015 m. gruodžio 18 d.). Bendrovė, rinkdama ir administruodama SGD terminalo lėšas veikia tik kaip tarpininkas valstybės vardu ir ši veikla Bendrovei nesukuria pajamų /pelno įprastinės veiklos metu. Iš SGD terminalo lėšų mokėtojų surenkamos ir pervedamos SGD terminalo lėšų gavėjams: SGD terminalo operatoriui, paskirtam tiekėjui bei AB „Amber Grid“ SGD terminalo lėšų dalį, skirtą SGD terminalo lėšų administravimo sąnaudoms padengti ir laikomas Bendrovės pajamomis (21 pastaba). SGD terminalo lėšų administravimo suma apskaičiuojama kaip numatomų patirti sąnaudų suma, įvertinus faktiškai patirtas sąnaudas už praėjusius laikotarpius ir nustatoma VERT pažymoje. SGD terminalo lėšos nelaikomos Bendrovės pajamomis / sąnaudomis ir apskaitomos kaip kitos gautinos / kitos mokėtinos sumos ir kitas finansinis turtas.

Pajamos iš gamtinių dujų biržos operatoriaus veiklos

Biržos operatoriaus pajamomis yra pripažįstama už teikiamas paslaugas, organizuojant prekybą biržoje, surinktos sumos, taikant su VERT suderintus paslaugų įkainius:

- Pirminės registracijos įkainis – vienkartinis įkainis, mokamas tapus biržos dalyviu, pripažįstamas pajamomis tam tikru momentu suteikus paslaugą;
- Metinis narystės įkainis – kiekvienais metais mokamas biržos dalyvio fiksuotas įkainis už narystę biržoje. Metinės narystės įkainis mokamas už kalendorinius metus (jei rinkos dalyvis tapo biržos dalyviu metų eigoje, paskaičiuotas

proporcingai likusiam dienų skaičiui). Šios pajamos pripažįstamos per laikotarpį, kuriuo naudojamosi narystės teise;

- Kintamasis prekybos įkainis – eurai už 1 MWh išreikštas įkainis, mokamas sandorį sudariusio biržos dalyvio už biržoje įsigytą ir (ar) parduotą gamtinių dujų kiekį, pripažįstamas pajamomis tam tikru momentu, suteikus paslaugą.

Kitos pajamos

Naujų vartotojų bei gamintojų prijungimo prie dujų perdavimo tinklo prijungimo įmoka

Prisijungimo „paslauga“ yra laikoma vienu įvykdymo įsipareigojimu kartu su būsimomis dujų perdavimo paslaugomis, kaip apibrėžta 15-ajame TFAS „Pajamos iš sutarčių su klientais“, nes prisijungimo mokesčio kainodara yra tiesiogiai susijusi su perdavimo paslaugų kainodara. Todėl pajamos (įskaitant kompensaciją už prisijungimą prie tinklo) yra pripažįstamos pelnu arba nuostoliais per tam tikrą laiką, per Bendrovės pastatyto / pastatyto ir vartotojo kompensuoto turto naudingo tarnavimo laiką (ar tarnavimo laiką).

Gamintojų prijungimo įmokai yra taikomi dotacijų apskaitos principai (TAS 20 „Valstybės dotacijų apskaita ir informacijos apie valstybės paramą atskleidimas“) ir turto įsigijimo vertė yra sumažinama prijungimo įmokos verte.

Bendrovei nuosavybės teise priklausančių infrastruktūros objektų perkėlimas (rekonstravimas) Užsakovo pageidavimu

Bendrovė, esant Užsakovo pageidavimui, vykdo objektų perkėlimo ar rekonstrukcijos darbus ir patiria su tuo susijusias sąnaudas. Tokie perkėlimo darbai nesukuria jokios ekonominės naudos Bendrovei, visos su tokiu perkėlimu susijusios išlaidos yra pilnai kompensuojamos Užsakovo, įsigyjant energetinio objekto perkėlimo paslaugą iš Bendrovės.

Remiantis TFAS ir Bendrovės apskaitos politika, tokie sandoriai Bendrovės gali būti pripažįstami dviem būdais:

1. *Kai perkeliama turta atliktas reikšmingas esamo turto pagerinimas*. Remiantis TAS 16 „Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrenginiai“ nuostatomis, Bendrovės patirtomis perkėlimo išlaidomis didinama esamo turto įsigijimo vertė. Kompensacijai (t.y. perkėlimo įmokai) iš Užsakovo yra pritaikomi dotacijų apskaitos principai (TAS 20 „Valstybės dotacijų apskaita ir informacijos apie valstybės paramą atskleidimas“) ir turto įsigijimo vertė yra sumažinama perkėlimo įmokos verte. Kadangi Užsakovas padengia Bendrovei visas perkėlimo išlaidas pilna apimtimi, tokio sandorio rezultatas Bendrovės pelnui (nuostoliui) yra nulinis, t.y. Bendrovė dėl šio sandorio nepatiria papildomų sąnaudų ir neuždirba papildomų pajamų.

Kai perkeliama turta neatliktas reikšmingas esamo turto pagerinimas. Remiantis TFAS 15 „Pajamos pagal sutartis su klientais“ nuostatomis, Bendrovė uždirba perkėlimo paslaugos pajamas (t.y. pripažįstamos paslaugos suteikimo metu) bei patiria perkėlimo paslaugos sąnaudas (t.y. visos išlaidos, patirtos dėl turto perkėlimo, pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kaip ir perkėlimo paslaugos pajamos). Kadangi Užsakovas padengia Bendrovei visas perkėlimo išlaidas pilna apimtimi, tokio sandorio rezultatas Bendrovės pelnui (nuostoliui) yra nulinis, t.y. Bendrovės uždirbtos pajamos yra lygios patirtoms sąnaudoms.

Pelną iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo, nuomos pajamas, pajamas už kitų prekių pardavimą ir paslaugų teikimą, netesybas ir baudas iš rangovų už ne laiku atliktus darbus dotacijas, susijusias su pajamomis, Grupė apskaito kaip kitas pajamas.

Finansinės veiklos pajamos

Finansinės veiklos pajamoms priskiriamos pajamos, uždirbtos iš Bendrovės finansinės veiklos, tokios kaip pelnas dėl valiutų kursų svyravimo, indėlių palūkanų pajamos, gautos baudos ir delspinigiai už pavėluotus atsiskaitymus, palūkanos už suteiktas paskolas pirkėjams bei pelnas iš investicijų perleidimo ir tikrosios vertės pasikeitimo.

2.16 Užsienio valiutos

Užsienio valiuta išreikšti sandoriai apskaitomi pagal sandorio dieną galiojusį oficialų valiutų keitimo kursą. Pelnas ir nuostoliai iš tokių sandorių bei iš užsienio valiuta išreikšto turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo finansinės ataskaitos sudarymo dieną yra apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje. Tokie likučiai perkainojami pagal atskaitinio laikotarpio pabaigos valiutų keitimo kursą.

2.17 Tikrosios vertės vertinimas

Tikroji vertė yra kaina, kuri gali būti gauta parduodant turą arba sumokėta suma perduodant įsipareigojimą tarp rinkos dalyvių vertinimo dieną. Grupė ir Bendrovė naudoja tokius vertinimo metodus, kurie yra tinkami esamomis sąlygomis ir kuriems yra pakankamai informacijos reikalingos įvertinti tikrajai vertei, maksimuojant atitinkamų stebimų duomenų naudojimą ir minimizuojant nestebimų duomenų naudojimą.

Visas turtas ir įsipareigojimai, kuriems yra pritaikyta tikroji vertė, yra įvertinti ir atskleisti pagal tikrosios vertės hierarchiją, pateiktą žemiau. Hierarchija yra sudaryta remiantis žemiausio lygio duomenimis, kurie yra svarbūs tikrosios vertės nustatymui:

Lygis 1: tokių pačių turto vienetų arba įsipareigojimų kotiruojamos (nekoreguotos) kainos aktyviosiose rinkose;

Lygis 2: vertinimo metodikos, kuriose tiesiogiai ar netiesiogiai stebimi žemiausio lygio duomenys, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę;

Lygis 3: vertinimo metodikos, kuriose nestebimi žemiausio lygio duomenys, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę.

Grupės ir Bendrovės pagrindinis finansinis turtas, neatspindėtas tikrąja verte, yra pinigai ir pinigų ekvivalentai, iš pirkėjų ir kitos gautinos sumos, prekybos ir kitos skolos bei gautos ir suteiktos paskolos.

Tikroji vertė yra apibrėžiama kaip kaina, už kurią vertinimo dieną būtų parduodamas turtas pagal tvarkingą sandorį tarp rinkos dalyvių. Tikroji finansinio turto vertė yra ne mažesnė už sumą, diskontuotą nuo pirmos dienos, kurią gali būti pareikalauta ją sumokėti.

2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d finansinio turto balansinė vertė yra artima jo tikrajai vertei.

2.18 Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami, bet yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ekonominę naudą duodantys ištekliai bus prarasti, yra labai maža.

Neapibrėžtas turtas finansinėje ataskaitoje nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

2.19 Pobalansiniai įvykiai

Pobalansiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Grupės ir Bendrovės padėtį finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną (koreguojantys įvykiai), finansinėse ataskaitose yra atspindimi. Pobalansiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai tai yra reikšminga.

2.20 Tarpusavio užskaitos

Sudarant finansines ataskaitas, turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra užskaitomos tarpusavyje, išskyrus tuos atvejus, kai atskiras standartas specifiskai leidžia arba reikalauja tokio užskaitymo.

3. Apskaitiniai įverčiai ir prielaidos

Rengdama finansines ataskaitas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, vadovybė daro tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie turi įtakos pateiktoms turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumoms bei neapibrėžtumų atskleidimui. Šių finansinių atskaitų reikšmingos sritys, kuriose naudojami įvertinimai, apima

nusidėvėjimą ir ilgalaikio materialiojo turto vertės įvertinimą (3.1, 6 pastabos), atidėtojo pelno mokesčio turtą (3.4 ir 23 pastabos) ir nuomos sutartis (3.5 ir 8 pastabos). Būsimi įvykiai gali pakeisti prielaidas, naudotas atliekant įvertinimus. Tokių įvertinimų pasikeitimų rezultatas bus apskaitomas finansinėje ataskaitoje, kai bus nustatytas.

3.1 Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo poreikio ir vertės sumažėjimo analizė 2021 m. gruodžio 31 d.

Bendrovė perdavimo veiklos segmento ilgalaikį materialųjį turtą apskaito perkainota verte. Bendrovė mažiausiai kartą per metus, įvertina ar yra kokių nors požymių, kad ilgalaikio materialiojo turto vertė gali reikšmingai skirtis nuo jo tikrosios vertės. Jei tokių požymių yra, Bendrovė atlieka vertės sumažėjimo testą ir turto perkainojimą. 2021 m. gruodžio 31 d. perdavimo veiklos segmente nenustatyta reikšmingų pokyčių, todėl perkainavimas nebuvo darytas ir apskaitytas (6 pastaba).

3.2 Atidėjiniai servitutam ir specialiosioms žemės naudojimo sąlygoms (apsaugos zonoms)

2019 m. birželio 6 d., patvirtinus Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą, kuris įsigaliojo nuo 2020 m. sausio 1 d., dalinai pasikeitė teisinis reglamentavimas dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų (įskaitant ne tik apsaugos zonas, bet ir magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijas) taikymo teritorijose (žemei) šalia Bendrovei priklausančių infrastruktūros objektų, o taip pat jų nustatymo, registravimo ir kompensacijų išmokėjimo. Tačiau priėmus įstatymą, nebuvo priimti įstatymą įgyvendinamieji teisės aktai, reglamentuojantys supaprastintas teritorijų, kurios taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatymo, jų įregistravimo, bei kompensacijų mokėjimo procedūras, kurių pagrindu galėtų būti apskaičiuotas resursų poreikis, įskaitant finansinius bendrovių įsipareigojimus. Nesant aiškaus teisinio reglamentavimo, atidėjinys žemės sklypų naudojimo sąlygų įregistravimui, patvirtinus teisės aktą, 2019 m. nebuvo formuojamas. Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo įgyvendinimui būtinas Nekilnojamojo turto kadastro nuostatų pakeitimas įsigaliojo 2020 m. vasario 12 d. Šis pakeitimas numato apsaugos zonų registravimo procesą alternatyviu būdu (išvengiant kadastro duomenų keitimo ir matininkų samdymo). Įstatymu numatyta naujoji magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijų registravimo tvarka turi įsigalioti nuo 2023 m.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų (apsaugos zonų) įregistravimo įsipareigojimui finansinėse ataskaitose už laikotarpį, pasibaigusį 2020 m. gruodžio 31 d. yra suformuotas ilgalaikių įsipareigojimų atidėjinys. Vertinant įsipareigojimo sumą, yra atsižvelgiama į tikėtiną įsipareigojimo įvykdymo terminą. Atidėjinys apsaugos zonų įregistravimo įsipareigojimui pripažintas dabartine verte, planuojamas išlaidas specialiųjų žemės naudojimo sąlygų (apsaugos zonų) įregistravimui, diskontuojant per numatomą įsipareigojimo įvykdymo terminą. 2021 m. gruodžio 31 d. atidėjinio formavimo prielaidos nebuvo keičiamos.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija yra parengusi Kompensacijos dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytose teritorijose, nustatytose tenkinant viešąjį interesą, apskaičiavimo ir išmokėjimo metodiką, kuri įsigaliojo 2020 m. balandžio 8 d. Atsižvelgiant į 2020 m. birželio 18 d. Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos raštą, minėtos metodikos nuostatos galioja tiek esamam tinklui, tiek ir naujai statomam tinklui. Pagal minėtos metodikos nuostatas, kompensacijos už apsaugos zonas būtų mokamos suregistruvus apsaugos zonas, t. y. atsižvelgiant į supaprastintą procedūrą, tai įvyktų po 2023 m. Nustačius ir /ar įregistruvus teritorijas (apsaugos zonas), kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, bus galima apskaičiuoti kompensacijas žemės ir kito nekilnojamojo turto savininkams, naudotojams bei kitiems teisę į kompensacijas turintiems asmenims, pateikusiems prašymus ir nuostolius pagrindžiančius dokumentus, kiekvieną atvejį vertinant individualiai. Kompensacijos dydis yra vertinamojo pobūdžio, atsižvelgiant į sklypo pagrindinę paskirtį, apribojimų apimtį, sklypų savininkų patirtus ir (ar) patiriamus konkrečius prašyme nurodytus nuostolius, pagrįstus juos įrodančiais dokumentais, kitas aplinkybes. Atsižvelgiant į minėtos metodikos reikalavimus bei Bendrovės disponuojamus duomenis, Bendrovė negali patikimai įvertinti ateityje išmokamų kompensacijų už įregistruotas Specialiosios žemės naudojimo sąlygas (apsaugos zonas). Atsižvelgiant į TAS 37 reikalavimus minėtasis įpareigojimas neatitinka atidėjinio pripažinimo reikalavimų, todėl finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas.

3.3 Nefinansinio turto vertės sumažėjimas

Bendrovės nefinansinio turto vertės sumažėjimas yra įvertinamas tuomet, kai įvykiai ar aplinkybės parodo, kad turto vertė gali būti neatgautina. Kai likutinė vertė viršija turto atsiperkamąją vertę, vertės sumažėjimas apskaitomas pelne (nuostolyje). Turto atstatomoji vertė yra turto tikroji vertė, atėmus pardavimo sąnaudas, arba naudojimo vertę, priklausomai nuo to, kuri iš jų yra didesnė. Nustatant turto vertės sumažėjimą, turtas yra sugrupuojamas į mažiausias grupes, kurių atžvilgiu galima nustatyti atskirus pinigų srautus (pinigus kuriančius vienetus). Vertės sumažėjimo, apskaityto ankstesniais laikotarpiais, atstatymas apskaitomas, kai yra požymių, kad pripažinti nuostoliai dėl turto vertės sumažėjimo nebeegzistuoja ar reikšmingai sumažėjo. Atstatymas yra apskaitomas pelne (nuostolyje) tame pačiame straipsnyje, kuriame buvo apskaityti vertės sumažėjimo nuostoliai. Nematerialusis turtas, kurio naudingo tarnavimo laikas yra neapibrėžtas, nėra amortizuojamas, bet yra tikrinamas dėl vertės sumažėjimo kiekvienais metais atskirai arba pinigų generuojančio vieneto lygiu.

3.4 Atidėtojo mokesčio turtas

Atidėtojo mokesčio turtas suformuotas remiantis Bendrovės vertinimu, paremtu ilgalaikėmis prognozėmis, kad Bendrovė ateityje turės pakankamai apmokestinamojo pelno šiam turtui realizuoti. Bendrovė, vykdydama projektus, atitinkančius investicinio projekto sąvoką, nuosekliai taiko pelno mokesčio lengvatą. Bendrovės apmokestinamas pelnas sumažinamas per mokesčių laikotarpį faktiškai patirtų išlaidų nurodytus reikalavimus atitinkančiam turtui įsigyti dydžiu. Jeigu išlaidų suma yra didesnė negu už mokesčių laikotarpį apskaičiuotą apmokestinamojo pelno sumą, šių sumų viršijančios išlaidos gali būti perkeliamos keturis vienas po kito einančius vėlesnius mokesčius laikotarpius apskaičiuotam apmokestinamajam pelnui sumažinti, atitinkamai mažinant perkeliama tokių išlaidų sumą. Bendrovės vertinimu, investicinio projekto lengvata per keturis vienas paskui kitą einančius mokesčius laikotarpius bus pasinaudota pilna apimtimi. Bendrovė uždirbs pakankamai apmokestinamojo pelno šiam turtui realizuoti. 2021 m. gruodžio 31 d. 4.608 tūkst. eurų (2020 m. gruodžio 31 d. - 3.923 tūkst. eurų) pripažinta atidėtojo mokesčio turtu dėl nepanaudotos investicinio projektų lengvatos. Straipsniai įtraukiami į atidėtojo mokesčio turto skaičiavimo bazę žr. 2.14 pastabą.

3.5 Nuomos sutartys

Vertinant naujai pasirašytas sutartis buvo atsižvelgiama, ar sutartis yra nuomos arba apima nuomą, t.y. suteikia teisę kontroliuoti nustatyto turto naudojimą tam tikrą laikotarpį ir sutarties komponentus. Vertinant anksčiau pasirašytas nuomos sutartis, buvo atsižvelgiama, ar naudojimo teise valdomo turto vertė nėra sumažėjusi, pasirinkimo teisės pirkti nuomojamą turtą pasikeitimus, nuomos sutarčių pakeitimus, kitas prielaidas, darančias įtaką nuomos įsipareigojimo vertei. Bendrovės nuomone, požymių dėl naudojimo teise valdomo turto vertės sumažėjimo, pasirinkimo teisės įsigyti nuomojamą turtą vertinimo pasikeitimų nėra. Vertindama biuro patalpų nuomos laikotarpį, Bendrovė vertino, biuro patalpų nuomos sutarties pratęsimo galimybę. Dėl didėjančio žemės nuomos mokesčio, Bendrovė peržiūrėjo žemės nuomos mokesčio mokėjimus ir iš naujo įvertino nuomos teise valdomą turtą ir nuomos įsipareigojimus, žr. 8 pastabą.

4 Informacija pagal segmentus

Grupė išskiria du veiklos segmentus: 1) gamtinių dujų perdavimo veikla ir 2) gamtinių dujų biržos operatorės veikla.

Visas Grupės ilgalaikis turtas yra Lietuvoje, kur vykdoma veikla.

Grupė per 2021 m. 70% (2020 m. - 72%) pajamų uždirbo iš Lietuvos sistemos naudotojų, 27% (2020 m. - 25%) pajamų sudarė pajamos gautos iš dujų transportavimo į gretimas perdavimo sistemas, 2% (2020 m. - 3%) pajamų sudarė gamtinių dujų biržos teikiamų paslaugų pajamos ir 1% iš kitų prekių ir paslaugų teikimo.

Grupės informacija apie segmentus už 2021 m. gruodžio 31 d. pasibaigusį laikotarpį yra pateikta žemiau:

	Perdavimo veikla	Dujų biržos veikla	Iš viso
Pajamos	66.973	1.660	68.633
Pajamos, eliminavus pajamas tarp Grupės įmonių	66.973	1.622	68.595
Veiklos pelnas (nuostoliai)	22.469	745	23.214
Finansinės pajamos (sąnaudos), grynąja verte	(386)	(51)	(437)
Pelnas (nuostolis) prieš apmokestinimą	22.083	694	22.777
Pelno mokestis	547	(113)	434
Grynasis pelnas (nuostoliai)	22.630	581	23.211
Nusidėvėjimas/amortizacijos sąnaudos	(11.882)	(175)	(12.057)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymai	(26)	-	(26)

Grupės informacija apie segmentus už 2020 m. gruodžio 31 d. pasibaigusį laikotarpį yra pateikta žemiau:

	Perdavimo veikla	Dujų biržos veikla	Iš viso
Pajamos	50.831	1.503	52.334
Pajamos, eliminavus pajamas tarp Grupės įmonių	50.831	1.455	52.286
Veiklos pelnas (nuostoliai)	14.157	792	14.949
Finansinės pajamos (sąnaudos), grynąja verte	(360)	(3)	(363)
Pelnas (nuostolis) prieš apmokestinimą	13.797	789	14.586
Pelno mokestis	3.635	(51)	3.584
Grynasis pelnas (nuostoliai)	17.432	738	18.170
Nusidėvėjimas/amortizacijos sąnaudos	(10.934)	(192)	(11.126)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymai	(25)	(15)	(40)

2021 m. gruodžio 31 d., buvo trys Grupės pirkėjai, iš kurių kiekvieno atskirai gautos pardavimo pajamos viršijo 10% visų Bendrovės pajamų ir viso sudarė 42.452 tūkst. eurų. Kaip nurodyta:

Pirkėjas A – 18.350 tūkst. eurų;

Pirkėjas B – 14.177 tūkst. eurų;

Pirkėjas C – 9.924 tūkst. eurų;

2020 m. gruodžio 31 d., buvo trys Grupės pirkėjai, iš kurių kiekvieno atskirai gautos pardavimo pajamos viršijo 10% visų Bendrovės pajamų ir viso sudarė 33.962 tūkst. eurų. Kaip nurodyta:

Pirkėjas A – 12.725 tūkst. eurų;

Pirkėjas B – 12.326 tūkst. eurų;

Pirkėjas C – 8.911 tūkst. eurų.

5 Ilgalaikis nematerialus turtas

Nematerialiojo turto judėjimas per ataskaitinį ir ankstesnius laikotarpius:

	Grupė				
	Patentai, licencijos	Programinė įranga	Kitas nematerialusis turtas	Apsaugos zonos	Iš viso
2019 m. gruodžio 31 d.	104	2.695	110	-	2.909
Įsigijimo (perkainota) vertė	279	3.688	133	-	4.100
Sukaupta amortizacija	(175)	(993)	(23)	-	(1.191)
2019 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	104	2.695	110	-	2.909
Įsigijimai	3	761	133	2.179	3.076
Nurašymai	-	(15)	-	-	(15)
Amortizacija	(39)	(889)	(33)	-	(961)
Dotacijų sudengimas su ilgalaikiu turtu	-	(176)	-	-	(176)
2020 m. gruodžio 31 d.	68	2.376	210	2.179	4.833
Įsigijimo (perkainota) vertė	282	4.258	266	2.179	6.985
Sukaupta amortizacija	(214)	(1.882)	(56)	-	(2.152)
2020 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	68	2.376	210	2.179	4.833
Įsigijimai	10	822	24	-	856
Nurašymai	-	-	-	-	-
Perklasifikavimas	-	479	-	-	479
Amortizacija	(19)	(1.030)	(64)	-	(1.113)
Dotacijų sudengimas su ilgalaikiu turtu	-	(313)	-	-	(313)
2021 m. gruodžio 31 d.	59	2.334	170	2.179	4.742
Įsigijimo (perkainota) vertė	292	5.246	290	2.179	8.007
Sukaupta amortizacija	(233)	(2.912)	(120)	-	(3.265)
2021 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	59	2.334	170	2.179	4.742

Bendrovė					
	Patentai, licencijos	Programinė įranga	Kitas nematerialusis turtas	Apsaugos zonos	Iš viso
2019 m. gruodžio 31 d.	14	2.247	-	-	2.261
Įsigijimo (perkainota) vertė	41	2.972	5	-	3.018
Sukaupta amortizacija	(27)	(725)	(5)	-	(757)
2019 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	14	2.247	-	-	2.261
Įsigijimai	-	719	-	2.179	2.898
Nurašymai	-	-	-	-	-
Amortizacija	(11)	(783)	-	-	(794)
Dotacijų sudengimas su ilgalaikiu turtu	-	(176)	-	-	(176)
2020 m. gruodžio 31 d.	3	2.007	-	2.179	4.189
Įsigijimo (perkainota) vertė	41	3.515	5	2.179	5.740
Sukaupta amortizacija	(38)	(1.508)	(5)	-	(1.551)
2020 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	3	2.007	-	2.179	4.189
Įsigijimai	10	812	-	-	822
Nurašymai	-	-	-	-	-
Perklasifikavimas	-	479	-	-	479
Amortizacija	(4)	(963)	-	-	(967)
Dotacijų sudengimas su ilgalaikiu turtu	-	(313)	-	-	(313)
2021 m. gruodžio 31 d.	9	2.022	-	2.179	4.210
Įsigijimo (perkainota) vertė	51	4.493	5	2.179	6.728
Sukaupta amortizacija	(42)	(2.471)	(5)	-	(2.518)
2021 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	9	2.022	-	2.179	4.210

Dalis Grupės nematerialiojo turto, kurio įsigijimo vertė 2021 m. gruodžio 31 d. buvo 14 tūkst. eurų (2020 m. gruodžio 31 d. - 19 tūkst. eurų), yra visiškai amortizuota, tačiau vis dar naudojama veikloje.

2020 m. gruodžio 31 d. Bendrovė pripažino 2.179 tūkst. eurų atidėjinį ir su tuo susijusį nematerialųjį turtą specialiųjų žemės naudojimo sąlygų (apsaugos zonų) formavimui. Atidėjinys suformuotas remiantis 2020 m. turto kadastro nuostatų pakeitimais, kurie yra būtini LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo numatyta prievolei suformuoti apsaugos zonų registrai iki 2023 m., bei atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2020 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. 1-339 patvirtintą apsaugos zonų rengimo ir tvirtinimo tvarkos aprašą. Atidėjinio diskontavimui pritaikyta 0,62% diskonto norma. 2021 m. gruodžio 31 d. specialiųjų žemės naudojimo sąlygų registravimui buvo panaudota 22 tūkst. eurų (atidėjinio vertės dengimas).

6 Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikio materialiojo turto judėjimas per ataskaitinį ir ankstesnius laikotarpius:

	Grupė							
	Žemė	Pastatai	Statiniai ir įrenginiai	Mašinos ir įrengimai	Transporto priemonės	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2019 m. gruodžio 31 d.	125	5.183	147.770	37.714	773	2.637	7.160	201.362
Įsigijimo (perkainota) vertė	125	5.429	151.885	41.224	992	3.679	7.160	210.494
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(246)	(4.115)	(3.510)	(219)	(1.042)	-	(9.132)
2019 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	125	5.183	147.770	37.714	773	2.637	7.160	201.362
Įsigijimai	-	-	74	12	-	707	88.034	88.827
Perleistas ir nurašytas	-	(10)	(2)	(5)	-	(9)	-	(26)
Parduotas	-	-	-	-	(24)	-	-	(24)
Perklasifikavimas iš atsargų	-	-	130	-	-	-	-	130
Perklasifikavimas į atsargas	-	-	(31)	(1)	-	-	-	(32)
Perklasifikavimai	-	634	2.951	283	-	838	(4.706)	-
Nusidėvėjimas	-	(380)	(4.734)	(3.420)	(207)	(988)	-	(9.729)
Dotacijų sudengimas su ilgalaikiu turtu	-	-	(155)	-	-	(14)	(38.715)	(38.884)
2020 m. gruodžio 31 d.	125	5.427	146.003	34.583	542	3.171	51.773	241.624
Įsigijimo (perkainota) vertė	125	5.807	150.737	38.003	749	4.164	51.773	251.358
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(380)	(4.734)	(3.420)	(207)	(993)	-	(9.734)
2020 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	125	5.427	146.003	34.583	542	3.171	51.773	241.624
Įsigijimai	-	-	-	31	-	603	44.255	44.889
Perleistas ir nurašytas	-	-	-	-	-	(1)	(43)	(44)
Parduotas	-	-	-	-	(1)	(1)	-	(2)
Perklasifikavimas iš atsargų	-	-	29	-	-	-	-	29
Perklasifikavimas į atsargas	-	-	(33)	-	-	(5)	(136)	(174)
Perklasifikavimas į ilgalaikį nematerialųjį turtą	-	-	-	-	-	(479)	-	(479)
Perklasifikavimai	-	1.378	59.310	5.904	-	2.266	(68.858)	-
Nusidėvėjimas	-	(276)	(5.368)	(3.375)	(168)	(1.291)	-	(10.478)
Dotacijų sudengimas su ilgalaikiu turtu	-	-	(1)	-	-	(197)	(19.183)	(19.381)
2021 m. gruodžio 31 d.	125	6.529	199.940	37.143	373	4.066	7.808	255.984
Įsigijimo (perkainota) vertė	125	6.805	205.308	40.518	541	5.363	7.808	266.468
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(276)	(5.368)	(3.375)	(168)	(1,297)	-	(10.484)
2021 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	125	6.529	199.940	37.143	373	4.066	7.808	255.984

Bendrovė

	Žemė	Pastatai	Statiniai ir įrenginiai	Mašinos ir įrengimai	Transporto priemonės	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2019 m. gruodžio 31 d.	125	5.183	147.770	37.714	773	2.634	7.160	201.359
Įsigijimo (perkainota) vertė	125	5.429	151.885	41.224	992	3.672	7.160	210.487
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(246)	(4.115)	(3.510)	(219)	(1.038)	-	(9.128)
2019 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	125	5.183	147.770	37.714	773	2.634	7.160	201.359
Įsigijimai	-	-	74	12	-	705	88.034	88.825
Perleistas ir nurašytas	-	(10)	(2)	(5)	-	(8)	-	(25)
Parduotas	-	-	-	-	(24)	-	-	(24)
Perklasifikavimas iš atsargų	-	-	130	-	-	-	-	130
Perklasifikavimas į atsargas	-	-	(31)	(1)	-	-	-	(32)
Perklasifikavimai	-	634	2.951	283	-	838	(4.706)	-
Nusidėvėjimas	-	(380)	(4.734)	(3.420)	(207)	(988)	-	(9.729)
Dotacijų sudengimas su ilgalaikiu turtu	-	-	(155)	-	-	(14)	(38.715)	(38.884)
2020 m. gruodžio 31 d.	125	5.427	146.003	34.583	542	3.167	51.773	241.620
Įsigijimo (perkainota) vertė	125	6.053	154.852	41.513	968	5.193	51.773	260.477
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(380)	(4.734)	(3.420)	(207)	(988)	-	(9.729)
2020 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	125	5.427	146.003	34.583	542	3.167	51.773	241.620
Įsigijimai	-	-	-	31	-	599	44.255	44.885
Perleistas ir nurašytas	-	-	-	-	-	(1)	(43)	(44)
Parduotas	-	-	-	-	(1)	(1)	-	(2)
Perklasifikavimas iš atsargų	-	-	29	-	-	-	-	29
Perklasifikavimas į atsargas	-	-	(33)	-	-	(5)	(136)	(174)
Perklasifikavimas į ilgalaikį nematerialųjį turtą	-	-	-	-	-	(479)	-	(479)
Perklasifikavimai	-	1.378	59.310	5.904	-	2.266	(68.858)	-
Nusidėvėjimas	-	(276)	(5.368)	(3.375)	(168)	(1.289)	-	(10.476)
Dotacijų sudengimas su ilgalaikiu turtu	-	-	(1)	-	-	(197)	(19.183)	(19.381)
2021 m. gruodžio 31 d.	125	6.529	199.940	37.143	373	4.060	7.808	255.978
Įsigijimo (perkainota) vertė	125	6.805	205.308	40.518	541	5.349	7.808	266.454
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(276)	(5.368)	(3.375)	(168)	(1.289)	-	(10.476)
2021 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	125	6.529	199.940	37.143	373	4.060	7.808	255.978

Dalis Grupės ilgalaikio materialiojo turto, kurio perkainota vertė 2021 m. gruodžio 31 d. buvo lygi 165 tūkst. eurų (2020 m. gruodžio 31 d. - 87 tūkst. eurų), yra visiškai nusidėvėjęs, tačiau vis dar naudojamas veikloje.

2021 m. parengto naudoti turto, kuris perklasifikuotas iš nebaigtos statybos straipsnio, vertė, eliminavus dotacijas, sudaro 68.858 tūkst. Eur, iš kurių 64.862 tūkst. Eur sudaro dujotiekių jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos projekto (GIPL) įgyvendinimo metu įvestas į eksploataciją turtas, 2.680 tūkst. Eur - uždarymo įtaisų keitimo ir proceso automatizavimo, įrengiant nuotolinio valdymo sistemas, rezultatas. Pagal Grupėje taikomą apskaitos politiką į ilgalaikio materialaus turto įsigijimo vertę 2021 m. gruodžio 31 d. nėra įtraukta GIPL kompensacija (toliau - CBCA įmoka), nustatyta vadovaujantis tarpvalstybinio sąnaudų paskirstymo kriterijais. CBCA įmoka laikoma kintamuoju mokesčiumi ir bus pripažįstama ilgalaikio materialaus turto savikainos dalimi, kai kompensacija bus sumokama. Daugiau informacijos apie CBCA įmoką pateikta 29 pastaboje.

Bendrovė per 2021 m. ilgalaikiam turtui priskyrė (kapitalizavo) dalį, t.y. 140 tūkst. eurų (2020 m. - 170 tūkst. eurų) su skolinimusi susijusių sąnaudų (palūkanų). 2021 m. metinė palūkanų kapitalizavimo norma buvo 0,352% (2020 m. - 0,443%).

Ilgalaikio turto vertės patikrinimas 2021 m.

Bendrovė, mažiausiai kartą per metus, įvertina, ar yra požymių, kad ilgalaikio materialiojo turto, apskaitomo perkainota verte, vertė gali reikšmingai skirtis nuo jo tikrosios vertės bei atlieka vertės sumažėjimo testą. Paskutinis Bendrovės ilgalaikio materialaus turto perkainojimas atliktas 2018 m., apskaitytas 37.686 tūkst. eurų turto tikrosios vertės sumažėjimas, kuris alokuotas dujotiekių ir jų technologinių įrenginių turto vienetams.

Ilgalaikio materialaus turto balansinė vertė, jei turtas nebūtų perkainotas, 2020 m. ir 2021 m. gruodžio 31 d. sudarytų:

	Žemė	Pastatai	Statiniai ir įrenginiai	Mašinos ir įrengimai	Transporto priemonės	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2020 m. gruodžio 31 d.	125	6.015	156.867	40.866	542	3.167	51.773	259.355
2021 m. gruodžio 31 d.	125	7.101	210.627	42.579	373	4.061	7.808	272.674

Bendrovės ilgalaikis materialusis turtas 2021 m. gruodžio 31 d. būklei sudaro 255.978 tūkst. eurų, o testuojamo ilgalaikio materialiojo turto, neįskaitant Kiemėnų DAS išplėtimo projekto vertės, sudaro 255.830 tūkst. eurų. Šio turto tikrosios vertės patikrinimas buvo atliktas diskontuotu pajamų metodu, planuojant pinigų srautus iki 2026 m. bei pridėdam diskontuotą tęstinumo vertę po 2026 m.

Bendrovės gamtinių dujų perdavimo veikla yra reguliuojama valstybės, o reguliaciniai sprendimai turi reikšmingą įtaką turto tikrajai vertei. Dujų perdavimo kainas reguliuoja VERT. Reguluojamos veiklos pajamų viršutinės ribos kasmet VERT sprendimu gali būti koreguojamos valstybės reguliuojamos gamtinių dujų perdavimo veiklos pajamų ir kainų nustatymo metodikoje nustatyta tvarka. VERT patvirtinta investicijų grąžos normos nustatymo metodika (toliau - WACC metodika) nustato Bendrovei taikomą investicijų grąžos dydį. Vadovaujantis WACC metodikos nuostatomis, VERT kiekvienais metais tikslina Bendrovei taikomą investicijų grąžos dydį. 2021 m. VERT Bendrovei nustatė 3,94% Investicijų grąžos dydį (2020 m. - 3,86%). Vadovybės vertinimu, reguliavimo aplinkoje 2021 m. reikšmingų pokyčių neįvyko.

Pagrindinės prielaidos, naudotos atliekant tikrosios vertės patikrinimą 2021 m. gruodžio 31 d.:

- diskontuojant pinigų srautus buvo naudota 3,42% diskonto norma;
- 2022-2023 m. taikoma 3,94% VERT nustatyta investicijų grąžos norma, 2024-2025 m., vadovaujantis 2020 m. VERT atnaujinta WACC metodika, taikoma 4,12% investicijų grąžos norma;
- tęstinio srauto vertė nustatoma sulyginus investicijų grąžos normą (4,02% prieš pelno mokesį) su diskonto norma;
- dėl perdavimo apimčių (faktiškai sistemos naudotojų užsakytų didesnių pajėgumų ir kiekių), patirtų sąnaudų, įvertinus veiklos efektyvumą susidaręs 2019 m.-2021 m. Bendrovės reguliuojamas pelnas, viršijantis nustatytą investicijų grąžą, ateityje bus atstatomas mažinant perdavimo kainas sistemos naudotojams (vienkartinis efektas);

e) metinio augimo koeficientas neribotam laikui netaikomas (lygus 0).

Atsižvelgdama į tai, kad reguliavimo aplinkoje 2021 m. neįvyko jokių reikšmingų pokyčių, įvertinus visas aukščiau nurodytas prielaidas ir atlikus tikrosios vertės patikrinimą, Bendrovė nustatė, kad ilgalaikio materialaus turto balansinė vertė 2021 m. gruodžio 31 d. finansinių ataskaitų duomenims reikšmingo vertės pokyčio požymių neturi ir yra artima turto tikrajai vertei. Bendrovės vadovybės nuomone, vienkartiniai Bendrovės gauto reguliuojamo pelno, viršijančio VERT nustatytą investicijų grąžą, svyravimai neturi įtakos ilgalaikio materialiojo turto vertei, todėl vertės pokyčio korekcijos nėra reikalingos apskaitoje.

Didžiausi Grupės nebaigtos statybos objektai 2021 m. gruodžio 31 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d.:

Objektas	2021 m.	2020 m.
	gruodžio 31 d.	gruodžio 31 d.
Dujotiekių jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos projekto įgyvendinimas Lietuvos Respublikos teritorijoje	-	83.799
Kontrolinių įtaisų paleidimo ir priėmimo kamerų įrengimas	10.364	4.446
Dujų perdavimo sistemos operatyvaus technologinio valdymo diegimas	1.487	2.781
Magistralinio dujotiekio Vilnius-Kaunas ir Kaunas-Šakiai jungties statyba	551	551
DSS (5 vnt.) ir DAS (1 vnt.) rekonstrukcija	407	98
Dujotiekių jungties tarp Lietuvos ir Latvijos pajėgumų padidinimas (Kiemėnų DAS išplėtimas) ELLI	148	49
Dujų kompresorinių stočių modernizavimas	798	214
Saulės elektrinių modulių įrengimas	41	9
Kiti	1.215	1.316
Pripažintos dotacijos (sudengimas su ilgalaikiu turtu)	(6.606)	(40.910)
¹⁾ Atimti: nebaigtos statybos sumų vertės sumažėjimas	(597)	(580)
	7.808	51.773

¹⁾ Projekto „Magistralinio dujotiekio Vilnius-Kaunas ir Kaunas-Šakiai jungties statyba“ (teritorijų planavimo ir projektavimo paslaugos) vertės sumažėjimas atliktas 551 tūkst. eurų sumai, nes dujotiekio statyba nukelta vėlesniems laikotarpiams ir atsirado neapibrėžtumų dėl jos finansavimo bei tolimesnio vystymo. Dėl pastato, kuriame įkurtas sistemos valdymo centras rekonstrukcijos darbų sustabdymo suformuotas 29 tūkst. eurų vertės sumažėjimas.

7 Investicijos į dukterinę įmonę

2021 m. gruodžio 31 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d. Bendrovės investicijas sudarė:

Dukterinė įmonė	Išsigijimo vertė	Vertės sumažėjimas	Apskaitinė vertė	Dalies procentas
2021 m. gruodžio 31 d.				
UAB „GET Baltic“	769	-	769	100
Iš viso	769	-	769	
2020 m. gruodžio 31 d.				
UAB „GET Baltic“	769	(94)	675	100
Iš viso	769	(94)	675	

Sudarydama finansines ataskaitas už laikotarpį, pasibaigusį 2020 ir 2021 m. gruodžio 31 d., Bendrovė atliko vertės sumažėjimo testą ir neidentifikavo požymių, rodančių investicijos į dukterinę įmonę vertės sumažėjimą. 2021 m. gruodžio 31 d. anksčiau pripažintas vertės sumažėjimas buvo atstatytas.

8 Naudojimo teise valdomas turtas

Kaip nurodyta žemiau, Grupė ir Bendrovė nuomojasi biuro patalpas, transporto priemones, žemę. Nuomos sutarčių terminai patalpoms - 5-10 metų, transporto priemonėms - 4 metai, žemei - 99 metai. Grupė ir Bendrovė, pripažindama naudojimo teise valdomą turtą ir nuomos įsipareigojimus, nustatydama nuomos terminus vertino sutarčių pratęsimo tikimybę. Nuo 2021 m. spalio 1 d. Bendrovė išsinuomojo naujas biuro patalpas, esančias Laisvės pr. 10, Vilnius. Nuomos sutarties terminas, įvertinus sutarties pratęsimo galimybę, kuria ketinama pasinaudoti - 10 m. Dėl 2019 m. - 2021 m. didėjančio žemės nuomos mokesčio, Bendrovė iš naujo įvertino nuomos teise valdomą turtą ir nuomos įsipareigojimus. Turtu pripažįstamos žemės, valdomos nuomos pagrindais, vertė ir nuomos įsipareigojimai padidėjo 257 tūkst. eurų.

	Grupė			
	Pastatai	Žemė	Transporto priemonės	Iš viso:
Pripažinto turto pradinė vertė 2019 m. gruodžio 31 d.	723	1.265	13	2.001
Išsigijimai	4	-	1.119	1.123
Nurašymai	(354)	-	-	(354)
Nusidėvėjimas	(152)	(13)	(270)	(435)
Likutinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d.	221	1.252	862	2.335
Pripažinto turto likutinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d.				
Išsigijimai	1.716	257	8	1.981
Nurašymai	-	-	-	-
Nusidėvėjimas	(162)	(16)	(289)	(467)

Likutinė vertė 2021 m. gruodžio 31 d.	1.775	1.493	581	3.849
Pradinė vertė	1.880	1.534	1.149	4.563
Sukauptas nusidėvėjimas	(105)	(41)	(568)	(714)
Likutinė vertė 2021 m. gruodžio 31 d.	1.775	1.493	581	3.849
Bendrovė				
	Pastatai	Žemė	Transporto priemonės	Iš viso:
Pripažinto turto pradinė vertė 2019 m. gruodžio 31 d.	585	1.265	-	1.850
Išsigijimai	-	-	1.119	1.119
Nurašymai	(354)	-	-	(354)
Nusidėvėjimas	(132)	(13)	(266)	(411)
Likutinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d.	99	1.252	853	2.204
Pripažinto turto likutinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d.				
Išsigijimai	1.716	257	-	1.973
Nurašymai	-	-	-	-
Nusidėvėjimas	(143)	(16)	(281)	(440)
Likutinė vertė 2021 m. gruodžio 31 d.	1.672	1.493	572	3.737
Pradinė vertė	1.716	1.534	1.119	4.369
Sukauptas nusidėvėjimas	(44)	(41)	(547)	(632)
Likutinė vertė 2021 m. gruodžio 31 d.	1.672	1.493	572	3.737

Kadangi naudojimo teise valdomo turto naudingo tarnavimo laikotarpis ilgesnis nei nuomos sutarčių terminas, nusidėvėjimas skaičiuojamas nuo nuomos pradžios datos iki nuomos laikotarpio pabaigos.

9 Atsargos

	Bendrovė	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Žaliavos, atsarginės dalys ir kitos atsargos	1.212	734
Gamtinės dujos	7.289	1.443
Turtas, skirtas perparduoti	5	-
Atsargos, bendrąja verte	8.506	2.177
Atimti: vertės sumažėjimas	(405)	(280)
	8.101	1.897

Gamtinių dujų atsargų vertės pasikeitimams 2020-2021 m. reikšmingiausia įtaką darė gamtinių dujų kainų pokyčiai.

Bendrovės atsargų, apskaitytų grynąja realizacine verte, įsigijimo savikaina 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė 1.212 tūkst. eurų (2020 m. gruodžio 31 d. sudarė 734 tūkst. eurų). Atsargų vertės sumažėjimas įtrauktas į kitas sąnaudas.

Atsargų vertė, pripažinta ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė 12.208 tūkst. eurų (2020 m. gruodžio 31 d. – 7.020 tūkst. eurų).

10 Gautinos sumos

	Grupė		Bendrovė	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikės iš pirkėjų gautinos sumos	-	-	-	-
Kitos iš pirkėjų gautinos sumos	-	-	-	-
Trumpalaikės iš pirkėjų gautinos sumos ir kitos gautinos sumos				
Gautinos sumos už gamtinių dujų perdavimą	9.424	5.745	9.574	5.799
Gautinos sumos už gamtines dujas	10.838	2.073	-	-
Gautinos sumos už sistemos naudotojų balansavimą	1.222	115	1.222	115
Kitos iš pirkėjų gautinos sumos	7	7	7	7
Atimti: gautinų sumų vertės sumažėjimas	(67)	(70)	(67)	(70)
Iš pirkėjų gautinos sumos, iš viso	21.424	7.870	10.736	5.851

	Grupė		Bendrovė	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Kitos gautinos sumos				
Gautinos ir sukauptos administruojamos SGD terminalo lėšos (2.16 pastaba)	13.385	12.834	13.385	12.834
Gautinos dotacijos	10.330	25.628	10.330	25.628
Turtas pagal sutartis su klientais	766	965	766	965
Kitos gautinos sumos	41	80	40	78
Kitos gautinos sumos, iš viso	24.522	39.507	24.521	39.505
Iš pirkėjų gautinos ir kitos gautinos sumos	45.946	47.377	35.257	45.356

Trumpalaikės iš pirkėjų gautinos sumos yra be palūkanų, jų apmokėjimo terminas yra 9 - 30 kalendorinių dienų. 2021 m. gruodžio 31 d. suformuotas 67 tūkst. eurų pirkėjų skolų vertės sumažėjimas.

2021 m. gruodžio 31 d. gautinoje administruojamų SGD terminalo lėšų sumoje pradelsta apmokėti suma sudaro 4.912 tūkst. eurų, 2020 m. gruodžio 31 d. – 5.253 tūkst. eurų, iš kurių 2021 m. gruodžio 31 d. AB „Achema“ pradelsta skola sudaro 4.847 tūkst. eurų, UAB „Geoterma“ - 65 tūkst. eurų.

SGD terminalo lėšų gautinoms sumoms Grupė neapskaito vertės sumažėjimo, nes, vadovaujantis SGD terminalo lėšų administravimo tvarkos aprašu, SGD terminalo lėšos nėra SGD terminalo lėšų administratoriaus turtas, todėl į jas negali būti nukreipiamas išieškojimas pagal SGD terminalo lėšų administratoriaus prievolės, nesusijusias su SGD terminalo lėšų administravimu.

Gautinų dotacijų straipsnyje apskaityta ES struktūrinių fondų parama Bendrovės vykdomiems projektams. Gautina ES struktūrinių fondų parama dujotiekio jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos statybos projektui 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė 8.840 tūkst. eurų, 2020 m. gruodžio 31 d. - 24.934 tūkst. eurų.

Turtas pagal sutartis su klientais:

	Bendrovė	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Trumpalaikis sutarties turtas, susijęs su gamtinių dujų perdavimo paslaugomis	766	965
Viso sutarčių turtas:	766	965

Bendrovė taiko supaprastintą kredito rizikos vertinimo metodą, kaip reikalaujama pagal 9-ąjį TFAS, ir apskaito atidėjinius nuostoliams viso galiojimo laikotarpio kredito nuostolių atžvilgiu nuo gautinų sumų pirminio pripažinimo.

Nustatant gautinų sumų kredito nuostolius, Bendrovė taiko individualų vertinimą ir nuostolių koeficientų matricą. Nuostolių koeficientų matrica, pagrįsta istoriniais, ilgesnio nei 36 mėnesio laikotarpio, duomenimis apie pirkėjų atsiskaitymus už skolas. Nuostolių koeficientai gali būti koreguojami atsižvelgiant į ateities makroekonominės prognozes. Nuostolių koeficientai skaidomi į atskiras gautinų sumų grupes, atsižvelgiant į atskiros grupės kredito rizikos ypatybes bei pradelsto mokėjimo terminus.

Iš pirkėjų gautinos ir kitos gautinos sumos	Apmokėjimo terminas nėra pradelstas 1-30 dienų	Iš pirkėjų gautinos sumos, kurių apmokėjimo terminas yra pradelstas				Iš viso
		1-30 dienų	31-90 dienų	91-180 dienų	181 ir daugiau dienų	
2021 m. gruodžio 31 d.						
Pirkėjų skolos, kurios vertinamos individualiai	-	5.117	-	-	-	5.117
Vertės sumažėjimas	-	22	-	-	-	22
Bendrai vertinamos pirkėjų skolos, iš jų:	2.355	3.203	87	-	41	5.686
Valstybės valdomos įmonės	2.355	-	-	-	-	2.355
Tikėtini kredito nuostoliai	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
Kiti pirkėjai	-	3.204	86	-	-	3.290
Tikėtini kredito nuostoliai	0,00%	0,04%	2,99%	5,83%	17,55%	100,00%
Bankrutavę, likviduojami, bankrutuojantys pirkėjai	-	-	-	-	41	41
Tikėtini kredito nuostoliai	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Kitos gautinos sumos	23.755	-	-	-	-	-	23.755
Tikėtini kredito nuostoliai	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
Sutarčių turtas	766	-	-	-	-	-	766
Tikėtini kredito nuostoliai	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
Vertės sumažėjimas	-	1	3	-	-	41	45
Vertės sumažėjimas iš viso:	-	23	3	-	-	41	67

Grupės kitoms gautinoms sumoms ir sutarčių turtui vertės sumažėjimas nėra formuojamas.

Grupės pirkėjų skoloms apskaityto vertės sumažėjimo pokytis:

	Bendrai vertinamos pirkėjų skolos	Individualiai vertinamos pirkėjų skolos	Vertės sumažėjimas iš viso:
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	45	22	67
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	-	70	70

Grupės iš pirkėjų gautinos sumos ir kitos gautinos sumos, kurios nelaikomos nuvertėjusiomis, pagal skolų apmokėjimo terminus 2021 m. gruodžio 31 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d. sudarė:

	Iš pirkėjų gautinos sumos ir kitos gautinos sumos, kurių apmokėjimo terminas nėra pradelstas	Iš pirkėjų gautinos sumos ir kitos gautinos sumos, kurių apmokėjimo terminas yra pradelstas					Iš viso
		mažiau nei 30 dienų	31-90 dienų	91-180 dienų	181-360 dienų	daugiau nei 360 dienų	
2021 m. gruodžio 31 d.	40.949	1.552	2.931	449	-	65	45.946
2020 m. gruodžio 31 d.	41.797	1.725	2.758	-	-	1.097	47.377

Bendrovės pirkėjų gautinos sumos ir kitų gautinų sumos, kurios nelaikomos nuvertėjusiomis, pagal skolų apmokėjimo terminus 2021 m. gruodžio 31 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d. sudarė:

	Iš pirkėjų gautinos sumos ir kitos gautinos sumos, kurių apmokėjimo terminas nėra pradelstas	Iš pirkėjų gautinos sumos ir kitos gautinos sumos, kurių apmokėjimo terminas yra pradelstas					Iš viso
		mažiau nei 30 dienų	31-90 dienų	91-180 dienų	181-360 dienų	daugiau nei 360 dienų	
2021 m. gruodžio 31 d.	30.260	1.552	2.931	449	-	65	35.257
2020 m. gruodžio 31 d.	40.038	1.463	2.758	-	-	1.097	45.356

11 Kitas finansinis turtas

Grupės kitą finansinį turtą 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė pinigines lėšas, gautos iš gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos, trumpiau vadinamos SGD terminalo lėšomis ir biržos dalyvių pervestos lėšos.

SGD terminalo lėšos yra gautos iš sistemos naudotojų, laikomos teisės aktų reikalavimus atitinkančiose atskirose SGD terminalo lėšų banko sąskaitose ir skirtos išmokėti SGD terminalo lėšų gavėjams: SGD terminalo operatoriui (AB „Klaipėdos nafta“), paskirtajam tiekėjui (UAB „Ignitis“) ir Bendrovei, patiriamoms SGD terminalo lėšų administravimo sąnaudoms padengti. 2020 m. lapkričio 30 d. VERT nutarimu Nr. O3E-1265 nustatyta gamtinių dujų tiekimo saugumo papildoma dedamoji, kuri taikoma nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2021 m. gruodžio 31 d.

Dujų biržos dalyvių lėšas sudaro UAB „GET Baltic“ klientų pervestos lėšos, vadovaujantis UAB „GET Baltic“ valdybos patvirtinto ir su VERT suderinto Prekybos gamtinių dujų biržoje reglamento nuostatomis. Biržos dalyviai, norėdami pateikti gamtinių dujų pirkimo pavedimus, UAB „GET Baltic“ valdomoje biržoje privalo įmokėti avansą (alternatyva – pateikti banko garantiją), kurio vertė turi būti ne mažesnė nei numatomų pavedimų pirkimo vertė. Įvykus prekybai, avanso lėšos įskaitomos atsiskaitymui už gamtines dujas.

	Grupė		Bendrovė	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
SGD terminalo lėšos	1.305	3	1.305	3
Dujų biržos dalyvių pervestos lėšos	50.209	8.670	-	-
Viso kitas finansinis turtas:	51.514	8.673	1.305	3

12 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

	Grupė		Bendrovė	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Pinigai banke	906	767	12	3
	906	767	12	3

Bendrovė ir Grupė grynųjų pinigų likučius laiko bankų sąskaitose. Grynųjų pinigų likutis 2021 m. gruodžio 31 d. buvo neženklus dėl Bendrovės ir Grupės išdo valdymo, kurio tikslas minimalūs grynųjų pinigų likučiai. 2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovė ir Grupė indėlių sutarčių nebuvo sudariusi.

Žemiau pateiktame sąraše nurodyti bankų, kuriuose Grupė 2021 m. gruodžio 31 d. laikė grynųjų pinigų likučius, ilgalaikio skolinimosi reitingai užsienio valiuta:

Bankas	Pinigų likutis banko sąskaitose 2021 m. gruodžio 31 d.	Kredito agentūra		
		Moody's	Standart&Poor's	Fitch Ratings
AB SEB bankas ¹⁾	899	Aa3	A+	AA-
„Swedbank“, AB ¹⁾	7	Aa3	A+	A+

¹⁾Nurodyti motininių bankų reitingai 2021 m. gruodžio 31 d. būklei.

13 Rezervai

Privalomasis rezervas

Privalomasis rezervas yra sudaromas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus. Jį privaloma kasmet pervesti ne mažiau kaip 5% grynojo pelno, kol rezervas pasiekis 10% įstatinio kapitalo.

Bendrovėje privalomas rezervas yra 5.173 tūkst. eurų ir tai sudaro 10% įstatinio kapitalo.

Kiti rezervai

Kiti rezervai yra formuojami pagal metinio akcininkų susirinkimo nutarimą dėl pelno paskirstymo. Tvirtinant 2020 m. pelno paskirstymą, visas 28.040 tūkst. eurų paskirstytinasis pelnas visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu buvo pervestas į kitus rezervas.

14 Paskolos

2018 m. gegužės mėn. Bendrovė su OP Corporate Bank plc Lietuvos filialu sudarė iki 30.000 tūkst. eurų ilgalaikės paskolos sutartį. 2019 m. gruodžio 31 d. panaudota paskolos dalis sudarė 30.000 tūkst. eurų. 2020 m. birželio mėn. Bendrovė pasirašė iki 65.000 tūkst. eurų vertės ilgalaikio finansavimo sutartį su Europos investicijų banku dėl dujotiekių jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos dalies Lietuvos Respublikos teritorijoje statybos finansavimo. 2021 m. gruodžio 31 d. panaudota paskolos dalis sudarė 60.000 tūkst. eurų.

Apyvartinių lėšų subalansavimui 2019 m. vasario 27 d. Bendrovė su UAB „EPSO-G“ sudarė tarpusavio skolinimo ir skolinimosi naudojantis įmonių grupės bendros sąskaitos paslauga sutartį, kurioje nustatė maksimalų skolinimosi iš UAB „EPSO-G“ limitą 15.000 tūkst. eurų. 2020 m. kovo 31 d. pasirašytas papildomas susitarimas, kuriuo maksimalus skolinimosi limitas padidintas iki 35.000 tūkst. eurų, o 2020 m. birželio 29 d. susitarimu - 40.000 tūkst. eurų. 2021 m. gruodžio 31 d. pagal šį susitarimą Bendrovė buvo pasiskolinusi 3.284 tūkst. eurų (2020 m. gruodžio 31 d. - 7.852 tūkst. eurų).

	Grupė		Bendrovė	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikės paskolos				
Paskolos iš Lietuvos kredito institucijų	14.000	22.000	14.000	22.000
Paskola iš tarptautinių finansinių institucijų	77.391	79.565	77.391	79.565
Trumpalaikės paskolos				
Paskolos iš Lietuvos kredito institucijų	-	-	-	-
Trumpalaikės finansinės skolos (UAB „EPSO-G“)	3.284	7.852	3.284	7.852
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	10.174	10.174	10.174	10.174
	104.849	119.591	104.849	119.591

Grupės ir Bendrovės paskolų palūkanų svertinis vidurkis 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė 0,34% (2020 m. gruodžio 31 d. - 0,39%). Palūkanų norma fiksuota arba susieta su nuo 3 iki 6 mėn. EURIBOR kintama dalimi.

Nordic Investment Bank paskolos likutis, atėmus ilgalaikės paskolos einamųjų metų dalį, 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė 17.391 tūkst. eurų (2020 m. gruodžio 31 d. - 19.565 tūkst. eurų).

OP Corporate Bank plc Lietuvos filialo paskolos likutis, atėmus ilgalaikės paskolos einamųjų metų dalį, 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė 14.000 tūkst. eurų (2020 m. gruodžio 31 d. - 22.000 tūkst. eurų).

European Investment Bank paskolos likutis, atėmus ilgalaikės paskolos einamųjų metų dalį, 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė 60.000 tūkst. eurų.

Bendrovė 2021 m. gruodžio 31 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d. paskolų sutartyse su minėtais bankais numatytus reikalavimus vykdė.

Paskolų sutartiniai grąžinimo terminai:

	Grupė			
	2021 m. gruodžio 31 d	2020 m. gruodžio 31 d	2021 m. gruodžio 31 d	2020 m. gruodžio 31 d
	Paskola su fiksuota palūkanų norma	Paskola su fiksuota palūkanų norma	Paskola su kintama palūkanų norma	Paskola su kintama palūkanų norma
2021 m.	-	-	-	10.174
2022 m.	-	-	10.174	10.174
2023 m.	1.475	1.475	16.420	16.420
2024 m.	2.951	2.951	3.158	3.158
2025 m.	2.951	2.951	3.158	3.158
2026 m.	2.951	2.951	3.158	3.158
2027 m.	2.951	2.951	3.158	3.158
2028 m.	2.951	2.951	3.158	3.158
2029 m.	2.951	2.951	3.158	3.158
2030 m.	2.951	2.951	3.158	3.158
2031 m.	2.951	2.951	984	984
2032 m.	2.951	2.951	983	983
2033 m.	2.951	2.951	983	983
2034 m.	2.951	2.951	983	983
2035 m.	2.951	2.951	983	983
2036 m.	2.951	2.951	983	983
2037 m.	2.951	2.951	983	983
2038 m.	2.211	2.211	983	983
	45.000	45.000	56.565	66.739

Grupės ir Bendrovės paskolų sutartiniai grąžinimo terminai sutampa.

Visos Grupės paskolos yra gautos eurais, todėl 2020 m. gruodžio 31 d. - 2021 m. gruodžio 31 d. negrąžintų paskolų likučiai yra išreikšti eurais, neįtakojant valiutų kursų pokyčių.

Nėra jokių trečiųjų šalių garantijų ar Bendrovės įkeisto turto, kaip užstato už bankų paskolas.

Grynosios skolos likučių ir finansinės veiklos pinigų srautų 2020 m. - 2021 m. suderinimas:

	Grupė			Iš viso
	Pinigai	Paskolos	Nuomos įsipareigojimai	
Grynoji skola 2019 m. gruodžio 31 d.	233	(71.809)	(2.008)	(73.584)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų pokytis	534	-	-	534
(Gauta) paskola	-	(60.000)	-	(60.000)
Grąžinta paskola	-	13.798	-	13.798
Overdrafto pokytis	-	(1.580)	-	(1.580)
Nuomos mokėjimai	-	-	414	414
Kiti nepiniginiai pokyčiai				
Sudarytos nuomos sutartys	-	-	(1.123)	(1.123)
Nuomos įsipareigojimų koregavimas	-	-	354	354
Kiti nepiniginiai pokyčiai	-	-	-	-
Grynoji skola 2020 m. gruodžio 31 d.	767	(119.591)	(2.363)	(121.187)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų pokytis	139	-	-	139
(Gautos) paskolos	-	-	-	-
Sugrąžintos paskolos	-	10.174	-	10.174
Overdrafto pokytis	-	4.568	-	4.568
Nuomos mokėjimai	-	-	418	418
Kiti nepiniginiai pokyčiai	-	-	-	-
Sudarytos nuomos sutartys	-	-	(1.724)	(1.724)
Nuomos įsipareigojimų koregavimas	-	-	(257)	(257)
Kiti nepiniginiai pokyčiai	-	-	-	-
Grynoji skola 2021 m. gruodžio 31 d.	906	(104.849)	(3.926)	(107.869)

	Bendrovė			Iš viso
	Pinigai	Paskolos	Nuomos įsipareigojimai	
Grynoji skola 2019 m. gruodžio 31 d.	197	(71.629)	(1.857)	(73.289)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų pokytis	(194)	-	-	(194)
(Gauta) paskola	-	(60.000)	-	(60.000)
Grąžinta paskola	-	13.618	-	13.618
Overdrafto pokytis	-	(1.580)	-	(1.580)
Nuomos mokėjimai	-	-	392	392
Kiti nepiniginiai pokyčiai				
Sudarytos nuomos sutartys	-	-	(1.119)	(1.119)
Nuomos įsipareigojimų koregavimas	-	-	354	354
Kiti nepiniginiai pokyčiai	-	-	-	-
Grynoji skola 2020 m. gruodžio 31 d.	3	(119.591)	(2.230)	(121.818)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų pokytis	9	-	-	9
Gautos paskolos	-	-	-	-
Sugrąžintos paskolos	-	10.174	-	10.174
Overdrafto pokytis	-	4.568	-	4.568
Nuomos mokėjimai	-	-	391	391
Kiti nepiniginiai pokyčiai	-	-	-	-
Sudarytos nuomos sutartys	-	-	(1.716)	(1.716)
Nuomos įsipareigojimų koregavimas	-	-	(257)	(257)
Kiti nepiniginiai pokyčiai	-	-	-	-
Grynoji skola 2021 m. gruodžio 31 d.	12	(104.849)	(3.812)	(108.649)

15 Nuomos įsipareigojimai

Toliau pateikiami nuomos įsipareigojimai ir jų pasikeitimai:

	Grupė	
	2021 m.	2020 m.
	gruodžio 31 d.	gruodžio 31 d.
Nuomos įsipareigojimų apskaitinė vertė laikotarpio pradžioje	2.363	2.009
Nuomos įsipareigojimų pripažinimas, taikant 16 TFAS	257	4
Sudarytos nuomos sutartys	1.724	1.119
Nuomos nutraukimai (skolos ir sukauptų palūkanų nurašymas)	-	(354)
Priskaičiuotos palūkanų sąnaudos	28	26
Nuomos mokėjimai (pagrindinė suma ir palūkanos)	(446)	(441)
Apskaitinė vertė gruodžio 31 d.	3.926	2.363
Ilgalaikiai nuomos įsipareigojimai	3.494	1.953
Trumpalaikiai nuomos įsipareigojimai	432	410
	Bendrovė	
	2021 m.	2020 m.
	gruodžio 31 d.	gruodžio 31 d.
Nuomos įsipareigojimų apskaitinė vertė laikotarpio pradžioje	2.230	1.857
Nuomos įsipareigojimų pripažinimas, taikant 16 TFAS	257	-
Sudarytos nuomos sutartys	1.716	1.119
Nuomos nutraukimai (skolos ir sukauptų palūkanų nurašymas)	-	(354)
Priskaičiuotos palūkanų sąnaudos	26	24
Nuomos mokėjimai (pagrindinė suma ir palūkanos)	(417)	(416)
Apskaitinė vertė gruodžio 31 d.	3.812	2.230
Ilgalaikiai nuomos įsipareigojimai	3.411	1.843
Trumpalaikiai nuomos įsipareigojimai	401	387

Nuomos įsipareigojimai	Grupė	
	2021 m.	2020 m.
	gruodžio 31 d.	gruodžio 31 d.
Einamųjų metų dalis	432	410
Ilgalaikiai įsipareigojimai, kurių padengimo terminai:	3.494	1.953
Tarp 1 ir 2 metų	505	310
Tarp 2 ir 3 metų	243	312
Tarp 3 ir 5 metų	421	84
Virš 5 metų	2.325	1.247
	Bendrovė	
	2021 m.	2020 m.
	gruodžio 31 d.	gruodžio 31 d.
Einamųjų metų dalis	401	387
Ilgalaikiai įsipareigojimai, kurių padengimo terminai:	3.411	1.843
Tarp 1 ir 2 metų	476	287
Tarp 2 ir 3 metų	221	289
Tarp 3 ir 5 metų	389	46
Virš 5 metų	2.325	1.221

Palūkanos, apskaičiuotos nuo nuomos įsipareigojimų, atspindėtos Grupės finansinės veiklos sąnaudose 2021 m. gruodžio 31 d. sudaro 28 tūkst. eurų (2020 m. gruodžio 31 d. - 26 tūkst. eurų).

Grupė ir Bendrovė neturėjo nuomos sutarčių su kintamaisiais mokėjimais, neįtrauktas į nuomos įsipareigojimų vertę. Grupė 2021 m. atliko 418 tūkst. eurų (2020 m. - 414 tūkst. eurų) nuomos mokėjimų (vertės dengimas).

16 Sutartiniai įsipareigojimai

Įsipareigojimais pagal sutartis su klientais pripažįstamos naujų sistemos naudotojų prijungimo prie dujų perdavimo sistemos lėšos ir iš sistemos naudotojų gauti išankstiniai apmokėjimai už perdavimo paslaugas.

Įsipareigojimai pagal sutartis su klientais:

	Bendrovė	
	2021 m.	2020 m.
	gruodžio 31 d.	gruodžio 31 d.
Sutartinių įsipareigojimų pagal prijungimo sutartis ilgalaikė dalis	1.305	1.337
Viso ilgalaikiai įsipareigojimai pagal sutartis su klientais	1.305	1.337
Sutartinių įsipareigojimų pagal prijungimo sutartis trumpalaikė dalis	33	34
Avansiniai apmokėjimai už perdavimo paslaugas	23	34
Viso trumpalaikiai įsipareigojimai pagal sutartis su klientais	56	68
Viso sutartiniai įsipareigojimai	1.361	1.405

Sutartiniai įsipareigojimai pagal naujų vartotojų prijungimo sutartis

Įsipareigojimais pagal sutartis su klientais pripažįstamos naujų vartotojų prijungimo prie dujų perdavimo sistemos lėšos 2021 m. gruodžio 31 d. - 1.338 tūkst. eurų (2020 m. gruodžio 31 d. - 1.371 tūkst. eurų), iš kurių ilgalaikiai įsipareigojimai pagal naujų vartotojų prijungimo prie dujų perdavimo sistemos sutartis 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė 1.305 tūkst. eurų (2020 m. gruodžio 31 d. - 1.337 tūkst. eurų). Sutartiniai įsipareigojimai, kurie bus pripažinti pajamomis per vienerius metus, apskaitomi trumpalaikių įsipareigojimų pagal sutartis su klientais straipsnyje.

	Bendrovė		Iš viso
	Ilgalaikiai įsipareigojimai pagal prijungimo sutartis	Trumpalaikiai įsipareigojimai pagal prijungimo sutartis	
Likutis laikotarpio pabaigoje 2019 m. gruodžio 31 d.	1.371	34	1.405
Gauta/gautina	-	-	-
Pripažinimas pajamomis	-	(34)	(34)
Perklasifikavimas	(34)	34	-
Likutis laikotarpio pabaigoje 2020 m. gruodžio 31 d.	1.337	34	1.371
Gauta/gautina	-	-	-
Pripažinimas pajamomis	-	(33)	(33)
Perklasifikavimas	(32)	32	-
Likutis laikotarpio pabaigoje 2021 m. gruodžio 31 d.	1.305	33	1.338

17 Atidėjiniai

	Bendrovė	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Atidėjiniai darbuotojų pensijų išmokoms	602	548
Atidėjiniai specialiųjų žemės naudojimo sąlygų (apsaugos zonų) registravimui	2.157	2.179
Apskaitinė vertė	2.759	2.727
Ilgalaikiai atidėjiniai	1.471	2.651
Trumpalaikiai atidėjiniai	1.288	76

2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovės ir Grupės vienkartinį išmokų išeinantiems iš įmonės darbuotojams, sulaukusiems pensinio amžiaus, įsipareigojimas sudarė 602 tūkst. eurų (2020 m. gruodžio 31 d. - 562 tūkst. eurų), kitų ilgalaikių išmokų darbuotojams dėl ilgalaikio darbo stažo įsipareigojimų kolektyvinėje sutartyje nėra.

Pagrindinės prielaidos, taikytos įvertinant Bendrovės ir Grupės ilgalaikių išmokų darbuotojams įsipareigojimą, yra pateiktos žemiau:

	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Diskonto norma	0,37%	0,37%
Metinis darbuotojų kaitos rodiklis	6,62%	5,99%
Metinis atlyginimo padidėjimas	4,00%	3,30%
Vidutinis amžius likęs iki pensijos	19,96	19,80

2020 m. gruodžio 31 d. Bendrovė taip pat pripažino 2.179 tūkst. eurų atidėjinį ir su tuo susijusį nematerialųjį turtą specialiųjų žemės naudojimo sąlygų (apsaugos zonų) formavimui. Atidėjinys suformuotas remiantis 2020 m. turto kadastro nuostatų pakeitimais, kurie yra būtini LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo numatyti prievolei suformuoti apsaugos zonų registrai iki 2023 m., bei atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2020 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. 1-339 patvirtintą apsaugos zonų rengimo ir tvirtinimo tvarkos aprašą. Atidėjinio diskontavimui pritaikyta 0,62% diskonto norma. 2021 m. gruodžio 31 d. atidėjinio formavimo prielaidos nebuvo keičiamos. 2021 m. gruodžio 31 d. 1.201 tūkst. eurų buvo perklasifikuota į trumpalaikius įsipareigojimus specialiųjų žemės naudojimo sąlygų formavimui.

18 Prekybos skolos

	Grupė		Bendrovė	
	2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.
	gruodžio 31 d.	gruodžio 31 d.	gruodžio 31 d.	gruodžio 31 d.
Tiekėjams pagal investicijų programą (rekonstrukcija)	2.141	4.810	2.141	4.810
Paslaugų ir prekių tiekėjams	1.457	2.106	1.438	2.007
Tiekėjams pagal ilgalaikio turto remonto programą	358	265	358	265
Gamtinių dujų tiekėjams	28.520	3.248	4.502	1.069
	32.476	10.429	8.439	8.151

Prekybos skolos yra be palūkanų ir didžiosios jų dalies apmokėjimo terminas yra nuo 30 iki 60 dienų.

19 Gauti išankstiniai apmokėjimai

	Grupė		Bendrovė	
	2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.
	gruodžio 31 d.	gruodžio 31 d.	gruodžio 31 d.	gruodžio 31 d.
Trumpalaikiai įsipareigojimai pagal sutartis su klientais	56	68	56	68
Avansu gautos dotacijos	151	236	151	236
Iš dujų biržos dalyvių gauti išankstiniai apmokėjimai	36.455	8.246	-	-
Kitos avansu gautos sumos	622	8	622	8
Viso išankstiniai apmokėjimai ir sutarčių įsipareigojimai	37.284	8.558	829	312

Grupės gauti išankstiniai apmokėjimai 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė 37.284 tūkst. eurų (2020 m. gruodžio 31 d. - 8.558 tūkst. eurų), iš kurių 2021 m. gruodžio 31 d. iš dujų biržos dalyvių gauti išankstiniai apmokėjimai sudarė 36.455 tūkst. eurų (2020 m. gruodžio 31 d. - 8.246 tūkst. eurų).

Iš dujų biržos dalyvių gauti išankstiniai apmokėjimai yra panaudojami biržos dalyvių atsiskaitymo dieną, nebent gaunamas dalyvių prašymas nepanaudoti sumokėto avanso, mažinant mokėtiną sumą už dujas ir biržos paslaugas. Nepanaudotas avansas ar jo dalis lieka kitiems biržos dalyvių atsiskaitymams. Jei biržos dalyvis nepanaudoja avanso ilgiau nei 1 metus jis yra jam grąžinamas.

20 Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai

	Grupė		Bendrovė	
	2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.
	gruodžio 31 d.	gruodžio 31 d.	gruodžio 31 d.	gruodžio 31 d.
Mokėtinos administruojamos SGD terminalo lėšos	12.259	10.670	12.259	10.670
Sukauptos administruojamos SGD terminalo lėšos ¹⁾	2.406	2.175	2.406	2.175
Mokėtinas nekilnojamo turto mokestis	838	453	838	453
Mokėtinas pridėtinės vertės mokestis	637	582	235	278
Kitos mokėtinos sumos	406	465	390	405
Viso kitos mokėtinos sumos	16.546	14.345	16.128	13.981

¹⁾Sukauptos administruojamos SGD terminalo lėšos yra apskaitomos tuomet, kai gamtinių dujų perdavimo sistemos naudotojams išrašoma PVM sąskaita faktūra. Sukauptos administruojamos SGD terminalo lėšos yra priskiriamos mokėtinų SGD terminalo lėšų sąskaitai tuomet, kai AB „Klaipėdos nafta“ ir UAB „Ignitis“ išrašo Bendrovei PVM sąskaitą faktūrą gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomai dedamajai prie gamtinių dujų perdavimo kainos.

21 Pajamos

Grupės ir Bendrovės pajamos sudaro:

	Grupė		Bendrovė	
	2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.
	gruodžio 31 d.	gruodžio 31 d.	gruodžio 31 d.	gruodžio 31 d.
Gamtinių dujų perdavimas Lietuvos teritorijoje	53.748	45.897	53.748	45.897
Balansavimo pajamos perdavimo sistemoje	12.540	4.588	12.540	4.588
Prekybos biržoje pajamos	1.486	1.356	-	-
Dotacijos, pripažintos pajamomis	144	37	144	37
SGD terminalo lėšų administravimo pajamos	73	65	73	65
Naujų vartotojų prijungimo pajamos (atidėtosios pajamos)	34	34	34	34
Kitos pajamos	570	309	434	210
	68.595	52.286	66.973	50.831

Pajamos pagal sutartis su klientais:

	Grupė		Bendrovė	
	2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.
<i>Pajamos pripažintos per laikotarpį</i>				
Gamtinių dujų perdavimas Lietuvos teritorijoje	53.748	45.897	53.748	45.897
Balansavimo pajamos perdavimo sistemoje	12.540	4.588	12.540	4.588
Narystės pajamos	70	55	-	-
Kitos pajamos	174	133	33	34
Pajamos pripažintos per laikotarpį iš viso:	66.532	50.673	66.321	50.519
<i>Pajamos, pripažintos tam tikru momentu, suteikus paslaugą</i>				
Prekybos biržoje pajamos	1.411	1.301	-	-
Pajamos, pripažintos tam tikru momentu, suteikus paslaugą iš viso:	1.411	1.301	-	-
Iš viso sutarčių su klientais pajamos	67.943	51.974	66.321	50.519

22 Finansinė veikla

	Grupė		Bendrovė	
	2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.
Palūkanų pajamos	-	-	-	-
Delspinigių pajamos	-	3	-	3
Dividendų pajamos	-	-	478	-
Kitos	2	-	2	-
Finansinės veiklos pajamų iš viso	2	3	480	3
Paskolų palūkanų sąnaudos	(486)	(464)	(486)	(461)
Kapitalizuotos palūkanos*	140	170	140	170
Kitos finansinės sąnaudos	(93)	(72)	(42)	(72)
Finansinės veiklos sąnaudų iš viso	(439)	(366)	(388)	(363)
Finansinės veiklos grynas rezultatas	(437)	(363)	92	(360)

* Kapitalizuojamų palūkanų norma apskaičiuojama kaip Bendrovei finansinių institucijų suteiktų ilgalaikių paskolų palūkanų normų bei kitų skolinimosi išlaidų svertinis vidurkis.

2021 m. Bendrovė gavo 478 tūkst. eurų dividendų iš patronuojamosios įmonės UAB „GET Baltic“.

23 Ataskaitinių metų pelnų mokestis ir atidėtas pelno mokestis

Pelnų mokesčio sąnaudas sudaro:

	Grupė		Bendrovė	
	2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.
Ataskaitinių metų pelno mokesčio sąnaudos	(113)	(98)	-	(47)
Atidėtojo pelno mokesčio pajamos	547	3.682	547	3.682
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio pajamos	434	3.584	547	3.635

Atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimų judėjimas prieš sudengiant su ta pačia mokesčių institucija susijusias sumas, yra pateikiamas žemiau:

	Atidėtojo pelno mokesčio turtas	IMT vertės sumažėjimas	Naujų vartotojų prijungimo įmokos	Atsargų ir gautinų sumų vertės sumažėjimas	Sukauptos sąnaudos	Nepanaudota investicijų lengvata	Viso
2019 m. gruodžio 31 d.		2.811	211	58	200	-	3.280
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	(165)	(5)	(6)	38	3.923	3.785	
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	-	-	-	-	-	-	
2020 m. gruodžio 31 d.		2.646	206	52	238	3.923	7.065
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	(156)	(5)	19	23	685	566	
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	-	-	-	-	-	-	
2021 m. gruodžio 31 d.		2.490	201	71	261	4.608	7.631
	Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas				Palūkanų kapitalizavimo įtaka		Viso
2019 m. gruodžio 31 d.					-	-	
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje					104	104	
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje					-	-	
2020 m. gruodžio 31 d.					104	104	
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje					19	19	
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje					-	-	
2021 m. gruodžio 31 d.					123	123	
Atidėtas pelno mokestis grynąja verte 2019 m. gruodžio 31 d.						3.280	
Atidėtas pelno mokestis grynąja verte 2020 m. gruodžio 31 d.						6.961	
Atidėtas pelno mokestis grynąja verte 2021 m. gruodžio 31 d.						7.508	

	Grupė	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Atidėtojo pelno mokesčio turtas:		
Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo ir vertės sumažėjimo nuostoliai	2.490	2.646
Atostoginių sukaupimas	167	154
Ilgalaikių išmokų darbuotojams sukaupimas	90	82
Abejotinų iš pirkėjų gautinų sumų, atsargų realizacinės vertės sumažėjimas	71	52
Nepanaudota investicijų lengvata	4.608	3.923
Mokestiniai nuostoliai	-	-
Sutarčių įsipareigojimai	201	206
Kita	4	2
Atidėtojo pelno mokesčio turtas prieš realizacinės vertės sumažėjimą	7.631	7.065
Atimti: realizacinės vertės sumažėjimas	-	-
Atimti: atidėtojo pelno mokesčio turtas dengiamas su atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimu	123	104
Atidėtojo pelno mokesčio turtas grynąja verte	7.508	6.961

Pagal Pelno mokesčio įstatymo nuostatas investicijoms į Pelno mokesčio įstatyme nustatytus kriterijus atitinkantį ilgalaikį turtą gali būti taikoma pelno mokesčio lengvata. Bendrovė ir Grupė, apskaičiuodama 2021 m. pelno mokestį, pasinaudojo minėta lengvata ir susumažino 2021 m. pelno mokesčio sąnaudas bendra 3.878 tūkst. eurų suma (2020 m. - 5.888 tūkst. eurų suma).

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas Grupės ir Bendrovės finansinės būklės ataskaitoje yra sudengiami, nes yra susiję su ta pačia mokesčių administravimo institucija.

Skaičiuodama atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimo komponentus, 2021 m. ir 2020 m. Grupė ir Bendrovė taikė 15% pelno mokesčio tarifą.

Einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos suderintos su pelno mokesčio sąnaudomis, kurios būtų gautos taikant 15% pelno mokesčio tarifą pelnui prieš pelno mokestį, taip:

	Grupė	
	2021 m.	2020 m.
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	23.349	14.586
Pelno mokesčio (sąnaudos), taikant galiojantį pelno mokesčio tarifą	(3.503)	(2.187)
Neatskaitomos sąnaudos, neapmokestinamosios pajamos	72	(27)
Ataskaitiniu laikotarpiu panaudota investicijų lengvata	3.180	1.965
Kita	-	(42)
Papildoma nepanaudota investicijų lengvata	685	3.922
Ankstesniųjų metų pelno mokesčio koregavimai	-	(47)
	434	3.584

	Bendrovė	
	2021 m.	2020 m.
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	22.617	13.797
Pelno mokesčio (sąnaudos), taikant galiojantį pelno mokesčio tarifą	(3.393)	(2.069)
Neatskaitomos sąnaudos, neapmokestinamosios pajamos	75	(32)
Ataskaitiniu laikotarpiu panaudota investicijų lengvata	3.180	1.965
Kita	-	(104)
Papildoma nepanaudota investicijų lengvata	685	3.922
Ankstesniųjų metų pelno mokesčio koregavimai	-	(47)
	547	3.635

24 Pagrindinis ir sąlyginis pelnas, tenkantis vienai akcijai

Pagrindinis ir sąlyginis pelnas arba nuostolis, tenkantis vienai akcijai, atspindi grynąjį pelną ar nuostolį, padaliną iš svertinio vidutinio akcijų skaičiaus. Nėra jokių pelnų ar nuostolį, tenkantį vienai akcijai, mažinančių instrumentų, todėl pagrindinis ir sąlyginis pelnas ar nuostolis, tenkantis vienai akcijai, sutampa. Pagrindinio ir sąlyginio pelno arba nuostolio, tenkančio vienai akcijai, apskaičiavimas yra pateikiamas žemiau:

	Grupė	
	2021 m.	2020 m.
Grynasis pelnas, priskirtinas Grupės akcininkams (tūkst. eurų)	23.211	18.170
Akcijų skaičiaus svertinis vidurkis (tūkst. vienetų)	178.383	178.383
Pagrindinis ir sąlyginis pelnas (nuostolis), tenkantis vienai akcijai (eurai)	0,13	0,10

25 Pinigų srautai iš investicinės ir finansinės veiklos

2021 m., skaičiuojant investicinės veiklos pinigų srautus, buvo įvertintas Bendrovės mokėtinų sumų už ilgalaikį turtą pokytis 2.669 tūkst. eurų, atlikti apmokėjimai formuojant specialias žemės naudojimo sąlygas 36 tūkst. eurų ir kapitalizuotos palūkanos 140 tūkst. eurų. Perklasifikavimas iš ilgalaikio turto (įskaitant nebaigtą statybą) į atsargas ir turtą, skirtą perparduoti, sudarė 283 tūkst. eurų.

2020 m., skaičiuojant investicinės veiklos pinigų srautus, buvo įvertintas Bendrovės mokėtinų sumų už ilgalaikį turtą pokytis 3.369 tūkst. eurų ir kapitalizuotos palūkanos 170 tūkst. eurų, avarinės atsargos sandėlyje iš ilgalaikio turto perklasifikuotos į trumpalaikį turtą 32 tūkst. eurų.

Skaičiuojant gautas dotacijas 2021 m. investicinės veiklos pinigų srautuose buvo įvertintas Bendrovės gautinų dotacijų pasikeitimas 15.357 tūkst. eurų (2020 m. - 23.998 tūkst. eurų).

26 Finansinis turtas ir įsipareigojimai ir rizikos valdymas

Bendrovė, vykdydama veiklą, patiria finansinę riziką. Valdydamos šią riziką, Grupė ir Bendrovė siekia sumažinti veiksmų, galinčių neigiamai paveikti finansinius rezultatus, įtaką. Bendrovė vadovaujasi valdybos patvirtinta išdo ir finansinių rizikų valdymo politika.

	Grupė		Bendrovė	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Finansinis turtas				
Prekybos gautinos sumos	21.424	7.870	10.736	5.851
Kitos gautinos sumos	20	67	19	67
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	906	753	12	3
Finansinis turtas, vertinamas amortizuota savikaina	22.350	8.690	10.767	5.921
Kitas finansinis turtas				
Finansinis turtas, vertinamas amortizuota savikaina	51.514	8.687	1.305	3
Finansinis turtas iš viso:	73.864	17.377	12.072	5.924

	Grupė		Bendrovė	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Finansiniai įsipareigojimai				
Paskolos	104.849	119.591	104.849	119.591
Nuomos įsipareigojimai	3.926	2.363	3.812	2.230
Prekybos skolos	32.476	10.429	8.439	8.151
Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	37.218	8.584	763	338
Iš viso:	178.469	140.967	117.863	130.310

Likvidumo rizika

Likvidumo rizika valdoma nuolat atliekant trumpalaikes ir ilgalaikes Grupės pinigų srautų prognozes. Jei tai yra reikalinga, atsižvelgiant į prognozes, Grupė priima mokumą užtikrinančius sprendimus, t. y. apyvartinių lėšų subalansavimui naudojasi patronuojančios bendrovės kredito limitu sąskaitoje.

Grupės likvidumo rodikliai, eliminavus administruojamų SGD terminalo lėšų įtaką 2021 m. gruodžio 31 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d. atitinkamai sudarė:

	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Bendrojo likvidumo rodiklis	1,04	1,16
Greitojo padengimo rodiklis	0,94	1,10

Žemiau pateikta lentelė apibendrina Grupės finansinių įsipareigojimų grąžinimo terminus 2021 m. gruodžio 31 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d. pagal nediskontuotus sutartinius mokėjimus (mokėjimai pagal grafiką įskaitant palūkanas):

	Pareikalavus	Iki 3 mėnesių	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų	Iš viso
Paskolos ir įsiskolinimai su palūkanomis	-	4.472	9.327	37.135	56.169	107.103
Nuomos įsipareigojimai	-	73	359	1.169	2.325	3.926
Kiti įsipareigojimai	36.455	59	704	-	-	37.218
Prekybos mokėtinos sumos	-	32.476	-	-	-	32.476
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	36.455	37.080	10.390	38.304	58.494	180.723
Paskolos ir įsiskolinimai su palūkanomis	-	9.066	9.376	41.409	62.513	122.364
Nuomos įsipareigojimai	-	75	335	706	1.247	2.363
Kiti įsipareigojimai	8.246	60	278	-	-	8.584
Prekybos mokėtinos sumos	-	10.429	-	-	-	10.429
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	8.246	19.630	9.989	42.115	63.760	143.740

Bendrovės finansinių įsipareigojimų grąžinimo terminai 2021 m. gruodžio 31 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d. pagal nediskontuotus sutartinius mokėjimus (mokėjimai pagal grafiką įskaitant palūkanas):

	Iki 3 mėnesių	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų	Iš viso
Paskolos ir įsiskolinimai su palūkanomis	4.472	9.327	37.135	56.169	107.103
Nuomos įsipareigojimai	73	328	1.086	2.325	3.812
Kiti įsipareigojimai	59	704	-	-	763
Prekybos mokėtinos sumos	8.439	-	-	-	8.439
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	13.043	10.359	38.221	58.494	120.117
Paskolos ir įsiskolinimai su palūkanomis	9.066	9.376	41.409	62.513	122.364
Nuomos įsipareigojimai	69	318	622	1.221	2.230
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	60	278	-	-	338
Prekybos mokėtinos sumos	8.151	-	-	-	8.151
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	17.346	9.972	42.031	63.734	133.083

Kredito rizika

Maksimali kredito rizika yra lygi iš pirkėjų gautinų sumų (išskyrus už SGD terminalo gautinas lėšas), kitų gautinų sumų, pinigų, kito finansinio turto, gautinų dotacijų ir biržos dalyvių pervestų lėšų, atėmus pripažintus vertės sumažėjimo nuostolius. Dėl didelės sumos klientų įsipareigojimų nevykdymo laiku, gali sutrikti Bendrovės įprastinė veikla, gali tekti ieškoti papildomų finansavimo šaltinių. Kredito rizika yra valdoma reguliariai atliekant priežiūros procedūras (individualią skolininkų priežiūrą, pirkėjų stebėjimą ir analizę, siekiant numatyti galimas jų mokumo problemas ateityje ir kt.). Bendrovė yra patvirtinusi mokėjimų už teikiamas paslaugas administravimo aprašą, kuriame nurodyti konkretūs veiksmai, terminai, kuriuos reikalinga vykdyti mažinant pirkėjų įsiskolinimą. Vykdomas visų klientų kreditingumo vertinimas, bei identifikuojant nuokrypius nuo mokėjimų už teikiamas paslaugas administravimo apraše numatytų kriterijų ne tik individualiai vertinama riziką susijusi su kiekvieno kliento kreditingumu, bet ir, esant poreikiui, savalaikiai gauna papildomas užtikrinimo priemones tokiu būdu ją eliminuodama. Grupė turi reikšmingą kredito rizikos koncentraciją. Bendrovės kredito rizika pasiskirsčius tarp 10 pagrindinių Bendrovės pirkėjų, kurių įsiskolinimas 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė 91% (2020 m. gruodžio 31 d. - 92%) visų Bendrovės prekybos gautinų sumų.

Grupė patiria riziką laikant lėšas bankų sąskaitose. Patiriamos rizikos lygis priklauso nuo pasirinkto banko patikimumo (12 pastaba). Grupėje galioja išdo ir finansinių rizikų valdymo politika.

Politika nustato bendradarbiavimui pasirenkamų bankų patikimumo lygį, diversifikavimo limitus, laikant ar investuojant lėšas į bankų ar jų dukterinių bendrovių investicinius produktus, kitus vertybinius popierius ir pan.

Pasirenkamų partnerių patikimumo lygis yra vertinamas pagal Bendrovėje nustatytą tvarką, rizikingiausias sistemas naudotojus įvertinant pasitelkus specializuotą kreditingumo nustatymo paslaugas teikiančią įmonę, o Biržos dalyvis norėdamas pateikti pavedimus pirkti privalo pateikti įsipareigojimo įvykdymo užtikrinimo priemonę (t.y. avansą arba banko garantiją).

Grupė nesuteikia garantijų už kitų šalių prievoles.

Palūkanų normos rizika

Grupė 2021 m. gruodžio 31 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d. turėjo paskolų, kurių palūkanų normos yra kintamos. Paskolų kintamos palūkanų norma yra susijusios su EURIBOR ir sukuria palūkanų normos riziką. Atsižvelgiant į situaciją tarp bankinių palūkanų normų rinkoje, Grupė per 2021 m. ir 2020 m. laikotarpį nesudarė jokių finansinių priemonių sandorių, kurių paskirtis būtų valdyti palūkanų normos svyravimo riziką.

Toliau pateiktoje lentelėje atskleidžiamas Bendrovės metų pelno prieš mokesčius jautrumas teoriškai galimiems EURIBOR palūkanų normos pokyčiams, kai kiti veiksniai nekinta. Bendrovė jautrumą skaičiuoja 100 bazinių punktų, o tai yra 1%.

Bendrovės nuosavybei įtakos, išskyrus einamųjų metų pelno įtaką, nėra.

	EURIBOR padidėjimas baziniais punktais	Įtaka metų pelnui prieš mokesčius, tūkst. eurų
2021 m. gruodžio 31 d.	+100	(415)

Dujų pirkimo kainos svyravimo rizika

Grupė patiria riziką, susijusią su gamtinių dujų pirkimo kainos pokyčiais. Pokyčius įtakoja įvairūs svyravimai tarptautinėse rinkose. Grupė per 2021 m. nesinė jokių veiksmų gamtinių dujų kainos svyravimo rizikai sumažinti.

Finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė

Tikroji vertė yra kaina, kuri gali būti gauta parduodant turtą arba sumokėta suma parduodant įsipareigojimą tarp rinkos dalyvių vertinimo dieną.

Grupės pagrindinis finansinis turtas ir įsipareigojimai, neatspindinti tikrąja verte, yra prekybos ir kitos gautinos sumos, prekybos ir kitos skolos, ilgalaikės ir trumpalaikės gautos ir suteiktos paskolos ir nuomos įsipareigojimai.

Kiekvienos rūšies finansiniam turtui ir įsipareigojimams įvertinti Grupėje ir Bendrovėje naudojami tokie metodai ir prielaidos:

- Trumpalaikių prekybos ir kitų gautinų sumų, trumpalaikių prekybos ir kitų skolų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei (lygis 3);
- Ilgalaikių gautų ir suteiktų paskolų tikroji vertė nustatoma vadovaujantis palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms ir panašiai kredito rizikai. Grupė nustatė, jog ilgalaikių paskolų, už kurias mokamos palūkanos, apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei (lygis 3).

27 COVID -19 įtaka pagrindiniams apskaitiniams vertinimams, prielaidoms ir įvertinimo neapibrėžtumams

Toliau aptariamos pagrindinės sritys, į kurias atsižvelgė Bendrovės vadovybė vertindama COVID-19 įtaką:

Veiklos tęstinumas

Pandeminių laikotarpiu Grupėje ir Bendrovėje nuolat vykdoma ir vertinama su koronaviruso COVID-19 susijusių veiksmų įtaka Grupės ir Bendrovės veiklai ir rezultatams. Yra vertinami galimi sutrikimai ar įtaka: (I) pinigų srautams, (II) perdavimo paslaugų teikimui ir paklausai, (III) finansavimo šaltinių pritraukimui, (IV) kritines funkcijas atliekančių darbuotojų galimybės užsikrėtimams COVID-19, (V) vykdomų projektų vėlavimui.

Grupė ir Bendrovė, analizuodama visą šių finansinių ataskaitų išleidimo metu prieinamą informaciją apie COVID-19 keliamas grėsmes ateityje, nenustatė jokių reikšmingų aplinkybių, galinčių kelti abejones dėl Grupės ir Bendrovės veiklos tęstinumo. Pagrįstai įvertinti ilgesnės trukmės neigiamo poveikio scenarijus prielaidas finansinių ataskaitų išleidimo datai nėra galimybės.

Turto likutinė vertė ir naudingas tarnavimo laikotarpis: ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas

Vadovybė peržiūrėjo ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikotarpius tam, kad įvertintų, ar jie atitinka numatomą ilgalaikio turto naudojimo pobūdį ir paskirtį atsižvelgiant į galimą COVID-19 poveikį tam turtui. Naudingo tarnavimo laiko peržiūra rėmėsi numatomais įvykiais ir ekonominėmis sąlygomis, kurias ateityje galėtų nulemti COVID-19 pandemija. Vadovybė, atlikusi peržiūrą, nenustatė jokių reikšmingų ilgalaikio materialaus turto naudojimo sutrikimų tiek trumpuoju, tiek ilguoju periodu.

Bendrovės vadovybės vertinimu dėl koronaviruso COVID-19 neigiamos įtakos veiklos rezultatams bei pinigų srautams nebuvo identifiukuota, todėl indikacijų ilgalaikio turto vertės sumažėjimui nėra. Net jeigu trumpuoju laikotarpiu pablogėtų veiklos rezultatai ar pinigų srautai, reguliacinio mechanizmo dėka, ilgoje perspektyvoje neigiamos įtakos pinigų srautams ir ilgalaikio materialaus turto vertės sumažėjimui nebūtų.

Tikėtini kredito nuostoliai: finansinis turtas

Bendrovės vadovybė įvertino praeities įvykius, dabartines ir būsimas ekonomines sąlygas, žinomas šių finansinių ataskaitų išleidimo dieną, nustatant tikėtinus kredito nuostolius dėl COVID-19 įtakos.

Vykdam pagrindinių Bendrovės klientų stebėseną, reikšmingos neigiamos įtakos dėl COVID-19 nebuvo identifiukuota. Bendrovė neprognozuoja likvidumo ar kredito rizikos problemų.

Tikrosios ilgalaikio materialiojo turto ir atsiperkamosios ilgalaikio materialiojo turto vertės nustatymas: ilgalaikis materialusis turtas

Vadovybė peržiūrėjo pagrindines prielaidas, naudojamas ilgalaikio materialiojo turto tikrosios ir atsiperkamosios vertės nustatymui ir nenustatė jokių aplinkybių, jog dėl COVID-19 reikėtų reikšmingai tikslinti vadovybės prognozes 2022 – 2026 m. laikotarpiui bei diskonto normą. Taip pat, įvertinus aktualiausia informaciją bei ilgalaikes prognozes, nėra numatomas reikšmingas investicijų gražos rodiklio pasikeitimas. Dėl COVID-19 nėra numatomi reikšmingi pokyčiai teisiniame reglamentavime bei teikiamų paslaugų apimtyje. Vadovybė nenustatė su COVID-19 pandemija susijusių aplinkybių, galinčių reikšmingai keisti perkainota verte apskaitomo materialiojo turto vertę.

28 Klimato kaitos poveikio vertinimas

Bendrovės vadovybės vertinimu, kovos su klimato kaita kontekste griežtėjantys Europos Sąjungos aplinkosaugos politikos reikalavimai, atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo skatinimas ir plėtra bei efektyvesnis energijos naudojimas mažins gamtinių dujų vartojimą tiek energetinėms reikmėms, tiek ir pramonės poreikiams Lietuvoje. Tačiau gamtinės dujos atliks svarbų vaidmenį, kaip pereinamojo laikotarpio energija, siekiant europinių ir nacionalinių šiltnamio efektą kuriančių dujų išmetimo mažinimo į atmosferą tikslų. Vis didesnę dalį turėtų sudaryti „žalios“ dujos: biometanas ir dujos, pagamintos žalios elektros energijos konversijos procese – žaliasis vandenilis bei sintetinis metanas. AB „Amber Grid“ vienu iš pagrindinių darnios veiklos tikslu įvardijamas siekis sumažinti veiklos poveikį aplinkai dviem trečdaliais iki 2030 metų. Šiam tikslui pasiekti Bendrovėje numatomos įgyvendinti priemonės:

- šiltnamio efektą sukeliančių dujų inventorizacija;
- kitų veikloje susidarančių poveikio aplinkai šaltinių analizė, taršos šaltinių poveikių mažinimo priemonių planų parengimas;
- autotransporto priemonių parko keitimas netaršiomis;
- atsinaujinančių energijos išteklių naudojimas, elektros energijos gamyba saulės elektrinėse, sumažinant Bendrovės infrastruktūros poveikį aplinkai;
- vandenilio ir biometano integravimas į energetikos sistemą;
- pirmenybė žaliesiems pirkimams viešųjų pirkimų būdu įsigyjant prekes, darbus ir paslaugas.

Šiuo metu klimato kaitos įtaka neturėjo reikšmingos įtakos konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms, o ateities poveikis Grupės veiklai ir verslo planams yra sunkiai prognozuojamas.

29 Įsipareigojimai ir neapibrėžtumai

Teisiniai ginčai

Šiuo metu Bendrovė dėl gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos (toliau – SGD terminalo lėšos) priteisimo iš AB „Achema“ turi vieną vykstančią civilinę bylą. Bendrovė veikia tik kaip SGD terminalo lėšų administratorius ir SGD terminalo lėšas perveda jų gavėjams tik tuomet, kai surenka iš pirkėjų, todėl dėl ginčytinos sumos kredito rizikos nepatiria. Minėtos civilinės bylos nagrinėjimas dar vyksta I-oje instancijoje, Kauno apygardos teisme. 2022 m. sausio 11 d. AB «Achema» įvykdė teismo įpareigojimą ir nustatytu terminu pateikė prašymą dėl trūkumų pašalinimo ir patikslintą priešieškiniį. Bylos nagrinėjimo iš esmės datos teismas kol kas nėra nustatęs.

Ilgalaikio turto įsigijimo įsipareigojimai

2021 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė buvo sudariusi sutarčių dėl ilgalaikio turto įsigijimo, kuris nėra pripažintas šiose finansinėse ataskaitose už 3,3 mln. eurų (2020 m. gruodžio 31 d. – 44,9 mln. eurų). 2020 m. ilgalaikio turto įsigijimo įsipareigojimo sumoje 32,5 mln. eurų sudarė įsipareigojimai dujotiekių jungties tarp Lietuvos ir Lenkijos (GIPL) projekto rangovams ir įrangos tiekėjams. Vykdamas bendro intereso projektą (GIPL), vadovaujantis tarpvalstybinio sąnaudų paskirstymo kriterijais, Bendrovė yra įsipareigojusi sumokėti kompensaciją (toliau – CBCA įmoką) GAZ-SYSTEM S.A. CBCA įmoka turi būti sumokama užbaigus statybos darbus Lenkijos ir Lietuvos teritorijoje. Statybos darbai Lietuvos Respublikos teritorijoje užbaigti 2021 m. Statybos darbus Lenkijos teritorijoje planuojama užbaigti 2022 m. Pirminiu vertinimu Bendrovei tenkanti CBCA įmokos dalis sudaro 54,9 mln. eurų. 50% CBCA įmokos, kuri pagal CEF sutartį nebus finansuojama ES paramos lėšomis, turės būti sumokama GAZ-SYSTEM S.A. VERT sprendimu CBCA įmoka yra įtraukta į perdavimo paslaugų kainas nuo 2022 m. CBCA įmoka pagal Grupės apskaitos politiką laikoma kintamu mokėjimu, priklausančiu nuo būsimų įvykių, kuris nėra įtrauktas į turto vertę turto parengimo naudoti momentu ir šiam mokėjimui įsipareigojimas nėra pripažintas.

30 Susijusių šalių sandoriai

Atskleidimas apima sandorius ir likučius su UAB „EPSO-G“ grupės įmonėmis, dukterine įmone UAB „GET Baltic“, visomis valstybės kontroliuojamomis ar reikšmingai įtakojamomis įmonėmis (sandoriai su tokiomis įmonėmis atskleidžiami atskirai tik tada, jei sandorių suma per kalendorinius metus viršija 100 tūkst. eurų) bei vadovybe ir jų artimais šeimos nariais. Valstybės kontroliuojamų ar reikšmingai įtakojamų įmonių, sandoriai su kuriomis atskleidžiami, sąrašas pateiktas [Visos VĮ - VKC | Valdymo koordinavimo centras \(governance.lt\)](#).

2021 m. gruodžio 31 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės susijusios šalys buvo:

- Bendrovės patronuojanti įmonė UAB „EPSO-G“, kurios 100% akcijų priklauso Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai;

UAB „EPSO-G“ grupės įmonės:

- Litgrid AB (bendri akcininkai);
- UAB „TETAS“ (bendri akcininkai);
- UAB „Baltpool“ (bendri akcininkai);
- Bendrovės dukterinė įmonė UAB „GET Baltic“;

UAB „Ignitis grupė“ įmonės:

- AB „Energijs skirstymo operatorius“;
- UAB „Ignitis“;
- UAB „Ignitis gamyba“;
- UAB „Transporto valdymas“
- UAB „Energetikos paslaugų ir rangos organizacija“.

Kitos valstybės kontroliuojamos įmonės:

- AB „Klaipėdos nafta“;
- VĮ Ignalinos atominė;
- UAB „Geoterma“;
- Kitos valstybės kontroliuojamos, ar reikšmingai įtakojamos įmonės;
- Vadovybė.

Žemiau pateiktose lentelėse pateikiami Bendrovės likučiai ir sandoriai su susijusiomis šalimis 2021 m. gruodžio 31 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d.:

2021 m. gruodžio 31 d.	Grupė										
	Pirkimai	SGDT lėšos (pirkimai)	Pardavimai	SGDT lėšos (pardavimai)	Gautinos sumos	Gautinos SGDT lėšos	Gautos paskolos	Mokėtinos sumos	Mokėtinios SGDT lėšos	Gauti dividendai	Finansinės veiklos sąnaudos
UAB „EPSO-G“	110	-	-	-	-	-	3.284	36	-	-	99
UAB „TETAS“	3	-	7	-	5	-	-	-	-	-	-
AB „Ignitis gamyba“	72	-	62.887	14.409	444	1.453	-	4.927	-	-	-
AB „Energijos skirstymo operatorius“	197	-	245	264	42	27	-	-	-	-	-
UAB „Ignitis“	37.082	35.607	14.317	13.233	1.728	1.318	-	5.522	4.939	-	-
UAB „Transporto valdymas“	405	-	-	-	-	-	-	44	-	-	-
AB „Klaipėdos nafta“	-	27.732	4	-	-	-	-	-	7.005	-	-
VĮ Ignalinos atominė	-	-	61	110	5	11	-	-	-	-	-
UAB „Geoterma“	-	-	-	-	45	65	-	-	-	-	-
Kitos valstybės valdomos įmonės	59	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-
	37.928	63.339	79.885	37.156	2.269	2.874	3.284	10.535	11.944	-	99
2020 m. gruodžio 31 d.											
	Pirkimai	SGDT lėšos (pirkimai)	Pardavimai	SGDT lėšos (pardavimai)	Gautinos sumos	Gautinos SGDT lėšos	Gautos paskolos	Mokėtinos sumos	Mokėtinios SGDT lėšos	Gauti dividendai	Finansinės veiklos sąnaudos
UAB „EPSO-G“	130	-	-	-	-	-	7.852	18	-	-	69
UAB „TETAS“	16	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
UAB „Ignitis gamyba“	7	-	24.417	14.309	625	1.443	-	2.365	-	-	-
AB „Energijos skirstymo operatorius“	188	-	191	277	21	28	-	-	-	-	-
UAB „Ignitis“	27.057	27.400	23.127	12.721	1.674	1.424	-	1.263	3.430	-	-
UAB „Transporto valdymas“	358	-	-	-	-	-	-	41	-	-	-
AB „Klaipėdos nafta“	-	35.729	2	-	-	-	-	-	7.240	-	-
VĮ Ignalinos atominė	-	-	51	109	9	11	-	-	-	-	-
UAB „Geoterma“	-	-	-	-	45	65	-	-	-	-	-
Kitos valstybės valdomos įmonės	73	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-
	27.829	63.129	47.789	27.416	2.374	2.971	7.852	3.693	10.670	-	69

2021 m. gruodžio 31 d.

Bendrovė

	Pirkimai	SGDT lėšos (pirkimai)	Pardavimai	SGDT lėšos (pardavimai)	Gautinos sumos	Gautinos SGDT lėšos	Gautos paskolos	Mokėtinės sumos	Mokėtinės SGDT lėšos	Gauti dividendai	Finansinės veiklos sąnaudos
UAB GET Baltic	6.319	-	2.790		150	-	-	1.036		478	-
UAB „EPSO - G“	110	-	-	-	-	-	3.284	34	-	-	99
UAB „TETAS“	3	-	7	-	5	-	-	-	-	-	-
AB „Ignitis gamyba“	9	-	5.018	14.409	444	1.453	-	-	-	-	-
AB „Energijos skirstymo operatorius“	197	-	244	264	42	27	-	-	-	-	-
UAB „Ignitis“	6.474	35.607	5.177	22.373	1.728	1.318	-	3.146	4.939	-	-
UAB „Transporto valdymas“	399	-	-	-	-	-	-	43	-	-	-
AB „Klaipėdos nafta“	-	27.732	-	-	-	-	-	-	7.005	-	-
VĮ Ignalinos atominė	-	-	61	110	5	11	-	-	-	-	-
UAB „Geoterma“	-	-	-	-	45	65	-	-	-	-	-
Kitos valstybės valdomos įmonės	59	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-
	13.570	63.339	13.297	37.156	2.419	2.874	3.284	4.265	11.944	478	99

2020 m. gruodžio 31 d.

	Pirkimai	SGDT lėšos (pirkimai)	Pardavimai	SGDT lėšos (pardavimai)	Gautinos sumos	Gautinos SGDT lėšos	Gautos paskolos	Mokėtinės sumos	Mokėtinės SGDT lėšos	Gauti dividendai	Finansinės veiklos sąnaudos
UAB GET Baltic	3.870	-	109	-	54	-	-	312	-	-	-
UAB „EPSO - G“	130	-	-	-	-	-	7.852	18	-	-	69
UAB „TETAS“	16	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
UAB „Ignitis gamyba“	2	-	4.754	14.309	625	1.443	-	1	-	-	-
AB „Energijos skirstymo operatorius“	188	-	190	277	21	28	-	-	-	-	-
UAB „Ignitis“	2.201	27.400	14.283	12.721	1.673	1.424	-	725	3.430	-	-
UAB „Transporto valdymas“	352	-	-	-	-	-	-	40	-	-	-
AB „Klaipėdos nafta“	-	35.729	-	-	-	-	-	-	7.240	-	-
VĮ Ignalinos atominė	-	-	51	109	9	11	-	-	-	-	-
UAB „Geoterma“	-	-	-	-	45	65	-	-	-	-	-
Kitos valstybės valdomos įmonės	67	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-
	6.826	63.129	19.388	27.416	2.427	2.971	7.852	1.102	10.670	-	69

Iš susijusių šalių gautinoms ir joms mokėtinoms sumoms negauta ir nesuteikta jokių garantijų, atsiskaitymai vyko laikotarpiu nuo 15 iki 30 dienų. 2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovė iš susijusių šalių gautinoms sumoms neformavo ir neapskaitė vertės sumažėjimų.

Išmokos vadovybei

	Grupė		Bendrovė	
	2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.
Išmokos susijusios su darbo santykiais	685	525	593	441
Išmokos valdybos nariams	47	38	47	38
	732	563	640	479

Grupės ir Bendrovės vadovybe yra laikoma Generalinis direktorius, technikos, teisės ir administravimo, komercijos, pažangos ir finansų direktoriai. Grupės ir Bendrovės vadovybei nebuvo suteikta jokių paskolų, garantijų ar turto perdavimo.

31 Ne audito paslaugos

2021 m. finansines ataskaitas audituojanti įmonė Grupei ir Bendrovei suteikė kitų paslaugų už 1 tūkst. eurų. 2020 m. finansines ataskaitas audituojanti įmonė suteikė mokesčių ir apskaitos konsultacijų paslaugų už 3 tūkst. eurų.

32 Kapitalo valdymas

Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas reikalauja, kad Bendrovės nuosavas kapitalas nesudarytų mažiau negu 50% jos įstatinio kapitalo. 2021 m. ir 2020 m. Bendrovė ir jos patronuojamoji bendrovė tenkino šį reikalavimą. Jokių kitų išorėje ar Grupės viduje nustatytų reikalavimų Bendrovės kapitalui nėra.

33 Pobalansiniai įvykiai

Bendrovė, siekdama išnaudoti atsiveriančios europinės dujų rinkos potencialą ir sudaryti galimybę regioninės dujų biržos UAB „GET Baltic“ klientams pasiūlyti pažangiausias prekybos dujomis sprendimus, 2022 m. vasario 1 d. paskelbė biržos strateginio partnerio atranką. Planuojamam daliai UAB „GET Baltic“ akcijų pardavimui 2022 m. sausio 28 d. pritarė Bendrovės ir patronuojančios bendrovės UAB „EPSO-G“ valdybos. Kvalifikacinius reikalavimus atitikęs ir didžiausią kainą už UAB „GET Baltic“ akcijas pasiūlęs dalyvis galės įsigyti 66% UAB „GET Baltic“ akcijų paketą.

Grupė dėl 2022 m. vasario 24 d. Rusijos Federacijos pradėtų karinių veiksmų Ukrainoje taikys visas Lietuvos ar užsienio institucijų inicijuotas ir paskelbtas sankcijas, verslo ribojimus ir pan., imsis veiksmų, vienaip ar kitaip susijusių su Rusijos ir Baltarusijos juridinių ar fizinių asmenų veikla, jos akcininkais, valdymo organų nariais ir atskleis informaciją, turinčią reikšmingos įtakos Grupės ir Bendrovės veiklai, investuotojams teisės aktų nustatyta tvarka. Pažymėtina, kad tarptautinių sankcijų, ribojamųjų priemonių įgyvendinimo tvarką Lietuvos Respublikoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų įgyvendinimo įstatymas (toliau - EKTSJ) ir kiti susiję teisės aktai.

Bendrovės valdoma gamtinių dujų perdavimo sistema turi fizinę jungtį su Baltarusijos dujų perdavimo sistema ir per šią jungtį yra transportuojamos dujos į Lietuvos teritoriją bei tranzitu perduodamos į Rusijos Karaliaučiaus sritį. Bendrovės perdavimo pajamos, generuojamos iš tranzito paslaugos, sudaro iki 20 proc. Bendrovės pajamų. Bendrovė kartu su Lenkijos perdavimo operatoriumi „Gaz-System“ paskelbė, kad nuo 2022 m. gegužės 1 d. GIPL dujotiekiu ir jungtimi pradės naudotis dujų rinkos dalyviai ir prasideš komerciniai dujų srautai tarp Lietuvos ir Lenkijos. Grupė prognozuoja, kad ši jungtis taps svarbia ir naudojama regioniniu lygmeniu ir tai turės didesnį nei buvo prognozuojama poveikį pajamų didėjimui. Tuo atveju jeigu dėl sistemos naudotojo nemokumo būtų kurį laiką ribojamos tranzito paslaugos, būtų kurį laiką gaunamos mažesnės pajamos iš dujų perdavimo tranzitu. Tačiau išaugus perdavimo sistemos panaudojimui dėl su GIPL jungtimi susijusių srautų, daugiau sąnaudų pagal pajėgumų proporcijas būtų priskiriama dujų srautams į kitas

ES šalis, atitinkamai įtraukiant ir su šiomis paslaugomis susijusias sąnaudas į perdavimo paslaugų kainas ES vartotojams. Taip pat, bus peržiūrėti galiojantys ir būsimi/planuojami prekių (išskyrus gamtines dujas ir kitas energijos rūšis), paslaugų, darbų pirkimo sandoriai bei jų atžvilgiu bus taikomos visos reikalaujamos sankcijos. Reikšmingo poveikio Bendrovės ir Grupės veiklai iš esmės neprognozuojama. Bendrovės vadovo įsakymas dėl rusiškos ir baltarusiškos kilmės prekių (išskyrus gamtines dujas ir kitas energijos rūšis), paslaugų ir darbų atsisakymo išleistas 2022 m. kovo 3 d.